

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

CENTRUM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
A HODNOCENÍ KRAJINY

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY

SO ORP Roudnice nad Labem

Návrh územní studie – I. část - Textová zpráva

říjen 2018

Objednatel: Město Roudnice nad Labem

*Karlovo náměstí 21
413 01 Roudnice nad Labem*

Zpracovatel: EKOTOXA s.r.o. a externí řešitelé

*Fišova 403/7
602 00 Brno – Černá Pole*

Registrační číslo projektu: CZ.06.3.72/0.0/0.0/15_012/0004736.

Projekt je spolufinancován Evropskou unií v rámci Integrovaného regionálního operačního programu.

Zpracovatelský tým

EKOTOXA s.r.o.:

Mgr. Hana Trávníčková	vedení projektu a koordinace prací
Mgr. Zdeněk Frélich	krajinný ráz, těžba
Tamara Faberová MSc.	přírodní hodnoty, ochrana přírody, biodiverzita, migrační prostupnost
Ing. Luděk Hrnčířík	ochrana vod a optimalizace vodního režimu krajiny
Mgr. Přemysl Pavka	problematika eroze
Ing. Žaneta Žůrková	rekreace a turistický ruch
Mgr. Pavla Škarková	zemědělství, znečištění a kontaminace, brownfields
Ing. Eva Birgusová	lesnictví
Mgr. Radek Kadlubiec	prostupnost území
Jan Ausficír	práce v GIS, zpracování výkresové dokumentace

EXTERNÍ ŘEŠITELÉ:

Ing. arch. Petr Malý	urbanismus, vztahy sídel a krajiny
Ing. arch. Elen Malchárková	urbanismus, vztahy sídel a krajiny
Ing. Petr Šiřina	územní systém ekologické stability
Ing. Martin Jaroš	ochrana vod a optimalizace vodního režimu krajiny

Obsah dokumentace:

Textová zpráva Návrhové části

I. část: Textová zpráva

II. část: Karty obcí

Přílohy:

Příloha č. 1: Vazba sídla a krajiny

Příloha č. 2: Ochrana krajinného rázu

Příloha č. 3: Ochrana přírody – ukázky ekologicky stabilnějších ploch

Příloha č. 4: Příloha k erozní části – katalogy opatření

Grafická část:

N.1 Hlavní výkres	1:10 000
N.2 Výkres vymezení navržených změn ve využívání ploch	1:10 000
N.3 Výkres jevů navržených na doplnění ÚAP	1:10 000
N.4 Přehledný výkres celkového řešení	1:25 000

Obsah

1	ÚVOD DO NÁVRHOVÉ ČÁSTI.....	15
2	STANOVENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINY.....	16
2.1	Obecné předpoklady stanovení cílové vize krajiny	16
2.2	Stanovení cílové vize krajiny a priorit vývoje území ve vazbě na ZÚR Ústeckého kraje.....	18
3	NÁVRH OCHRANY A ROZVOJE HODNOT KRAJINY A VYUŽITÍ KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ	23
3.1	Zpřesnění typů krajin a cílových charakteristik krajiny ze ZÚR	23
3.2	Návrh opatření na ochranu a rozvoj zjištěných hodnot	23
3.2.1	Přírodní hodnoty	23
3.2.2	Krajinný ráz, historické, kulturní a estetické hodnoty krajiny	36
4	NÁVRH ŘEŠENÍ POTŘEB ČLOVĚKA V KRAJINĚ	71
4.1	Návrh opatření pro optimalizaci hospodaření v krajině.....	71
4.1.1	Zemědělství a protierozní opatření	71
4.1.2	Vodní hospodářství	72
4.1.3	Lesnictví	73
4.2	Návrh opatření pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu.....	75
4.2.1	Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů.....	75
4.2.2	Doporučená opatření.....	76
4.3	Návrh opatření pro zlepšení sídelních propojení a prostupnosti krajiny pro člověka	77
4.3.1	Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů.....	77
4.3.1	Návrhy opatření	78
4.4	Návrh řešení krajinných souvislostí s požadavky na urbanizaci území z územně plánovací dokumentace a z dalších podkladů	81
5	NÁVRH ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ, SNIŽOVÁNÍ OHROŽENÍ A PŘEDCHÁZENÍ RIZIKŮM V KRAJINĚ	84
5.1	Doporučení opatření ke zlepšení vodního režimu krajiny, ke zvýšení retence v území a ke zlepšení protipovodňové ochrany území	84
5.1.1	Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů.....	84
5.1.2	Doporučená opatření.....	84
5.2	Rámcové vymezení niv vodotečí	87
5.2.1	Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů.....	87
5.2.2	Použitý způsob vymezení údolní nivy	87
5.2.3	Doporučení pro vymezené nivy	88
5.3	Doporučení pro řešení protierozní ochrany	89
5.3.1	Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů.....	89
5.3.2	Doporučená opatření.....	89

5.4	Doporučení opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny .	97
5.5	Rámcový návrh úprav ÚSES	103
5.6	Vymezení ploch vyžadujících revitalizaci krajiny	109
5.6.1	Vodní hospodářství	109
5.6.2	Zemědělské a lesnické hospodaření	109
5.6.3	Ochrana přírodních hodnot	110
5.6.4	Brownfields	110
5.6.5	Potenciál revitalizace krajiny ve vztahu k těžbě nerostných surovin a geologickým rizikům	110
5.7	Návrh opatření pro transformaci zjištěných významných opuštěných areálů a ploch ve volné krajině a v kontaktu s ní.....	119
5.7.1	Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů.....	119
5.7.2	Doporučená opatření.....	120
5.8	Doporučení pro řešení problémů v oblasti znečištění a kontaminace	132
5.8.1	Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů.....	132
5.8.2	Doporučená opatření.....	133
5.9	Doporučení opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu	134
5.9.1	Hospodaření v krajině	134
5.9.2	Ochrana přírody a ekologické stability krajiny.....	135
5.9.3	Lesnictví	136
6	ČLENĚNÍ ÚZEMÍ NA KRAJINNÉ OKRSKY	138
6.1	Popis krajinných okrsků a rámcové podmínky využití a rámcová doporučení pro opatření .	140
6.1.1	Ok01 – Mšenský	140
6.1.2	Ok02 – Kostelecký	144
6.1.3	Ok03 – Martiněveský	149
6.1.4	Ok04 – Oharský	153
6.1.5	Ok05 – Žabovřeský	157
6.1.6	Ok06 – Račiněveský	161
6.1.7	Ok07 – Přestavlcký	166
6.1.8	Ok08 – Židovický	171
6.1.9	Ok09 – Libotenický	176
6.1.10	Ok10 – Vrbický	178
6.1.11	Ok11 – Kyškovický	182
6.1.12	Ok12 – Brzánecký	185
6.1.13	Ok13 – Labský	189
6.1.14	Ok14 – Roudnický	192
6.1.15	Ok15 – Dobříňský	194
6.1.16	Ok16 – Řipský	198
6.1.17	Ok 17 – Kostomlatský	200
7	ZÁVĚR	203
7.1	Souhrnné doporučení pro zohlednění návrhu v územně plánovací dokumentaci, včetně návrhů změn stávající územně plánovací dokumentace.....	203

7.1.1	Oblast ochrany přírody a ekologické stability krajiny	203
7.1.2	Oblast lesnictví.....	204
7.1.3	Oblast ochrany půdy a erozního ohrožení.....	204
7.1.4	Oblast vodního režimu krajiny	205
7.1.5	Oblast vztahu sídel a krajiny	206
7.1.6	Oblast rekreace.....	206
7.1.7	Oblast prostupnosti území.....	206
7.1.8	Oblast těžby	207
7.1.9	Oblast brownfields.....	207
7.2	Souhrnné doporučení pro zohlednění návrhu při činnosti orgánů veřejné správy a dalších subjektů	207
7.2.1	Oblast ochrany přírody a ekologické stability krajiny.....	207
7.2.2	Oblast ochrany půdy a erozního ohrožení.....	209
7.2.3	Oblast vodního režimu krajiny	210
7.2.4	Oblast lesnictví.....	210
7.2.5	Oblast rekreace.....	211
7.2.6	Oblast brownfields.....	211
7.2.7	Oblast znečištění a kontaminace	211
7.3	Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů	211
7.3.1	Souhrnné doporučení	211
7.3.2	Odůvodnění	213
7.4	Odůvodnění navrženého řešení	214
7.5	Souhrnné doporučení pro řešení územních problémů, které nelze vyřešit v rozsahu podrobnosti ÚSK.....	221
7.5.1	Souhrnné doporučení	221
7.5.2	Odůvodnění	221
8	LITERATURA.....	223

Seznam obrázků

Obrázek 2.1: Rámcové typy krajín dle způsobu využití území.	22
Obrázek 3.1: Souvislost mezi krajinnou strukturou a druhovou bohatostí v zemědělsky utvářené krajině.....	29
Obrázek 3.2: Příklad typu ekologicky stabilnější plochy – využití agrolesnictví, tradičního způsobu obhospodařování v krajině.....	32
Obrázek 3.3: Ukázka vymezení ekologicky stabilnějších ploch a linií v Račíněvsi	35
Obrázek 3.4: Oblasti krajinného rázu v SO ORP Roudnice nad Labem	38
Obrázek 3.5: Oblasti krajinného rázu v SO ORP Roudnice nad Labem - ortofotomapa.....	39
Obrázek 3.6: Daleký pohled do krajiny z hory Říp – nejčastěji navštěvované vyhlídkové místo na Roudnicku.....	44
Obrázek 3.7: Pohled z Řípu na Černouček – charakter zástavby je zde narušen výrazným výrobním areálem v popředí a postupně zastavovaný velkými rozvojovými plochami pro novou výstavbu	44
Obrázek 3.8: Rybník Vesečák u Vesců – ukázka harmonického malebného místa citlivě vytvořeného člověkem	45
Obrázek 3.9: Pohled na zachovalé historické jádro sídla Vesce	45
Obrázek 3.10: Pohled na horu Říp z Krabčic a památná alej.....	46
Obrázek 3.11: Pohled na centrum Roudnice od jihu.....	53
Obrázek 3.12: Sídliště výrazně dotvářejí panorama města Roudnice.....	53
Obrázek 3.13: Řeka Labe u Roudnice s ostrůvky pokrytými vegetací	54
Obrázek 3.14: Pohled z pod Vrchu Sovice (Brzánky) přes zelené údolí Labe směrem k Řípu.....	54
Obrázek 3.15: Vrch Sovice – regionální dominanta jinak převážně ploché krajiny	54
Obrázek 3.16: Pískovna Dobříň – velmi zajímavá lokalita vzniklá po těžbě nerostů, vzadu vrch Sovice	55
Obrázek 3.17: Typická část krajiny severně od Labe – plochá mozaika polí, borových a listnatých lesů, na pozadí s vrcholy Českého Středohoří.	55
Obrázek 3.18: Kostel sv. Kateřiny v Libotenicích u Labe	55
Obrázek 3.19: Pohledově výraznější zalesněný svah jižně od Budyně vytváří hranici mezi Peruckou tabulí a Tereziňskou kotlinou	61
Obrázek 3.20: Pohled na Kostelec nad Ohří, v pozadí výrazný vrch se zříceninou hradu Hazmburk ...	61
Obrázek 3.21: Nížebohy s výraznějším kostelem sv. Martina	62
Obrázek 3.22: Panorama Doksan od východu. Přítomnost kulturně hodnotných objektů, jejichž výraz je potlačován výrobními objekty.....	62
Obrázek 3.23: Vodní hrad v Budyni	63
Obrázek 3.24: Typická čistě zemědělská a nevzhledná krajina mezi Martiněvsi a Břízou	69
Obrázek 3.25: Příklad nevzhledných chátrajících výrobních objektů narušující obraz sídla v krajině (Dušníky).....	69
Obrázek 3.26: Kostel sv. Prokopa v Charvatcích	70
Obrázek 3.27: Panorama obce Mšené-lázně.....	70
Obrázek 4.1: Problematické velké díly půdních bloků.	72
Obrázek 4.2: Návrhy směrů propojení sídel pro pěší a cyklisty	81

Obrázek 5.1: Rozmístění návrhů agrotechnických a organizačních opatření v ORP Roudnice nad Labem.....	96
Obrázek 5.2: Rozmístění ploch pro umístění biotechnických opatření, výsadeb proti větrné erozi a stabilizací údolnic v ORP Roudnice nad Labem.....	97
Obrázek 5.3: Stávající krajinná zeleň, příklad pro Budyni nad Ohří a Žabovřesky nad Ohří – remízky, skupiny dřevin a další prvky, u kterých lze uvažovat o vymezení interakčního prvku.	104
Obrázek 5.4: Plochy doplňující stávající ÚSES včetně návrhu nových interakčních prvků.....	105
Obrázek 5.5: Ložisko nerostných surovin Podlusky-Roudnice – příkladové vymezení ložiska a hlavních limitů životního prostředí.....	115
Obrázek 6.1: Krajinné okrsky SO ORP Roudnice nad Labem.....	139

Seznam tabulek

Tabulka 3.1: Vymezené údolní nivy.....	25
Tabulka 3.2: Základní charakteristiky oblasti krajinného rázu 1 - Podřipsko	40
Tabulka 3.3: Přehled znaků, hodnot a charakteristik krajinného rázu OKR 1 - Podřipsko	42
Tabulka 3.4: Základní charakteristiky oblasti krajinného rázu 2 - Roudnicko a okolí.....	47
Tabulka 3.5: Přehled znaků, hodnot a charakteristik krajinného rázu OKR 2 – Roudnicko a okolí Labe	50
Tabulka 3.6: Základní charakteristiky oblasti krajinného rázu 3 - Budyňsko – Poohří.....	56
Tabulka 3.7: Přehled znaků, hodnot a charakteristik krajinného rázu OKR 3 – Budyňsko - Poohří.....	59
Tabulka 3.8: Základní charakteristiky oblasti krajinného rázu 4 – Perucká tabule	64
Tabulka 3.9: Přehled znaků, hodnot a charakteristik krajinného rázu OKR 4 – Perucká tabule	67
Tabulka 4.1: Hodnocení lesnatosti a rozložení lesa v území.....	73
Tabulka 4.2: Kvalita vzájemných propojení sídel	77
Tabulka 4.3: Navržené směry propojení sídel pro zvýšení prostupnosti krajiny po obcích	78
Tabulka 5.1: Návrhy protierozních (a protipovodňových) opatření v obcích.	93
Tabulka 5.2: Problematika vodohospodářských úprav jako riziko u EVL	100
Tabulka 5.3: Těžba v místech výskytu zvláště chráněných druhů	102
Tabulka 5.4: Problémy ÚSES a návrhy na jejich řešení v obcích správního obvodu ORP.....	106
Tabulka 5.5: Dosud netěžená ložiska nerostných surovin ve vztahu k limitům životního prostředí ..	115
Tabulka 5.6: Evidované brownfieldy SO ORP Roudnice nad Labem ve volné krajině a v kontaktu s ní	119
Tabulka 5.7: Možnosti rozvoje brownfieldů.....	121
Tabulka 5.8: Aktuální brownfieldy v SO ORP Roudnice nad Labem ve volné krajině a v kontaktu s ní	121
Tabulka 5.9: Staré ekologické zátěže představující riziko pro znečištění vod a půd (A2-A3 a P3-P4) ..	132
Tabulka 7.1: Přehled jevů doporučených k doplnění do ÚAP.	212

Seznam zkratek

Zkratka	Název
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BPEJ	Bonitovaná půdně ekologická jednotka
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
DMK	Dálkový migrační koridor
DPB	Díl půdního bloku
DSO	Dráha soustředěného odtoku
ESL	Ekologicky stabilní linie
ESP	Ekologicky stabilní plocha
EU	Evropská unie
EÚK	Evropská úmluva o krajině
EVL	Evropsky významná lokalita
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
HEIS VÚV	Hydroekologický informační systém VÚV TGM, v.v.i.
K	Křoviny
KB	Kritický bod z hlediska odtoku
KES	Koeficient ekologické stability krajiny
KoPÚ	Komplexní pozemková úprava
LFA	Less Favourable Areas (méně příznivá oblast a oblast s ekologickými omezeními)
LHO	Lesní hospodářská osnova
LHP	Lesní hospodářský plán
LO	Lesní oblast
LPIS	Land Parcel Identification System (Systém evidence užívání půdy pro zemědělské dotace)
LS	Lesní správa
LVS	Lesní vegetační stupeň
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MVÚ	Migračně významné území
MZCHÚ	Maloplošné zvláště chráněné území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NAPEE	Národní akční plán energetické účinnosti/efektivity
NDOP	Nálezová databáze ochrany přírody
NRBC	Nadregionální biocentrum
NV	Nařízení vlády
NZO	Nitrátově zranitelná oblast
OPRL	Oblastní plán rozvoje lesa
ORP	Obec s rozšířenou působností
PB	Problémový bod z hlediska odtoku
PBPPO	Přírodě blízké protipovodňové opatření
PEO	Protierozní opatření

Zkratka	Název
PHO	Pásma hygienické ochrany vod
PLO	Přírodní lesní oblast
PM ₁₀	Suspendované částice velikostní frakce < 10 µm
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
PRO	Navrhované propojení sídel
PUPFL	Pozemek určený k plnění funkcí lesa
RBC	Regionální biocentrum
REV	Revitalizace vodního toku
RKP	Registr kontaminovaných ploch
RURÚ	Rozbor udržitelného rozvoje území
Sb.	Sbírka
SEJ	Socioekonomický jev
SEKM	Systém evidence kontaminovaných míst
SEO	Silné erozní ohrožení
SEZ	Stará ekologická zátěž
SLT	Soubor lesních typů
SO	Správní obvod
SUP	Stabilizace údolnice – úprava hospodaření na pozemku
SUT	Stabilizace údolnice zatravněním
T	Trávník
TTP	Trvalý travní porost
U	Faktor urychleného odtoku
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesa
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ÚSES	Územní systém ekologické stability
ÚSK	Územní studie krajiny
VKP	Významný krajinný prvek
VKPN	Významný krajinný prvek niva
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZPF	Zemědělský půdní fond

1 ÚVOD DO NÁVRHOVÉ ČÁSTI

Struktura zprávy Návrhu územní studie krajiny odpovídá Metodickému pokynu návrhu zadání územní studie krajiny (MMR a MŽP) a Zadání územní studie krajiny správního obvodu ORP Roudnice nad Labem.

Pro lepší orientaci v předané zprávě uvádíme základní přehled obsahu jednotlivých kapitol. Textová zpráva obsahuje:

- Stanovení cílové vize krajiny.
- Návrh ochrany a rozvoje hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů - kapitola obsahuje návrhy a doporučení na ochranu přírodních, kulturních, historických a estetických hodnot v krajině.
- Návrh řešení potřeb člověka v krajině – v kapitole lze najít návrhy a doporučení na optimalizaci hospodaření v území, optimalizaci sídelních propojení, návrhy v oblasti rekreace a řešení požadavků na urbanizaci území, vazby sídel a krajiny.
- Návrh řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině – kapitola obsahuje návrhy a doporučení na optimalizaci vodního režimu v území, řešení protierozních návrhů, změn v ÚSES, návrhy a vymezení niv vodních toků, revitalizační opatření, opatření v souvislosti s adaptací na změnu klimatu, opatření v oblasti nevyužívaných areálů, kontaminace území apod.
- Členění území na krajinné okrsky, včetně uvedení Rámcových podmínek a doporučení.
- Závěrečnou kapitolu, kde se také objevuje souhrn podmínek a doporučení pro celé řešené území.

V Textové části Návrhu územní studie (Část I.) a především pak v **Kartách obcí (Část II.)** jsou na základě zjištěných problémů v etapě Doplnující průzkumy a rozborů **doporučena opatření pro obce v následujících tematických oblastech:**

- Urbanizace, sídla, krajina,
- Vodní režim krajiny, retence vody v území, ohrožení povodněmi,
- Ohrožení erozí,
- Ochrana přírody a biodiverzity,
- Lesnictví,
- ÚSES,
- Prostupnost krajiny,
- Rekreace a turistický ruch,
- Brownfields, znečištění a kontaminace.

Základním podkladem pro návrh opatření byly výstupy doplňujících průzkumů a rozborů, dotazníkové šetření, pocitová mapa, terénní průzkumy a zpracované dokumentace (ÚPD, KoPÚ, různé studie).

2 STANOVENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINY

2.1 Obecné předpoklady stanovení cílové vize krajiny

Zadání ÚSK Roudnice nad Labem předpokládá v návrhové části stanovení tzv. cílové vize krajiny. Uvedená formulace vychází ze zadání ÚSK vytvořeném na základě Společného metodického pokynu (MMR, MŽP). Cílová charakteristika krajiny dle Evropské úmluvy o krajině respektuje přání a požadavky obyvatel týkající se charakteristických rysů krajiny, v níž žijí, formulované pro danou krajinu kompetentními veřejnými orgány.

Smyslem cílové vize je předložení principů, koncepčního pohledu, směřování, jakým směrem a čím řídit rozvoj území. Vize je uvedena prohlášením a základními úkoly ve smyslu zásad. Vize představuje určitý koncepční nadhled, který propojuje jednotlivé aktivity rozvoje.

Stanovení cílové vize krajiny v souladu s Metodickým pokynem Zadání územní studie krajiny pro SO ORP definuje priority vývoje území ve vazbě na ZÚR. Zohledňuje především stav území včetně typů krajiny, hodnot, rizik a limitů v území a požadavky obyvatel, při nastavení vhodné formy spolupráce s veřejností.

Při definování vize kraje můžeme hypoteticky využít zaužívané 4 typy scénářů budoucího rozvoje krajiny, které přistupují k opatřením na rozvoj krajiny odlišně, především s různou intenzitou:

Exploatační scénář

Klade důraz na zvýšení hospodářského využívání území. Ochrana a péče o krajinu není při plánování rozvoje území koncepčně rozvíjena. Tento scénář se v návrhu využití území (s výjimkou rozvoje urbanizovaných a produkčních ploch) podstatně neliší od současného stavu, spíše nastiňuje možná úskalí pokračování současných trendů rozvoje (větší degradace půd, vod, výstavba na orné půdě atd.).

Útlumový scénář

Nastiňuje vizi opouštění venkova a neřízeného útlumu využívání území s výjimkou rozvoje nadmístní infrastruktury. Ochrana a péče o krajinu není při plánování rozvoje území koncepčně rozvíjena. Pokles hospodářského a sociálního významu venkova je provázen jeho vylidňováním a postupnou ztrátou kulturních hodnot. Na neobhospodařovaných plochách dochází k samovolnému zarůstání krajiny ruderalními společenstvy a posléze lesem.

Integrovaný scénář

Koncepčně směřuje k harmonické a udržitelné krajině, reflektující šetrné formy exploatace, jakož i historický a přírodní potenciál území. K jeho dosažení je třeba vynaložit nejvíce energie (obsahuje velké množství změn a důležitou podmínkou jeho nastartování je i komplexní dotační politika). Zároveň klade velký důraz na spolupráci a koordinaci různých subjektů v území.

Segregační scénář

Vede k vytvoření polarizované krajiny, na jedné straně intenzivně využívané a na straně druhé důsledně chráněné ve vymezených částech. Nenavrhuje tak rozsáhlé změny využití území, předpokládá koncepční realizaci souboru ekostabilizačních opatření vedoucích ke zvýšení ochrany krajiny a jejích dílčích částí. Scénář je podmíněn dotační politikou zaměřenou na dílčí projekty rozvoje venkova.

Exploatační scénář je aktuálně převažující, a je nutno se z něj řízeně posunout. Ne neřízeně k hypotetickému útlumovému scénáři (tento scénář ale v historii české krajiny občas regionálně, aktuálně spíše jen lokálně nastává), ale řízeně, kdy existují dvě varianty: 1. méně náročná – tu představuje segregační scénář, 2. náročnější – tu představuje integrovaný scénář.

Návrhy ÚSK představují většinově návrhy spadající do integrovaného scénáře, menšinově segregačního (např. tvorba ÚSES nebo ekologicky stabilních ploch). Už pokud bychom splnili podmínky segregačního scénáře rozvoje, dojde k zásadnímu zlepšení stavu krajiny a tím i plnění jejich funkcí pro člověka (tj. ekosystémových služeb). Reálné naplňování kteréhokoli z obou žádoucích scénářů krajiny je pak závislé na aktivitě klíčových lokálních a regionálních aktérů – obcí, zemědělských podniků, vodohospodářských subjektů, orgánů ochrany přírody i konkrétních vlastníků. Podpora a realizační rámce těmto aktérům musí být vytvářena z oblasti územního plánování, při využití územně plánovací dokumentace (územní plán či adekvátní dokumenty pro vyšší územní jednotky, KoPÚ aj.). Zásadním aspektem naplňování opatření žádoucích rozvojových scénářů je maximální a systémově správné využívání dotačních prostředků.

Konečný výsledek procesu plánování činností v krajině (tj. realizace žádoucích scénářů rozvoje krajiny) představuje cílová charakteristika krajiny. Kromě výsledku procesu představuje cílová charakteristika krajiny rovněž prvotní vodítko pro přípravu opatření, tj. fakticky je ideovou osou celého procesu plánování – realizace opatření (=naplňování žádoucích scénářů rozvoje).

Obecné cíle vize krajiny SO ORP Roudnice nad Labem

Správní obvod ORP Roudnice nad Labem představuje krajinný prostor v okolí dolního toku Labe (v českém kontextu), které současně představuje jednu ze dvou dominant národního významu. Tou druhou představuje vrch Říp, čímž se dostáváme k relativní pestrosti typů krajín v SO ORP Roudnice nad Labem. Zdejší stará sídelní krajina Hercynika zahrnuje kromě již zmíněných krajín širokých říčních niv (které se nacházejí v ČR v malé míře po celé ploše - 3,15 %) a vzácných krajín izolovaných kuželů (0,20 %) i další typy krajín. Jsou to v ČR relativně rozšířené krajiny plošin a plochých pahorkatin (11,57 %) a méně rozšířené krajiny rozřezaných tabulí (4,35 %) či rovin (5,10 %). Vyskytují se však také vzácné krajiny vátek písků (0,39 %).

Dominantním krajinným rámcovým typem dle využití jsou krajiny zemědělské, méně pak lesozemědělské, lesní a urbanizované se vyskytují jen velmi omezeně.

Cílem cílové vize krajiny je směřování rozvoje území tak, aby jeho budoucí podoba zachovávala a rozvíjela stávající kvality a hodnoty a eliminovala existující narušení, a to z pohledu zachování, ochrany a respektování přírodních podmínek, zachování historických a kulturních hodnot a rozvoje

kulturní kvality území. Cílem je vytváření harmonického vztahu kulturní krajiny a přírodního prostředí, harmonického vztahu kulturních objektů vzájemně v interakci s respektováním souladu s měřítkem krajiny a kulturních prvků, estetické a přírodní hodnoty, typických dominant a forem.

Z rámcové vize vychází v obecné rovině následující úkoly:

- Preferovat a aktivně vytvářet soulad vztahů kulturního prostředí a jeho přírodního rámce, zachovávat přírodní a kulturní hodnoty vytvářející estetickou kvalitu a rozvíjet potenciál krajiny;
- Dosažení harmonie kulturního a přírodního prostředí vhodnými způsoby členění rozsáhlých půdních bloků, doplněním doprovodné zeleně do krajiny, obnovou rybníků, renaturalizací a revitalizací vybraných částí vodních toků, zvýšení retenční schopnosti krajiny;
- Ochrana přírody a krajiny;
- Respektovat kulturní dominanty v krajině a zachovávat jejich nerušené uplatnění;
- Chránit dochované obrazy sídel vynikající souladem stavebních objektů, a to jak z hlediska jejich výrazu, tak z hlediska prostorového uspořádání a orientace, charakteru střech a ploch v okolí jednotlivých objektů;
- Chránit historicky a architektonicky cenné partie zástavby, jednotlivých stavebních objektů, jejich souborů a chránit zachované historické prostorové uspořádání s cílem zachování historické stopy a specifika osídlení a tradičních forem zástavby;
- Zachovávat, chránit a požadovat vznik tradičních humen se zahradami a vzrostlou zelení v okrajích sídel;
- Zajistit a na úrovni územního plánu zpřesnit ochranu hodnot krajinného rázu, doplnit tyto hodnoty o specifika míst dané obce a stanovit podmínky jejich ochrany vhodnou regulací a opatřeními;
- Podporovat vytváření přírodního prostředí v okolí vodních toků, rybníků, lesů, vhodně doplnit a chránit VKP a přírodní a přírodě blízké segmenty krajiny;
- Zvyšovat schopnost retence krajiny zpomalením odtoku vody a zadržováním vody;
- Renaturalizace vhodných částí krajiny.

2.2 Stanovení cílové vize krajiny a priorit vývoje území ve vazbě na ZÚR Ústeckého kraje

SO ORP Roudnice nad Labem spadá v souladu se ZÚR Ústeckého kraje do 2 krajinných celků - 13 Severočeské nížiny a pánve (naprostá většina území), 11 Ralská pahorkatina (pouze malý segment při severovýchodním okraji SO ORP).

Cílová vize krajiny těchto krajinných celků je v ZÚR definována následovně:**KC Ralská pahorkatina (11)****dílčí krok a**

Dílčí krok pro naplnění cílových charakteristik krajiny stanovený ZÚR ÚK - stabilizace obyvatelstva ve stávajících sídlech, zejména podporou trvale udržitelných forem zemědělství, drobné výroby, cestovního ruchu, turistiky a rekreace, je odůvodněn nezbytností snížit riziko sociálně ekonomického oslabení krajinného celku, pro který by pokračující ztráta obyvatelstva, způsobená nedostatkem pracovních příležitostí, mohla znamenat úpadek krajinných hodnot charakterizovaných jako: venkovská krajina, krajina harmonická, bez vysokých přírodních či kulturních hodnot, avšak esteticky a krajinářsky kvalitní, s vysokou hodnotou krajinného rázu.

dílčí krok b

Obecně formulovaný požadavek zdůrazňující nutnost individuálního posuzování záměrů, které mají potenciální negativní vliv na cílový krajinný ráz území, které však nelze v úrovni dokumentace ZÚR ÚK blíže specifikovat. Požadavek vyplývá mj. ze zákona č. 114/1992 Sb. (§ 12).

KC Severočeské nížiny a pánve (13)**dílčí krok a**

Jako dílčí krok pro naplnění cílových charakteristik krajiny (krajina s lokálně vysokými přírodními, krajinnými a estetickými hodnotami, krajina venkovská i městská, krajina s optimálními podmínkami pro zemědělství, krajina obnovených tradičních a dále rozvíjených krajinných hodnot), ZÚR ÚK ukládají respektovat zemědělství jako určující krajinný znak krajinného celku, lokálně s typickým tradičním zaměřením (chmelařství, vinařství, ovocnářství, zelinářství). Zdůrazněním tohoto zaměření ZÚR ÚK reagují na současný stav, kdy je strategický význam zemědělství a uměřené nezávislosti na vnějších podmínkách v zásobování obyvatel státu zemědělskými produkty (a zejména potravinami) podceňován a význam kvalitní zemědělské půdy jakožto ve své podstatě neobnovitelného přírodního zdroje, který je žádoucí přenechat příštím generacím, marginalizován.

dílčí krok b

V tomto dílčím kroku se stanovuje pro naplňování cílových charakteristik krajiny úkol napravovat narušení krajinných hodnot způsobené velkoplošným zemědělským hospodařením, prioritně realizovat nápravná opatření směřující k obnově ekologické rovnováhy (ÚSES). ZÚR ÚK tak reagují na jednostranné uplatňování hlediska maximalizace výtěžnosti zemědělského hospodaření, jehož důsledkem je antropogenizovaná krajina s nízkým koeficientem ekologické stability (KES). Tento přístup je nahrazován přístupem ke krajině a životnímu prostředí vstřícnějším, jehož součástí jsou předmětná nápravná opatření, jako jsou: realizace ÚSES, estetizace krajiny a posílení její pobytové hodnoty - průchodnost krajinou, revitalizace vodotečí do podoby potoků, revitalizace opuštěných zemědělských areálů aj.

dílčí krok c, e

Dílčí krok ukládá požadavek napravovat či zmírňovat narušení krajiny lokálně postižené zejména velkoplošnou těžbou štěrkopísků, vápenců či umístěním rozsáhlých rozvojových zón ve volné krajině a požaduje uvážlivě rozvíjet výrobní funkce tak, aby nedocházelo k negativním změnám přírodního a krajinného prostředí. Tento dílčí krok reaguje na problémy s poměrně rozsáhlou již provozovanou těžbou surovin a dále na potřebu regulovat zájem o otevření dalších těžebních lokalit. V souladu se stanoveným dílčím krokem ZÚR ÚK ukládají úkoly: snižovat celkovou těžební zátěž území, nepřipustit těžbu s devastujícími účinky na krajinu, vyhnout se zahájení těžby více ložisek v území s jejich koncentrovaným výskytem. Též k tomuto krajinnému celku se vztahuje fakt, že ZÚR ÚK nevymezují

nové plochy nadmístního významu pro těžbu surovin. U nevhodně situovaných výrobních, komerčních, logistických zón je možné dosáhnout pouze zmírnění narušení krajiny – např. formou dořešení architektury objektů, ozeleněním apod. Při plánování rozvoje těchto zařízení není do budoucna žádoucí je lokalizovat do volné krajiny. Ve větší míře je nutno využívat opuštěné a zanedbané plochy a areály typu brownfield, přípustnost výstavby „na zelené louce“ je nutno posuzovat individuálně, vždy však se zřetelem na výjimečnost takovéto možnosti a pouze v případech přímé návaznosti na urbanizované území.

dílčí krok d

Stanovený dílčí krok - stabilizace venkovského osídlení, je odůvodněn snahou po eliminaci rizika poškození struktury venkovského osídlení a úbytku venkovského obyvatelstva, který by znamenal sociálně ekonomické oslabení krajinného celku a s tím spojený úpadek jeho krajinných hodnot.

dílčí krok f

Obecně formulovaný požadavek zdůrazňující nutnost individuálního posuzování záměrů, které mají potenciální negativní vliv na cílový krajinný ráz území, které však nelze v úrovni dokumentace ZÚR ÚK blíže specifikovat. Požadavek vyplývá mj. ze zákona č. 114/1992 Sb. (§ 12).

Cílová vize pro krajinný typ dle způsobu využití:

Lesní krajiny

Lesní krajiny jsou z více jak 70 % pokryty lesními porosty. Les tvoří krajinnou matici a zajišťuje celkově zvýšenou ekologickou stabilitu území i estetické hodnoty.

V tomto typu krajiny rozvoj sídel (zastavitelné plochy) nepodporovat. V nezastavěném území mimo les případně doplňovat rozptýlenou zeleň (optimálně formou tvorby ÚSES). V rámci lesních ekosystémů vzhledem k aktuálním a očekávaným změnám podmíněným klimatickou změnou apod. především na nepůvodních stanovištích systematicky a citlivě převádět porosty s dominancí stanovištně původních dřevin (duby, habry, buky apod.). Obdobně postupovat i v případě nepůvodních dřevin.

Lesozemědělské krajiny

Jde o krajiny, kde se podíl lesa pohybuje mezi 10 – 70 %. Krajinná matrice je pestrá, s významným podílem zeleně, která částečně zajišťuje zvýšenou ekologickou stabilitu těchto krajín. Důležitá je také rozptýlená zeleň, která se nachází liniově podél polních cest a vodních toků, případně v malých skupinkách vázaných především na TTP.

Cílem je podpora a rozvoj aktuálních krajinných funkcí obou dominantních typů využívání krajiny včetně jejich propojení především formou ÚSES. V rámci mimolesních ploch je důležité podporovat protierozní opatření, opatření na ochranu biodiverzity (především formou lokálního ÚSES včetně interakčních prvků) a zadržení vody v krajině, včetně revitalizačních opatření u vodních toků (míněno jak doplnění břehových porostů, tak zpřirodnění koryt a budování malých vodních nádrží).

Na stávající významné prvky zeleně či plánované realizace v rámci ÚSES pak navazovat dalšími prvky liniové zeleně (funkčních jako ÚSES, protierozní opatření či doprovodná zeleň toků a vybraných

komunikací). Realizaci liniových prvků zeleně navrhovat tak, aby nenarušovaly, ale naopak zlepšovaly krajinný ráz, pak s ohledem na to, že liniová vegetace tvoří horizonty pohledových celků. Současně navrhované prvky propojovat s rekreačním využitím.

Rozvoj sídel (zastavitelné plochy) usměrňovat tak, aby zohledňoval celkový charakter sídel a organicky navazoval na jejich historický vývoj a zároveň aby byla minimalizována délka společných hranic zastavitelných ploch a nezastavěného území (zachování kompaktnosti sídla, omezení výrazně do volné krajiny vybíhajících či se stávající zástavbou vůbec územně nesouvisejících zastavitelných ploch).

Zemědělské krajiny

Jde o krajiny s podílem lesa nižším jak 10 %. Zde je třeba klást důraz ve zvýšené míře na protierozní opatření zaměřených na eliminaci vodní eroze, přičemž při návrzích je třeba zohlednit podporu krajinného rázu a ochranu horizontů a současně návrhy ideálně propojit s návrhy LÚSES.

Rozvoj sídel (zastavitelné plochy) je třeba usměrňovat tak, aby zohledňoval celkový charakter sídel a organicky navazoval na jejich historický vývoj a zároveň aby byla minimalizována délka společných hranic zastavitelných ploch a nezastavěného území (zachování kompaktnosti sídla, omezení výrazně do volné krajiny vybíhajících či se stávající zástavbou vůbec územně nesouvisejících zastavitelných ploch).

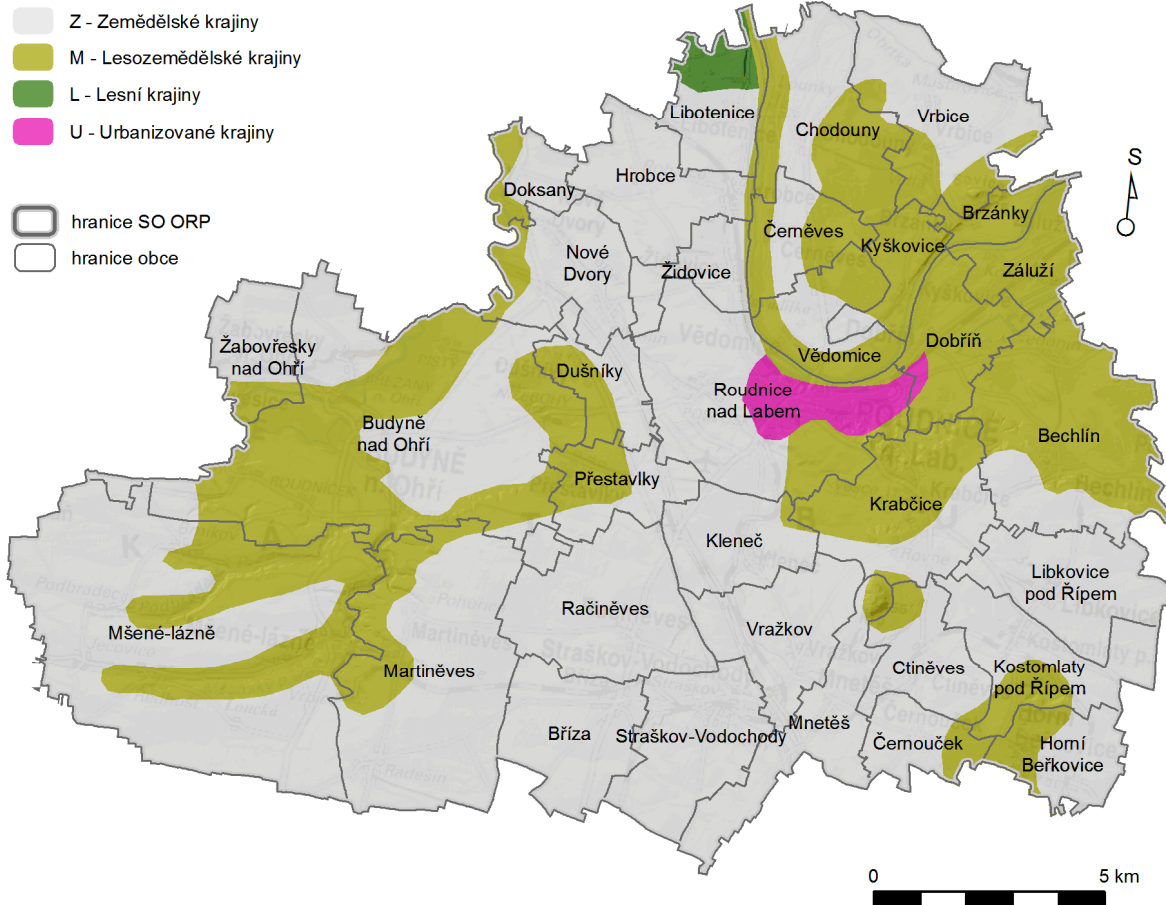
Urbanizované krajiny

Člověkem nejintenzivněji ovlivněný typ krajin. Je charakteristický převahou budov, zpevněných ploch a otevřených technologií. Jedná se zejména o funkční typ ploch pro městský typ bydlení, průmyslovou výrobu, rekreaci a technickou infrastrukturu. Rozhodující pro tyto krajiny jsou intenzivní urbanizační procesy, které zrušily tradiční funkční jednotku naší krajiny - plušinu s vesnicí. Urbanizované krajiny mohou obsahovat i nezastavěné plochy (parky, zahrady, chatové kolonie, zbytkové enklávy krajin předchozích - menší plochy lesa, rybníků, zemědělských kultur). "

Rozvoj sídel (zastavitelné plochy) je třeba usměrňovat tak, aby zohledňoval celkový charakter sídel a organicky navazoval na jejich historický vývoj a zároveň aby byla minimalizována délka společných hranic zastavitelných ploch a nezastavěného území (zachování kompaktnosti sídla, omezení výrazně do volné krajiny vybíhajících či se stávající zástavbou vůbec územně nesouvisejících zastavitelných ploch).

Obrázek 2.1: Rámcové typy krajiny dle způsobu využití území.

Rámcové krajinné typy dle způsobu využití území

Zdroj: www.geoportal.gov.cz, upraveno

3 NÁVRH OCHRANY A ROZVOJE HODNOT KRAJINY A VYUŽITÍ KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ

3.1 Zpřesnění typů krajín a cílových charakteristik krajiny ze ZÚR

Vymezení oblastí se shodným krajinným typem na hierarchicky nižší úrovni než krajinné celky, tj. členění na rámcové typy krajín, bylo provedeno v ZÚR striktně v souladu s typologickým členěním krajín ČR autorů Jiřího Löwa a Jaroslava Nováka. Předkládaná vize krajiny (a následně i členění SO ORP na krajinné okrsky) toto členění plně respektuje.

Hranice jednotlivých typů krajín nebylo třeba prostorově upřesňovat. V souladu s výsledky průzkumů a rozborů byly analyzovány hranice typů krajín ze ZÚR a bylo stanoveno, že jejich vedení není v rozporu s výsledky analytické části ÚSK. Pouze s dvěma malými výjimkami, kdy vymezený segment zasahuje do SO ORP jen okrajově, respektive má lokálně reálně jiný rámcový typ využití krajiny – v těchto případech byla regionalizace účelově upravena, jde však o úpravy na úrovni SO ORP marginální.

Mohlo tak být maximálně využito doporučení MMR ČR, aby krajinné okrsky byly skladebnými jednotkami nižší úrovně typů krajín, pro vymezení hranic krajinných okrsků byly hranice typů krajín rovněž upřednostněny, což současně naplňuje závaznost typů krajín dle ZÚR.

Po obsahové stránce byly cílové charakteristiky krajiny ze ZÚR zpřesněny do podoby rámcových doporučení a jsou popsány v kapitole 6.2 Rámcové podmínky využití a rámcová doporučení pro opatření.

3.2 Návrh opatření na ochranu a rozvoj zjištěných hodnot

3.2.1 Přírodní hodnoty

Kapitola vychází z výsledků předcházející analytické části ÚSK (Doplňující průzkumy a rozborů ÚSK, Ekotoxa 2017), kde byly vymezeny obce s největšími problémy v tématu ochrana přírody ve SO ORP Roudnice nad Labem.¹ Použitá metodika odpovídá postupům použitým zpracovatelem v dříve zpracovaných územních studiích (SO ORP Veselí n. M., Vodňany, Šternberk, Opava a Znojmo).

V kapitole jsou představena **doporučená opatření** pro zachování a zlepšení stavu přírodních hodnot a doporučení pro jednotlivé typy doporučených opatření. Základním výstupem návrhové části jsou Karty obcí s návrhy, obrazová příloha Ochrana přírody a ukázkové vrstvy Ekologicky stabilnějších ploch a Ekologicky stabilnějších linií (plochy a směry, kde je vhodné provést opatření, viz výkresy

¹ Detailní hodnocení pro jednotlivé obce je uvedeno v Tabulce problémů, příloze Průzkumů a rozborů ÚSK (Ekotoxa 2017).

návrhů a datové výstupy ÚSK). V textu níže jsou doporučená opatření popsána obecně, v Kartách obcí jsou specifikovány pro každou obec zvlášť.

Návrh má přinést podnět pro vizi optimálního fungování krajiny pro horizont několika desetiletí; nebere tedy ohled na současné dotační podmínky v zemědělství a lesnictví. Základem při tvorbě návrhů byl ekosystémový přístup ke krajině². Hlavním cílem je zajistit v krajině dostatek prostoru pro přírodní biotopy a související ekosystémové služby³.

Shrnutí problémů z analytické části

Návrhová část ÚSK se v tématu ochrana přírody soustředí, jak už bylo uvedeno výše, na obce s nejhorším hodnocením vzhledem k pěti parametrům ochrany přírody:

- Počet obcí s KES poukazujícím na velmi nízkou ekologickou stabilitu: 19 obcí (skoro 60 % obcí z SO ORP)
- Počet obcí s hodnocením 3 v kategorii rozloha zvláště chráněných území: 25 obcí (75 % obcí)
- Počet obcí s trendem snižování výměry ekologicky stabilních ploch: 2 obce (Dobřín a Nové Dvory), dalších 18 obcí menší snižování výměry (tj. negativní trend z hlediska přírodních hodnot)
- Počet obcí se zvlášť nízkou výměrou přírodních biotopů: 18 obcí (54 % obcí)
- Problematika nových zastavitelných území v migračně významných územích: v SO ORP se migračně významná území nevyskytují

Typy doporučených opatření

Návrhy za oblast ochrana přírody a ekologická stabilita krajiny reagují na výše uvedené problémy a zahrnují:

1. **Větší ochranu vzácných a kvalitních přírodních biotopů a vymezení nových významných krajinných prvků (VKP a VKP údolní niva).** Na rozdíl od ekologicky stabilnějších ploch, které nemusí být přírodě blízké (např. borová monokultura) jsou zjednodušeně řečeno přírodní biotopy přírodě blízké v závislosti na jejich kvalitě⁴ a poskytují více ekosystémových služeb včetně biodiverzity. V mnoha obcích v SO ORP je ploch přírodních biotopů i krajinné zeleně nedostatek. V ÚSK je navržena větší ochrana vzácnějších a kvalitnějších biotopů a zároveň je

² Ekosystémový přístup se soustředí nejen na ochranu druhů, ale také biotopů a tvorbu ekosystémových služeb v krajině (Machar, Drobilová 2012; de Groot et al. 2010). Zásadní roli zde hraje vytvoření vhodné kombinace land use a krajinných prvků – jsou to plochy, které sice přednostně neslouží k produkci tržních plodin a dřeva, avšak další ekosystémové služby, které poskytují, jsou zásadní a jejich hodnota je vysoká. Základní klasifikaci a finanční ocenění neproduktivních ekosystémových služeb, mezi které se řadí např. zadržování vody, snižování znečištění a také podpora biodiverzity, je možné dohledat např. ve Vačkář et al. (2014, str. 18).

³ Územní studie krajiny se nezabývá zakládáním a managementem přírodních ploch; je to dáno jejím zaměřením. V této kapitole je tedy řešena otázka ochrany stávajících přírodních hodnot a tvorba nových ploch pro přírodní hodnoty tam, kde chybí.

⁴ Kvalita se může pohybovat od 4 (nejméně kvalitní) po 1 (velmi kvalitní), podrobné vysvětlivky jsou v souboru Metadata_vysvětlivky_biotopy, který je dodán spolu s datovými vrstvami.

doporučeno doplnění nových ploch přírodních biotopů a to i pro obce s relativně vyšší výměrou biotopů, ale nižší kvalitou.

2. **Zvýšení výměry ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP a ESL). Jedná se o produkční i neprodukční typy ploch jakými jsou remízky, revitalizace, lesy, TTP, mokřady, aleje, sady, izolační zeleň, plochy pro agolesnictví a další viz podkapitola níže.** ESP a ESL jsou navrhovány v obcích s ekologicky nestabilní a mírně nestabilní krajinou a do velkých půdních bloků v případě, že se vyskytují i u obcí s územím mírně stabilním⁵.
3. **Doporučení pro zajištění lepší migrační prostupnosti pro velké savce** – pro SO ORP Roudnice n. L. není relevantní, migrační území se nevyskytují.

Ilustrační návrhy jsou k dispozici v Hlavním výkrese, datových vrstvách ESP, ESL, VKPN (niva) a VKP.

Ad 1. Podklad pro vymezení nových VKP (významných krajinných prvků)

Výstupem je podkladová vrstva Kvalitní biotopy a zejména datové vrstvy VKPN (niva) a VKP sloužící pro vymezení nových významných krajinných prvků či alternativně ekologicky významných prvků podle LPIS.

VKP údolní niva

VKP nivy byly vymezeny pomocí GIS analýz na základě záplavových území, vrstevnic, sklonitosti, půdního druhu a aktuálního stavu lokalit. Byly vymezeny na tocích Ohře, Podbradecký potok, Mšenský potok, Čepel, Dobřířská strouha, Daminěveská strouha a Vražkovský potok

Tabulka 3.1: Vymezené údolní nivy

	Obce s údolními nivami	Výměra VKP niva celkem (ha)
1	Bechlín	24,6
2	Budyně nad Ohří	557,2
3	Ctiněves	22,0
4	Černouček	16,1
5	Doksany	79,4
6	Dušníky	4,3
7	Horní Beřkovice	0,4
8	Hrobce	0,3
9	Kleneč	18,9
10	Kostomlaty pod Řípem	39,8
11	Martiněves	8,4

⁵ Byl proveden výpočet nových ESP, které je potřeba vymezit v územních plánech obcí (viz příloha **Karty obcí**), popis funkčních typů těchto ploch, doporučení týkající se procenta nových přírodních biotopů (tj. ne monokultury a další antropogenní biotopy), které je potřeba vymezit v územním plánu a jejich vhodné distribuce v území. Výměra dalších návrhů z ÚSK, např. protierozních opatření může být započítána do výměry nových ESP, tedy bude docházet k pozitivním vazbám mezi jednotlivými návrhy.

12	Mnetěš	20,6
13	Mšené-lázně	56,6
14	Nové Dvory	151,2
15	Roudnice nad Labem	38,2
16	Vražkov	33,0
17	Žabovřesky nad Ohří	77,7
18	Židovice	1,8

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018

VKP niva se místy překrývá s vymezeným ÚSES, návrhy ESP, což ale neznamena žádný problém, spíše to poukazuje na vysokou důležitost této říční krajiny pro fungování území. **Vrstvu VKPN** doporučujeme jako podklad pro zahrnutí do ÚAP.

Cílovým stavem lokalit VKP údolní niva by měly být přírodně blízké plochy, nejlépe trvalé travní porosty se skupinami dřevin, mokřady, větší porosty dřevin, tj. funkční plochy krajinné zeleně, zemědělské – louky a další funkční plochy, které podporují přírodě blízké využití (např. extenzivní rekreace). Výhodné je umísťování projektů revitalizací do VKP údolní niva. Nevhodné jsou plochy pro výstavbu, nové plochy technické infrastruktury a také nadměrné bloky orné půdy (celky nečleněné krajinnou zelení, s rozlohou nad 20 ha). Pokud aktuální stav VKP údolní niva neodpovídá cílovému využití, je potřeba jej změnit.

Přínosem VKP niva, v dobrém stavu či změny stavu směrem k více vyhovujícímu, je výrazné posílení ekosystémových funkcí a zvýšení veřejných statků, tj. nepeněžních benefitů, které krajina poskytuje jejím obyvatelům. Jedná se o komplex neprodukčních služeb, které zkvalitňují funkce krajiny, jakou je vodozadržná funkce, ochrana biodiverzity, půdoochranná funkce, snížení úniku dusíku do vod a mnohé další (více např. Vačkář et al. 2014).

Doporučený management: V plochách VKP niva by v územním plánu měly být co nejméně používány herbicidy, pesticidy a nadměrné množství hnojiv, které mohou pronikat do vod, **což by měl územní plán zohledňovat výběrem optimálních funkčních ploch**. Na území SO ORP Roudnice n. L. jsou nivy obhospodařovány velmi často jako nadměrně rozlehlé plochy polí.

V tomto doporučujeme změnit využití této plochy na přírodě bližší, např. navrhnout zde zatravnění, přírodní plochu, krajinnou zeleň, extenzivní rekreační plochy, revitalizaci pokud je tok ve špatném stavu. Pokud je plocha nově zatravněována, lze zvážit zatravnění v rámci agroenvironmentálně-klimatických opatření (AEKO) z Programu rozvoje venkova.

Je méně pravděpodobné, že by v krátkodobém horizontu bylo možné optimálně změnit využití území v celé rozloze všech problematických niv (př. zatravnit a dosázet dřeviny na desítkách hektarů), přesto hranice VKP niva je potřeba převzít do územních plánů a promyslet, jak toto území využívat přírodě bližším způsobem. U regulovaných toků vymezená VKP niva představuje i územní rezervu pro revitalizaci toku.

Další typy VKP či alternativně EVP

V SO ORP Roudnice nad Labem jsou podle ÚAP 2016 pouze 4 registrované VKP. Ekologicky významných prvků (EVP) podle LPIS je v území celá řada. Dodatečné vymezení dalších ploch může pomoci zlepšit ochranu přírodních hodnot.

V ÚSK navrhujeme:

1/ Posílit větší obecnou ochranu přírodních biotopů – zejména je potřeba je vymezovat v územních plánech jako funkční plochy, které není možné zastavět, a také ne jako ornou půdu. Je důležité brát ohled na to, že kvalitní přírodní biotopy jsou cennou přírodní hodnotou v území (přestože nejsou ZCHÚ, mohou být velmi zachovalé) a nelze je snadno a v mnoha případech vůbec obnovit v původním stavu.

2/ Navrhujeme větší ochranu vybraných přírodních biotopů (zejména TTP a dalších snadněji zničitelných biotopů), které jsou v relativně lepším stavu jako VKP. A to především v obcích bez VKP. Celkem bylo vymezeno cca 65 lokalit (mimo VKP údolní niva), kde by VKP mohla být přínosná. Takto vymezená VKP je potřeba registrovat, pokud se nejedná o VKP ze zákona. VKP bývají typicky navrhovány státní správou, ale mohou být iniciovány i jiným subjektem (například obcí nebo neziskovou organizací).

Z ploch, které jsou mimo chráněná území, byly vybrány přednostně ohroženější biotopy a zařazeny do vrstvy **VKP podle kvalitnějších biotopů**. Přednostně byly vybírány ohroženější přírodní biotopy a kvalitnější biotopy podle dat AOPK © 2017. Doporučeny byly i některé plochy nacházející se uprostřed větších polí. Důvod v tomto případě není primárně ochranný (tedy zachování kvality přírodních lokalit), ale jde o zachování krajinných prvků jako takových a o upozornění místních obyvatel i návštěvníků na přítomnost zajímavých míst v krajině. Registrování VKP může napomoci také lepší údržbě biotopu a tím zvýšení jeho kvality.

V případě zájmu je možné vymezit i více VKP či větší plochu biotopů dohromady a to podle vrstvy Biotopy bez X (část Doplnující průzkumy a rozbor, Územní studie krajiny). Vymezování VKP podle podkladu odvozeného z mapování biotopů má samozřejmě limity⁶. V celém území SO ORP Roudnice nad Labem existují desítky lokalit potenciálně vhodných jako VKP. Může být vhodné registraci lokalit prioritizovat, tedy zaměřit se na ty nejčinnější nechráněné biotopy. Může být praktické zpracovat přesný postup, tj. kroky, kolik VKP vybrat, jakého typu (luční, mokřadní, mozaiky, lesní), ověřit aktuální kvalitu biotopů v dané ploše, kompletovat podklady pro zahájení procesu registrace atd.

⁶ Neaktuálnost mapování – zejména pokud mapování probíhalo před více lety, mohlo dojít v lokalitách biotopů ke změnám (kvalita biotopů se mohla od doby mapování změnit).

Nepřesné vymezení hranic VKP skrze vrstvu biotopů – ve vrstvě biotopů mohou být hranice vymezeny nepřesně, někdy je praktické do VKP zahrnout i méně kvalitní biotop, který je v sousedství biotopu kvalitního apod. Vrstva z ÚSK „VKP“ je jen podkladem, skutečné hranice VKP je nutné podle potřeby upravit.

3/ Problematika poškozování dřevin a dalších krajinných prvků zemědělskou činností – krajinné prvky na zemědělské půdě lze také chránit pomocí statusu tzv. **ekologicky významných prvků** (EVP, viz LPIS - eagri.cz). Na prvky, které jsou v této evidenci, se vztahuje na zemědělce povinnost plnit podmínky standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy, konkrétně pravidla DZES 7, dle kterého žadatel, na jehož dílu půdního bloku se krajinný prvek nalézá, nesmí tyto krajinné prvky rušit ani poškozovat. V případě porušení povinnosti mohou být uvaleny sankce. Mezi krajinné prvky, které patří do skupiny EVP patří meze, terasy, travnaté údolnice, skupiny dřevin, stromořadí, solitérní dřeviny, příkop a mokřad. Zaevidování EVP provádí SZIF, který zaeviduje ekologicky významný prvek na základě vlastního nebo přijatého podnětu. **Obec tedy může zvážit, které prvky vymezit jako VKP a u kterých podat podnět k zaevidování jako EVP, pokud ještě zaevidované nejsou.**

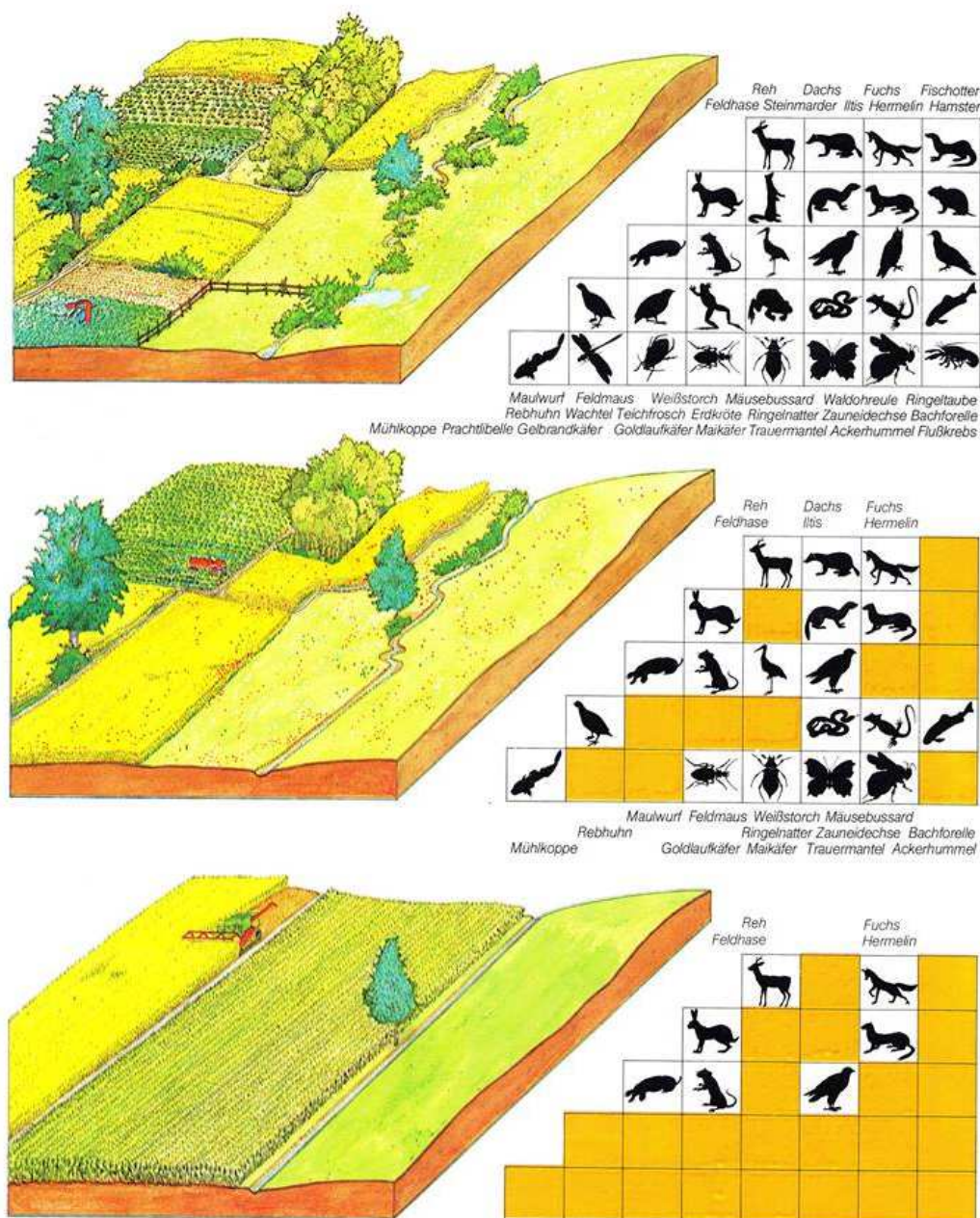
Ad 2. Podklad pro zvýšení výměry ekologicky stabilních ploch v problémových lokalitách

Obce s KES do 0,3 a 0,3 – 0,8

Poznatky studií o vlivu zelené infrastruktury a krajinných prvků potvrzují, že v nestabilních zemědělských krajinách má velmi důležitý vliv na zlepšení stav životního prostředí i zájmy ochrany přírody zvýšení výměry krajinných prvků, tj. ploch, které nejsou ornou půdou a zastavěným územím⁷. Důležitá je samozřejmě i vhodná distribuce těchto ploch v území. V ÚSK jsme vytvořili řadu doporučení, které by měly napomoci kvalitnějším ekosystémovým službám v SO ORP pro člověka i ostatní organismy. Zjednodušený příklad o závislosti počtu druhů na rozmanitosti krajinných struktur je uveden na následujícím obrázku.

⁷ Např. Walz (2011), Lovell a Johnston (2009), Forman a Gordon (1986).

Obrázek 3.1: Souvislost mezi krajinnou strukturou a druhovou bohatostí v zemědělsky utvářené krajině.

Zdroj: BUWAL (Švýcarský spolkový úřad pro životní prostředí, 1997).

Pro zkvalitnění stavu krajiny u obcí s velmi malým množstvím přírodně hodnotných ploch (tj. obcí hodnoceným v parametru koeficient ekologické stability, tj. KES za 3) je velmi **vhodné navýšit KES o cca 0,1** (záleží na struktuře krajinné mozaiky, výměře biotopu apod.) a to pro zlepšení podmínek posilujících výskyt druhů v krajině i pro navýšení dalších ekosystémových funkcí.⁸ Zvýšení KES znamená zvýšit podíl ekologicky stabilnějších ploch (TTP, porosty dřevin, nelesní zeleň a remízy, vodní

⁸ Parametr KES má určité limity; zejména nevypovídá o distribuci ekologicky stabilnějších ploch v území (více viz kapitola Hodnoty ochrany přírody, Územní studie krajiny SO ORP Roudnice nad Labem, Průzkumy a rozbor).

plochy, mokřady, zahrady, sady, lesy) vůči ekologicky nestabilním plochám (orná půda, zastavěné území, chmelnice).

- **V SO ORP Roudnice nad Labem má celkem 19 obcí KES do 0,3:** Bříza, Budyně nad Ohří, Ctiněves, Dušníky, Hrobce, Kleneč, Kostomlaty pod Řípem, Libkovice pod Řípem, Martiněves, Mnetěš, Mšené-lázně, Nové Dvory, Přestavky, Račiněves, Roudnice nad Labem, Straškov-Vodochody, Vražkov, Žabovřesky nad Ohří a Židovice
- **Mezi 11 obcí s KES mezi 0,3 až 0,8, kde doporučujeme rovněž menší navýšení KES,** patří Bechlín, Brzánky, Černěves, Černouček, Chodouny, Dobříň, Doksany, Horní Beřkovice, Krabčice, Kyškovice a Vrbice. **Zde doporučujeme uvážit navýšení KES o cca 0,04 - 0,06.**

Doporučení k ESP a ke zvýšení výměry přírodních biotopů byla navrhována podle aktuálního stavu krajiny, podrobnosti jsou v kartách obcí.

Doporučení k vymezení nových ekologicky stabilních ploch a linií (ESP, ESL)

Za ekologicky stabilní plochy jsou považovány lesy, vodní plochy, louky a pastviny (zatravněné plochy), sady, vinice, zahrady a mokřady (Míchal 1994). Ekologicky nestabilní plochy jsou orná půda, zastavěné plochy a chmelnice. Samozřejmě typy ploch se mezi sebou liší ve svém stupni ekologické stability, můžeme mluvit o ekologicky stabilnějších a nestabilnějších plochách, nicméně dělení na ekologicky stabilní a nestabilní plochy představuje zjednodušený model, který může být poměrně dobře využitelný na úrovni územního plánování, které se ÚSK věnuje. ESP zahrnují neproduktivní i produkční typy využití území. Je důležité rozlišovat mezi plochami přírodě blízkými, které většinou mají neproduktivní funkci, a produkčními plochami, které většinou nejsou přírodními biotopy. Ovšem tomu tak nemusí být vždycky, např. i produkční les může být přírodě blízký a kvalitní z pohledu hodnocení biotopů, podobně vysokokmenný sad.

- Do neproduktivních, ekologicky stabilních ploch se typicky řadí krajinná zeleň (př. remízky), ochranné lesy, lesy zvláštního určení, mokřady.
- Mezi produkční plochy se řadí hospodářské lesy (vč. dřevin pro pěstování biomasy), sady, vodní plochy (hlavně rybníky), zatravnění⁹. Plochy pro agrolesnictví mohou také spadat do této kategorie.

Dostatečné navýšení ekologicky stabilnějších ploch přináší širokou paletu výhod nejen pro biodiverzitu – pestřejší krajina zajišťuje lepší **ekosystémové služby jakým je zadržování vody (tedy i více vody pro místní obyvatele)** i ochranu drobných vodních toků proti vysychání (Zahrádková et al. 2015). Důležité jsou v tomto směru opatření revitalizace s doprovodnými biotopy a výsadby druhově pestrých lesních porostů.

Pro obce s nízkým KES takové navýšení ekologicky stabilnějších ploch znamená výraznější změny využití území. Je třeba ale zdůraznit, že i další návrhy z ÚSK, zejména témata protierozní ochrana a vodohospodářská opatření, mají v mnoha **případech větší požadavky na změnu funkčního využití ploch**, než je potřeba z hlediska ochrany přírody a ekologické stability krajiny. Požadavky na změnu funkčního využití z jiných témat (př. ochrana proti erozi, protipovodňová ochrana) doporučujeme přednostně započítat do výměry nových ESP a ESL.

⁹ Problematika ekonomické (ne)výhodnosti zatravnění bývá mezi zemědělci často zmiňována, nicméně v územní studii krajiny je k ní přihlíženo jen okrajově. Je pravděpodobné, že ÚSK bude doporučovat více ploch zatravnění, než může být v současné době ekonomicky únosné pro zemědělské subjekty. ÚSK vychází z toho, že nastavení dotací se v průběhu času mění a je pravděpodobné, že za 10-15 let budou podmínky jiné.

V území samozřejmě existuje více obcí s lepším hodnocením KES, které ale nemají dostatek přírodních ploch v některé části katastru. V takovém je v kartě obce uvedeno doporučení pro danou část katastru.

V kartách obcí jsou uvedena následující doporučení:

- **Doporučení k celkové ploše nových ekologicky stabilních ploch (ESP, ESL)**, které je potřeba vymezit v ÚP. **V ÚSK je zpracována ukázková lokalizace ESP a ESL** – v rámci územní studie krajiny není účelem zpracovat přesnou lokalizaci, tento krok má nastat až na úrovni územních plánů i komplexních pozemkových úprav. ÚSK neřeší vlastnické poměry ani další náležitosti (např. konzultace vymezení ESP se starosty), které by bylo nutné udělat, aby hranice ESP byly bezprostředně přenosné do územních plánů.
- **Je zde informace, kolik procent z nových ESP a ESL by mělo být vymezeno jako přírodní biotopy**, tj. přírodě blízké plochy (např. druhově bohatý les, květnatá louka, mokřad, revitalizace apod.). Nebylo by vhodné, kdyby 100 % nových ESP bylo produkčními monokulturami (př. rychle rostoucí dřeviny), právě naopak, v problémových obcích je nejlepší usilovat o co nejvyšší výměru nových přírodních biotopů, potenciálně přirozených na daném území.
- **ÚSK zpracovává vzorové návrhy směrů, ve kterých by ESP mohly být umístěny (datové vrstvy ESP a ESL)**, které mají sloužit jako ilustrace vhodného vymezení ESP.
- V kartách obcí uvádíme doporučení, kde je vhodné tyto plochy přednostně rozmístit a jaké mohou mít využití.
- V kartách obce je uvedena také informace k vymezování nových VKP a odkaz na vrstvu, kde jsou vymezeny (viz předchozí kapitola), a komentář k migraci v území, pokud zde existuje problém.

Typy ekologicky stabilnějších ploch

Výsledná výměra a rozmístění (lokalizace) nových ekologicky stabilních ploch v území obce by měla zahrnovat tyto typy ploch:

- **Nové plochy přírodních biotopů** – v ÚP by měly být vymezeny jako funkční plocha přírodní či krajinná zeleň. **U většiny obcí, kde jsou navrhovány, by měly tvořit min 50 % z celkové výměry nových ekostabilních ploch** (doporučená výměra se odvíjí zejména od hodnocení parametru biotopy – čím je nižší aktuální výměra biotopů, tím vyšší je procento nových doporučených biotopů). **Rozmístění nových ploch biotopů by mělo následovat logiku ekosystémového přístupu¹⁰ a tím podporovat funkčnost stávajícího ÚSES.**
- **Revitalizace a renaturace** – **tyto opatření mají velmi pozitivní vliv** hned na několik závažných problémů v krajině včetně obnovy přírodních biotopů a zejména zadržování vody v krajině. Tento text nemůže dostatečně zdůraznit, jak důležité jsou dobře provedené revitalizace pro podporu druhů a omezení vysychání krajiny. Přístupnou formou je téma podrobně zpracováno např. v knize Voda a krajina od Cílka a kol. (2017). Pokud je v obci regulovaný tok, zatrubněný drobný tok v polích, prosíme o uvážení vyčlenit jej či jeho úsek pro budoucí revitalizaci, třebaže současné podmínky revitalizaci neumožňují.

¹⁰ Ekosystémový přístup – zaměřuje se nejen na ochranu druhů, ale také biotopů a tvorbu ekosystémových služeb. ÚSK doporučuje do zemědělských, ochuzených území doplnit pestrou skladbu biotopů, které by přinesly různorodou skladbu ekosystémových služeb (např. nové plochy přírodě blízkých lesů a hájků, remízky, zatravnění, ochranné pásy kolem toků, mokřady a tůně a další podle místních podmínek).

- **Navrhujeme maximální velikost půdního bloku stanovit na cca 35 ha.** Vycházíme přitom z vlastní zkušenosti i z doporučení z výzkumných projektů (Šálek et al. 2018, Sklenička 2016).
- **Koridory zelené infrastruktury kolem cest a ve velkých půdních blocích.** Zorněné polní cesty jsou často ve vlastnictví obce, je relativně snadné v těchto lokalitách realizovat výsadby zelené infrastruktury. Je velmi vhodné tyto zorněné polní cesty vymezit jakožto interakční prvky v ÚSES. Jsou velmi důležitým prostředkem pro zvýšení konektivity mezi stávajícími i nově vytvořenými biotopy v krajině.
- **Izolační zeleň** v okolí obce (kromě jiného hygienická a estetická funkce) – je vhodné umístit plochy kolem průmyslových a výrobních podniků a areálů v souladu s požadavky na krajinný ráz (viz příslušná kapitola ÚSK).
- Vymezení dalších ploch s vyšší ekologickou stabilitou (**např. druhově bohatší zatravnění, agrolesnictví viz následující obrázek, sady, genofondové sady, vinice se zatravněním, zahrady, agrolesnictví**) lze v ÚP řešit podle požadavků dané obce.
- ESP nejsou ve výkresu vymezovány na stávajícím ÚSES (včetně nefunkčních ploch, více podkapitola Interakce návrhů nových ESP a ÚSES).
- Ukázky možných typů ESP je v **obrazové příloze Ochrana přírody – ukázky opatření**.

Obrázek 3.2: Příklad typu ekologicky stabilnější plochy – využití agrolesnictví, tradičního způsobu obhospodařování v krajině.

Zdroj: Agrolesnictví (2018)

Zařazování dřevin mezi polní kultury prožívá v posledních letech zvýšený zájem. Pomáhá kompenzovat vliv extrémních teplot na hlavní plodinu. Podle výzkumů dochází při zařazení stromů do procesu pěstování polních kultur k mnoha dalším benefitům (Martiník a kol., 2014). Obrázek ukazuje jednu z mnoha forem, kterou agrolesnictví může mít. Další ukázky ESP jsou v příloze Ochrana přírody.

Typy ploch, kde dochází k průniku zájmu mezi několika tématy ÚSK:

- **V okolí malých vodních toků**, které se nachází ve velkých půdních blocích a kde není vymezena revitalizace, je potřeba vymezit ochrannou zónu snižující splach chemikálií. Možné funkční plochy jsou zde plochy přírodní nebo krajinná zeleň (tj. TTP

s dřevinami), les nebo zatravnění. V těchto plochách je vhodné budovat i tůň a mokřady.

- **Koridory zelené infrastruktury kolem velkých vodních toků**
- **Nové plochy pro protierozní a protipovodňová opatření** také spadají do ekologicky stabilních ploch (typicky zatravnění, vodní plochy).
- **Nové plochy lesů** – obce, kde by prospělo zalesnění území, jsou uvedeny v kapitole o lesích, specifikace je také v Kartách obcí
- **Doplnění ÚSES** – přírodě blízké prvky je vhodné zařadit do ÚSES jako interakční prvky.

Výše uvedené typy ploch jsou ilustračně vymezeny v datových vrstvách ESP a ESL. **Je ponecháno na řešení každého územního plánu, jakou přesně zvolí skladbu ekologicky stabilnějších ploch a jejich distribuci, pouze je stanoven minimální podíl přírodních biotopů, přičemž prioritní jsou revitalizace, remízky a lesy podporující zadržování vody v krajině. ÚSK v kartách obcí každé obci uvádí doporučení, které by v územním plánu měly být provedeny konkrétními funkčními plochami.** Měřítko ÚSK (míra podrobnosti zpracování dokumentu) nutí k určité schematičnosti v návrzích, tj. ukázky návrhů nových ekologicky stabilních ploch jsou schematické, nejde je použít bez úpravy do územních plánů (výstupy ÚSK jsou podkladem pro zpracování ÚP, kdy příliš přesný návrh by byl v konečném důsledku kontraproduktivní). Schematičnost ÚSK umožňuje naopak při zpracování ÚP větší svobodu při vymezení přesné lokalizace, rozlohy a typu přírodních biotopů a další zelené infrastruktury.

Při pohledu na současný stav je zřejmé, že realizace potřebných krajinných struktur a ESP a ESL je dlouhodobá záležitost a obecně nebude možná bez odpovídajících změn v nastavení dotací v zemědělství, možnostech výkupu pozemků a financování údržby krajiny i povědomí společnosti. ÚSK nicméně představuje důležitou vizi, jak by krajina mohla vypadat, aby fungovala lépe, jak rozsáhlá změna ve využití krajiny by měla postupně nastat a tím poskytuje:

- Představu o tom, v jaké míře je potřeba změnit využití krajiny, aby došlo k markantnímu zlepšení současného stavu
- Informace pro lepší sestavení územních plánů
- Podklad pro příslušné orgány statní správy
- Zdroj dat pro ministerstva a další orgány, které mohou v dlouhodobém horizontu regulovat např. dotace pro zemědělství a výkup pozemků tak, aby byly vytvořeny podmínky pro realizaci návrhů z ÚSK

Interakce návrhů nových ESP s ÚSES

Návrhy podporující biodiverzitu (datové vrstvy ESP, ESL) ÚSES nenahrazují, nýbrž doplňují a podporují jeho funkci. Pokud uvážíme dopady klimatických změn na vysychání krajiny včetně drobných toků, nelze předpokládat, že pouze síť ÚSES dokáže zajistit veškeré ekosystémové služby v krajině, jakými jsou právě zadržování vody, stabilizace mikroklimatu i poskytování úkrytu a potravy pro různé živočichy včetně drobné zvěře (zajíci, koroptve apod.).

Základní částí nových ekologicky stabilních ploch jsou samozřejmě dosud nerealizovaná ÚSES. Tyto plochy navrhujeme přednostně započítat do nových ESP. Návrhy PEO (biotechnická opatření, zatravnění) a PPO doporučujeme také přednostně započítat do nových ESP.

Příklad, jak pracovat s návrhem ESP z ÚSK

Navrhovaná výměra nových ESP podle územní studie krajiny je celkem 30 ha. Nové biotopy by měly tvořit 50 – 60 % z doporučených 30 ha, tedy min 15 ha.

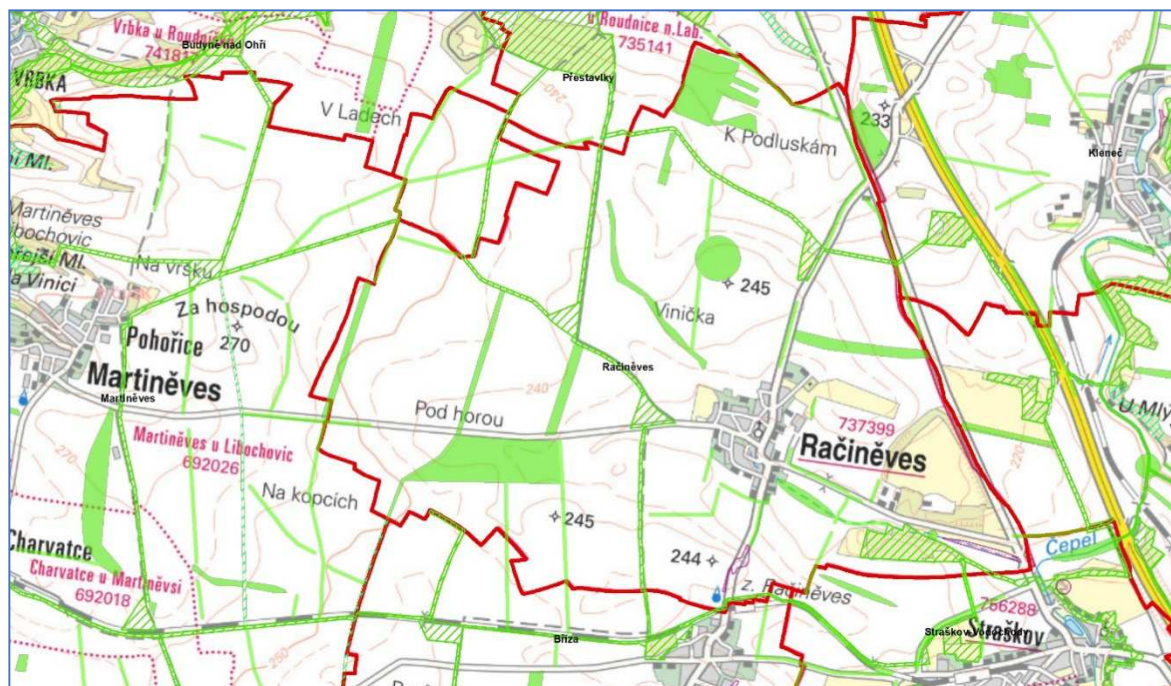
- V obci je navrženo nerealizované protierozní biotechnické opatření o výměře 5 ha, o kterém není jisté, zda je bude možné realizovat jako přírodě blízké.
- V územním plánu je zakreslen nerealizovaný biokoridor ÚSES a další nerealizované prvky ÚSES o výměře 10 ha.

Postup výpočtu:

- 30 ha – 5 ha – 10 ha = 15 ha. V území je tedy kromě biotechnického opatření a ÚSES potřeba vyčlenit dalších 15 ha nových ESP v doporučené distribuci – nejčastěji se bude jednat o doplnění mimolesní zeleně a revitalizace tam, kde byla krajinná zeleň v minulosti zničena.
 1. Obec například bude mít zájem vymezit plochy pro **remízky a několik pásů zatravnění**, které dohromady budou mít výměru 5 ha.
 2. Dále obec má zájem na vyčlenění plochy **obecního, přírodě blízkého lesa** s mokřadním biotopem, předpokládaná velikost 4 ha.
 3. Další ze zájmů bude doplnění agrolesnických ploch v území, které v součtu budou mít 6 ha.
- Provedeme kontrolu, zda je splněno kritérium biotopů:
 - o 50 % z doporučených 30 ha má tvořit přírodní biotopy, tj. 15 ha.
 - o Do výměry přírodních biotopů lze započítat 5 ha remízků a zatravnění, 10 ha nerealizovaných ÚSES, 4 ha obecního druhově bohatého lesa. Nelze sem počítat agrolesnictví a plochu POE, u které není jasné, zda bude přírodě blízká. Celkem tedy je naplánováno 19 ha přírodních biotopů, což je cca 63 % z doporučených 30 ha.
- Kritérium množství nových biotopů 50 – 60 % z 30 ha je tedy splněno.

Je velmi důležité zařazovat **revitalizace tedy mokřadní a vodní biotopy**, přírodní biotopy z formační skupiny biotopů T Sekundární travníky a skupiny dřevin i solitéry. Důrazně doporučujeme plošně nezalesňovat trvalé travní porosty. Smyslem je dosáhnout potřebné pestrosti a vyváženosti přírodě blízkých ploch v krajině.

Obrázek 3.3: Ukázka vymezení ekologicky stabilnějších ploch a linií v Račiněvsi

Pozn. ESP a ESL jsou vyznačeny světle zelenou barvou

Většina vyznačených ploch nebyla za doby II. vojenského mapování v 19. století ornou půdou, byla zde soustava mezí, remízků a cest.

Větší plochy západně a severně od intravilánu ilustrují, kde by bylo vhodné doplnit alternativní produkční plochy, které by poskytovaly i ekosystémové služby – např. agrolesnické systémy nebo lesy s plochami pro přírodní biotopy. ESP a ESL doplňují stávající síť ÚSES, která je vyznačena zelenou šrafovou. Drobná fialová šrafa na jihu od obce – lokalita, kde se nachází hodnotnější biotop, potenciálně vhodný pro registraci jako VKP.

Pro zlepšení stavu krajiny s ohledem na ochranu přírody je potřeba obnovit dostatečný počet ESP - celková výměra nových ekologicky stabilních ploch a linií (ESP a ESL) v Račiněvsi po uvážení stavu a velikosti katastru by měla být cca 82 ha, min 50 % z toho by měly tvořit přírodní biotopy. Do výměry ESP lze započítat nerealizovaný ÚSES a veškerá PPO a PEO navržená v ÚSK. Podrobnosti jsou uvedeny v popisu u jednotlivých návrhů ve vrstvě ESP a ESL a v kartách obcí.

Problematika interakce mezi KoPÚ a ÚSK

Návrh za oblast ochrany přírody žádným způsobem neruší stávající návrhy KoPÚ, nýbrž doporučuje jejich přednostní realizaci a dalšími návrhy je doplňuje. Při zpracování návrhů byly využity dostupné podklady ke KoPÚ, které zpracovatel ÚSK obdržel. Rámcové doporučení pro zpracovatele KoPÚ: do plánu společných zařízení KoPÚ je velmi vhodné a důležité zpracovat požadavek na dostatečnou výměru a vhodnou distribuci ekologicky stabilních ploch (ESP) a minimální výměry biotopů (přírodě blízkých ploch, výše je uvedena v Kartách obcí).

Cílem ÚSK není důkladněji zpracovat problematiku, jak postupovat v obcích s už zpracovanými KoPÚ, ale poskytnout vizi, jak by mohla vypadat krajina v ORP potažmo v jednotlivých obcích pro dosažení lepšího fungování pro člověka i přírody, a to bez ohledu na to, zda 1/ KoPÚ proběhla či nikoliv a zda 2/ bylo vyčleněno dostatek ploch pro ekologická opatření. Obce s už proběhlým KoPÚ mohou uvážit realizaci některých opatření doporučených v ÚSK nad rámec KoPÚ. Je také pravděpodobné, že obce s dříve zpracovaným KoPÚ a stále nevyhovujícím stavem z hlediska ochrany přírody i dalších témat budou výhledově zpracovávat nová KoPÚ, kde bude možné doporučení ÚSK promítnout.

3.2.2 Krajinový ráz, historické, kulturní a estetické hodnoty krajiny

Následující část studie, která vymezuje oblasti krajinového rázu v SO ORP Roudnice nad Labem, vychází z nařízení zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a jeho prováděcí vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti (dále jen vyhláška). Vyhláška uvádí jako součást Územně analytických podkladů zpracování jevu

- Jev č. 17a: Krajinový ráz

V původní verzi vyhlášky to byly dva jevy krajinového rázu, a to:

Jev č. 17: Oblast krajinového rázu a její charakteristika

- Jev č. 18: Místo krajinového rázu a jeho charakteristika

Zatímco vymezení oblastí a míst krajinového rázu je vymezováno standardně v rámci preventivního hodnocení krajinového rázu na území národních parků a chráněných krajinových oblastí, tak na území řady ORP mimo tato velkoplošně zvláště chráněná území doposud chybí nebo je postupně zpracováváno.

Městský úřad Roudnice nad Labem, úřad územního plánování, pořídil v roce 2008 územně analytické podklady, které do roku 2016 ve dvouletých intervalech aktualizoval. Nyní budou aktualizovány ve čtyřletých intervalech. Vyhláška v příloze č. 1, části A stanovuje výčet počtu 119 sledovaných jevů potřebných pro podklad rozboru udržitelného rozvoje území (dále RURÚ). V rámci těchto dat ÚAP byly vymezeny i jevy místa a oblasti krajinového rázu, které však nepokrývaly celé území ORP.

V rámci této studie jsou proto vymezeny oblasti krajinového rázu tak, aby pokrývaly celé území ORP a současně je zde doplněna jejich podrobná charakteristika včetně znaků krajinového rázu. Místa krajinového rázu vymezována nebyla, a to s ohledem na aktualizaci vyhlášky č. 500/2006 (jevy 17 a 18 byly zrušeny a nově jsou zde jevy 17a krajinový ráz a 17b krajiny a krajinné okrsky) a také s ohledem na velikost území a jeho relativně homogenní charakter, kdy se vymezení oblastí krajinového rázu jeví jako dostatečné.

Tato část studie tedy představuje jednak podklad pro zpracování územně plánovací dokumentace a současně má sloužit jako odborný nástroj pro rozhodování orgánů ochrany přírody, zejména při posuzování vlivů nových staveb nebo ploch v rámci ÚPD na krajinový ráz.

Preventivní hodnocení vychází z aktuálně dostupných dat. Především se jedná o data ÚAP, která jsou aktuální k roku 2016, dále z aktuálního znění Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje, v rámci kterých jsou také vymezeny krajinné celky, avšak již nikoliv jednotlivé oblasti a místa krajinného rázu. Využito bylo i dalších dostupných dat, která byla zajištěna a ve vysoké míře podrobnosti zpracována v průběhu řešení celé Územní studie krajiny ORP Roudnice nad Labem. Dalším podkladem byla diplomová práce Ochrana krajinného rázu v ochranném pásmu NKP Hora Říp z roku 2012, která byla zpracována pod vedením Doc. Ing. arch. plíc. Jiřího Kupky, Ph.D. na České zemědělské univerzitě v Praze.

Nezbytným vstupem při zpracování preventivního hodnocení byly také terénní průzkumy, které probíhaly v průběhu roku 2017 a 2018, při kterých bylo celoplošně zkoumáno území všech obcí SO ORP Roudnice a jednotlivých sídel. V rámci terénního průzkumu byla také pořizována fotodokumentace, která je v textu příkladově využita.

Na základě všech charakteristik a znaků krajiny uvedených **v samostatné Příloze č. 2 Ochrana krajinného rázu** byly vymezeny oblasti krajinného rázu. Níže uvádíme jejich přehled, podrobnější popis, respektive popis jejich jednotlivých znaků a charakteristik krajinného rázu včetně doporučení pro jejich ochranu.

Pozn. samostatná Příloha č. 2 Ochrana krajinného rázu obsahuje také níže uvedený text, ale pro ucelený pohled na danou tematiku je to nezbytné.

3.2.2.1. Vymezení oblastí krajinného rázu

Oblast krajinného rázu je „území“ s podobnou přírodní, kulturní a historickou charakteristikou odrážející se v souboru jejích typických znaků, který se výrazně liší od sousedícího území ve všech charakteristikách nebo v některé z nich, a které může zahrnovat více míst krajinného rázu; je vymezena hranicí, kterou mohou být přírodní nebo umělé prvky nebo jiné rozhraní měnících se charakteristik. V některých případech je hranice ostrá a jasně zřetelná (např. hřeben), v některých případech je hranice přechodná.

Na území SO ORP Roudnice nad Labem byly na základě zjištěných charakteristik krajinného rázu identifikovány 4 oblastí krajinného rázu. Toto členění vychází primárně z geomorfologického členění území, výškopisu, sklonitostí a viditelnosti. S ohledem na relativně plochý charakter území v blízkosti řeky Labe nejsou jednotlivé oblasti krajinného rázu jednoznačně a striktně omezeny, jejich vzájemná hranice je v řadě míst pozvolná.

Popis jednotlivých oblastí krajinného rázu obsahuje základní informace a dále popis:

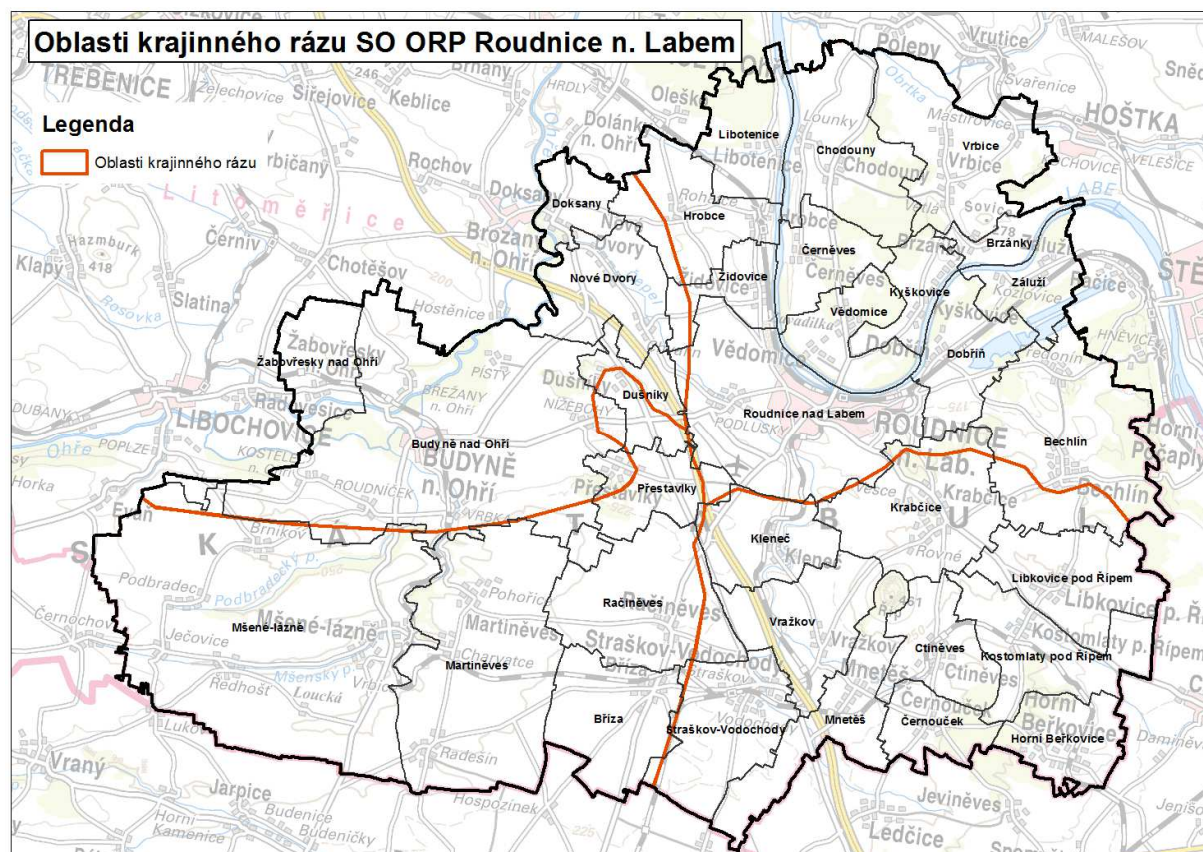
- Znaků a hodnot přírodních charakteristik KR
- Znaků a hodnot kulturních a historických charakteristik KR
- Znaků estetické hodnoty včetně harmonického měřítka a vztahů v krajině
- Opatření k ochraně znaků a hodnot krajinného rázu

Byly vymezeny tyto oblasti krajinného rázu:

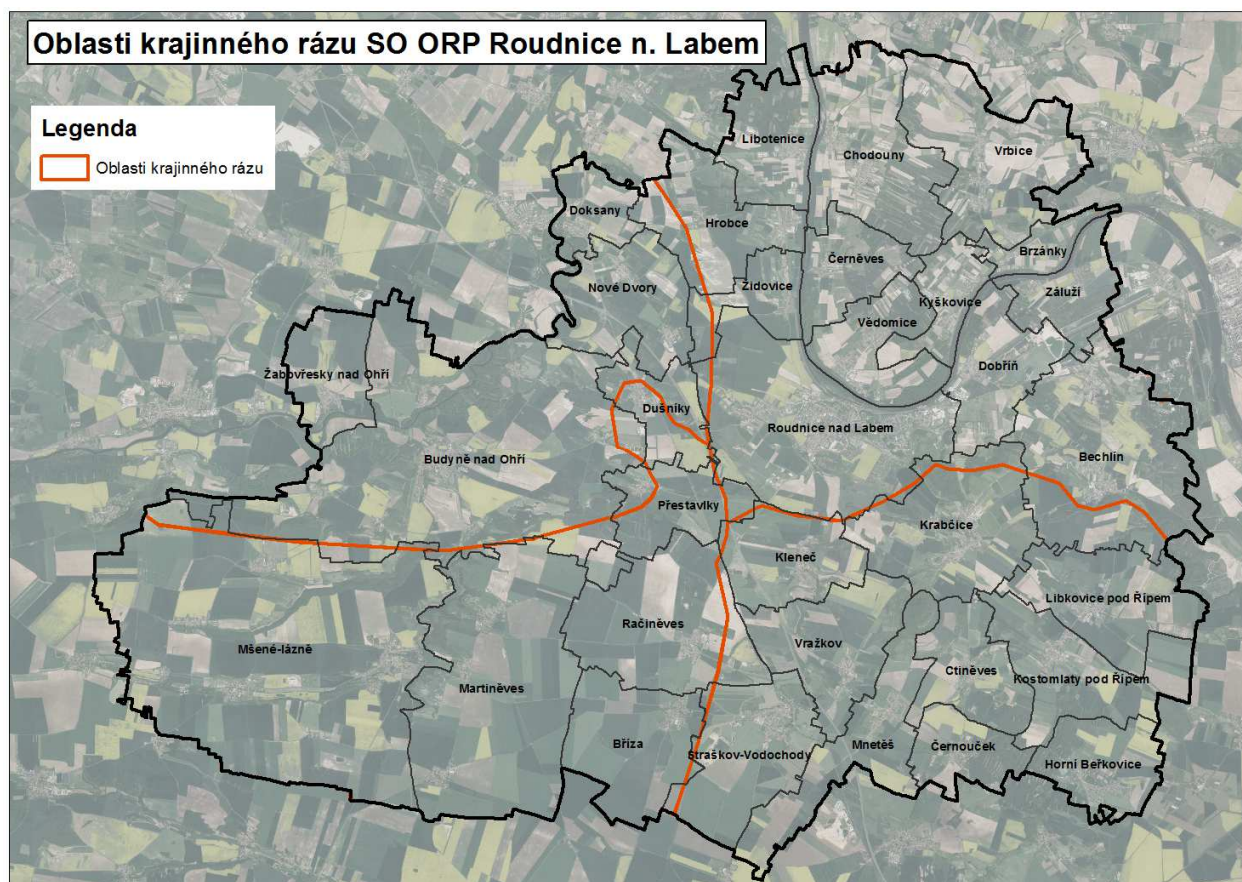
- **OKR 1 – Podřipsko**

- OKR 2 – Roudnicko a okolí Labe
- OKR 3 – Budyňsko a Poohří
- OKR 4 – Perucká tabule

Obrázek 3.4: Oblasti krajinného rázu v SO ORP Roudnice nad Labem

Obrázek 3.5: Oblasti krajinného rázu v SO ORP Roudnice nad Labem - ortofotomapa

3.2.2.2. Charakteristiky oblastí krajinného rázu a požadavky na jejich ochranu

Oblast krajinného rázu 1 - Podřipsko

Popis vymezení a základní charakteristiky oblasti krajinného rázu

Oblast krajinného rázu Podřipsko zahrnuje území v okolí hory Říp, tj. v rámci ORP Roudnice do vzdálenosti cca 4-6 km. Jedná se (s výjimkou okrajové části Kostomlat pod Řípem) o oblast geomorfologického podcelku Řípské tabule a okrsku Krabčická plošina. Jednoznačnou dominantou je hora Říp, která je viditelná z většiny území této oblasti krajinného rázu. Vymezení bylo provedeno na základě kombinace geomorfologických, krajinných a vizuálních charakteristik reliéfu. Hranice se sousední OKR 4 Perucká tabule není ostrá a je dána hlavně geomorfologicky, oproti terénu sousední OKR 2 Roudnicko a okolí Labe je Podřipsko výrazněji vyvýšené.

Tabulka 3.2: Základní charakteristiky oblasti krajinného rázu 1 - Podřipsko

Obce a katastrální území (převažující)	Bechlín – k.ú. Bechlín Ctiněves Černouček Horní Beřkovice Kleneč Kostomlaty pod Řípem Krabčice – k.ú. Vesce pod Řípem, Krabčice u Roudnice nad Labem, Rovné pod Řípem Mnetěš Straškov-Vodochody – k.ú. Straškov a Vodochody Vražkov
Geomorfologické členění	Oblast: Středočeská tabule Celek: Dolnooharská tabule, Středolabská tabule (okrajově) Podcelek: Řípská tabule, Mělnická kotlina (okrajově) Okres: Krabčická plošina, Lužecká kotlina (okrajově)
Biogeografické členění	1.2 Řípský bioregion, 1.3 Úštěcký bioregion, 1.7 Polabský bioregion
Hlavní vodní toky a plochy	Čepel
Krajinné celky dle ZÚR	KC 13 – Severočeské nížiny a pánve

Znaky přírodní charakteristiky

Z hlediska přírodních charakteristik je dominantním znakem **hora Říp**. Ten je vulkanickou kupou zdvihající se do výšky 240 m nad okolní terén. Jeho vznik je spjat s projevy třetihorní až čtvrtohorní vulkanické aktivity. Z hlediska geologie se jedná o přírodní kanál stratovulkánu se střídajícími se polohami lávových výlevů a nesouvislých sopečných vyvrženin. Potenciálně přirozenou vegetací svahů Řípu jsou stepní společenstva. V současnosti v rámci vegetačního krytu převažují uměle vysazené lesní porosty staré cca 120 let vyznačující se velkou dynamikou sukcese. Říp je současně přírodní památkou Hora Říp, evropsky významnou lokalitou a regionálním biocentrem.

Z hlediska přírodních hodnot je potřeba zmínit také **národní přírodní památku Kleneč** a současně EVL Kleneč, kde se vyskytuje unikátní kriticky ohrožený endemit hvozdík písečný český. Jedná se o jediné místo dlouhodobého výskytu v ČR, což tuto lokalitu řadí mezi přírodní plochy s mimořádnou přírodní hodnotou.

Hodnotná je také památná alej 143 stromů lip vedoucí z Krabčic po obou stranách silnice ve směru na Říp. V území je několik dalších památných stromů. Zajímavé jsou taky porosty remízků orientovaných po vrstevnici na úpatí hory Říp a ovocné sady. Větší množství prvků krajinné zeleně je okolo Libkovic, Bechlína a Krabčic.

Kromě hory Říp je regionálním biocentrem také část lesa mezi Černoučkem a Horními Beřkovicemi. Větší lesní porosty jsou kromě Černoučku také v okolí Krabčic. Pohledově méně výraznou lokální dominantou je vrch Vínek u Vražkova.

Kromě výše uvedených prvků s přírodní hodnotou je zbývající část oblasti převážně zemědělského charakteru s převahou intenzívně využívané zemědělské půdy.

Znaky kulturní a historické charakteristiky

V území se nachází řada **kulturních a historických hodnot**. Hlavní z nich je barokní rotunda Sv. Jiří a sv. Vojtěcha, která je významnou kulturní památkou s významem kulturní dominanty. Zásadním rysem území je kulturní a historický význam samotné hory Říp, která je národním symbolem spojený s počátky osídlení krajiny českým národem, tj. příchodem praotce Čecha.

V území se nachází celá řada nemovitých kulturních památek. Z hlediska krajinného rázu jsou významnější zejména kostely, které pozitivně dotvářejí obraz sídla v krajině. Zmínit lze kostel sv. Matouše v Ctiněvsi, kostel sv. Václava v Bechlíně, kostel sv. Bartoloměje v Černoučce, kostel sv. Pavla a Petra v Kostomlatech pod Řípem, Evangelický kostel v Krabčicích a další.

Zajímavý je také bývalý zámek v Horních Beřkovicích s rozsáhlou zahradou, objekt kapitulního pivovaru ve stejné obci, sila ve Straškově-Vodochodech a Kostomlatech pod Řípem, sušárny chmele a další.

Zachován je také základní historický charakter center části sídel, kdy je zachována původní urbanistická struktura a v některých případech nedošlo k významnějšímu narušení nevhodnou zástavbou plošně většího rozsahu. Urbanisticky hodnotnou jsou místní část Vesce se zachovalou urbanistickou strukturou. Toto je naopak pozorovatelné např. v Černoučce, kde nová zástavba v jižní části stírá stávající charakter obce. Obdobné platí např. u Straškova-Vodochod. Také objekty nové výstavby pro bydlení často nerespektují původní charakter zástavby.

U některých obcí jsou negativní dominantou výrobní areály (např. Vražkov, Kleneč, Vodochody, Libkovic p. Ř.). Ve Straškově-Vodochodech jsou vizuálně patrné objekty vzniklé v důsledku těžby štěrkopísků. Spíše neutrálně lze vnímat další technické objekty, jako jsou např. vodojemy (např. v Kostomlatech).

Na úpatí Řípu jsou patrné známky tradičního, zemědělského využití krajiny. Toto je doloženo přítomností horizontálně členěných drobných políček oddělených mezemi a extenzivně obdělávanými sady podél úpatí hory. V Ctiněvsi se pod Řípem nachází pramen Hamlouf – dle pověsti vytvořen Praotcem Čechem.

Znaky vizuální charakteristiky

Vizuální scéna oblasti je specifická přítomností hory Říp, která je nejvýznamnější dominantou širokému okolí, neboť vystupuje do výšky 240 metrů nad okolní terén. Na Řípu se nacházejí také tři vyhlídky do širokého okolí, a to Roudnická, Mělnická a Pražská. Vyhlídky jsou také na Vítku nebo na východní straně Horních Beřkovic směrem na Mělnicko. Poměrně výrazná je také vizuální vazba z hory Říp ve směru na České Středohoří a hrad Hazmburk.

Krajinu tvoří mozaika převážně plošší zemědělské krajiny bez zřetelných ohraničení s dalekými průhledy, která je doplněna o prvky krajinné zeleně. Té je více v okolí Řípu a v severní části území u Krabčic, Bechlína a Libkovic. Krajinářsky je lokálně zajímavé také údolí podél vodního toku Čepel s enklávami lesních porostů.

Výrazným prvkem je zde frekventovaný úsek dálnice D8, která tvoří výraznější negativní dominantu v krajině, nejen vizuální, ale také pocitovou (hluk). Ta tvoří předěl mezi východní a západní částí Roudnicka. Současně se i z ní nabízí zajímavé výhledy do okolní ploché krajiny.

Tabulka 3.3: Přehled znaků, hodnot a charakteristik krajinného rázu OKR 1 - Podřipsko

Identifikované hlavní znaky a hodnoty krajinného rázu		Klasifikace identifikovaných znaků		
		Dle projevů	Dle významu v krajinném rázu	Dle cennosti
A.1	Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky KR	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
A.1.1	Výrazná dominanta hory Říp vulkanického původu vystupující 240 metrů nad okolní terén.	+	XXXX	XXX
A.1.2	Přírodní hodnoty na hoře Říp chráněné jako MZCHÚ, evropsky významná lokalita, regionální biocentrum.	+	XXX	XX
A.1.3	Zachovalá mozaika mezí, sadů, stepních společenstev a zemědělské půdy v dolní části Řípu.	+	XX	XX
A.1.4	Památná alej z Krabčic na Říp.	+	XX	XX
A.1.5	NPP Kleneč a EVL Kleneč s výskytem endemitého hvozdíku písečného českého.	+	X	XXX
A.1.6	Plošně rozsáhlejší lesní celky v okolí Krabčic, Bechlína a Černoučku částečně chráněné jako ÚSES.	+	XX	X
A.1.7	Plošně rozsáhlé celky orné půdy s malým zastoupením krajinné zeleně zejména v jižní části území.	-	XX	X
A.1.8	Mozaika liniové zeleně v krajině podél cest, vodotečí, v polích apod.	+	XX	X
A.1.9	Přítomnost památných stromů v některých obcích	+	X	X
B.1	Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky KR	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
B.1.1	Barokní rotunda sv. Jiří a Vojtěcha na Řípu.	+	XX	XXX
B.1.2	Kulturní význam hory Říp jako českého národního symbolu.	+	XXXX	XXX
B.1.3	Řada kostelů jako kulturně-historických dominant s významným vlivem na působení obce v krajině.	+	XX	X
B.1.4	Zámek a související areál se zahradami a parkem v Horních Beřkovicích.	+	XX	XX
B.1.5	Většinou nenarušený charakter většiny sídel se zachovalou původní urbanistickou strukturou. Pozitivním příkladem jsou např. Vesce.	+	XX	XX
B.1.6	Stopy tradičního zemědělského hospodaření pod Řípem.	+	XX	XX

Identifikované hlavní znaky a hodnoty krajinného rázu		Klasifikace identifikovaných znaků		
		Dle projevů	Dle významu v krajinném rázu	Dle cennosti
B.1.7	Řada drobných sakrálních památek v krajině (kapličky, kříže, boží muka).	+	X	X
B.1.8	V některých obcích výraznější negativně působící zemědělské nebo výrobní areály.	-	XX	X
B.1.9	Přítomnost kulturně nebo historicky hodnotnějších staveb v řadě obcí	+	X	X
B.1.10	Propojení dříve oddělených sídel Krabčice a Rovné a potenciální riziko propojení sídel Libkovic a Kostomlaty.	-	XX	X
B.1.11	Elektrické vedení jako jedna z místních dominant v krajině – méně výrazné.	-	X	X
C.1	Znaky estetické hodnoty včetně harmonického měřítka a vztahů v krajině	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
C.1.1	Dominující a exponovaná hora Říp.	+	XXXX	XXX
C.1.2	Místa dalekých výhledů na Říp a další lokálně významné vyhlídky	+	XXX	X
C.1.3	Mozaika převážně plošší zemědělské krajiny bez zřetelných ohraničení s dalekými průhledy, která je doplněna o prvky krajinné zeleně.	0	XXX	X
C.1.4	Krajinářsky lokálně zajímavé poměrně uzavřené údolí Čepele.	+	XX	X
C.1.5	Výraznější viditelný horizont Českého Středohoří a pohledová osa Říp – hrad Hazmburk – České Středohoří	+	XX	XX
C.1.6	Frekventovaný a výrazný úsek dálnice D8 tvořící technickou dominantu.	-	XX	XX
C.1.7	Výrazně zemědělská krajina - vysoký podíl orné půdy, méně zeleně zejména v jižní části oblasti a nízká míra ekologické stability krajiny.	-	XX	X
C.1.8	Pohledově výraznější alej z Krabčic k Říp	+	X	XX
C.1.9	Zčásti dochovaná historická cestní síť (zároveň částečně již setřena)	0	X	X

Oblast krajinného rázu 1 – Podřipsko – Doporučení pro ochranu KR

- Respektovat přírodní, kulturní a historickou dominantu hory Říp včetně všech přírodních, kulturních a estetických hodnot zde přítomných nebo k ní vázaných
- Zachování mozaiky mezí, sadů, stepních společenstev a zemědělské půdy v dolní části Řípu.
- Zachovat průhledy ve směru Říp – Roudnice a Říp – České Středohoří před nešetrou zástavbou výškovými objekty
- Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří
- Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES

- Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny
- Respektovat a chránit stávající ZCHÚ a evropsky významnou lokalitu Kleneč a biocentra ÚSES
- Respektovat přírodní dominantu vrchu Vínek, zvážit její zpřístupnění pěší trasou, umožnit výhledy do okolí
- Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích
- Zamezit srůstání sousedních sídel, tj. Kostomlat a Libkovic a Krabčic a Vesců
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely, zámky)
- Zejména v sídlech se zachovalou strukturou a architekturou respektovat při nové výstavbě měřítko a hmotu tradiční architektury
- Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
- Zamezit výstavbě staveb, které by měřítkem přesáhly běžné měřítko v krajině, výškových staveb, které by svou výškou přesáhly vymezené horizonty

Oblast krajinného rázu 1 – Podřipsko – příkladová fotodokumentace

Obrázek 3.6: Daleký pohled do krajiny z hory Říp – nejčastěji navštěvované vyhlídkové místo na Roudnicku

Obrázek 3.7: Pohled z Řípu na Černouček – charakter zástavby je zde narušen výrazným výrobním areálem v popředí a postupně zastavovaný velkými rozvojovými plochami pro novou výstavbu

Obrázek 3.8: Rybník Vesečák u Vesců – ukázka harmonického malebného místa citlivě vytvořeného člověkem

Obrázek 3.9: Pohled na zachovalé historické jádro sídla Vesce

Zdroj: www.mapy.cz

Obrázek 3.10: Pohled na horu Říp z Krabčic a památná alej

Oblast krajinného rázu 2 – Roudnicko a okolí Labe**Popis vymezení a základní charakteristiky oblasti krajinného rázu**

Oblast krajinného rázu Roudnicko a okolí Labe zahrnuje území v převážně ploché krajině v blízkosti řeky Labe, která je přírodní dominantou území. Jedná se převážně o oblast geomorfologického podcelku Řipské tabule, Tereziánské kotliny a okrajově na části Vrbic o západní výběžek Dokeské pahorkatiny. Dominujícím sídlem je město Roudnice nad Labem, ostatní sídla jsou méně významné. Jedná se o oblast intenzivně využívanou, ať už zemědělsky díky velmi dobrým podmínkám pro zemědělské hospodaření, nebo průmyslově v Roudnici a blízkém okolí. Významná funkce území je také sídelní.

Oproti sousední OKR 1 Podřipsko je Roudnicko a okolí Labe výrazněji snižené směrem k toku Labe od okraje Řipské tabule a hranice prochází ostrým svahem mezi těmito dvěma oblastmi. Oproti na západě sousedící OKR 3 Budyňsko – Poohří je hranice dána částečně geomorfologicky a hranicí povodí Labe/Ohře. Je nutno dodat, že se nejedná o hranici ostrou, nýbrž postupně přechodovou.

Tabulka 3.4: Základní charakteristiky oblasti krajinného rázu 2 - Roudnicko a okolí

Obce a katastrální území (převažující)	Bechlín – k.ú. Bechlín a Předonín Brzánky Černěves Dobříň Hrobce – k.ú. Hrobce a Rohatce Chodouny – k.ú. Chodouny a Lounky Kyškovice Libotenice Roudnice nad Labem – k.ú. Roudnice nad Labem a Podluský Vědomice Vrbice – k.ú. Vrbice u Roudnice n. L., Mastířovice, Vetlá Záluží Židovice
Geomorfologické členění	Oblast: Středočeská tabule Celek: Dolnooharská tabule, Ralská pahorkatina Podcelek: Řipská tabule, Tereziánská kotlina, Dokeská pahorkatina Okrsek: Krabčická plošina, Roudnická brána, Lovosická kotlina, Úštěcká pahorkatina
Biogeografické členění	1.2 Řipský bioregion
Hlavní vodní toky a plochy	Labe, Čepel, Račický kanál, vodní plochy po těžbě štěrkopísků v Dobříni, Záluží a Račicích
Krajinné celky dle ZÚR	KC 11 – Ralská pahorkatina, KC 13 - Severočeské nížiny a pánve

Znaky přírodní charakteristiky

Z hlediska přírodních charakteristik je hlavním dominantním znakem **řeka Labe**, která tvoří celkovou osu oblasti. Její šířka se zde pohybuje v rozmezí 100-200 metrů, podél je úzký pás zeleně pouze místy rozšířený do menších lesních celků. Koryto řeky je, zejména u Roudnice, výrazněji technicky

upraveno. Na řece se nachází několik zalesněných ostrovů. Řeka Labe je v daném území současně nadregionálním prvkem sítě ÚSES.

Cennou přírodní dominantou sopečného původu viditelnou ze širokého okolí v severní části území je **vrch Sovice**. Sovický vrch (278 m.n.m), je izolovaný a zčásti zalesněný svědecký vrch v Úštěcké pahorkatině. Jižní a západní svahy vrchu zaujímají oplocené vinice a sady. V nejvyšší části se nacházelo raně středověké sídliště s hradištěm.

Krajina v Roudnici a bezprostředním okolí je **výrazně urbanizovaná**, s rostoucí vzdáleností od města a také od řeky Labe míra urbanizace klesá. Významné, plošné narušení sekundární struktury krajiny představuje rozsáhlé průmyslové zóny navazující na historické jádro města a východní okraj intravilánu města. V samotné Roudnici se nachází také několik parků a ploch veřejné zeleně. V severní části území severně od Labe je již harmoničtější mozaika zemědělské a lesní krajiny s přítomností rozsáhlejších lesních celků s četnější přítomností borovic.

V Dobříni a Záluží se nachází **plošně rozsáhlé vodní plochy** vzniklé po těžbě nerostných surovin. Část z nich slouží k závodnímu veslování (Račický kanál), část je přírodnějšího charakteru – těžba zde ještě částečně probíhá, část území je využíváno k rekreačnímu účelu. Samotný Račický kanál a jeho okolí lze vnímat spíše neutrálně, přírodnější vodní plochy dříve zemědělskou krajinu oživily pozitivně.

Vzhledem k intenzivně využívané krajině se zde nachází **menší množství hodnotnějších znaků přírodní charakteristiky**. V Dobříni se nachází přírodní památka a EVL Dobříňský Háj, v Libotenicích EVL Píščiny u Oleška a v Brzánkách přírodní památka Sovice u Brzáněk. Podél Labe je veden nadregionální biokoridor ÚSES, na který navazuje několik regionálních biocenter.

V Roudnici nad Labem se nachází několik památných stromů, které však mají z hlediska krajinného rázu pouze lokální význam. Kromě výše uvedených je zbývající část oblasti převážně zemědělského charakteru s převahou intenzivně využívané zemědělské půdy. V Dobříni a Bechlíně se nacházejí plošně rozsáhlejší plochy sadů, které mají i určitou hodnotu z hlediska biodiverzity. Na Bechlínsku je přítomna relativně harmonická krajina s mozaikou lesů, sadů, zahrad a liniové zeleně s množstvím polních a lesních cest. Vyšší množství sadů nebo zeleně je také v některých lokalitách podél Labe (Brzánky).

Zajímavý je charakter přechodu mezi OKR 2 a OKR 1, jenž je tvořen zlomovým strmým až příkrým svahem klesajícím z krajinného prostoru Krabčické plošiny do labské nivy.

Znaky kulturní a historické charakteristiky

V území se nachází řada kulturních a historických hodnot, a to především v centru regionu Roudnici. To je vyhlášeno jako městská památková zóna. Ta byla vyhlášena v roce 1992 a její území tvoří hodnotné historické jádro města s areálem zámku, augustiniánským klášterem a dalšími sakrálními i veřejnými stavbami. Zóna zaujímá plochu cca 73,5 ha. Množství kulturních památek pak odkazuje na bohatou historii města středověkého původu. Kromě zámku a kláštera se zde nachází také evangelický kostel, několik kaplí, židovský hřbitov, řada městských domů, historicky hodnotné sloupy a sochy, objekt radnice na Karlově náměstí, vodní mlýn apod. Historická struktura zástavby je dochována pouze v jádru města. Hranice historického jádra korespondují s hranicí městské památkové zóny. V této zóně převažuje struktura zástavby 18. století. V obraze sídla v krajině se projevují zejména v pohledu ze severu přes řeku Labe.

Raně barokní zámek vznikl v letech 1652 – 1684 na místě původního románského hradu. Zámek patřil rodu Lobkowiczů až konce 40. let 20. stol. po té byl zestátněn. Za druhé světové války sloužil

zámek jako kasárna německé armády, po ní armáda české, až do roku 2009 zde sídlila vojenská konzervatoř.

Římskokatolický kostel Narození Panny Marie pochází z r. 1333. a nechal jej postavit pražský biskup Jan IV. z Dražic spolu s klášteřem augustiniánů na místě bývalého románského kostelíka. Výstavba kostela i kláštera byla dokončena v roce 1360. V letech 1725 až 1734 byl barokně.

Augustiniánský klášter je díky dvěma věžím v západním průčelí dominantou této části města. Je výjimečnou památkou gotického umění a barokní gotiky.

Tyto výše uvedené hodnoty jsou naopak **potlačeny novou zástavbou**. V okrajových částech města se nachází výrazná panelová výstavba, která obraz sídla v krajině výrazněji negativně narušuje. Stejně tak se v okrajových částech města nachází řada výrobních objektů, které dominují svému okolí. Výrazným je např. objekt Vitany. První průmyslová zóna vznikla v průběhu 19. století. Obytná zástavba ve formě městských domů vznikala do 1. poloviny 20. století. Od této doby je zástavba definována jako novodobá a je charakterizována zejména tzv. „socialistickou“ výstavbou. Od 60. let minulého století proběhla rozsáhlá výstavba bytových domů, panelových sídlišť v západní a průmyslových zón ve východní a jižní části města. V současnosti intravilánu dominuje obytná a průmyslová zástavba 20. století. Historicky dochované jádro tvoří přibližně 20 % rozlohy města.

V území mimo samotné město Roudnice se nachází celá řada **nemovitých kulturních památek**, z nichž některé tvoří dominanty obcí a dotvářejí jejich obraz v krajině. Z hlediska krajinného rázu jsou významnější zejména kostely, které pozitivně dotvářejí obraz sídla v krajině. Zmínit lze kostely sv. Prokopa v Černěvsi, kostel sv. Kateřiny v Libotenicích, kostel sv. Floriána ve Vrbici, kaplička v Rohatcích, kostel sv. Mikuláše v Lounkách, kostel sv. Jakuba Většího ve Vetlé, kostel sv. Václava v Bechlíně a další. Charakter sídel pozitivně dotvářejí další objekty, jako jsou např. hřbitovy (např. Bechlín) a drobná sakrální architektura.

Charakter původní zástavby je většinou setřen nebo výrazněji potlačen. V některých obcích bývá ve struktuře zástavby zachováno historické jádro (kromě Roudnice např. Bechlín, Rohatce, Vetlá, Brzánky ...). Zástavba většiny obcí je zásadním způsobem ovlivněna nevhodnými rekonstrukcemi, dostavbami a novodobou výstavbou, která až na výjimky nerespektuje tradiční znaky vesnické zástavby. V zástavbě nejsou výjimkou domy „podnikatelského baroka“.

Rizikem je také **srůstání zástavby** sousedních obcí. K tomuto může dojít např. u Lounek a Chodoun, Vrbice a Vetlé nebo Vědomic a Roudnice nad Labem. Došlo k propojení zástavby mezi Roudnicí a Dobříní. Tyto trendy jsou z hlediska krajinného rázu nežádoucí.

Negativně v rámci intravilánů obcí působí hmotově dominantní zemědělsko-výrobní objekty. Ty se nacházejí kromě Roudnice také např. v Bechlíně, Vrbici, Dobříní, Židovicích nebo Libotenicích. Velmi výrazný z širšího okolí (tj. i z protější strany řeky Labe) je výrobní objekt Vitany. V krajině se nachází také několik fotovoltaických elektráren, nejsou však v krajině nijak výrazně dominující a jejich vliv je neutrální či jen lokálně negativní. Místy výraznějším prvkem krajiny je vedení elektrického napětí.

Známky tradičního hospodaření v krajině a charakter plůžiny byly setřeny a nyní převládá intenzivní zemědělské hospodaření na velkých půdních blocích.

Znaky vizuální charakteristiky

Vizuální scéna oblasti je specifická přítomností řeky Labe, která tvoří osu území. Území podél řeky je převážně ploché, jen v některých lokalitách se řeka výrazněji zařezává do svahu, např. poblíž vrcholu Sovice u Brzáněk. Pozitivní jsou také typické průhledy údolím Labe.

V jižní části přechází oblast ostřejším zlomovým svahem do OKR 1 Podřipsko, respektive geomorfologicky do Perucké tabule.

Krajinu tvoří většinou mozaika ploché intenzivně využívané zemědělské krajiny (s výjimkou jižní části) bez zřetelných ohraničení s dalekými průhledy, která je doplněna o prvky lesů (Bechlín, Chodouny aj.) a krajinné zeleně. V západní části jsou výrazné také vodní plochy vzniklé po těžbě nerostných surovin. Zásadním prvkem krajinné scény je město Roudnice, které se nachází uprostřed dané oblasti.

Krajinná scéna v blízkosti města Roudnice je tvořena agrární krajinou se silným impaktem průmyslové výroby a těžby. V krajinné matrici dominují rozsáhlé lány zemědělské půdy, které jsou doplněny výrobními areály a plochami aktivní těžby štěrkopísků. Prvky zapojené vzrostlé zeleně se vyskytují méně. Členění jednotlivých ploch v rámci krajinné matrice nevyniká harmonií. Přechod mezi jednotlivými plochami je v rámci bloků tvořen barevným kontrastem mezi pěstovanými agrocénózami.

Důležitým rysem je **vizuální vazba na horu Říp**, která prostor ovládá. Vizuální scénu ovlivňuje **panorama Českého středohoří** tvořícího vzdálený západní až severní horizont a také vizuální exponovanost krajinného prostoru v pohledové ose Říp - České středohoří.

V území jsou dvě menší rozhledny – v Roudnici a Hrobcích, výhled je také z hlásky v Roudnici a svahů vrchu Sovice.

Esteticky nejhodnotnější krajinné scenérie, ve kterých se uplatňuje cenná **zástavba historického jádra Roudnice**, vznikají při pohledech z prostoru labské nivy. Do horizontu tvořeného hustou zástavbou měšťanských domů a architektonicky odlišitelných veřejných budov se promítá výrazná kulturní dominanta roudnického zámku a věže sakrálních staveb, nad kterými se tyčí monumentální silueta Řípu. Širší, panoramatické výhledy jsou devastovány vizuálním kontextem s výškově a hmotově zcela dominující panelovou výstavbou západní části Roudnice. Dalším zásahem do projevu kulturních dominant je přítomnost komínů náležících k průmyslovým areálům. V západní části intravilánu se uplatňuje výrazná technicistní dominantu budovy Vitana a.s.

Přírodní rámec krajiny je narušen zastavěním. Pozitivním prvkem intravilánu Roudnice jsou poměrně hojné plochy městské zeleně, které se však nevyznačují větší přírodní hodnotou. Intravilánu v horizontální a vertikální ose dominují průmyslové areály a novodobá zástavba, resp. hmotově a výškově výrazné objekty komínů, výrobních hal a panelových domů.

Tabulka 3.5: Přehled znaků, hodnot a charakteristik krajinného rázu OKR 2 – Roudnicko a okolí Labe

Identifikované hlavní znaky a hodnoty krajinného rázu		Klasifikace identifikovaných znaků		
		Dle projevu	Dle významu v krajinném rázu	Dle cennosti
A.2	Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky KR	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
A.2.1	Krajinná dominantu toku řeky Labe	+	XXX	XX
A.2.2	Výraznější vrch Sovice s přírodní a historickou hodnotou	+	XXX	XX
A.2.3	Reliéf je v jižní části tvořen příkrým svahem geomorfologického zlomu vystupujícím nad řeku krajinu podél Labe	+	XX	X
A.2.4	Rozsáhlejší vodní plochy vzniklé po těžbě	+/-0	XX	XX

Identifikované hlavní znaky a hodnoty krajinného rázu		Klasifikace identifikovaných znaků		
		Dle projevů	Dle významu v krajinném rázu	Dle cennosti
	štěrkopísku			
A.2.5	Porosty zeleně a menší lesní celky podél řeky Labe a ostrovy v řece – součást nadregionálního a regionálního ÚSES	+	XX	X
A.2.6	Rozsáhlejší plochy lesních porostů v severní části území a u Bechlína	+	XX	X
A.2.7	Plošně rozsáhlejší plochy sadů v Dobříni a Bechlíně	+	X	X
A.2.8	Výskyt několika maloplošně zvláště chráněných území	+	X	X
A.2.9	Dominance intenzivně zemědělsky využívaných ploch, výrazná urbanizace.	-	XXX	X
A.2.10	Výskyt ploch městské zeleně, parků a zahrady v Roudnici	+	X	X
B.2	Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky KR	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
B.2.1	Vysoká koncentrace kulturně-historických hodnot v Roudnici nad Labem – MPZ tvořená dochovaným historickým jádrem, středověký původ města a kulturní význam města v dějinách	+	XXXX	XXX
B.2.2	Výrazné kulturní dominanty roudnického zámku, kostela Narození p. Marie s barokní zvonící, augustiniánského kláštera apod.	+	XXX	XX
B.2.3	Vodní plocha Račický kanál vzniklá po těžbě štěrkopísku a využívaná pro sport	0	XX	XXX
B.2.4	Narušení obrazu sídla panelovou výstavbou v okrajových částech města	-	XXX	XX
B.2.5	Narušení obrazu sídla průmyslovou výstavbou v okrajových částech města - negativně se projevující architektonická dominanty - výrobní objekt Vitany	-	XX	XX
B.2.6	Řada kostelů a kaplí v obcích spoluvytvářejících obraz sídla v krajině	+	XX	X
B.2.7	Venkovská zástavba negativně poznamenaná urbanisticky necitlivými rekonstrukcemi, dostavbami a výstavbou	-	XX	X
B.2.8	Postupné srůstání některých obcí – Roudnice – Dobříň, Vrbice – Vetlá, Chodouny – Lounky, Vědomice - Roudnice	-	XX	X
B.2.9	Vedení elektrického napětí – 110 kv a 400 kv	-	XX	X
B.2.10	Fotovoltaické elektrárny zakomponované do krajiny	-	X	X
C.2	Znaky estetické hodnoty včetně harmonického měřítka a vztahů v krajině	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
C.2.1	Dochované historické jádro města v příkrém svahu otevřeném do ploché labské nivy – působivá expozice	+	XX	XX

Identifikované hlavní znaky a hodnoty krajinného rázu		Klasifikace identifikovaných znaků		
		Dle projevů	Dle významu v krajinném rázu	Dle cennosti
C.2.2	Projev kulturních dominant města a jejich vizuální kontext s Řípem v jižních pohledech z prostoru labské nivy	+	XXX	XX
C.2.3	Dominance průmyslových areálu a čtvrtí panelové výstavby v obrazu města	-	XXX	X
C.2.4	Výrazná gradace reliéfu směrem k Řípu	+	XX	XX
C.2.5	Panorama Českého středohoří tvořícího vzdálený západní až severní horizont	+	XX	XX
C.2.6	Vizuální exponovanost krajinného prostoru v pohledové ose Říp - České středohoří, uplatnění v krajinných panoramatech	+	XX	XX
C.2.7	Široké údolí řeky Labe tvořící základní osu území	+	XXX	X
C.2.8	Technické úpravy toku Labe, vysoká koncentrace antropogenních aktivit v jeho blízkosti	-	XX	X
C.2.9	Přítomnost rušivých zemědělských a skladových areálů v zemědělské krajině, nesourodost zástavby a obcí	-	XX	X
C.2.10	Výrazně zemědělská krajina - vysoký podíl orné půdy, méně zeleně zejména v jižní části oblasti a nízká míra ekologické stability krajiny.	-	XX	X

Oblast krajinného rázu 2 – Roudnicko a okolí Labe – Doporučení pro ochranu KR

- Zachovat průhledy ve směru Říp – Roudnice a Říp – České Středohoří před nešetrou zástavbou výškovými objekty
- Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam blízké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří
- Podporovat přírodnější charakter toku Labe, zachovat a rozvíjet okolní zeleň, omezovat další technické úpravy koryta a podporovat rekreační aktivity podél toku
- Respektovat přírodní dominantu vrchu Sovice s historickými hodnotami, zvážit její zpřístupnění pro turisty turistickou nebo naučnou trasou, umožnit výhledy do okolí
- Zachovat ochranu hodnot v MPZ Roudnice. Velmi citlivě řešit zástavu severně od centra Roudnice ve Vědomicích, zachovat průhledy na historické centrum města
- Zachovávat, chránit a respektovat tradiční obraz sídel, jejich převažující historický charakter a citlivé zapojení sídel do krajiny humny a zahradami
- Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES
- Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny.
- Respektovat a chránit stávající ZCHÚ a evropsky významnou lokalitu Dobříňský háj a biocentra ÚSES

- Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích
- Zamezit srůstání sousedních sídel, tj. Chodounů a Lounek, Vědomic a Roudnice a Roudnice a Dobříň
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely, zámky)
- Zejména v sídlech se zachovalou strukturou a architekturou respektovat při nové výstavbě měřítko a hmotu tradiční architektury
- Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
- Zamezit výstavbě staveb, které by měřítkem přesáhly běžné měřítko v krajině, výškových staveb, které by svou výškou přesáhly vymezené horizonty

Oblast krajinného rázu 2 – Roudnicko a okolí Labe – příkladová fotodokumentace

Obrázek 3.11: Pohled na centrum Roudnice od jihu

Obrázek 3.12: Sídliště výrazně dotvářejí panorama města Roudnice

Obrázek 3.13: Řeka Labe u Roudnice s ostrůvky pokrytými vegetací

Obrázek 3.14: Pohled z pod Vrchu Sovice (Brzánky) přes zelené údolí Labe směrem k Řípu

Obrázek 3.15: Vrch Sovice – regionální dominanta jinak převážně ploché krajiny

Obrázek 3.16: Pískovna Dobříň – velmi zajímavá lokalita vzniklá po těžbě nerostů, vzadu vrch Sovice

Obrázek 3.17: Typická část krajiny severně od Labe – plochá mozaika polí, borových a listnatých lesů, na pozadí s vrcholy Českého Středohoří.

Pozn. krajinný ráz narušen několika plochami FVE, avšak v akceptovatelné míře.

Obrázek 3.18: Kostel sv. Kateřiny v Libotenicích u Labe

Oblast krajinného rázu 3 – Budyňsko - Poohří**Popis vymezení a základní charakteristiky oblasti krajinného rázu**

Oblast krajinného rázu 3 Budyňsko - Poohří zahrnuje severozápadní část území ORP Roudnice nad Labem. Jedná se o relativně ploché území v nivě řeky Ohře, která protéká západní částí území. Podél ní je vymezen přírodní park Dolní Poohří. Centrem oblasti je Budyně nad Ohří s několika kulturně-historickými dominantami. Geomorfologicky spadá území převážně ke geomorfologickému podcelku Terežinská kotlina a okrsku Lovosická kotlina. Kromě Ohře se zde nacházejí již méně výrazné a významné přítoky Čepel, Podbradecký a Mšenský potok.

Od jižně položené oblasti krajinného rázu IV Perucká tabule je OKR III poměrně ostře oddělena strmějším svahem, který odděluje Terežinskou kotlinu od Perucké tabule, je částečně zalesněný a vytváří výraznější vizuální ohraničení. Hranice s OKR II Roudnicko a okolí Labe není ostrá, spíše přechodná a částečně je dána hranicí mezi povodím Ohře a Labe. I ta je však protnuta údolím Čepel.

Tabulka 3.6: Základní charakteristiky oblasti krajinného rázu 3 - Budyňsko – Poohří

Obce a katastrální území (převažující)	Budyně nad Ohří – k.ú. Budyně nad Ohří, Břežany nad Ohří, Kostelec nad Ohří, Doksany Dušníky Nové Dvory – k.ú. Nové Dvory u Doksán, Chvalín Roudníček, Vrbka u Roudníčku, Písty, Nížebohy Žabovřesky nad Ohří
Geomorfologické členění	Oblast: Středočeská tabule Celek: Dolnooharská tabule Podcelek: Hazmburská tabule, Terežinská kotlina, Řipská tabule Okrsek: Klapská tabule, Lovosická kotlina, Krabčická plošina, Perucká tabule
Biogeografické členění	1.2 Řipský bioregion, 1.7 Polabský
Hlavní vodní toky a plochy	Ohře, Čepel, Podbradecký potok, Mšenský potok
Krajinné celky dle ZÚR	KC 13 - Severočeské nížiny a pánve

Znaky přírodní charakteristiky

Z hlediska přírodních charakteristik je dominantním znakem **řeka Ohře**, její niva a porosty podél řeky. Tyto plochy jsou chráněny v rámci **přírodního parku Dolní Poohří**. Ten byl vyhlášen v roce 2001 na ploše necelých 40 km². Nachází se na dolním toku řeky Ohře v místech, kde řeka vytváří volné přírodní meandry a dochovaly se zbytky původní vegetace lužních lesů s desítkami druhů ohrožených a chráněných druhů organismů. Území přírodního parku má tvar protáhlého oblouku, jehož osou je řeka Ohře. Šířka území se pohybuje přibližně od jednoho do tří kilometrů. Z geomorfologického hlediska přírodní park leží v geomorfologickém celku Dolnooharská tabule, převážnou část území tvoří Terežinská kotlina. Významným prvkem oblasti jsou zanesená mrtvá ramena řeky, která bývají zaplavena vodou po záplavách nebo při vyšším stavu podzemní vody. Velká část přírodního parku je součástí **nadregionálního biocentra Myslivna nad Ohří**. Tok Ohře je chráněn současně jako **EVL Ohře**, kde je předmětem ochrany bolen dravý, losos obecný, velevrub tupý a biotopy vázané na tok Ohře. Do území ORP Roudnice nad Labem zasahuje přírodní park jen zčásti.

Vyskytují se zde také cenné přírodní lokality chráněné jako **MZCHÚ**, a to přírodní rezervace a EVL Loužek, přírodní rezervace a EVL Pístecký les, přírodní památka Slatiniště u Vrbky a EVL Vrbka s výskytem řady chráněných druhů.

Od jižně položené Perucká tabule je oblast ostře oddělena strmějším svahem, který odděluje Tereziňskou kotlinu od Perucké tabule, je částečně zalesněný a vytváří výraznější vizuální ohraničení. Tento svah je narušen **zaříznutějšími údolími** Podbradeckého a Mšenského potoka. V krajině je už méně výrazný tok Čepele, avšak v zemědělské krajině Chvalína a Nových Dvorů má také lokální krajinářský význam.

V Doksanech se nachází několik **památných stromů**. V parku v Budyni se nachází památný jilm.

Severně od Doksan se nachází výraznější vrch Skála. Je to výrazný svědecký vrch budovaný svrchnoturonskými až coniackými jílovitými a křemitými vápenci s vložkami slínovců, vycházejícími na příkrých okrajových svazích.

Kromě uvedených lesních celků se zde další výraznější nenacházejí a převažuje intenzivněji využívaná zemědělská krajina doplněná o liniovou krajinnou zeleň. Té se nachází více v západní části území, naopak ve východní části území (V od dálnice – Nové Dvory, Chvalín) je krajinné zeleně minimum.

Znaky kulturní a historické charakteristiky

Centrem oblasti je město **Budyně nad Ohří**. Jeho historické jádro je od roku 1992 **městskou památkovou zónou**. K samotnému městu patří ještě šest vesnic v okolí: Břežany nad Ohří, Kostelec nad Ohří, Nížebohy, Písty, Roudníček a Vrbka. Městem protéká rameno Malá Ohře.

Území městské památkové zóny tvoří cenné historické jádro města s areálem bývalého vodního hradu z 15. století, několika sakrálními objekty a také s hodnotnými sochařskými díly. Zaujímá plochu cca 27,5 ha. Město pochází z 12. století. Původně gotický hrad byl přestavěn do renesanční podoby.

V Ostrovní ulici se nachází synagoga, která byla v první polovině 19. století přestavěna ve zděnou pozdně klasicistní budovu s pozdně rokokovým průčelím. Činná byla do druhé světové války, dnes slouží jako skladiště a je kulturní památkou. Také se zde nachází židovský hřbitov z roku 1785, čítá zhruba 200 náhrobků a jeho součástí je novorománská obřadní síň. Ve směru z Budyně na Žabovřesky se nachází cenný barokní most přes rameno Malé Ohře z roku 1773.

Vysoká je také koncentrace kulturně-historických hodnot v **Doksanech**. zde se nachází kostel Narození Panny Marie, zámek Doksany a klášter sester premonstrátek. Poblíž je také kostel sv. Petra a Pavla. Ženský premonstrátský klášter je původně románský, později barokně rozšířený. Jeho součástí, klášterní kostel a jeho krypta, patří k nejvýznamnějším románským památkám v Čechách. Větší část budov je zchátralá, jen část tvoří budovy nově opravené. V blízkosti kláštera se nachází bývalý mlýn, původem středověký, který je dnes využíván jako MVE. Přes náhon u mlýna vede kamenný obloukový mostek z poloviny 18. století. Hřbitovní kostel sv. Petra a Pavla je původně románský z první poloviny 13. století, dnešní podoba je barokní z doby kolem roku 1726.

Tyto významné kulturní hodnoty jsou výrazně negativně potlačeny **dominujícím komínem v areálu bývalého cukrovaru** a přítomnými budovami. Současné jsou zde v blízkosti kostela sv. Petra a Pavla zcela nevhodně umístěny **plochy fotovoltaických elektráren**.

V území se nachází několik dalších **nemovitých kulturních památek** ovlivňujících krajinný ráz oblasti. Patří mezi ně zejména **kostely**. Patří mezi ně kostel sv. Václava v centru Budyně, výraznější kostel Panny Marie Sněžné na okraji Budyně, zmíněné kostely v Doksanech, výrazný kostel sv. Martina v Nížebozích nebo kostel sv. Petra a Pavla v Kostelci nad Ohří. V dalších obcích a v krajině se nacházejí některé pouze lokálně významnější sakrální památky, jako jsou kapličky (Chvalín, Žabovřesky, Písty) křížky apod.

U některých obcí je zachován alespoň základní historický charakter center části sídel, kdy nedošlo k významnějšímu narušení nevhodnou zástavbou. Kromě centra Budyně nad Ohří lze zmínit centrální část Nížeboh, Písty se zachovalou architekturou objektů na návsi, nebo Nové Dvory. Naopak nová zástavba je často ovlivněna nevhodnými, které nerespektují tradiční znaky vesnické zástavby.

U některých obcí jsou naopak negativní dominantou výrobní areály. Toto je nejvýraznější zejména v Doksanech u areálu bývalého cukrovaru. Významnější areály na okraji obcí jsou také ve Chvalíně, Vrbce, zemědělský areál v Roudníčku, v Kostelci a Budyni (např. při vjezdu).

Známky tradičního hospodaření v krajině a charakter plužiny byly setřeny a nyní převládá intenzivní zemědělské hospodaření na velkých půdních blocích. Alespoň částečně byla zachována hlavní cestní síť v krajině.

Znaky vizuální charakteristiky

Vizuální scéna území je z jižní strany výrazněji ohraničena zlomovým svahem Perucké tabule, který je částečně narušen údolími Mšenského a Podbradeckého potoka. Celkově se území svažuje severozápadním směrem k plochému, zalesněnému a přírodně cennému údolí řeky Ohře s bočními kanály a meandry. Toto území tvoří přirozenou osu oblasti.

Scéna je z jihu a východu přehledná s dalekými výhledy a v S/SZ směru jen méně výrazně ohraničena.

Kromě přírodního parku Dolní Poohří tvoří krajinu mozaika intenzivně využívané zemědělské krajiny, která je doplněna o méně rozsáhlé prvky lesů a krajinné zeleně.

Centrem krajinné scény je město Budyně nad Ohří, které se nachází uprostřed dané oblasti. Bylo zde zachováno historické centrum města, které je obklopeno novou zástavbou a výrobními plochami.

Důležitým rysem je **vizuální vazba na blízké panorama a vrcholy Českého Středohoří**. Současné je zde pořád přítomna vazba na horu Říp nacházejícího se východně. Význam má tedy vizuální exponovanost krajinného prostoru v pohledové ose Říp - České středohoří.

Území je přirozeně přehledné z horní části zlomového svahu, z vrchu Skála u Doksan, ze směru od Rohatců nebo Nížebohů. Rozhledny se zde nenacházejí. Část území je pohledově exponovaná také z dálnice D8, která oblast protíná v SV části území. Frekventovaný úsek dálnice D8 zde tvoří výraznější negativní dominantu, nejen vizuální, ale také pocitovou (hluk).

Tabulka 3.7: Přehled znaků, hodnot a charakteristik krajinného rázu OKR 3 – Budyňsko - Poohří

Identifikované hlavní znaky a hodnoty krajinného rázu		Klasifikace identifikovaných znaků		
		Dle projevů	Dle významu v krajinném rázu	Dle cennosti
A.3	Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky KR	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
A.3.1	Výrazná dominanta toku řeky Ohře a navazující nivy chráněná jako přírodní park Dolní Poohří	+	XXXX	XX
A.3.2	Vysoká koncentrace přírodně a krajinářsky hodnotných ploch podél Ohře - nadregionální ÚSES, Natura 2000, MZCHÚ, meandrující tok, přírodní vodní plochy	+	XXX	XX
A.3.3	Reliéf je v jižní části tvořen příkrým svahem geomorfologického zlomu mezi Peruckou tabulí a Terezínskou kotlinou	+	XXX	X
A.3.4	Výraznější svědecký vrch Skála nad Doksany	+	XX	X
A.3.5	Plochy lesních porostů v údolí Ohře, u Dušníků a v jižní části území	+	XX	X
A.3.6	Výskyt několika maloplošně zvláště chráněných území (mimo přírodní park Dolní Poohří)	+	X	X
A.3.7	Velký podíl intenzivně zemědělsky využívaných ploch s minimem krajinné zeleně ve východní části oblasti	-	XXX	X
B.3	Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky KR	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
B.3.1	Vysoká koncentrace kulturně-historických hodnot v Budyni nad Ohří – MPZ tvořená dochovaným historickým jádrem města, středověký původ města, vodní hrad, sakrální objekty, synagoga	+	XXX	XX
B.3.2	Výrazné kulturně-historické dominanty v Doksanech – klášter sester premonstrátek, zámek a dva kostely	+	XXX	XX
B.3.3	Výrazný areál bývalého cukrovaru v Doksanech s komínem narušující charakter sídla a působení kulturních objektů	-	XXX	XX
B.3.4	Narušení obrazu sídla Budyně novodobou zástavbou a výrobními plochami	-	XXX	X
B.3.5	Několik kostelů v obcích spoluvytvářejících obraz sídla v krajině	+	XX	X
B.3.6	Venkovská zástavba negativně poznamenaná urbanisticky necitlivými rekonstrukcemi, dostavbami a výstavbou	-	XX	X
B.3.7	Fotovoltaické elektrárny v Doksanech nevhodně umístěné v blízkosti kostela	-	XX	X
B.3.8	Řada výraznějších a místy zanedbaných či opuštěných výrobních areálů/objektů na okrajích obcí narušujících obraz těchto sídel v	-	XX	X

Identifikované hlavní znaky a hodnoty krajinného rázu		Klasifikace identifikovaných znaků		
		Dle projevů	Dle významu v krajinném rázu	Dle cennosti
	krajině			
8.3.9	Částečně zachovalá cestní síť v krajině	+	X	X
C.3	Znaky estetické hodnoty včetně harmonického měřítka a vztahů v krajině	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
C.3.1	Široké zalesněné a členité údolí meandrující řeky Ohře tvořící základní osu území	+	XXX	XX
C.3.2	Projev kulturních dominant v Doksanech a jejich vizuální kontext s oblastí podél řeky Ohře	+	XX	XX
C.3.3	Výraznější exponovaný zlomový svah směrem k celku Perucké tabule	+	XXX	XX
C.3.4	Panorama Českého středohoří tvořícího vzdálenější západní až severní horizont, výrazná zřícenina hradu Hazmburk	+	XXX	XX
C.3.5	Vizuální exponovanost krajinného prostoru v pohledové ose Říp - České středohoří, uplatnění v krajinných panoramatech	+	XX	XX
C.3.6	Výrazný areál bývalého cukrovaru v Doksanech potlačující pozitivní projev stávajících historicky významných objektů	-	XXX	XX
C.3.7	Přítomnost rušivých zemědělských a výrobních areálů v zemědělské krajině, nesourodost zástavby v obcích	-	XX	X
C.3.8	Výrazně zemědělská krajina zejména ve východní části území mimo přírodní park - vysoký podíl orné půdy, méně zeleně a nízká míra ekologické stability krajiny.	-	XX	X

Oblast krajinného rázu 3 – Budyňsko – Poohří – Doporučení pro ochranu KR

- Respektovat požadavky ochrany krajinářských hodnot v přírodním parku Dolní Poohří. Zachovat přírodní charakter toku Ohře a jeho okolí
- Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou výškovými objekty
- Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam nedaleké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří a přírodní park Dolní Poohří
- Omezení necitlivé výstavby na exponovaném horizontu mezi Peruckou tabulí a Tereziňskou kotlinou
- Cíleně doplňovat do krajiny prvky krajinné zeleně ve formě ÚSES, interakčních prvků a zeleně podél stávajících komunikací, obnovovat původní polní cesty
- Zachovat ochranu hodnot v MPZ Budyň nad Ohří
- Zachovat ochranu kulturních hodnot v Doksanech. Podpořit v dlouhodobějším horizontu možnost stavebních úprav v areálu bývalého cukrovaru tak, aby byla odstraněna negativní dominanta komína a citlivě upraveny výrobní objekty

- Lépe zakomponovat stávající FVE v Doksanech do sídla tak, aby bylo zmírněno jejich negativní působení na stávající kulturní hodnoty v území.
- Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES
- Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny. Podpořit využití nevyužívaných areálů brownfields
- Při vymezení nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely, zámky).
- Obnovovat původní síť polních cest, zlepšovat propojování sídel pro pěší a cyklisty (např. ve směru Budyně – Vrbka a Budyně - Nížebohy
- Zejména v sídlech se zachovalou strukturou a architekturou (Písty, Nížebohy) respektovat při nové výstavbě měřítko a hmotu tradiční architektury
- Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení

Oblast krajinného rázu 3 – Budyňsko – Poohří – příkladová fotodokumentace

Obrázek 3.19: Pohledově výraznější zalesněný svah jižně od Budyně vytváří hranici mezi Peruckou tabulí a Terežínskou kotlinou

Obrázek 3.20: Pohled na Kostelec nad Ohří, v pozadí výrazný vrch se zříceninou hradu Hazmburk

Obrázek 3.21: Nížebohy s výraznějším kostelem sv. Martina

Obrázek 3.22: Panorama Doksan od východu. Přítomnost kulturně hodnotných objektů, jejichž výraz je potlačován výrobními objekty

Obrázek 3.23: Vodní hrad v Budyni

Oblast krajinného rázu 4 – Perucká tabule**Popis vymezení a základní charakteristiky oblasti krajinného rázu**

Oblast krajinného rázu Perucká tabule zahrnuje jihozápadní část území Roudnicka. Vymezení bylo provedeno zejména na základě geomorfologických a vizuálních charakteristik reliéfu. Jedná se o poměrně ploché až mírně zvlněné území tvořené geomorfologickým okrskem Perucká tabule. Do ní se výrazněji zařezávají údolí místních vodotečí Podbradecký potok a Mšenský potok, která území zajímavě rozčleňují na dílčí podoblasti. Centrem oblasti je lázeňská obec Mšené-lázně s lázeňským areálem.

Oblast je od severní OKR III oddělena poměrně ostrým svahem. Hranice s OKR I Podřipsko je spíše pozvolná a je dána hranicí Perucké tabule a západním okrajem údolí toku Čepele.

Tabulka 3.8: Základní charakteristiky oblasti krajinného rázu 4 – Perucká tabule

Obce a katastrální území (převažující)	Bříza Dušníky Mšené-lázně – k.ú. Brníkov, Podbradec, Ječovice, Ředhošť, Vrbice u Mšeného-lázní, Mšené-lázně Martiněves – k.ú. Martiněves u Libochovic, Charvatce u Martiněvsi, Radešín u Martiněvsi Přestavlky Račíněves
Geomorfologické členění	Oblast: Středočeská tabule Celek: Dolnooharská tabule Podcelek: Řipská tabule Okrsek: Perucká tabule, Krabčická plošina
Biogeografické členění	1.2 Řipský bioregion
Hlavní vodní toky a plochy	Podbradecký potok, Mšenský potok
Krajinné celky dle ZÚR	KC 13 - Severočeské nížiny a pánve

Znaky přírodní charakteristiky

Dominantním znakem přírodních charakteristik je výrazná převaha zemědělských ploch oproti ostatním prvkům krajiny. Lesy se v území nacházejí ve velmi malém rozsahu především na strmějších svazích v údolí vodotečí, jako jsou Podbradecký a Mšenský potok a u Přestavlky.

Krajina Perucké tabule je především ve východní části oblasti v plochá s dalekými rozhledy bez jasných ohraničení. K západu a jihu je území zvlněnější, část ohraničení prostoru tvoří hranice povodí III. řádu řeky Ohře. Celkově ploché území je rozčleněno údolími Mšenského a Podbradeckého potoka a jejich drobnými přítoky.

Přítomnost **znaků přírodních hodnot** je nízká. Podél Podbradeckého potoka se nachází přírodní památka a současně evropsky významná lokalita Údolí Podbradeckého potoka. Lokalita je chráněná z důvodu zastoupení velkého počtu přírodních biotopů, především pak hercynských dubohabřin a širolistých suchých trávníků, s charakteristickým výskytem velkého množství ohrožených a chráněných druhů rostlin a živočichů. Vegetace si zde zachovala svůj přirozený charakter. Méně

rozsáhlá je přírodní památka a EVL Na Dlouhé Stráni, kde se vyskytují na suchých stráních zvláště chráněné druhy rostlin. Část údolí Mšeného potoka mezi Mšené-lázně a Martiněvsi je chráněno jako regionální biocentrum, dvě lokální biocentra se nacházejí také v údolí Podbradeckého potoka. Ta jsou doplněna o další méně významné lokační biocentra a biokoridory různých úrovní.

Několik drobných vodních ploch se nachází podél Mšenského potoka a v lázeňském areálu Mšené-lázně. Jednou z nich je také lesní koupaliště zasazené do malebného údolí Mšenského potoka.

Výraznější a významnější plochou zeleně je také samotný park a navazující okolí v lázeňském areálu v Mšeném-lázně. V Mšeném-lázně se také nachází památná lípa na Markovském.

Znaky kulturní a historické charakteristiky

Centrem oblasti je jediná lázeňská obec v okrese Litoměřice **Mšené-lázně**. První písemná zmínka o vsi je ze 13. století. K obci připadají také místní části Brníkov, Ječovice, Podbradec, Ředhošť (včetně Loucké) a Vrbice. V obci se nachází také mšenský zámek upravený na konci devatenáctého století v novorenesančním slohu.

Lázně samotné leží na východním okraji obce v údolí Mšenského potoka. Léčí se zde především nemoci pohybového ústrojí a nověji i nemoci nervů za pomoci slatinných zábalů a minerálních koupelí. Historie lázní sahá až do 18. století. Lázně jsou obklopené rozsáhlým starým parkem. Prameny léčivých podzemních vod v blízkosti obce jsou známy od pradávna, lázně samotné byly vybudovány roku 1796. Po II. světové válce byly lázně zestátněny. Památkově chráněn je celý areál se svými historickými objekty. Nejznámější z nich je secesní dílo architekta Jana Letzela, tzv. Dvorana z r. 1905 sloužící jako jídelna, kuchyň a kavárna. Ostatní lázeňské domy nesou názvy Říp – hlavní lázeňská budova, Praděd, Slovanka, Kyselka, Vítkov a Blaník. Všechny lázeňské objekty jsou zrekonstruovány.

V území je přítomno také několik **nemovitých kulturních památek**. Z hlediska krajinného rázu jsou významnější kostely, které pozitivně spoludotvářejí obraz sídla v krajině. Mezi nejvýraznější patří zdaleka viditelný osamoceně v rovině stojící kostel sv. Prokopa v Charvatcích, kostel Nanebevzetí Panny Marie s vedle stojící kaplí sv. Anny také v Charvatcích, kostel sv. Havla v Račiněvsi, kostel sv. Jiljí v Ředhošti, výrazný kostel sv. Barbory v Ječovicích nebo kostel sv. Floriána v Podbradci. Méně výrazné, přesto dotvářející charakter a historii sídla, jsou také kaple a kapličky, kterých se v území také několik celoplošně vyskytuje. Z jiných architektonických zajímavostí lze zmínit barokní sýpku z 18. století v Brníkově. V krajině se nachází řada prvků drobné sakrální architektury.

U některých sídel se podařilo zachovat jejich **historickou urbanistickou strukturu**, byť ve většině případů došlo k větším či menším změnám a ovlivněním novodobou výstavbou. Architektonickou hodnotu mají objekty v lázeňském areálu v lázních. Struktura zástavby zůstala zachovalá ve větší míře v menších sídlech Ječovicích a Radešíně včetně rybníků a panského dvora postaveného rodem Kinských, byť i zde také došlo k narušení novými objekty, nevhodnými stavebními úpravami a výstavbou objektů nerespektujících znaky tradiční zástavby. V ostatních obcích/sídlech byly změny ještě výraznější. Dochází také ke srůstání zástavby Mšené-lázně a její části Vrbice, což také není z hlediska zachování historických a urbanistických hodnot žádoucí.

Charakter řady sídel negativně ovlivňují zemědělské a výrobní areály, z nichž některé jsou v provozu a některé naopak chátrají. Tyto objekty jsou plošně a vizuálně výraznější u Podbradce, bývalé JZD v Ředhošti, Loukova, Račiněvsi a Břízy. Výrazně je patrný také areál mezi Charvatci a Radešínem. Velkostatek Fr. Tomana v Loukově je současně zmiňován jako architektonicky významný objekt. Za Přestavky v lese je bývalý vojenský areál, vzhledem ke své poloze však krajinný ráz nikterak neovlivňuje.

Lokálně charakter krajinného rázu doplňují také další technické objekty, jako jsou elektrické vedení, vodojemy (např. Podbradec, Bříza) nebo vysílače (Ředhošť, Martiněves, Račiněves). Ty lze hodnotit dle lokalizace spíše neutrálně nebo negativně. Negativně, vizuálně a pocitově, lze vnímat rovněž frekventovanou silnici II/240 protínající oblast v jeho východní části.

Známky tradičního zemědělského využití krajiny byly na většině území potlačeny. Místy (Charvatce, Mšené-lázně) byl zachován výraznější podíl sadů a zahrad u zástavby, které zajišťují přirozenější vazbu sídla na okolní krajinu. Naopak např. v Bříze chybí téměř jakýkoliv přírodnější přístup do krajiny.

Znaky vizuální charakteristiky

Východní část oblasti, tj. v obcích Bříza, Račiněves a V část Martiněvsi) tvoří výrazněji plochá, nečleněná část geomorfologického okrsku Perucká tabule. Západní část je zvlněnější a rozčleněná hlubšími zaříznutými údolími Mšenského a Podbradeckého potok. Údolí těchto toků jsou členité, z větší části zalesněné a je zde přítomna řada přírodně hodnotnějších ploch.

Perucká tabule se nachází nad Terezískou kotlinou modelovanou činností řeky Ohře a odděluje ji od ní ostřejší zlom, který je částečně zalesněný. Jižní hranice oblasti je dána zhruba horizontem povodí III. řádu řeky Ohře. Hranice mezi OKR I Podřipsko je spíše přechodná a tvoří ji okraj Perucké tabule, respektive horní části svahů údolí Čepele.

Scéna je z vyšších poloh oblasti přehledná s dalekými výhledy a jen méně výrazně ohraničena. Díky tomuto jsou některé objekty výrazně viditelné z velké dálky – patří mezi ně např. kostel sv. Prokopa v Charvatcích.

Krajinu tvoří mozaika **intenzívně využívané zemědělské krajiny** s jen menšími oživeními v prostoru dvou výše zmíněných údolí. Zejména ve východní části území lze toto vnímat výrazně negativně, neboť se jedná o rozsáhlé ploché lány polí s minimálním rozčleněním a pozitivních záchytných prvků. Zástavba sídel zde bez přirozeného přechodu hraničí se zemědělskou krajinou.

Centrem krajinné scény je obec Mšené-lázně s působivým **lázeňským areálem** zasazeným do zalesněného údolí Mšenského potoka. Charakter tohoto areálu byl zachován od jeho založení na konci 18. století. Kromě lázeňského parku se zde nachází rekreační trasy, vodní prvky a další prvky zpříjemňující tuto lokalitu pro návštěvníky.

Důležitým rysem je **vizuální vazba na blízké panorama a vrcholy Českého Středohoří**. Současně je zde pořád přítomna vazba na horu Říp nacházejícího se 5-15 km východně v závislosti na konkrétní lokalitě. Význam zde má tedy také vizuální exponovanost krajinného prostoru v pohledové ose Říp - České středohoří.

Krajinářsky nejvíce hodnotné jsou zde údolí Podbradeckého a Mšenského potoka, kam je také koncentrováno nejvíce hodnotnějších přírodních, přírodních, kulturních a vizuálních znaků.

Tabulka 3.9: Přehled znaků, hodnot a charakteristik krajinného rázu OKR 4 – Perucká tabule

Identifikované hlavní znaky a hodnoty krajinného rázu		Klasifikace identifikovaných znaků		
		Dle projevů	Dle významu v krajinném rázu	Dle cennosti
A.4	Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky KR	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
A.4.1	Ostřeji zaříznutá údolí Podbradeckého a Mšenského potoka s přítomností lesních porostů a vyšší koncentrací přírodních hodnot chráněných v rámci MZCHÚ, soustavy Natura 2000 a ÚSES	+	XXX	XX
A.4.2	Malebný lázeňský park a navazující okolí přírodního charakteru s vysokou rekreační funkcí	+	XXX	XX
A.4.3	Reliéf je v severní části tvořen příkrým svahem geomorfologického zlomu mezi Peruckou tabulí a Terežínskou kotlinou	+	XXX	X
A.4.4	Velký podíl intenzivně zemědělsky využívaných ploch s minimem krajinné zeleně zejména ve východní části oblasti	-	XXX	X
A.4.5	Drobné vodní plochy v údolí Mšenského potoka	+	X	X
B.4	Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky KR	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
B.4.1	Větší koncentrace kulturně-historických hodnot v Mšené-lázně – lázeňský areál z konce 18. století, lázeňský park, mšenský zámek, lázeňské objekty, torzo kaple, fontána	+	XXX	XXX
B.4.2	Několik výraznějších kostelů v sídlech spoluvytvářejících obraz sídla v krajině (např. Charvatce)	+	XXX	X
B.4.3	Řada kaplí v sídlech, architektonicky cenné objekty a drobných sakrálních památek v krajině	+	XX	X
B.4.4	Venkovská zástavba negativně poznamenaná urbanisticky necitlivými rekonstrukcemi, dostavbami a výstavbou	-	XX	X
B.4.5	Výraznější a místy zanedbané výrobní areály/objekty narušujících krajinný ráz, respektive obraz sídla v krajině	-	XX	X
B.4.6	Výrazněji smazána původní cestní síť v krajině	-	X	X
B.4.7	Výškové technické objekty typu vodojemů a dalších	0	XX	X

Identifikované hlavní znaky a hodnoty krajinného rázu		Klasifikace identifikovaných znaků		
		Dle projevů	Dle významu v krajinném rázu	Dle cennosti
C.4	Znaky estetické hodnoty včetně harmonického měřítka a vztahů v krajině	+ Pozitivní 0 Neutrální - Negativní	XXXX Zásadní XXX Spoluurčující XX Doplnující X Nevýznamný	XXX Jedinečný XX Významný X Běžný
C.4.1	Ostřeji zaříznutá údolí Podbradeckého a Mšenského potoka s přítomností lesních porostů	+	XXX	XX
C.4.2	Výraznější exponovaný zlomový svah směrem k celku Terezínská kotlina	+	XXX	XX
C.4.3	Panorama Českého středohoří tvořícího vzdálenější západní až severní horizont, výrazná zřícenina hradu Hazmburk	+	XXX	XX
C.4.4	Vizuální exponovanost krajinného prostoru v pohledové ose Říp - České středohoří, uplatnění v krajinných panoramatech	+	XX	XX
C.4.5	Přítomnost rušivých zemědělských a výrobních areálů v zemědělské krajině, nesourodost zástavby v obcích	-	XX	X
C.4.6	Výrazně zemědělská krajina zejména ve východní části území - vysoký podíl orné půdy, méně zeleně a nízká míra ekologické stability krajiny.	-	XX	X
C.4.7	Frekventovaná silnice II/240 – narušení krajiny a zdroj hluku	-	XX	X

Oblast krajinného rázu 4 – Perucká tabule – Doporučení k ochraně KR

- Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří a Hazmburk před nešetrnou zástavbou výškovými objekty
- Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam nedaleké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří a blízký přírodní park Dolní Poohří
- Omezení necitlivé výstavby na exponovaném horizontu mezi Peruckou tabulí a Terezínskou kotlinou
- Cíleně doplňovat do intenzivní zemědělské krajiny ve východní části oblasti prvky krajinné zeleně ve formě ÚSES, interakčních prvků a zeleně podél stávajících komunikací, obnovovat původní polní cesty
- Zachovat a vhodně rozvíjet přírodní a jen omezeně zastavěný charakter výraznějších údolí vodních toků Podbradeckého a Mšenského potoka s vysokou koncentrací přírodních hodnot
- Rozvíjet lázeňský areál v Mšeném-lázně, chránit před necitlivými zásahy
- Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES
- Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny. Podpořit využití nevyužívaných areálů brownfields

- Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely, zámky).
- Obnovovat původní síť polních cest, zlepšovat propojování sídel pro pěší a cyklisty (např. ve směru Martiněves včetně jeho místních částí a Račiněvsí a Břízy)
- Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení

Oblast krajinného rázu 4 – Perucká tabule – příkladová fotodokumentace

Obrázek 3.24: Typická čistě zemědělská a nevzhledná krajina mezi Martiněvsí a Břízou

Obrázek 3.25: Příklad nevzhledných chátrajících výrobních objektů narušujících obraz sídla v krajině (Dušníky)

Obrázek 3.26: Kostel sv. Prokopa v Charvatcích

Obrázek 3.27: Panorama obce Mšené-lázně

4 NÁVRH ŘEŠENÍ POTŘEB ČLOVĚKA V KRAJINĚ

4.1 Návrh opatření pro optimalizaci hospodaření v krajině

Opatření pro optimalizaci hospodaření v krajině se týkají především opatření protierozních a lesnických, doporučení opatření ke zlepšení vodního režimu krajiny, ke zvýšení retence vody v území a ke zlepšení protipovodňové ochrany území, opatření týkající se těžby apod.

4.1.1 Zemědělství a protierozní opatření

Zemědělství:

ORP Roudnice nad Labem má nadprůměrný zemědělský výrobní potenciál, celé území náleží k řepařské výrobní oblasti, která představuje v našich podmínkách vysoký potenciál zejména co do očekávaných výnosů na orné půdě, která zde jednoznačně převažuje. Zemědělská půda je zde evidována na cca 77 % území, z toho 94 % tvoří právě orná půda, což koresponduje s vysokým produkčním potenciálem. Výrobní potenciál však může být oslabován predikovanými nižšími úhrny srážek, které ve spojitosti s dalšími faktory vede k dlouhodobému zemědělskému suchu. Intenzivní využívání zemědělské půdy s sebou přináší řadu komplikací. Velké půdní bloky a způsob hospodaření na nich představují rizika pro ekologickou stabilitu, biodiverzitu, prostupnost krajiny, erozi a odtok vody z krajiny. Problematika eroze, vodního režimu krajiny a biodiverzity je řešena v samostatných kapitolách, zde je věnována pozornost velkým půdním blokům. V analytické části bylo identifikováno 115 „nadlimitních“ dílů půdních bloků (bloky orné půdy o výměře větší než 95. percentil - zde se jedná o 41,9 ha). Z těchto 115 nadlimitních DPB bylo vybráno 91 nejproblematičtějších, které doporučujeme prioritně rozčlenit výsadbou vhodné zeleně. Rozčlenění těchto bloků zde není konkrétně navrženo, musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými a ochrannými opatřeními. Případně může být součástí řešení problémů se špatnou prostupností krajiny (vybudování/obnova polních cest, cyklostezek lemovaných vhodnou doprovodnou zelení).

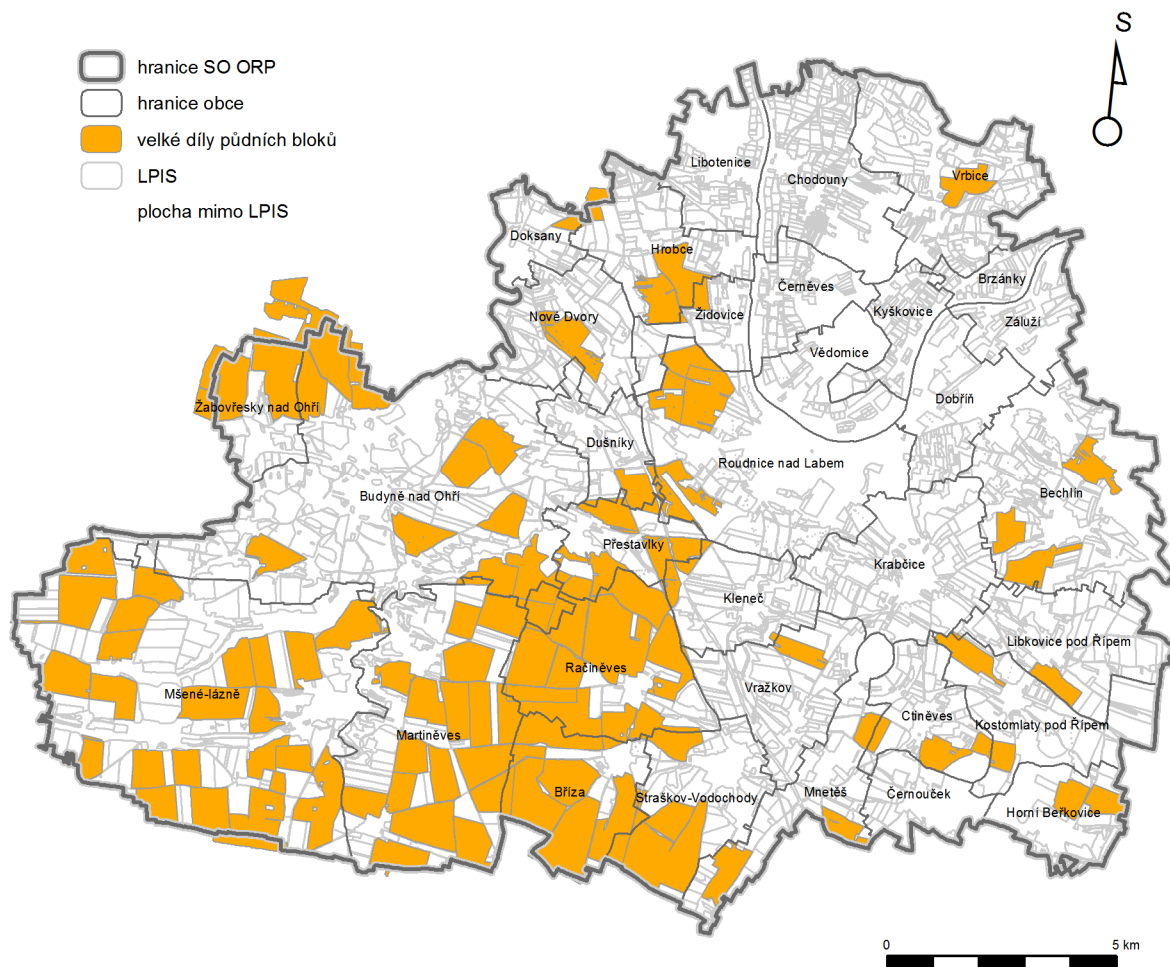
Dalším problémem v zemědělství je degradace půdní struktury, která je způsobena pojezdy těžké techniky a nedostatkem organické hmoty. Z takto ztuhlých půdy mizí biota (edafon), půda ztrácí schopnost zadržovat vodu, což je v kontextu probíhající klimatické změny fatální. V neposlední řadě je nutno zmínit chemizaci v zemědělství, která přispívá také k likvidaci edafonu, používání hnojiv a pesticidů vede dále k vnosu cizorodých látek do půdy a podzemních vod a představuje stále přetrvávající problém jejich kontaminace. Chemizace vede rovněž k drastickému poklesu biodiverzity v zemědělské krajině. Optimální zemědělské hospodaření v krajině by mělo reflektovat snahu o minimalizaci používání chemických přípravků, ve spolupráci s živočišnou výrobou vnášet do půdy organickou hmotu a vést k obnově kvalitní půdní struktury.

Z výše uvedeného vyplývá, že je nutná podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci. Také je nutné důsledně chránit bonitní zemědělskou půdu před zábořem. Velmi záleží na jednotlivých uživatelích půdy, potažmo i vlastnících, nakolik jsou ochotni tyto formy hospodaření aplikovat. Je to k tomu možné využít **stávajících legislativních nástrojů** (mj.

nitratové směrnice, cross-compliance, ochrany ekologicky významných prvků), velkou roli také může sehrát **společenský tlak** na odpovědné zemědělce, osvěta a příklady dobré praxe.

Konkrétní protierozní opatření jsou řešena v kapitole 5.3. Doporučení pro řešení protierozní ochrany.

Obrázek 4.1: Problematické velké díly půdních bloků.

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018

4.1.2 Vodní hospodářství

V rámci oblasti vodního hospodářství byly navrženy celkem tři hlavní kategorie opatření. Jedná se o návrh úprav v krajině či doporučení k aktualizaci ÚP, která budou mít při správné realizaci (příp. údržbě) jednoznačně pozitivní vliv na krajinu. Tento pozitivní vliv je však nutné chápat v souvislosti s veřejným zájmem, kterým je v rámci vodního hospodářství myšlena především ochrana municipalit před nežádoucími účinky povodní a v nezastavěných územích pak zlepšení stávajícího ekologického

stavu krajiny, optimalizace odtokových poměrů v území a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod. Jiný než veřejný zájem může být naopak těmito opatřeními potlačen (např. zisk soukromých společností ze zemědělské výroby, zábor pozemků pro realizaci opatření), proto nebývá zpravidla jejich realizace jednoduchá. Jedním z nejdůležitějších nástrojů sloužících k prosazování realizace výše uvedených veřejně prospěšných opatření je územně plánovací dokumentace. Návrhy v oblasti vodního hospodářství byly proto v této studii pojaty jako soubor doporučení a upozornění souvisejících s obsahem stávajících územních plánů a dalších strategických dokumentů. Doporučení a návrhy byly rozděleny do těchto pěti hlavních kategorií:

- Doporučení k rozvoji výstavby;
- Opatření pro zmírnění povrchového odtoku z plochy povodí;
- Vymezení potenciálních lokalit pro umístění vodních ploch;
- Protipovodňová ochrana na tocích;
- Revitalizace vodních toků a niv.

Popis opatření a doporučení spadajících do uvedených kategorií je předmětem kapitoly 5.1.

4.1.3 Lesnictví

Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů

Lesy kromě hospodářského významu mají současně pozitivní vliv na ekologickou stabilitu, na ochranu proti erozi a to jak větrnou tak vodní, zlepšují mikroklima v území, tvoří úkryt pro živočichy, jsou využívány ke krátkodobé rekreaci atd.

Území SO ORP Roudnice nad Labem, jak již bylo uvedeno v Doplnujících průzkumech a rozborech, je pokryto lesy poměrně nerovnoměrně, sever a východ je lesnatější než zbytek území.

V Doplnujících průzkumech a rozborech se zjišťovalo kromě pokrytí lesa celého ORP také rozložení lesa v rámci ORP, kategorie lesa a byl proveden rozbor přírodních lesních oblastí.

V návrhové části se pak podrobněji hodnotily jednotlivé obce z hlediska lesnatosti (poměr mezi rozlohou obce a rozlohou lesní půdy) a jeho rozložení na území obce.

Tabulka 4.1: Hodnocení lesnatosti a rozložení lesa v území

Obec	Lesnatost v %
Bříza	0,3
Račíněves	1,2
Židovice	1,4
Straškov-Vodochody	1,4
Hrobce	1,5
Nové Dvory	1,8
Roudnice nad Labem	1,9
Libkovice pod Řípem	3,0

Vražkov	3,1
Žabovřesky nad Ohří	3,7
Martiněves	3,9
Brzánky	4,2
Kleneč	5,0
Dušníky	5,1
Mšené-lázně	5,4
Doksany	6,4
Ctiněves	7,7
Kostomlaty pod Řípem	8,4
Mnetěš	10,9
Kyškovice	13,0
Přestavlky	13,1
Vrbice	13,2
Dobříň	14,4
Budyně nad Ohří	14,4
Krabčice	16,7
Horní Beřkovice	20,9
Bechlín	25,4
Chodouny	25,8
Záluží	26,4
Černouček	31,3
Černěves	34,3
Libotenice	36,9
Vědomice	39,2

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018

Hodnocení rozložení lesa bylo provedeno nad mapou vizuálně s přihlédnutím na sousední/hraniční lesní porosty.

Návrhy opatření

Doporučení jsou formulována v Kartách obcí - slovně s lokalizací (např. severovýchod, střed obce, atd.).

Pro zvýšení lesnatosti byla navrhována následující doporučení:

- založení/rozšíření stávajících remízků
- založení pásů podél vodních toků, podél cest.

Pokud je v územním plánu navržena plocha na zalesnění, je její lokalizace součástí návrhu a v atributové tabulce je uveden zdroj - územní plán a tato skutečnost je také slovně komentována v kartách obcí u konkrétní obce.

Z hlediska lesnického hospodaření je výhodnější zvyšování lesnatosti rozšířením stávajících lesních komplexů, ale z hlediska vnímání a zvýšení stability krajiny je vhodnější zakládání menších lesíků.

V obcích, kde byla lesnatost velmi nízká a nízká nebo v případě, že je les soustředěn jen do jedné části obce, byla doporučena „lokalizace“, která je zakreslená v Hlavním výkresu, formou polygonu. Jedná se však pouze o doporučení, které musí být dále řešeno ve spolupráci s vlastníky pozemků prostřednictvím realizačního projektu na zalesnění. Často se tyto „lokality“ překrývají nebo zasahují do návrhů v oblasti ochrany přírody a biodiverzity – plochy ESP, což je v pořádku.

Poživatelé a zpracovatelé územních plánů mají na výběr, zda využijí návrh na ESP nebo přímo na zalesnění.

Primárním cílem zalesnění není zvyšování plochy lesů na úkor kvalitní zemědělské půdy, ale zejména zlepšení ekologického stavu krajiny, mikroklimatu, snížení půdní eroze a současně vytvoření úkrytů pro živočichy a v neposlední řadě vytvoření přirozených bariér proti větrné erozi. Bude se jednat o lesy, kde bude nad funkcí produkční převyšovat mimoprodukční funkce (protieozní, ekologická, estetická, rekreační a další).

V případech, kdy se doporučení k zalesnění kryje s konkrétnějším návrhem, zejména vodohospodářským, má tento návrh přednost, a pokud ho lze řešit zalesněním, bude pak více funkční.

Pro nově zalesněné plochy doporučujeme dřevinnou skladbu dle stanovištních podmínek, pro současné lesy pak postupný přechod na přírodě blízké způsoby hospodaření (využití přirozené obnovy lesa, včasnou výchovu s cílem dosáhnout strukturně a věkově bohatých porostů).

4.2 Návrh opatření pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu

4.2.1 Shrnutí problémů z Doplňujících průzkumů a rozborů

Nedostatky, které byly zjištěny v rámci průzkumů a rozborů územní studie krajiny:

- nižší atraktivita krajiny daná vysokým zorněním území
- absence příležitostí rekreace v krajině
- nedostatečná prostupnost krajiny v podobě slepě zakončených účelových komunikací či oplocených pastvin.
- absence komunikací vedoucích k rekreačním a turistickým cílům
- absence značených tras vedoucím k rekreačním a turistickým cílům
- absence zázemí pro turisty
- ohrožení typického krajinného rázu nekoordinovanou výstavbou v nezastavěném území

SO ORP Roudnice nad Labem spadá dle Strategie rozvoje cestovního ruchu kraje do oblastí s nejnižším počtem příjezdů a přenocování turistů v kraji. Příčinou daného jevu je blízkost atraktivnějších oblastí v okolí (České Středohoří, Kokořínsko, Krušné hory), existence národně významné kulturní památky, hory Říp, podporující jednodenní návštěvnost, a nízká úroveň turistické infrastruktury (ubytování, stravování, značené cesty). Z analýzy významných regionálních cílů vyplynula neuspokojivá dostupnost a propojenost nadregionálních a regionálních cílů na území SO

ORP, chybí turistické trasy i cyklistická napojení na cyklostezky Labe a Ohře. Problémem je taktéž roztržitost informací o území vyplývající z několika webových stránek věnujících se území SO ORP.

Problémem rekreace SO ORP na lokální úrovni je nedostatečná a neucelená (často slepě končící) síť účelových komunikací, která by obce propojovala s atraktivními místy v okolí. V některých obcích zcela chybí možnosti rekreace v krajině – chybí atraktivní místa v krajině (vodní plochy, lesní remízy, revitalizované vodoteče) s atraktivními účelovými komunikacemi (aleje). Bariérou v oblasti rekreace je taktéž nedostatečný počet přemostění přes řeku Labe. Chatoviště, kempy či zahradní kolonie se nacházejí v obcích Brzánky, Budyně nad Ohří, Kyškovice, Nové Dvory, Přestavlky, Roudnice nad Labem, Vědomice a Žabovřesky nad Ohří.

Téměř ve všech obcích byly definovány nedostatky týkající se především nedostatečné rekreační infrastruktury, nedostatečného ubytování a pohostinství (absence daných zařízení v blízkosti atraktivit v území a v okrajových obcích) a absence turistických tras, cyklostezek a cykloturistických tras. Uvedené obce mají díky zajímavé krajině vysoký potenciál např. v podobě možnosti venkovské turistiky a agroturistiky, která v současnosti nabývá na popularitě. Zachovalost přírody a krajiny je velkou devizou ORP a její zachování by mělo být hlavní prioritou obcí. Cílem v obcích SO ORP by mělo být vytvoření propojené a polyfunkční krajiny, která by dokázala uspokojit i potřeby místních obyvatel.

4.2.2 Doporučená opatření

V návaznosti na výše uvedené problémy v území byly pro téma Rekreace a turistický ruch navrženy následující typy opatření:

- vymezení cyklotras a značených tras pro pěší
- vymezení nových účelových komunikací

Uvedená opatření jsou zakreslena do Hlavního výkresu pomocí liniového vymezení. Liniová opatření v podobě nových cyklotras a turistických tras jsou vymezena pouze orientačně, přesné vedení tras je nutné upřesnit v rámci tvorby územních plánů obcí a s Klubem českých turistů. Při navrhování nové komunikace je vhodné posoudit její vedení vzhledem k možnostem rekreace v okolí, terénu a případně inspirace v historickém vedení komunikace.

Plošná opatření vychází z územních plánů obcí, kde jsou vedena jako plochy návrhu.

Navržena byla dále opatření, která nebyla znázorněna ve výkresu, jedná se o následující:

- výsadby zeleně
- provázanost účelových komunikací v krajině
- budování zázemí pro cyklisty a pěší turisty

Přesnější popis problémů a navržených opatření v rámci územní studie krajiny v jednotlivých obcích je uveden v kartách obcí.

Vzhledem k tomu, že lze v rámci územního plánování připustit rekreační využití území v široké škále funkčních ploch, nebyly v rámci návrhové části studie navrhovány nové plochy rekreace.

4.3 Návrh opatření pro zlepšení sídelních propojení a prostupnosti krajiny pro člověka

4.3.1 Shrnutí problémů z průzkumů a rozborů

Prostupnost krajiny byla vyhodnocena na základě vzájemné dosažitelnosti jednotlivých sousedících sídel po komunikacích s velmi nízkou nebo nulovou intenzitou pohybu motorových vozidel. Jedná se o komunikace nižšího řádu.

Vhodné typy komunikací pro pěší a cyklisty

- účelové komunikace - polní a lesní cesty
- místních komunikace III. a IV. třídy
- krátké úseky silnic III. třídy
- pěšiny (pouze pro pěší)

Nevhodné typy komunikací pro pěší a cyklisty

- dálnice
- rychlostní silnice
- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- dlouhé úseky silnic III. třídy

Do analýzy bylo zahrnuto celkem 56 sídel, mezi kterými bylo z hlediska prostupnosti hodnoceno 125 propojení. Výsledky analýz ukazují, že prostupnost krajinou je v 48 % zkoumaných propojení dobrá.

Tabulka 4.2: Kvalita vzájemných propojení sídel

Kvalita prostupnosti	Počet propojení	Zastoupení (%)
dobrá	60	48
omezená	52	42
špatná	13	10

Zdroj: ÚAP 2016, ZABAGED, Ekotoxa 2017

Vzájemná prostupnost mezi sídly na území SO ORP Roudnice nad Labem je omezená především bloky orné půdy, dále pak travními porosty, lesními porosty, členitým terénem, vodními toky a neprůchodnými antropogenní překážkami.

4.3.1 Návrhy opatření

Návrhy pro zlepšení prostupnosti jsou provedeny formou směrů chybějícího propojení mezi sídly. Celkem je navrženo 68 těchto směrů.

Pro navržené směry propojení je doporučeno při realizaci vycházet:

- z návrhů územních plánů
- z návrhů Plánu společných zařízení Komplexních pozemkových úprav
- ze stávajících parcel cest, které jsou evidovány v katastru nemovitostí, ale fyzicky v krajině neexistují

Optimální realizace propojení by měla být v souladu s realizacemi v krajině týkající se především erozního ohrožení a odtokových poměrů, ale také ochrany přírody, krajinného rázu, rekreace a cestovního ruchu.

Tabulka 4.3: Navržené směry propojení sídel pro zvýšení prostupnosti krajiny po obcích

Obec	Příčina špatné prostupnosti	Navržené propojení sídel ve směru	Při realizaci propojení doporučeno vycházet z
Bechlín	bloky orné půdy, vodní plocha, sady, členitý terén	Krabčice (PRO-046), Dobříň (PRO-049, PRO-050), Libkovice pod Řípem (PRO-059)	výstupů KoPÚ a z umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Brzánky	vodní tok	Dobříň (PRO-048), Záluží (PRO-057)	-
Bříza	bloky orné půdy	Martiněves (PRO-018, PRO-019, PRO-022), Straškov-Vodochody (PRO-041), mimo SO ORP (PRO-024)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Budyně nad Ohří	bloky orné půdy, travní porosty, antropogenní překážky, vodní tok, vodní plocha, členitý terén	Mšené-lázně (PRO-011, PRO-012), Nové Dvory (PRO-029), Přestavlky (PRO-006), Roudnice nad Labem (PRO-024), Žabovřesky nad Ohří (PRO-001, PRO-004), v rámci obce (PRO-003, PRO-005, PRO-007, PRO-008, PRO-009)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Ctiněves	bloky orné půdy	Černouček (PRO-044), Krabčice (PRO-043), Mnetěš (PRO-045)	výstupů KoPÚ a z umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Černěves	vodní tok	Hrobce (PRO-053), Židovice (PRO-054)	-
Černouček	bloky orné půdy	Ctiněves (PRO-044), Krabčice (PRO-043), Mnetěš (PRO-045)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků

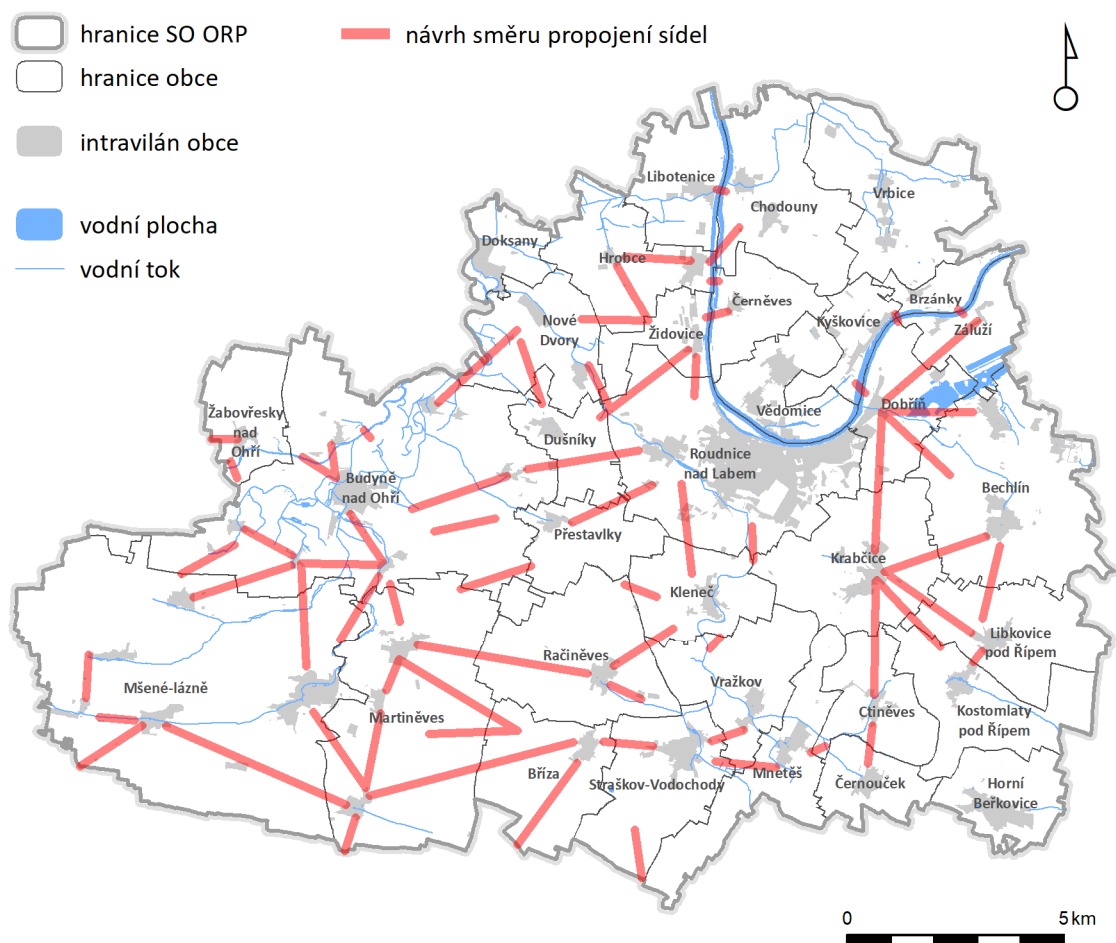
Obec	Příčina špatné prostupnosti	Navržené propojení sídel ve směru	Při realizaci propojení doporučeno vycházet z
Dobříň	bloky orné půdy, lesní porosty, sady, vodní tok, členitý terén	Bechlín (PRO-049), PRO-050), Brzánky (PRO-048), Krabčice (PRO-051), Kyškovice (PRO-052), Záluží (PRO-058)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Doksany	-	-	-
Dušníky	bloky orné půdy	Židovice (PRO-034)	výstupů KoPÚ a z umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Horní Beřkovice	-	-	-
Hrobce	bloky orné půdy, vodní tok	Černěves (PRO-053), Chodouny (PRO-056), Židovice (PRO-032), v rámci obce (PRO-031)	výstupů KoPÚ a z umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Chodouny	bloky orné půdy, vodní tok	Libotenice (PRO-055), Hrobce (PRO-056)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Kleneč	bloky orné půdy, antropogenní překážky	Račiněves (PRO-025, PRO-037), Roudnice nad Labem (PRO-035)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Kostomlaty pod Řípem	bloky orné půdy	Krabčice (PRO-060)	návrhů cyklostezek a z umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Krabčice	bloky orné půdy, sady, členitý terén	Bechlín (PRO-046), Ctiněves (PRO-043), Dobříň (PRO-051), Kostomlaty pod Řípem (PRO-060), Libkovic pod Řípem (PRO-047)	výstupů Komplexních pozemkových úprav, z návrhů cyklostezek a z umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Kyškovice	vodní tok	Dobříň (PRO-052)	-
Libkovic pod Řípem	bloky orné půdy	Bechlín (PRO-059), Krabčice (PRO-047), Kostomlaty pod Řípem (PRO-061)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Libotenice	vodní tok	Budyně nad Ohří (PRO-004)	-
Martiněves	bloky orné půdy	Bříza (PRO-018, PRO-019, PRO-022), Mšené-lázně (PRO-016, PRO-020), Přestavlky (PRO-010), Račiněves (PRO-026), mimo SO ORP (PRO-023), v rámci obce (PRO-027, PRO-021)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Mnetěš	bloky orné půdy, antropogenní překážky	Straškov-Vodochody (PRO-040), Ctiněves (PRO-045)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Mšené-lázně	bloky orné půdy, lesní porosty,	Budyně n. Ohří (PRO-011, PRO-012), Martiněves (PRO-016,	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví

Obec	Příčina špatné prostupnosti	Navržené propojení sídel ve směru	Při realizaci propojení doporučeno vycházet z
	členitý terén	PRO-020), mimo SO ORP (PRO-015), v rámci obce (PRO-013, PRO-014)	obce, případně jiných vlastníků
Nové Dvory	bloky orné půdy, antropogenní překážky, vodní plocha	Budyně nad Ohří (PRO-029), Roudnice nad Labem (PRO-030), Židovice (PRO-033)	výstupů KoPÚ a z umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Přestavlky	bloky orné půdy, antropogenní překážky	Budyně nad Ohří (PRO-006), Roudnice nad Labem (PRO-027)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Račíněves	bloky orné půdy, antropogenní překážky	Kleneč (PRO-025, PRO-037), Martiněves (PRO-026)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Roudnice nad Labem	bloky orné půdy, antropogenní překážky	Budyně nad Ohří (PRO-028), Kleneč (PRO-035, PRO-036), Nové Dvory (PRO-030), Přestavlky (PRO-027)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Straškov-Vodochody	bloky orné půdy, antropogenní překážky	Bříza (PRO-041), Mnetěš (PRO-040), Vražkov (PRO-039), mimo SO ORP (PRO-042)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Vědomice	-	-	-
Vražkov	bloky orné půdy	Křeneč (PRO-041), Straškov-Vodochody (PRO-039)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Vrbice	-	-	-
Záluží	bloky orné půdy, lesní porosty, vodní tok	Brzánky (PRO-057), Dobřín (PRO-058)	umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků
Žabovřesky n. Ohří	vodní tok	Budyně nad Ohří (PRO-004)	-
Židovice	bloky orné půdy, vodní tok	směru Černěves (PRO-054), Dušníky (PRO-034), Hrobce (PRO-032), Nové Dvory (PRO-033)	výstupů KoPÚ a z umístění existujících parcel původních cest ve vlastnictví obce, případně jiných vlastníků

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018

Uvedená opatření jsou zobrazena v Hlavním výkrese formou liniových prvků.

Obrázek 4.2: Návrhy směrů propojení sídel pro pěší a cyklisty

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018

4.4 Návrh řešení krajinných souvislostí s požadavky na urbanizaci území z územně plánovací dokumentace a z dalších podkladů

V rámci územní studie krajiny byly krajinné souvislosti s požadavky na urbanizaci území a návrh na jejich řešení specifikovány v několika kapitolách a tematických částech studie.

Při rozhodování o tom, kterou zastavitelnou plochu schválenou územním plánem upřednostnit, případně při rozhodování o vymezení nových zastavitelných ploch i jiných návrhů v krajině, doporučujeme využít všechna

- výstupní data ÚSK – především vrstvy k doplnění jevů ÚAP
- návrhy a doporučení uvedené podrobně v Kartách obcí
- metodické postupy a texty uvedené ve zprávě k návrhové části ÚSK

Shrnutí nejdůležitějších doporučení a návrhů řešených v ÚSK v souvislostech s požadavky na urbanizaci území:**1. Doporučení pro řešení zkvalitnění vazeb na krajinu, zachování hodnot**

- návrh přechodové zeleně rozvojových ploch - při výrazném průniku sídla do krajiny
- návrh přechodové zeleně rozvojových ploch - pro nové rozhraní sídla s krajinou
- ochrana pohledu na estetické hodnoty (vedutu) sídla
- úsek vhodný pro zachování pohledu na estetické hodnoty sídla

Návrhy jsou znázorněny v Hlavním výkrese a také v samostatné Příloze č.1 Návrhové části studie „Vazba sídla a krajiny“.

2. Návrhy a doporučení vyplývající z hodnocení sídelního potenciálu krajiny (kapitola 4.2. Doplnějících průzkumů a rozborů) jako souhrnu podmínek nezbytných pro harmonický rozvoj sídelní struktury, odvozených ze základních předpokladů pro územní rozvoj jednotlivých sídel (podkladem byl materiál MMR „rozvojové znaky obcí“, který je k dispozici na ÚÚR). Je velmi důležité identifikovat globální riziko celkového rozsahu zastavitelných ploch (zejména z hlediska záboru ZPF), jako upozornění pro přípravu nových územních plánů případně změn, a k tomu může sloužit mimo jiné sídelní potenciál.

Návrhy a doporučení:

- Opatření plynoucí z vyhodnocení sídelního potenciálu – omezení nadměrného rozrůstání sídel a srůstání obcí
- Doporučení pro pořizovatele ÚP - ověřit rozsah zastavitelných ploch, zejména posoudit odůvodnění záboru ZPF v územních plánech, případně navrhnout etapizaci jejich využití.
- Navrhnout identifikátory pro sledování využití zastavitelných ploch sledované v rámci aktualizací ÚAP, zejména z hlediska efektivního využití zastavitelných ploch a jejich polohy.
- Při vymezování nových zastavitelných ploch respektovat a plynule navazovat na původní urbanistickou stopu jednotlivých sídel.
- Respektovat historická centra měst a obcí. Zachovat původní historický obraz sídel.
- Podporovat zachování nebo návrat k tradičnímu objemovému měřítku staveb, dbát na dostatečný podíl zeleně v sídlech v návaznosti na zeleň ve volné krajině.
- Zabývat se prostorovou kompozicí sídel, centrální část zdůraznit výškovou gradací umísťovaných staveb.
- Centra měst a obcí doplnit vysokou zelení, která může doplnit jejich urbanistickou strukturu, zvýrazní centrum a zlepší kompaktnost sídla v dálkových pohledech.
- Dbát na vymezení veřejných prostranství v jednotlivých sídlech.
- Pečovat o vysoké dřeviny v centrech měst a obcí, které dotvářejí jejich siluetu.
- Pomocí výškově a prostorově gradovaných forem zeleně eliminovat odlišné formy a odlišná měřítka zástavby v jednotlivých sídlech (historické budovy x panelové domy, původní a novodobé formy zástavby, rozlehlé zemědělské areály na okrajích sídel, které jsou svými tvary a měřítkem cizí původní zástavbě).

- U výrobních areálů řešit přechod do volné krajiny širším nepravidelným pásem vysoké i nízké zeleně, výškově gradované směrem k centru.
- U vesnických forem zástavby obnovit záhumenky a záhumenní cesty, umožnit přístup z jednotlivých sídel do volné krajiny. Tyto cesty alespoň jednostranně ozelenit.
- Veřejná prostranství v sídlech propojit pěšími, popř. cykloturistickými cestami s krajinnou zelení a lesními plochami.

3. Doporučení pro řešení protierozní ochrany (kapitola 5.3. Návrhové části studie) – při plánování nových ploch v krajině doporučujeme respektovat výstupy uvedené v kapitole 5.3., v Kartách obcí a ve vrstvách zobrazených ve výkresové dokumentaci návrhové části, především vyhodnotit erozně-odtokovou situaci NAD plánovanou plochou, vyřešit způsob zachycení a odvedení vody (materiálu) z pozemku pro ochranu plánované zástavby, případně zajistit výsadby izolační zeleně na ochranu proti větru.

4. Doporučení opatření ke zlepšení vodního režimu krajiny, ke zvýšení retence v území a ke zlepšení protipovodňové ochrany území (kapitola 5.1. Návrhové části studie) – zde jsou uvedena doporučená opatření, doporučení a upozornění v souvislosti se stávající i plánovanou zástavbou. Při plánování nových ploch v krajině doporučujeme respektovat výstupy uvedené v kapitole 5.1., v Kartách obcí a ve vrstvách zobrazených ve výkresové dokumentaci návrhové části.

5. Vymezené VKP údolní niva – ve VKP niva doporučujeme nevymezovat zastavitelná území – viz kapitola 3.2.1. a 5.2 Návrhové části studie a především Karty obcí.

6. Doporučení opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny (kapitola 5.4 Návrhové části studie) – doporučení pro vymezování zastavitelných ploch v plochách DMK a MVÚ, kontrola vrstvy biotopů a NDOP (národní databáze ochrany přírody) při vymezování nových zastavitelných ploch. U obcí s možností vymezit zastavitelné plochy mimo plochy přírodních biotopů doporučujeme tak učinit.

5 NÁVRH ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ, SNIŽOVÁNÍ OHROŽENÍ A PŘEDCHÁZENÍ RIZIKŮM V KRAJINĚ

5.1 Doporučení opatření ke zlepšení vodního režimu krajiny, ke zvýšení retence v území a ke zlepšení protipovodňové ochrany území

Při zpracování doporučení ke zlepšení vodního režimu krajiny, ke zvýšení retence vody v území a ke zlepšení protipovodňové ochrany řešeného území byl zvolen následující postup prací:

1. Návrh konkrétních opatření a formulace doporučení vedoucích ke zlepšení stávajícího stavu území.
2. Zobecnění a kvantifikace zjištěných problémů na rámec řešeného území (území jednotlivých obcí).
3. Kvantifikace provedených návrhů a doporučení.

V textu níže jsou podrobněji popsány výše vyjmenované kroky řešení.

5.1.1 Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů

Jako podklad pro návrh výše uvedených opatření sloužilo vyhodnocení území, které bylo provedeno v rámci části *Doplnující průzkumy a rozborů*. Na problémy bylo reagováno návrhem adekvátních opatření, doporučení a upozornění.

5.1.2 Doporučená opatření

Na základě zjištěných problémů byly pro každou obec (resp. její katastr) provedeny odpovídající návrhy opatření a byla formulována doporučení, která povedou ke zlepšení stávající vodohospodářské situace v území a budou lépe reagovat na probíhající změnu klimatu. Formulace těchto konkrétních návrhů je obsažena v Kartách obcí. Grafická lokalizace návrhů je obsahem Hlavního výkresu a Výkresu jevů k doplnění do ÚAP. Zásadním rysem zde popisované metodiky návrhu je také fakt, že problémy a na ně reagující opatření byla posuzována nejen v rozsahu jednotlivých katastrů nebo obcí, ale i v širším kontextu. Často totiž v praxi dochází k situaci, kdy příčina vzniká na území jiné obce, než kde se projevuje její problematický důsledek. Je důležité, aby se dařilo do územních plánů zapracovávat i ta opatření, která slouží pro jinou obec, než pro kterou je územní plán zhotovován.

Na základě zjištěných problémů byly doporučeny kategorie návrhů a doporučení, které by měly posloužit ke zlepšení stávající vodohospodářské situace v území.

Kategorie návrhů a doporučení

1. Doporučení k rozvoji výstavby

Jako podklad pro tuto kategorii problémů posloužila vrstva ÚAP s vymezením zastavitelných ploch a dále jednotlivé územní plány obcí, kde jsou vymezeny plochy k zastavění. Byl posuzován střet s vymezeným záplavovým územím Q_{100} a aktivní zónou jednotlivých vodních toků. Byl sledován i rozvoj výstavby v blízkosti vodních toků, kde nebylo stanovené záplavové území, možné ohrožení bylo stanoveno na základě vyhodnocení dostupných dat a možného rozlivu z toků na základě DMT. Mimo ohrožení nové zástavby vybřežením vodních toků bylo sledováno i možné ohrožení způsobené povrchovým odtokem vody z povodí.

- Střet plánované výstavby se záplavovým územím.
- Zastavěné a zastavitelné plochy ohrožené povrchovým odtokem z plochy povodí.

V rámci doporučení k rozvoji výstavby bylo přihlíženo i k možnému ovlivnění odtokových poměrů plánovanou zástavbou. Dle platné legislativy nelze při rozvoji zástavby zhoršit odtokové poměry v území. Zároveň jsou stanovena pravidla pro nakládání s dešťovými vodami v rámci nově vzniklé zástavby.

- Omezení odtokových poměrů výstavbou nových staveb.

Z pohledu rozvoje výstavby je nejzásadnější případný střet s aktivní zónou záplavového území, jelikož platná legislativa v podstatě nepřipouští rozvoj výstavby pro bydlení v těchto lokalitách. V záplavovém území povodňového průtoku Q_{100} a v rozsahu historického výskytu povodní není vyloučena nová výstavba, ovšem je zde často potřeba přizpůsobit řešení zástavby a dále se řídit podmínkami danými správcem povodí a toku.

Jelikož umístění nových staveb do záplavového území obvykle ovlivní odtokové poměry, doporučujeme v záplavovém území nevytvářet nové zastavitelné plochy a stávající rozliv Q_{100} neomezovat výstavbou objektů omezujících odtokové poměry, nejde-li o ochranu již stávající zástavby.

2. Protipovodňová ochrana na tocích

Podkladem pro tuto analýzu byla provedena dotazníková šetření s lokalizací problémů s odtoky a kritických míst z pohledu průtočnosti koryta, vymezení záplavových území, územně plánovací dokumentace, PDP, kritické body na vodních tocích vymezené VÚV TGM, v.v.i. (KB) a jejich povodí (PKB), potenciální odtokové problémové lokality vymezené zpracovatelem a další.

Byly identifikovány obce, které jsou ohroženy povodněmi více než ostatní. Jedná se o obce, kterými protékají vodní toky s nízkou mírou povodňové ochrany. Při tomto vyhodnocení bylo přihlíženo k záplavovým územím a KB na vodních tocích. V případě vyhodnocení ohrožených objektů na základě záplavového území byla určena předpokládaná míra ochrany ($Q_5 - Q_{100}$) a povodňový průtok, při kterém již dochází k ohrožení stávající zástavby.

Pro zmírnění následků povodní a zpoždění povodňové vlny byla navržena opatření, která jsou uvedena v jednotlivých kartách obcí.

Obce ohrožené vybřežením vody z koryt vodních toků, identifikovány na základě vyhlášeného záplavového území.

Pro ochranu stávající zástavby při vodních tocích, kde dochází k vybřežení vody z koryta do zástavby, lze vybudovat liniová protipovodňová opatření. Rozsah a umístění by se odvíjelo od potřeb a možností jednotlivých obcí (stanovení míry ochrany, finanční možnosti, vlastnictví pozemků, apod). Navrhujeme pro tyto toky zpracovat studii odtokových poměrů nejlépe s návrhem přírodně blízkých protipovodňových opatření. Návrh musí odpovídat současným trendům, tzn. musí dojít k posouzení vlivu PPO na odtokové poměry před a za řešeným úsekem. Cílem je navrhnout PPO, které nezhorší odtokové poměry v navazujících lokalitách. Je velmi důležité, aby navržené PPO na vodním toku bylo posuzováno a realizováno v návaznosti na PPO v ploše povodí i na protierozní opatření na orné půdě. Tato "měkkí" opatření sice nebývají tak účinná v případě extrémních hydrologických epizod, nicméně jejich význam pro zlepšení retence vody v krajině a snížení odtoku může být při srážkách přicházejících statisticky s vyšší četností velmi podstatný.

3. Opatření pro zmírnění povrchového odtoku z plochy povodí

Podkladem pro tuto analýzu byla provedená dotazníková šetření s lokalizací problémů s odtoky, dále identifikace tzv. kritických bodů KB a jejich přispívajících ploch PKB v území (vymezené VÚV TGM, v.v.i.), linie odtoku vytvořené z DMT, územně plánovací dokumentace, PDP a další.

Dle dostupných podkladů byly identifikovány obce, ve kterých jsou ohroženy stávající stavební objekty povrchovým odtokem z plochy povodí v době příválových srážek. V zájmovém území SO ORP Roudnice nad Labem bylo identifikováno 25 kritických bodů s celkovou sběrnou plochou 5 219 ha.

V rámci terénního průzkumu byla vyhodnocena situace v místech kritických bodů (zdroj VÚV TGM, v.v.i.) a v případě, kdy se ohrožení zástavby potvrdilo, byla navržena opatření v jednotlivých kartách obcí. Mimo tyto kritické body byly vytipovány body problémové PB (nebyly vymezeny VÚV) na základě analýz, terénního průzkumu, zkušeností z povodňových událostí apod.

Popis problémů je uveden v kartách jednotlivých obcí. Důležité v této kapitole jsou přispívající plochy zmíněných kritických bodů. Ohrožené obce byly vytipovány na základě kritických bodů, které jsou velmi zjednodušeně závěrným profilem celého povodí – je zde znázorněn problém, ale samotné řešení náleží právě k přispívajícím plochám těchto kritických bodů. V kartách obcí jsou tato povodí popsána s odkazem na další obce, se kterými je potřeba zkoordinovat doporučená opatření v ploše povodí.

4. Vymezení potenciálních lokalit pro umístění vodních ploch

Lokality pro vymezení vodních plochy byly vytipovány na základě mapování historických vodních ploch (1. a 2. vojenské mapování). Tato místa představují vysoký potenciál pro zlepšení vodního režimu v krajině. Dalším faktorem pro návrh vodních ploch byla morfologie terénu a hydrologický režim v krajině.

Funkce navržených vodních ploch mohou být různé – vodní nádrž akumuláční, sedimentační, tůň, mokřad apod. Podrobné návrhy jsou uvedeny v jednotlivých kartách obcí.

Mimo historické vodní plochy byly navrženy i další vodní nádrže, tůně a mokřady.

Doporučujeme návrh vodních ploch tak, aby neplnily pouze funkci protipovodňovou, tzn., aby se nejednalo jen o suché nádrže. Je vhodné, aby vodní díla víceúčelová, tzn aby měla stálé nadržení, které zaručí jejich další funkci (např. rekreační, ekologickou atd.). Posouzení možných funkcí nádrže musí být provedeno s ohledem na morfologii terénu a další vstupní parametry, proto je doporučeno podrobnější projekční rozpracování těchto návrhů.

5. Revitalizace vodních toků a niv, úprava hlavních odvodňovacích zařízení

V úsecích toků, kde byl identifikován nepříznivý hydromorfologický stav a kde byly v minulosti provedeny technické zásahy do přirozené trasy koryta vodního toku, které měly za následek ztrátu jeho přirozené členitosti, byla navržena revitalizace těchto úseků vodních toků. V jednotlivých kartách obcí jsou tyto úseky vodních toků specifikovány.

Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Proto jsou navrženy revitalizace zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady apod.).

Na území ORP byly vymezeny nivy vodních toků, které navrhujeme k obnově revitalizací. V mnoha případech lze spojit revitalizaci vodního toku a přilehlé nivy.

Nivy vodních toků lze využít nejen k rozlivům vody za povodňové situace, ale i k možnému vybudování přírodně blízkých prvků, jako je např. obnova říčních ramen, tvorba přírodně blízkých paralelních koryt, vytváření tůní v nivě toku a výsadbou stanoviště vhodných doprovodných dřevin. Vybudováním těchto prvků bude podpořena retenční a akumulační schopnost nivy.

Navrhujeme podrobnější posouzení stavu vodních toků a niv v zájmovém území. Z tohoto posouzení vyplyne, které úseky vodních toků a niv lze zachovat a které je třeba revitalizovat. Lokalizace úseků doporučených k revitalizaci viz Hlavní výkres.

5.2 Rámcové vymezení niv vodotečí

5.2.1 Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů

Na území ORP Roudnice nad Labem zatím nebyly vymezeny VKP ze zákona údolní niva. VKP údolní niva jsou zásadní pro zadržování vody v krajině a druhovou rozmanitost a další ekosystémové služby (udržování kvality vody, mikroklima, apod.). Níže je popsán postup, jakým bylo přistupováno k návrhům těchto prvků.

5.2.2 Použitý způsob vymezení údolní nivy

Vymezování VKP údolní niva probíhalo v měřítku 1 : 15 000 až 1 : 10 000. Při transponování do měřítek menších je proto potřeba počítat s chybou vymezení a hranici brát jako maximální možnou, kterou lze v rámci zpřesnění redukovat. K základnímu orientačnímu vymezení byl využit digitální model terénu, který byl získán z dat ZABAGED, tj. vrstevnic. Jako jeden z dostupně a časově využitelných podkladů se jeví sklon svahů (v blízkosti vodních toků).

Vstupní charakteristikou byla i vymezená záplavová území, resp. území zaplavovaná při povodňových průtocích Q_{100} (neplatí pro ohrázené toky). Rozsah rozlivu je však v podmínkách ČR spočítán pro omezenou část toků. U vodních toků, kde není stanoveno záplavové území, byly využity ostatní dostupné podklady.

Dalším podkladem pro vymezení VKP údolní nivy byly mapy bonitovaných půdně-ekologických jednotek (BPEJ). Data jsou pro zájmové území dobře dostupná. Hranice jednotek však často neodpovídají hranicím nivy v terénu. Proto jsou tato data opět využitelná jen jako orientační podklad.

Další poznámky k postupu vymezení VKP údolní niva

- Lesní pozemky nacházející se v nivách řek vymezených např. z geomorfologického pohledu jsou z vymezení údolní nivy vyňaty (nejsou předmětem řešení), neboť jsou již chráněny dle obecné ochrany přírody jako VKP les. Menší celky lesních porostů, které jsou v nivě, jsou nicméně do nivy zahrnuty z důvodu jednoduššího a účelnějšího vymezení hranic (vyjmutí menších lesních celků by dobře nereprezentovalo kontinuum nivy).
- Úzká dna údolí drobných vodotečí nelze nazývat nivou. Včetně břehových porostů je ale obvykle vhodné považovat je za součást VKP vodní tok, stejně jako krátké zemědělské vodoteče a pramenné oblasti toků.

Nivy vodních toků lze využít nejen k rozlivům vody za povodňové situace, ale i k možnému vybudování přírodě blízkých prvků, jako je např. obnova říčních ramen, tvorba přírodě blízkých paralelních koryt, vytváření tůní v nivě toku a výsadbou stanovištně vhodných doprovodných dřevin. Vybudováním těchto prvků bude podpořena retenční a akumulační schopnost nivy.

Cílovým stavem lokalit VKP údolní niva by měly být přírodně blízké plochy, nejlépe trvalé travní porosty, porosty dřevin, tj. funkční plochy krajinné zeleně, zemědělské – louky a další funkční plochy, které podporují přírodě blízké využití (např. extenzivní rekreace je do určité míry vhodná). Nevhodná je nová zástavba, nové plochy technické infrastruktury a také rozsáhlé celky orné půdy - a to zejména kvůli využívání pesticidů a herbicidů a splachu těchto látek do vod, ale i kvůli nízkému množství ekosystémových služeb, které tyto plochy poskytují. Pokud aktuální stav neodpovídá cílovému využití, je potřeba jej změnit. U velkých niv je potřeba napláňovat jiné funkční plochy jako je krajinná zeleň, louky apod. aby pole měla výměru do 20 ha. Je rozumné stanovit celkové procento zornění v nivě, podle našich poznatků by se mělo jednat o max 50 %.

5.2.3 Doporučení pro vymezení nivy

Vymezené nivy vodních toků jsou zahrnuty v kartách obcí v části „Ochrana přírody a biodiverzity“.

Na území SO ORP byly vymezeny nivy na tocích Ohře, Podbradecký potok, Mšenský potok, Čepel, Dobříňská strouha, Daminěveská strouha a Vražkovský potok. Ve všech těchto lokalitách se nivy nacházely i historicky, území bylo využíváno z velké části jinak, než orná půda (nejčastěji se jednalo o TTP a porosty, skupiny a solitéry dřevin).

Přehled obcí s vymezenými VKP niva je uveden v kapitole 3.2.1 Přírodní hodnoty.

Části nivy těchto vodních toků navrhujeme k obnově revitalizací. V mnoha případech lze spojit revitalizaci vodního toku a přilehlé nivy.

Je méně pravděpodobné, že by v krátkodobém horizontu bylo možné optimálně změnit využití území v celé rozloze všech problematických niv (př. zatravnit desítky hektarů), přesto hranice VKP niva je potřeba převzít do územních plánů a promyslet, jak toto území využívat přírodě bližším způsobem. U regulovaných úseků toků vymezená VKP niva představuje i územní rezervu pro revitalizaci toku.

5.3 Doporučení pro řešení protierozní ochrany

5.3.1 Shrnutí problémů z Doplňujících průzkumů a rozborů

Základním podkladem pro doporučená opatření byly výstupy průzkumů a rozborů, terénní průzkumy, dotazníkové šetření a zpracované dokumentace (ÚP, KoPÚ), ze kterých vyplynuly priority v řešení erozní problematiky.

Výpočty ztráty půdy povrchovým odtokem, výpočty akumulace odtoku, kritické body a dotazníková šetření identifikovaly kritická místa z hlediska nadměrné eroze a soustředění odtoku. Analýzy půdních vlastností, dotazníková šetření, analýza leteckých snímků a průzkumy v terénu identifikovaly plochy ohrožené větrnou erozí. Územně-plánovací dokumentace (územní plány, komplexní pozemkové úpravy) obsahovaly záměry v území.

V ORP Roudnice nad Labem bylo analýzami zjištěno, že pouze 0,2 % orné půdy je silně či extrémně erozně ohroženo (převážně v Kostomlatech, Libkovicích, Mšeném-Lázních, Žabovřeskách, Židovicích), zhruba 4 % jsou ohrožena mírně, přičemž nejvyšší zastoupení mírně erozně ohrožených půd je na západě území (Mšené-Lázně, Budyně, Žabovřesky). Odhad dlouhodobé ztráty půdy povrchovým odtokem při průměrné plodině bez aplikace PEO v ORP Roudnice nad Labem je 64 tisíc tun z orné půdy při průměrné ztrátě 3,3 t/ha/rok. Na území ORP bylo dále identifikováno 70 ploch s dlouhými (převážně však málo sklonitými) svahy vhodnými k přerušení či zpomalení odtoku. Na základě akumulace odtoku bylo vymezeno s přesahem území zhruba 165 km erozně ohrožených drah soustředěného odtoku, v drtivé většině nevýrazných a převážně zaústěných do toků. Ohrožení větrnou erozí bylo z hlediska půdních vlastností shledáno jako výrazné, jak z pohledu půdních vlastností (silně erozně ohrožené půdy se nacházejí ve střední a východní části území), tak z pohledu existence/absence bariér proudění větru (minimum výsadeb je ve střední a západní části území), byly vymezeny oblasti s absencí výsadeb a rozsáhlými nečleněnými bloky (viz část Průzkumy a rozborů).

5.3.2 Doporučená opatření

Opatření proti vodní a větrné erozi byla navrhována na základě výstupů rozborové části. Do opatření byly zapracovány návrhy většiny zpracovaných komplexních pozemkových úprav (s příslušným komentářem v kartách obcí).

Rozsah navržených opatření

V analytické části byly vyhodnoceny erozní a odtokové poměry v rozsahu hydrologicky vymezeného celku, v případě ORP Roudnice nad Labem se jednalo o půdní bloky v rozsahu území a bloky přesahující přes hranici území.

Návrhy opatření byly umístěny na bloky a díly bloků (dále jen „bloky“) v rozsahu zemědělské půdy ORP Roudnice nad Labem evidované v LPIS, především na kultury orná půda, tráva na orné a úhor (dále jen jako „orná půda“) a na kultury speciální a trvalé, kterými jsou v ORP Roudnice nad Labem ovocné sady, vinice, chmelnice, jiné (trvalé) kultury, rychle rostoucí dřeviny a školky.

Navrhovaná opatření je možné rozdělit na opatření obecné povahy a opatření lokalizovaná. Vzhledem k rozsahu území byly jednotlivé typy opatření specifikovány na půdní bloky nebo jejich části. V případě potřeby oddělení opatření od zbytku půdního bloku bylo rozdělení provedeno tak, aby bylo vhodně usměrněno obdělávání a aby se významně nekomplikoval pojezd po pozemku. U menších bloků bylo od dělení upuštěno a do opatření byl zahrnut celý blok. Tato územní studie krajiny navrhuje minimální doporučený způsob ochrany daného pozemku s ohledem na erozní a odtokové poměry v místě, to znamená i v lokalitách, které **nemusejí být vnímány jako ohrožené** (= neohrožují zástavbu), ale k degradaci půdních profilů (resp. problematickému odtoku) tam přesto dochází.

Návrhy protierozních opatření v ÚSK jsou nastaveny a agregovány pro jednoduchost do několika tříd, definují minimální vhodný rozsah a způsob ochrany půdy s ohledem na erozní výpočty, informace ze zpracovaných dokumentací a informace z dotazníků. Povinnost dodržovat ustanovení zákonných norem (omezení vyplývající z nitrátové směrnice vodního zákona – prakticky celé území ORP leží v NZO, zákona o ochraně ZPF, v budoucnu protierozní vyhlášky a jiných), cross-compliance, tedy požadavků pro nárokování režimu přímých plateb v zemědělství, případně např. pravidel týkajících se krajinných prvků jako součásti EVP, není tímto dotčena. Návrhy protierozních opatření v ÚSK nemusejí být s nastavením podmínek čerpání či zákonnými předpisy v souladu. Při nesouladu platí primárně zákonné podmínky, pokud však jsou studií navržená opatření přísnější (např. umístění biotechnického opatření, vyloučení širokořádkových plodin v místě, kde není zákonem/podmínkami čerpání podpor vyžadováno), je doporučeno realizovat přísnější opatření navržená studií.

Pro podrobné řešení erozní a odtokové situace (přesná lokalizace a dimenzování záchytných a svodných prvků, napojení na intravilán a podobně) je nutné zpracovat podrobnější studii či projekt.

Typy navržených opatření a způsob jejich umísťování

Stěžejním, ne však jediným kritériem pro volbu typu a rozsahu protierozního (protipovodňového) opatření byla míra erozního smyvu v t/ha/rok spočítaná pomocí univerzální rovnice ztráty půdy (USLE) v rastru pokrývajícím bloky půdy evidované v registru LPIS (viz část Průzkumů a rozborů) – čím vyšší vypočtená ztráta půdy, tím přísnější navržené opatření. Dalšími faktory, které významně ovlivňovaly typ a rozsah navržených opatření, byly: poloha pozemku vůči zástavbě a vodním plochám (zásadní vliv), výskyt potenciálně erozně ohrožených drah odtoku na pozemku, tvar a rozsah erozně ohrožených ploch, délka a sklon svahu, tvar a velikost pozemku, požadovaný směr obdělávání pozemku, členění bloku na díly bloků, délky a profily drah soustředěného odtoku, erozní projevy na

leteckých snímcích, problémy s odtokem nebo výskyt kritických bodů pod svahem, u větrné eroze výskyt či absence bariér proudění, převládající směry větru, ohroženost půd větrnou erozí. Do návrhů opatření byla zapracována i navržená opatření ze zpracovaných dokumentací, informace z dotazníků, terénních šetření, požadavky zadavatele a doporučení zpracovatelů etapy zabývající se vodním režimem, odtokem a povodňovým ohrožením. Návrhy definující střídání plodin v osevu, výčet vhodných půdoochranných opatření, implementující požadavky NZO a podmínek nárokování přímých plateb na dané lokalitě apod. nejsou obsahem této studie.

V území ORP byla navržena opatření proti nadměrné erozi povrchovým odtokem a proti větrné erozi. Většina navržených typů opatření zároveň přispívá ke zpomalení odtoku, zvýšení retence, zmírňuje vysoušení půd a tím snižuje nepříznivé účinky sucha nebo naopak riziko nadlimitních odtoků při přívalových srážkách. Některá z navrhovaných opatření mají protierozní účinek jak při povrchovém odtoku, tak při větrné erozi. Rozsah a typ návrhů jsou jakousi minimalistickou variantou, jsou to základní doporučovaná opatření na bloku, která mohou být v případě potřeby doplněna o další opatření zvyšující protierozní ochranu pozemku anebo naopak změněna s ohledem na realizaci jiného opatření (přerušení svahu apod.).

Největším problémem současné zemědělské krajiny v ČR jsou rozsáhlé monokulturní bloky bez překážek odtoku/proudění, dlouhé a/nebo sklonité svahy, absence mozaiky ploch s různými kulturami, plodinami, což přináší výrazná negativa, nejen v erozním ohrožení. Především ve střední a západní části území se takových bloků nachází velké množství, proto by mělo být primárním cílem rozčlenění rozsáhlých bloků bez ohledu na erozní či odtokové problémy, zprůchodnění, výsadby, mozaikovitě střídání plodin a travních či bylinných porostů.

Základními a z hlediska realizace nejjednoduššími typy (nejen) protierozních opatření jsou opatření **organizační**, založená pouze na změně kultury, delimitaci kultury v rámci pozemku, pásového střídání plodin, změně tvaru pozemku. Dále pak jsou to velmi účinná opatření **agrotechnická** založená na změně způsobu obdělávání pozemku (změna směru obdělávání, způsob obdělávání, ponechávání posklizňových zbytků, využívání meziplodin, podsevů, pásového výsevu a podobně). Fungují na principu ochrany svrchní vrstvy půdy před rozrušováním odtokem nebo deštěm a na zvyšování infiltrace do půdy. Tato opatření nevyžadují zvláštní terénní úpravy, spočívají ve změně hospodaření uživatele půdy, na druhou stranu jsou stěžejně vymahatelná, kontrolovatelná a mohou se měnit každý rok se změnou osevu (což na druhou stranu může být i výhodou).

Proti tomu opatření **biotechnická**, liniového charakteru, obvykle vyžadují terénní úpravy, zpracovaný projekt, vlastní parcelu či souhlas vlastníka a po vybudování je nezbytná dlouhodobá údržba. Fungují převážně na principu přerušení odtoku po svahu, zadržení a případně i odvedení zachycené vody, nepřímo mají vliv i na úpravu směru obdělávání pozemku. Jsou účinná v kombinaci s (a měla by být doprovázena) organizačními a agrotechnickými opatřeními, mají obvykle i protipovodňový efekt, členění bloky půdy, bývají doprovázena polními cestami, případně doprovodnou zelení, zvyšují prostupnost krajiny. Jejich nevýhodou je náročnost realizace, problematika jednání s vlastníky, složitější obdělávání pozemku (přičemž ale usměrnění obdělávání může být jedním z cílů). Nejeфекtivnější možností, jak realizovat biotechnické opatření, je využití komplexní pozemkové úpravy.

Podrobnější popis typů protierozních opatření se nachází v příloze (Katalog opatření).

Na zemědělské půdě v ORP Roudnice nad Labem jsou navrženy a vymezeny následující typy opatření pro minimalizaci erozních smyčů a efektů větrné eroze:

1. PPOm – Aplikace půdoochranných opatření mírnějšího charakteru, tj. úprava osevního postupu, vrstevnicové obdělávání, aplikace půdoochranných agrotechnologií, např. výsev s podsevem, minimalizační technologie, opatření zvyšující obsah organické hmoty v půdě. Širokořádkové plodiny jsou přípustné v případě dodržení vrstevnicového obdělávání a využití ochrany půdy v období prvních fází růstu, např. podsevu, výsevu do mulče nebo použití výsevu metodou strip-till (výsev do pásů krycí plodiny). Toto opatření je umísťováno na pozemky s kompaktním ohrožením většího rozsahu střední intenzity nebo na pozemky, po nichž procházejí erozně ohrožené dráhy odtoku nevhodné ke stabilizaci zatravněním (viz též dále v SU). V území je opatření navrženo na 19 % v LPIS evidované orné půdy, travního porostu na orné půdě nebo úhoru.
2. PPOv – Přísnější forma půdoochranných opatření. Proti PPOm dochází navíc k úplnému vyloučení širokořádkových plodin z osevu, případně aplikaci půdoochranných opatření i na ostatní plodiny (např. častějšího zastoupení píce v osevu). Opatření je umísťováno na pozemky nad zástavbou a vodními plochami, případně na rozsáhlé silně erozně ohrožené lokality. V území je opatření navrženo na 12 % v LPIS evidované orné půdy, travního porostu na orné půdě nebo úhoru.
3. TP – Plošné zatravnění na silně a extrémně erozně ohrožených částech pozemků, na mělkých, podmáčených půdách. S tímto opatřením se neplýtvalo, TP je vymezováno minimalisticky, může být podle potřeby využito i v širším rozsahu nebo nahrazeno ochrannými sady, vinicemi, zalesněním. Zatravnění bylo navrhováno i na plochách kultury „tráva na orné“, tedy na plochách v současnosti zatravněných. V území je opatření navrženo na 180 ha v LPIS evidované orné půdy, travního porostu na orné půdě nebo úhoru.
4. SM – Zatravnění na speciálních a trvalých kulturách, v případě ORP Roudnice nad Labem na kultuře jiná (trvalá) kultura, vinice, chmelnice, ovocný sad, rychle rostoucí dřeviny, školka. Byly identifikovány ty části pozemků, které v případě absence stabilizace meziřadí mohou generovat nadlimitní smyvy. Na těchto plochách je důrazně doporučeno stabilizovat povrch půdy, resp. zachovat stabilizaci povrchu půdy v meziřadí bylinným či travním osevem, přísněji byly posuzovány plochy nad zástavbou. V případě založení řádků po vrstevnici či v případě terasování svahů je realizace opatření na zvážení podle míry ohrožení, neboť způsob založení výrazně snižuje míru ohrožení, avšak v případě existence dráhy odtoku na bloku je stabilizace meziřadí nutná i při vrstevnicovém založení řádků. V území bylo opatření navrženo zhruba na 96 ha.
5. SU – Jedná se o stabilizaci dráhy soustředěného odtoku (DSO, údolnice), obvykle spočívající v zatravnění ohroženého a nestabilizovaného profilu, případně (u mírnějších údolnic) o takovou úpravu hospodaření na pozemku, která stabilizuje povrch půdy a zpomalí odtok vody. V případě, že se údolnice nachází nad zástavbou, je možné doplnit stabilizaci o další protipovodňové prvky, např. přehrážky, suchou retenční nádrž, opevnění koryta apod. Návrh SU je rozdělen na dvě podkategorie – typ SU_p, mírně ohrožená, obvykle mělká, nevýrazná či krátká DSO, u které stabilizace proběhne pouze úpravou hospodaření na pozemku (PPOm, PPOv, BT), a typ SU_t, silně erozně ohrožená DSO, obvykle výrazná, s erozními projevy, stabilizace proběhne zatravněním či jiným účinným zpevněním jejího profilu. V území je pouze 9,4 km erozně ohrožených údolnic navržených ke stabilizaci

zatravněním (SUt), zbývajících 150 km erozně ohrožených údolnic je stabilizovaných návrhy opatření na pozemku (SUP).

6. BT – Opatření, které se obvykle překrývá s některým z opatření uvedených výše. Identifikuje bloky orné půdy, na kterých je vhodné či nezbytné umístit vhodný biotechnický prvek přerušující odtok po svahu (protierozní průleh, protierozní mez, hrázka, polní cesta s příkopem) nebo ho alespoň zpomalující (travnatý pás, travnatá polní cesta), a to i v sérii několika prvků pod sebou nebo v kombinaci, pokud je to zapotřebí. Toto opatření je navrhováno na svažitéch pozemcích s delšími svahy, případně na pozemcích plochých, avšak s velmi dlouhými svahy, kde hrozí problémy s odtokem, což je nejčastější případ v ORP Roudnice nad Labem. Ve vyšší míře je umísťováno nad zástavbou. V území je opatření navrženo na třetině bloků v LPIS evidované orné půdy, travního porostu na orné půdě nebo úhoru.

7. VET – Na plochách členěných cestní sítí, ale s absencí účinných výsadeb, a na plochách rozsáhlých nečleněných ohrožených větrnou erozí by měly být rozmístěny prvky snižující účinky větrného proudění (lesní pásy, větrolamy), případně doplněny výsadby (aleje podél polních cest, dosadby břehových porostů podél vodních toků, izolační zeleň kolem zástavby), zvláště pak na půdách potenciálně ohrožených větrnou erozí z hlediska jejich půdních vlastností. Pozitivní vlastností liniových opatření proti větrné erozi jsou i související funkce, které plní – fungují jako migrační koridory, úkryty pro zvěř, člení krajinu a zprůchodňují ji, mohou mít i protierozní účinek, zvyšují vlhkost na závětrné straně. Obecným pravidlem pak je, že na půdách výrazněji ohrožených větrnou erozí by měla být aplikována podobná plošná PEO jako na půdách ohrožených povrchovým odtokem – opatření ke stabilizaci povrchové vrstvy půdy (ponechání posklizňových zbytků, strniště, osev vymrzající meziplodiny), která ji budou chránit před erozním účinkem větru v době mimo vegetační období. V území zabírají plochy navržené k doplnění výsadeb zhruba 34 % výměry ORP.

8. Pásky kolem vodotečí či vodních nádrží nejsou graficky vymezeny, jedná se o obecné doporučení na založení travnatého pásu o šíři alespoň 5 metrů kolem vodoteče, zvláště pak pod svahem, aby nedocházelo k orbě až na hranu toku a k zanášení toku sedimentem z přilehlých pozemků.

9. Doplnujícím a účinným opatřením proti větrné erozi na erozně ohrožených půdách je ochrana svrchní vrstvy půdy v době, kdy ji ještě dostatečně nechrání vzrostlá plodina, např. výsevem meziplodiny, ponecháním strniště a posklizňových zbytků. Jedná se o agrotechnická a organizační opatření využívaná i k minimalizaci účinků vodní eroze.

Tabulka 5.1: Návrhy protierozních (a protipovodňových) opatření v obcích.

Obec	Kód obce	Orná půda (LPIS, ha)	PPOm (ha)	PPOv (ha)	SM (ha)	TP (ha)	BT (ha)	VET (% obce)	SUt (km)
Bechlín	564575	701,50	206,35	144,08	0,68	24,56	152,08	12	
Brzánky	546755	93,88							
Bříza	564648	704,44		9,49			313,24	66	
Budyně nad O.	564656	2224,42	429,06	182,63		29,04	385,13	25	1,81
Ctiněves	564672	370,18	101,83	30,23	6,57	3,77	124,42	8	1,15
Černěves	546852	117,24							
Černouček	542423	177,30	10,59	13,52			40,21		
Dobříň	564745	124,93		0,01	41,32	2,55			0,99
Doksany	564753	168,56	7,63		6,78	0,02		34	
Dušníky	564818	302,73	1,20	34,77			39,54	32	

Obec	Kód obce	Orná půda (LPIS, ha)	PPOm (ha)	PPOv (ha)	SM (ha)	TP (ha)	BT (ha)	VET (% obce)	SUt (km)
Horní Beřkovice	564851	232,22	106,37	17,78	8,35	9,65	103,06	28	
Hrobce	564893	593,80	175,97	28,07			80,79	64	
Chodouny	564923	485,36							
Kleneč	565032	433,33	112,04	156,08		7,41	171,77	50	0,94
Kostomlaty pod Ř.	565059	616,71	193,69	83,87		13,88	251,11	52	1,04
Krabčice	565067	459,04	222,21	94,28	2,75	13,76	42,61	29	1,98
Kyškovice	565091	167,67	27,19						
Libkovic pod Ř.	565148	669,36	85,44	75,28	0,80	26,80	251,98	43	0,81
Libotenice	565172	193,16	27,07						
Martiněves	565253	1723,80	180,25	35,32		8,18	895,77	72	
Mnetěš	565300	533,77	102,56	131,78		1,57	53,28	20	
Mšené-lázně	565318	2993,02	824,54	180,58	1,13	16,45	1 294,72	55	
Nové Dvory	565342	556,69	47,67	31,98		2,37	126,58	47	
Přestavky	565474	425,60	47,17	220,41			211,55	50	
Račíněves	565491	973,89	371,29	234,51			479,20	68	
Roudnice nad L.	565555	815,06	159,44	39,12	2,93	0,96	397,93	26	
Straškov-Vodochody	565679	581,09		355,10			256,32	34	
Vědomice	565831	88,11							
Vražkov	565881	520,81	137,20	72,88	2,53		147,41	27	
Vrbice	565890	577,38	47,12	27,11	21,38	2,60	85,49		
Záluží	542482	96,80							
Žabovřesky nad O.	565938	372,76	93,64	51,82		8,46	224,77	35	0,68
Židovice	565954	229,16	1,19	121,39	0,68	8,39	47,15	48	
<i>Celkem/průměrně</i>		<i>19 323,75</i>	<i>3 718,71 (19 % orné)</i>	<i>2 372,12 (12 % orné)</i>	<i>95,90</i>	<i>180,42</i>	<i>6 176,10 (32 % orné)</i>	<i>34</i>	<i>9,39</i>

Protierozní návrhy v území

Z charakteru území ORP Roudnice nad Labem plyne rozsah a míra ohrožení nadměrnou erozí a odtokem a návazná opatření k jejich minimalizaci.

Území ORP Roudnice nad Labem se dá z hlediska erozního ohrožení rozdělit na dvě mírně odlišné oblasti – západní a východní, předěl mezi nimi zhruba tvoří dálnice D8. Západní část je poměrně plochá, svažitéjší pouze na svazích nad vodními toky a ojedinělými vyvýšeninami, je zde minimum překážek proti větru, a mnohem vyšší zastoupení velmi dlouhých a větvených DSO viditelných i na leteckých snímcích. Východní část má bloky orné půdy spíše malé a je v ní větší množství rozptýlené zeleně a lesních porostů, DSO jsou zde převážně nevýrazné, ale kratší, je zde i vyšší zastoupení DSO výrazných, vhodných ke stabilizaci. V obou částech se nachází velké množství DSO.

Plošná opatření PPOm a PPOv jsou v obou částech rozmístěna prakticky stejně, díky rozsáhlým blokům je jich plošně na západě více. Největší plošné zastoupení návrhů PPOM + PPOv mají Mšené-lázně, Budyně nad Ohří a Račíněves, relativně k výměře orné půdy však „vedou“ Krabčice (69 %), Přestavky (63 %) a Račíněves s Klenčí (62 %). Ploch doporučených k zatravnění je nejvíce v Budyni nad Ohří, Libkovicích pod Řípem a Bechlíně. Potenciálně ohrožené speciální a trvalé kultury vhodné k doplnění/zachování stabilizace v mezipolích se vyskytují především v obcích Dobříň (sady nad družstvem s viditelnými projevy eroze v DSO nad družstvem) a Vrbice (vinice s řádky po spádnicí na jižním svahu Sovice).

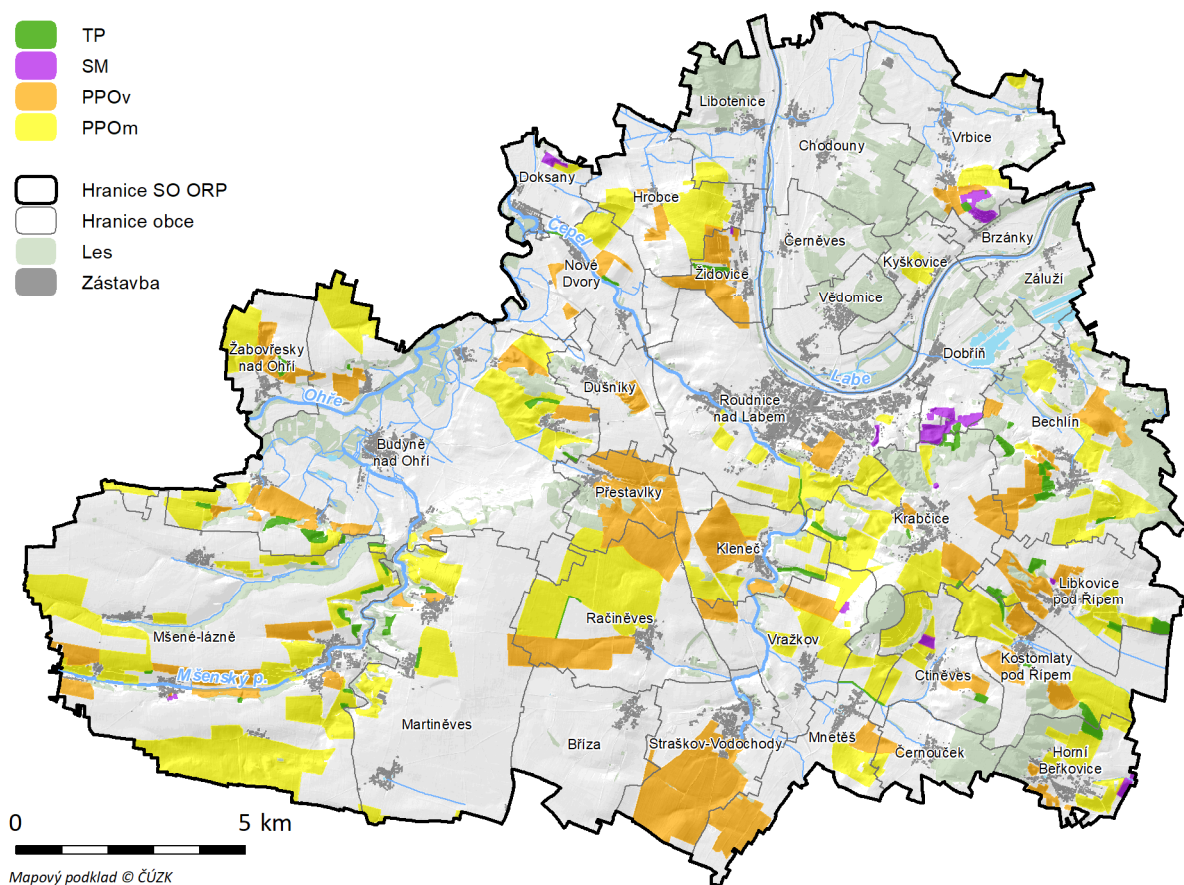
Potenciálně erozně ohrožené DSO pokrývají s výjimkou oblouku Labe prakticky celé území, většinou se jedná o nevýrazné a dlouhé, často větvené údolnice, které v terénu téměř nejsou zřetelné, proto ke stabilizaci zatravněním bylo vybráno pouze zhruba 14 z nich v délce 9 km (ze 160 km celkem). Nacházejí se ve shluku obcí Kleneč, Krabčice, Ctiněves, Libkovice a Kostomlaty na východě a v Budyni nad Ohří na západě. Většina ostatních, nevýrazných DSO, je řešena návrhem úpravy hospodaření na pozemku, tedy návrhem PPOm a PPOv v případě erozního či odtokového ohrožení, a/nebo BT opatření v případě dlouhé DSO na dlouhém svahu či pozemku, ale bez indikovaného erozního ohrožení na pozemku.

Rozsah biotechnických opatření zhruba odpovídá návrhů v jiných ORP (cca 1/3 orné půdy), důvody umístění jsou ale jiné – v území je naprosté minimum skutečně dlouhých a svažitých pozemků vykazujících erozní ohrožení, o to víc se zde nachází velmi rozsáhlých bloků velmi malých sklonů, ale velmi dlouhých svahů, které však nevykazují erozní ohrožení, problém však mohou znamenat z hlediska odtoku (zvláště pokud je na nich identifikována DSO, což je velmi často). Rozlohou největší plochy doporučené pro umístění biotechnických opatření jsou ve Mšeném-lázních a Martiněvsi, relativně však má být nejvíce orné půdy pokryto BT opatřeními v Žabovřeskách nad Ohří, Martiněvsi a Přestavlkách.

Vzhledem ke konfiguraci krajiny je logické, že největší plochy k navrhovanému doplnění výsadeb a bariér proti větrné erozi se nacházejí v západní a střední části území. Vzhledem k výměře svého území by potřebovaly nejvíce dosadeb Martiněvec, Račiněves, Bříza a Hrobce.

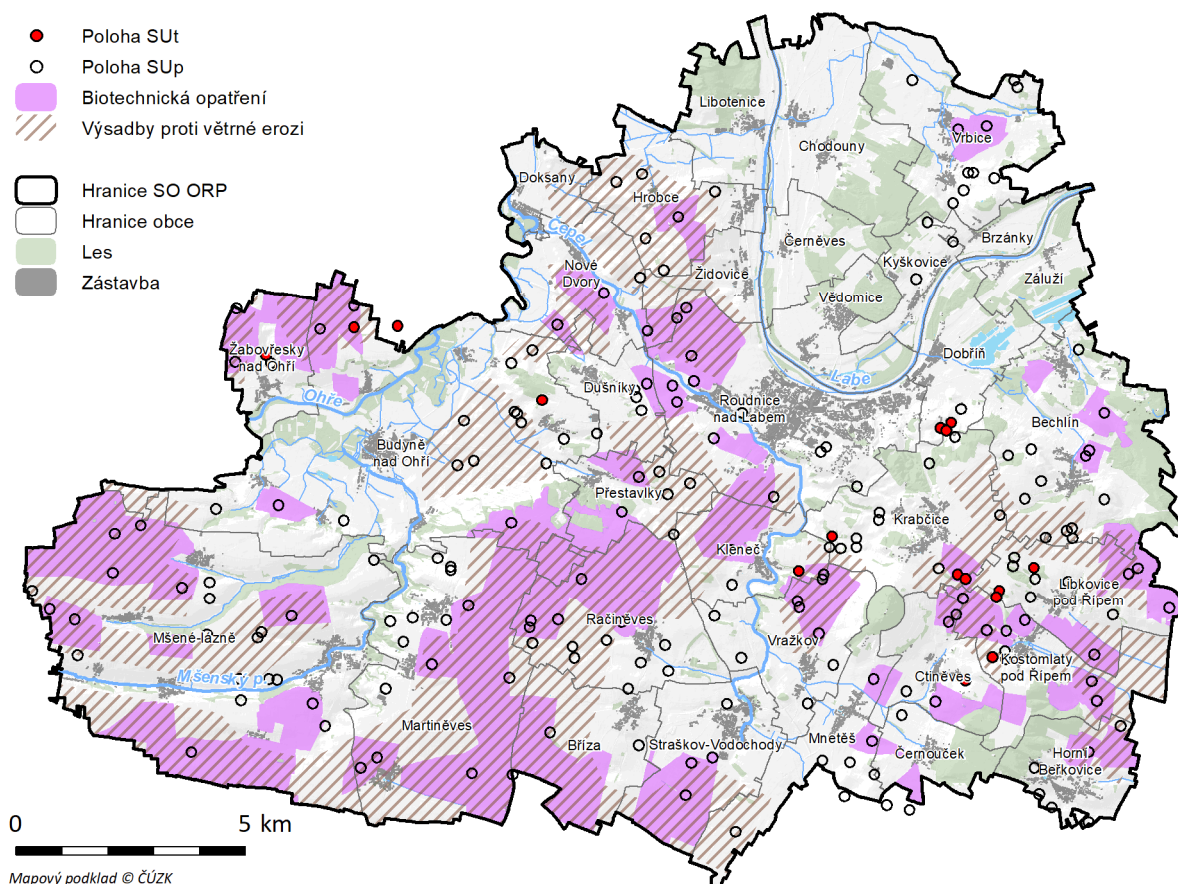
Návrhy protierozních opatření jsou podrobně vizualizovány ve výkresech. Podrobná specifikace jednotlivých typů opatření je uvedena v příloze-katalogu opatření a podrobné popisy erozní situace a návrhů opatření, včetně návrhů ÚP a KoPÚ, se nacházejí v kartách obcí.

Obrázek 5.1: Rozmístění návrhů agrotechnických a organizačních opatření v ORP Roudnice nad Labem.

Zdroj: Ekotoxa

Obrázek 5.2: Rozmístění ploch pro umístění biotechnických opatření, výsadeb proti větrné erozi a stabilizací údolnic v ORP Roudnice nad Labem.

Zdroj: Ekotoxa

5.4 Doporučení opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny

Souhrn

- Rizika působící na biodiverzitu lze řešit v územním plánování zejména:
 1. **ochranou stávajících přírodních biotopů:** vymezením v rámci nezastavitelných funkčních ploch a vymezením VKP vč. VKP údolní niva (viz výkres návrhů)
 2. **tvorbou nových ploch přírodních biotopů** (v rámci ESP a ESL) – důležité jsou revitalizace a mokřady, které mohou výrazně omezit přísun živin na jiné lokality biotopů, podobně jako vhodně umístěné remízky (viz výkres návrhů)
- **Velmi významným faktorem je management (údržba) biotopů, ta ale není zahrnuta v předmětu studie. V SO ORP Roudnice jsou část informace o managementu místních biotopů dostupné v dokumentech Zvláště chráněná území Ústeckého kraje a zejména v plánech péče o ZCHÚ.**

- Pro obce s nedostatkem obecních pozemků **doporučujeme uvážit zpracování dlouhodobé strategie výkupu pozemků**, které by sloužily pro obecně prospěšné zájmy včetně ochrany přírody.
- Základním podkladem s informacemi o přítomných rizicích v přírodně hodnotných lokalitách (přírodních biotopech) je mapování biotopů – datová vrstva Biotopy bez X. **V atributovém sloupci DG (degradace) a DGP (degradační poznámka)**¹¹ jsou uvedené hlavní negativní vlivy působící na tyto lokality. Na území SO ORP je podle mapování biotopů (AOPK 2017) cca 2350 ploch přírodních biotopů¹². Degradace byla hodnocena u celkem 1220 z nich (tedy zhruba na polovině ploch). Významně degradované plochy (hodnocené za 3, celkem 151 ploch) tvoří asi 12 % z 1220 ploch. Středně degradováno je kolem 440 ploch, tj. 36 %.
Přestože degradace nebyla hodnocena u všech biotopů, je patrné, že co se týče hodnocených biotopů, je vážnější na cca 48 % ploch. V území SO ORP byly dokumentovány zejména tyto degradační procesy: technické úpravy toků, zemědělské hospodaření, eutrofizace, ruderalizace, lesnické hospodaření, absence hospodaření, sukcese a další jevy.
Řešení degradačních procesů je zde potřeba hledat podle konkrétní lokality, což není na úrovni ÚSK proveditelné. V případě zájmu ze strany SO ORP lze zadat zpracování speciální studie týkající se managementu.

Podrobnější informace

V této části jsou popsány možnosti, jakými územní plánování může ovlivňovat dopady faktorů negativně působících na druhovou pestrost. Mezi hlavní problematické faktory, které byly vymezené v analytické části ÚSK a které působí v ČR obecně, patří intenzivní hospodaření na orné půdě, v lesích a rybnících za účelem zisku bez ohledu na zdraví systému, dopady klimatických změn na ekosystémy, eutrofizace a působení chemikálií, přetrvávající regulace vodních toků, absence vhodného hospodaření mimo produkční lokality, migrační bariéry a fragmentace krajiny, invazní druhy a ztráta opylovačů.

1. Intenzivní hospodaření na orné půdě, TTP, v lesích a rybnících.

- 1.1. Nástroje územního plánování samy o sobě nemohou zastavit negativní projevy intenzifikace hospodaření, **avšak pro dosažení tohoto cíle jsou nezbytné a to ve spolupráci s dalšími nástroji**: potřebná je kombinace vyčlenění prostoru pro nové krajinné prvky, zvláště přírodní biotopy, které budou dělit intenzivněji obhospodařované plochy, zajištění ochrany stávajících hodnotnějších lokalit bez ochrany (zde hraje roli územní plánování), změny nastavení dotací pro zemědělce, aby nové krajinné prvky byly pro zemědělce finančně výhodné (částečně je toto ošetřeno skrze Agroenvironmentálně-klimatický program M10 v Programu rozvoje venkova) a financování údržby přírodních biotopů mimo ZCHÚ.
- 1.2. Zelená infrastruktura, která sestává v první řadě z cenných lokalit soustavy Natura a dále ÚSES, které je v území už vymezeno ze zákona. Síť ÚSES, jež je popsána v příslušné kapitole, je pro posílení přírodních hodnot zásadní. ÚSES je zavedeným nástrojem s velkými přínosy,

¹¹ Vysvětlivky k datovým vrstvám Biotopy bez X a Kvalitní biotopy jsou dodány v dokumentu společně s metadaty **Metadata_vysvetlivky_biotopy**

¹² Nezahrnuje antropogenní biotopy X. Číslo zahrnuje i jednotlivé segmenty mozaik jako zvláštní plochy, tj. pokud se mozaika skládá z 3 biotopů, jsou započítány všechny.

avšak neřeší úplně problematiku ochrany přírodních biotopů a negativní dopady nadměrně velkých půdních bloků v krajině na biodiverzitu. Z tohoto důvodu **síť ÚSES doplňujeme** dalšími doporučeními, zejména plochami **ESP a ESL** viz níže.

- 1.3. První krokem pro zmírnění negativních důsledků intenzivního hospodaření je **ochrana stávajících přírodních biotopů**, prioritně těch vzácnějších a s vyšší kvalitou, na které je často vázána řada vzácnějších i chráněných druhů. V návrhové části ÚSK je byly na základě předchozích analýz identifikovány stávající přírodní biotopy (mapové vrstvy „**Biotopy bez X**“). **V lokalitách přírodních biotopů doporučujeme nestavět a nevymezovat je jako zastavitelné typy ploch. Samozřejmostí je neměnit jejich využití ze současného na ornou půdu (týká se zejména travníků).**
- 1.4. Byly vymezeny hranice VKP ze zákona údolní niva (vrstva „**VKPN**“).
- 1.5. Navrhujeme, aby ze vzácných a/nebo kvalitních či jinak důležitých biotopů byly vybrány významné krajinné prvky registrované (vrstva „**VKP**“).
- 1.6. Dopady intenzifikace hospodaření na orné půdě a TTP je možné podle literatury (Šálek et al. 2018, Lovell a Johnston 2009, Forman a Gordon 1986) kompenzovat členěním velkých půdních bloků krajinnými prvky. V ÚSK analýze byl vyčleněn **prostor v krajině pro nové ekologicky stabilní plochy (ESP, ESL) v ekologicky nestabilní a mírně nestabilní krajině a určeno procento výměry pro plochy přírodních biotopů v obcích, kde je jich málo. Výměra nových biotopů a nových ekologicky stabilních ploch je uvedena v příloze Karty obcí.** Příklady vymezení nových ESP a ESL jsou k dispozici ve výkrese návrhu a příslušných datových vrstvách.
- 1.7. U ESP a ESL navrhujeme směry, kterými je vhodné velké půdní bloky a území s minimem zelené infrastruktury dělit. Vycházíme také z historických krajinných prvků, které byly v minulosti zničeny. U obcí s vyšší výměrou lesů, které jsou smrkovými monokulturami, doporučujeme rovněž zvýšit plochy přírodních biotopů v lesích – stávající „**kůrovcová kalamita**“ je veřejností vnímána negativně, ovšem poskytuje výborné možnosti pro přeměnu monokultur na druhově pestřejší, životaschopnější společenstva. Detailní popis je v kapitole 4.1 Přírodní hodnoty a v Kartách obcí.
- 1.8. Kromě dostatku území pro přírodní biotopy je nesmírně významným faktorem **poskytnutí odpovídajícího managementu**. Problematika managementu je velmi rozsáhlá, přímo se netýká územního plánování – zejména intenzifikace hospodaření v lesích i rybnících není na úrovni územního plánování plošně řešitelná; návrhy řešení na úrovni managementu tedy nejsou zahrnuty v ÚSK. Doporučení tohoto druhu je možné najít v literatuře¹³, lze zadat zpracování speciální studie, a/nebo řešit ve spolupráci s příslušnými orgány ochrany přírody.

2. Dopady klimatické změny – doporučení jsou popsána ve speciální kapitole 5.10.2 Doporučení opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu. Doporučení jsou v souladu s Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu (MŽP, 2017) a zahrnují zejména:

- 2.1. vymezení nových ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP a ESL); včetně dostatečné výměry přírodních biotopů**

¹³ Základní přehled je k dispozici v Katalogu biotopů (Chytrý et al. 2010), který je dostupný online. Podrobnější informace m, Výzkumný projekt SP/2d1/141/07 „Rekultivace a management nepřírodních biotopů v České republice“ (Gremlica et al., 2011)

2.2. změny využití území ve vymezených VKP údolní niva (snížit výměry orné půdy ve prospěch ploch, kde nejsou využívány chemikálie, vhodné je zatravnění a výsadba dřevin).

3. **Přetrvávající regulace vodních toků** – doporučujeme v celém území vymezit **min 30 úseků drobných regulovaných toků a zatrubněných toků k revitalizaci nebo renaturaci**. Úseky jsou vymezeny orientačně v Hlavním výkrese. U ostatních lokalit drobných toků, které nemají dostatečný ochranný pás, **ÚSK důrazně doporučuje vymezit v územním plánu základní ochranné pásy podél malých vodních toků v polích alespoň 8 m TTP** a dřevin z každé strany. Ilustrační příklady jsou vymezeny ve vrstvách ESP a ESL. Podobně jako v případě ochrany druhů, i zde mnoho závisí na vhodném managementu, které ale není předmětem zkoumání ÚSK.

Tabulka 5.2: Problematika vodohospodářských úprav jako riziko u EVL

Kód	Název	Problém podle DRUSOP.cz	Řešitelnost v územním plánování
CZ0423510	Ohře	Znečištění vody (komunální, zemědělské i průmyslové). Příčné objekty zabraňující migraci ryb. Regulace toku. Změny hydrografických poměrů.	Může být částečně řešeno skrze protierozní opatření, tvorbu nových ekologicky stabilních ploch a linií (ESP, ESL) a posílení retenční funkce niv a opatření na přítocích Ohře, které podpoří samočistící funkce toků. Ohře je v plánu migračního zpřístupnění. Podle našich informací by se další regulace neměly v EVL provádět.
CZ0424138	Pístecký les	Chov bažantů včetně pěstování kukuřice v lese má společně s lesním hospodařením nejvýraznější vliv na zhoršování stavu porostů. V tomto ohledu jsou nezbytná zásadní omezení. Oblast je také hojně využívána k rekreaci, zvláště v okolí řeky. Negativně působí roztroušená chatová zástavba, poškozování břehových porostů rybáři, skládky odpadků atd. Dalším limitujícím faktorem pro přirozená nivní společenstva je umělá regulace výše vodní hladiny v řece. Velké riziko se značnými negativními důsledky pro biotu území představuje případná rekonstrukce koryta řeky Ohře.	Chov bažantů se týká managementu, v ÚSK můžeme jen doporučit jeho omezení na rozumnou míru. Podobně i možné negativní důsledky rekreace a současné chatové zástavby. Současné jezy na řece není realistické odstranit. Rekonstrukce koryta by podle našich informací neměla být plánována.

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018

4. **Eutrofizace a působení chemikálií** – frekventovaným problémem v území je eutrofizace (akumulace dusíku a dalších živin v půdě či vodě) v mnoha přírodních biotopech, viz datová vrstva mapování biotopů. Některá ZCHÚ jsou vymezena v zařízých údolních řek, kde je zvýšené riziko splachu živin z rozsáhlých polí. Ve výkrese návrhů jsou vyznačeny plochy pro protierozní opatření a také ESP a ESL, které by kromě posílení druhové bohatosti měly pomoci i snížit eutrofizaci. Rovněž lepším využitím ploch ve VKP údolní niva by mělo být přispěno k lepšímu stavu citlivějších biotopů kolem toků. Účinek těchto opatření bude lepší při kombinaci i s intenzivnějším managementem v lokalitě (sečení a odnos biomasy).
5. **Absence hospodaření mimo hlavní produkční lokality** (tzn. plochy, u kterých není hlavní jejich produkční funkce, např. meze, dřevinné prvky, neintenzivní travní porosty). Přímé řešení tohoto problému tkví v managementu, který, jak už bylo uvedeno, nepatří mezi předmět řešení ÚSK. Doporučení ÚSK – problematika absence hospodaření vyžaduje speciální studii, jejíž závěry pak mohou být implementovány např. do KoPÚ, dotačních titulů a dalších odpovídajících politik.
6. **Migrační bariéry, fragmentace, nevhodná velkoplošná výstavba a nedostatek „nových míst v krajině“**
- 6.1. Území důležitá pro migrace velkých savců se v SO ORP Roudnice nad Labem nevyskytují, tudíž nezařazujeme informace o této problematice (v případě zájmu o tyto informace lze kontaktovat zpracovatele studie).
- 6.2. **Doporučení při vymezování nových zastavitelných ploch – při procesu vymezování zastavitelných ploch je potřeba zkontrolovat možné kolize s vrstvou biotopů a NDOP (národní databáze ochrany přírody), zda v dané lokalitě nebude výstavbou zničen přírodní biotop a zda zde není pravděpodobný výskyt vzácných a chráněných druhů organismů.**
- 6.3. Z důvodu negativního vlivu na fragmentaci krajiny **důrazně nedoporučujeme schvalování zemědělských staveb a objektů mimo intravilán o celkové výměře větší než 1 ha** (např. skleníky, výrobní zemědělské haly apod.) Stavba nad 1 ha představuje neúměrnou zátěž pro ostatní uživatele krajiny i živočichy, kteří se v krajině pohybují, zábor území je příliš velký. Zařazovat do zastavitelných ploch soubory zemědělských staveb v jednom areálu, kdy celková výměra také přesahuje výměru 1 – 1,5 ha rovněž nedoporučujeme. Jejich dopad na fragmentaci krajiny pro živočichy a další dopady jsou totiž velmi podobné jako u běžných průmyslových staveb; podle toho by mělo také probíhat jejich schvalování.
- 6.4. **Problematika těžby.** Zdůrazňujeme vysoký biotický potenciál lomů a dobývacích prostorů – bylo prokázáno, že se jedná o vhodné budoucí lokality pro ochranu přírody, pokud je vhodně nastaveno využití této lokality (např. v kombinaci s rekreačním využitím). V územních plánech ovšem není možné současné aktivní lomy vymezovat jako lokality krajinné zeleně, to lze učinit při ukončení těžby. Lomy s předpokládaným ukončením těžby, u kterých by bylo využití pro ochranu přírody možné, jsou popsány v kapitole o rekultivaci a těžbě.

Těžba ovlivňující plochy ZCHÚ není vhodná, také není vhodná na místech se stabilním výskytem zvláště chráněného druhu – jedná se o následující lokality, viz tabulka.

Tabulka 5.3: Těžba v místech výskytu zvláště chráněných druhů

Typ ochrany	Název	Problém	Komentář
EVL	Údolí Podbradeckého potoka	Nachází se zde ložisko slatinného humolitu.	Ochrana přírody by měla mít přednost.
PP	Dobříňský háj	Je zde ložisko nerostných surovin.	Komentář viz kapitola 5.7.5.
-	Letiště u Roudnice	Nachází se zde ložisko nerostných surovin.	Těžba by neměla být povolena, přednost by měl mít chráněný druh.
ÚSES	Některá lokální a regionální biocentra	Opět se zde nachází ložiska nerostných surovin.	Komentář viz kapitola 5.7.5.

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018

- 7. Problematika invazních druhů** – územní plánování teoreticky může propojením lokalit otevřít do jisté míry koridory pro invazivní druhy, avšak toto riziko nemůže být argumentem, proč nevytvářet ekologické sítě (sít' přináší řadu ekosystémových služeb a propojení ve většině případů dalece přesahují potenciální riziko šíření invazních druhů v rámci sítě). Výskyt invazních druhů v lokalitách mimo ZCHÚ i v ZCHÚ je v současnosti běžný a je ovlivnitelný především managementem. Nástroji územního plánování jej lze ovlivnit jen omezeně. Doporučujeme při realizaci zelených koridorů v krajině (biokoridorů a dalších přírodních ploch propojující dříve oddělené přírodní celky) posoudit riziko šíření invazních druhů skrze nový koridor.
- 8. Ztráta opylovačů** – v ÚSK je řešitelná zprostředkovaně: pokud opylovačům nabídneme nový prostor v podobě nových ploch ESP a biotopů, umožníme jim lepší existenci v krajině, více obživy i ochrany před pesticidy a herbicidy. ÚSK na tento problém tedy odpovídá vymezením nových ESP a ESL (podrobnosti viz výše).
- 9. Problematika dostupného prostoru pro významné druhy zvětšující svůj areál** – je částečně řešena ve vymezení nových ESP. Navrhujeme, aby hranice ploch určených pro posílení populací chráněných druhů mimo ZCHÚ byly doporučeny orgánem ochrany přírody SO ORP.

Pro to, aby územní plánování ve volné krajině mimo ZCHÚ více fungovalo i pro cennější biotopy a druhy, je potřeba detailněji promyslet návaznosti mezi výstupy ÚSK, ÚP, KoPÚ a dalšími nástroji ochrany přírody, což v době zpracování ÚSK zpracováno nebylo. **Do plánu společných zařízení KoPÚ doporučujeme zapracovat požadavek na dostatečnou výměru a vhodnou distribuci** ekologicky stabilních ploch a přírodních biotopů, jak je popsáno v Kartách obcí, ne pouze vyčlenění několika plošně nevýznamných lokalit pro zeleň (podrobně viz kapitola 3.2.1 Přírodní hodnoty).

Pro obce s nedostatkem pozemků může být vhodné, pokud si zpracují dlouhodobou strategii výkupu parcel, které by sloužily pro obecně prospěšné zájmy obce. Mohly by zahrnovat plochy, které budou sloužit pro zvýšení ekologické stability krajiny, opatření proti vysychání krajiny, udržitelnou lokální produkci (např. obecní lesy a sady), také plochy pro bydlení a další funkce. Strategie by mohla zvýšit nezávislost obcí na komplexních pozemkových úpravách, představit obci finanční kalkulace nákupů a celkově nastínit možnosti, jak řešit nedostatek pozemků.

5.5 Rámcový návrh úprav ÚSES

V analytické části ÚSK byly zjištěny následující typy problémů:

- nesoulad ve vymezení skladebných částí ÚSES mezi ÚAP SO ORP Roudnice nad Labem (2016)¹⁴ a jednotlivými územními plány
- absence návaznosti ÚSES vymezených mezi jednotlivými obcemi SO ORP tak, jak jsou vymezeny v územních plánech
- nedostatečná hustota skladebných částí ÚSES včetně interakčních prvků v obcích

Obecné komentáře k výše uvedeným bodům

- Místa nesouladu mezi ÚAP a absence návazností mezi jednotlivými obcemi byly vyznačeny už v rámci Doplnujících průzkumů a rozborů.
- Nenávaznosti ÚSES v ÚP a ÚAP je potřeba podle dodaných podkladů odstranit, aby byla k dispozici jednotná, aktualizovaná vrstva pro celý SO ORP.
- Místa nenavazujících ÚSES mezi jednotlivými územními plány: konečné návrhy je potřebné vytvořit při aktualizaci územních plánů, aby byly dostatečně řešeny i majetkové poměry v lokalitách. ÚSK přináší možnosti řešení nenávazností a doplnění ÚSES jednotlivých obcí, a to prostřednictvím doplnění již funkčních interakčních prvků a především přibližného návrhu nových ploch, kde mohou vést biokoridory a být umístěna biocentra (plochy pro ÚSES jsou zahrnuty v návrzích ESP a ESL, viz obr níže). Návrhy bude nutné dopracovat a upravit i s ohledem na požadavky obcí a ORP.
- V návrhové části byla řešena nedostatečná hustota skladebných částí ÚSES včetně interakčních prvků v některých obcích: byly doplněny stávající, již funkční interakční prvky
- Rovněž byly navrženy nové interakční prvky tam, kde chybí, a nově byly navrženy v obcích, kde nejsou vymezeny vůbec

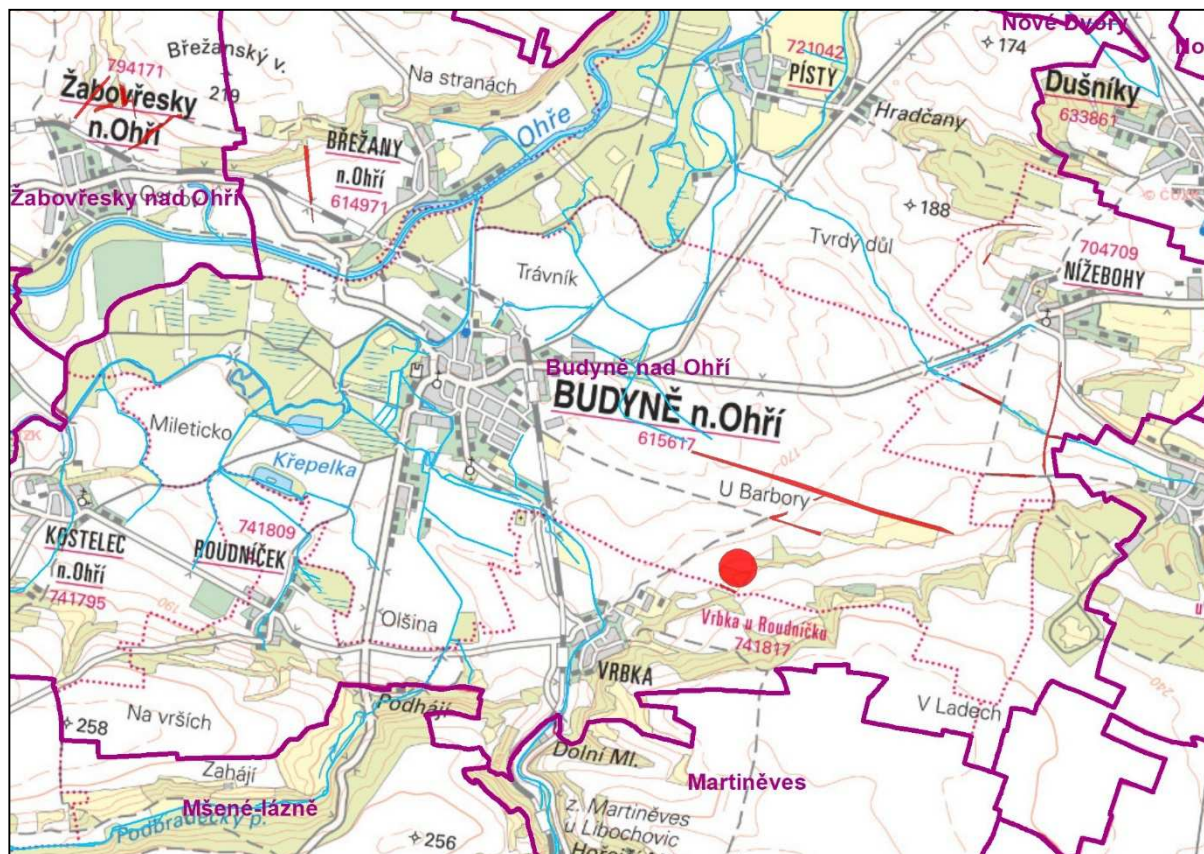
Ačkoli interakční prvky nepatří dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění, mezi skladebné části ÚSES, jsou často nejvýznamnější funkční složkou v krajině. Častým problémem při vymezení interakčních prvků v územních plánech obcí je nepochopení jejich funkce. Interakční prvky jsou ostrůvky, tzv. nášlapné kameny přírody v intenzivně obhospodařované krajině, zajišťující útočiště i migrační prostupnost území. Za interakční prvky se tudíž např. nedají považovat vymezené jednořadé aleje dřevin podél krajských či místních komunikací. Identifikované oblasti s nedostatečnou hustotou sítě ÚSES a interakčních prvků jsou uvedeny v obrázku níže.

- Do sítě ÚSES je možné uvážit přidat **nové interakční prvky, které jsou už funkční. Jedná se o plochy zachovaných cennějších biotopů a vzrostlé krajinné zeleně – pásů dřevin v polích a loukách**, přičemž cílem je jejich ochrana a územní stabilizace (cennějších biotopů je větší množství, tedy je z čeho vybírat, viz kapitola 3.2.1 ochrana přírody). Příklady několika vybraných krajinných struktur, které nejsou přírodními biotopy, jsou uvedené ve výkrese návrhů a datové vrstvě USES_plochy k vymezení IP.

¹⁴ Od 20. 5. 2017 nabyla účinnosti 1. aktualizace Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje, která upravuje vedení koridorů pro elektroenergetiku, vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES nebylo změnou řešeno.

- V síti ÚSES je velmi **vhodné vymezit plochy pro nové interakční prvky v místech, kde chybí krajinná zeleň a biotopy**. K tomu lze využít návrhy ESP a ESL, tj. ekologicky stabilnějších ploch a linií, zejména přírodních biotopů, viz kap. 3.2.1 a karty obcí.

Obrázek 5.3: Stávající krajinná zeleň, příklad pro Budyni nad Ohří a Žabovřesky nad Ohří – remízky, skupiny dřevin a další prvky, u kterých lze uvažovat o vymezení interakčního prvku.

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018, pozn. znázorněno červeně

Obrázek 5.4: Plochy doplňující stávající ÚSES včetně návrhu nových interakčních prvků

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018

Pozn. plochy doplňující stávající ÚSES včetně návrhu nových interakčních prvků (fialově) – příklady, kde je doplnit, jsou převzaty z návrhu ESP a ESL, červeně – stávající krajinné struktury, u kterých lze uvažovat o vymezení jako IP.

- Ve SO ORP skoro nedochází k vymezování prvků ÚSES přes zastavitelné území, což je pozitivní. Problematictější může být tlak na biokoridor v těsné blízkosti města Roudnice nad Labem (mimo jiné v ÚP chybí vymezení nadregionálního biokoridoru, který je v ZÚR, viz karty obcí). Ačkoli je logické vymezovat prvky ÚSES v ose vodního toku, je potřeba uvažovat o nutnosti splnění funkčnosti daného prvku. Vzhledem k charakteru úseku Labe v blízkosti zástavby je možné považovat funkčnost části prvku jako problematictější – v určitých částech není podél toku dostatečně široký pás zeleně, zejména z důvodu různých staveb. Doporučujeme při dalším plánování ploch podél toku u toku zachovávat příbřežní pásy přírodě bližší vegetace a nejlépe i některé obnovit.
- **Problematika ÚSES v podkladech pro lesnického plánování:** aby byl ÚSES v lesních plochách funkční, je zásadní jej prosadit do příslušných dokumentací a tedy komunikovat se zpracovateli LHP a LHO, aby ÚSES zohlednili. Nestací pouze formální vyjádření, že danou lokalitou prochází ÚSES, nýbrž je nutné zde promyslet a prosadit přírodě blízké hospodaření (zachování a pěstování podrostů, důraz na biodiverzitu – skladba dřevin odpovídající přírodním poměrům, rovněž různověké složení porostu, šetrná těžba).
- **Obecné informace k vymezování ÚSES v procesu komplexních pozemkových úprav:** Z pohledu orgánů ochrany přírody je nutné sledovat logiku a koncepci tvorby ÚSES v procesu KoPÚ na základě řešení sítě ÚSES v ÚP obcí. U funkčních, resp. částečně funkčních a v terénu reálně existujících ploch je vhodné, aby prvky ÚSES byly vymezeny na konkrétní parcelní

hranice s vědomím vlastníka o břemeni vyplývajícím z vymezení prvku ÚSES. Navržené prvky je vhodné parcelně vymezit a zanést do dokumentace pozemku jeho využití jako prvku ÚSES

- **Realizace ÚSES:** nejvhodnější se jeví postupné zakládání navržených prvků ÚSES nebo jejich částí v procesu realizace opatření KoPÚ. Stěžejní je iniciativa a přístup orgánů ochrany přírody a zapojení vlastníků, občanských sdružení apod. Může být vhodné, zejména u větších záměrů, využít finance z příslušných dotačních programů.

Komentáře ke konkrétním obcím jsou uvedeny v Kartách obcí a v následující tabulce.

Tabulka 5.4: Problémy ÚSES a návrhy na jejich řešení v obcích správního obvodu ORP

Obec	Problémy ÚSES	Návrhy a doporučení
Bechlín	Chybí vymezení interakčních prvků v krajině v jižní části území v návaznosti na obec Libkovic pod Řípem.	Doporučujeme vymezit další interakční prvky v dané oblasti, lze využít návrh ESP a ESL (ekologicky stabilnější plochy a linie) za téma ochrana přírody. Lesní hospodářské plány by měly odpovídat cílům ÚSES.
Brzánky	Z pohledu ÚSK bez výraznějších problémů	Návrhy nejsou nutné.
Bříza	Střety a nenávaznosti ÚSES - absence návaznosti ÚSES lokální úrovně na ÚSES v obcích Martiněves a Račiněves.	Problémy jsou vyznačeny v problémovém výkrese. Řešení je potřeba udělat na úrovni územního plánu - lze využít vrstev návrhů ESP a ESL, které ukazují i možné napojení mezi ÚSES jednotlivých obcí
Budyně nad Ohří	Střety a nenávaznosti ÚSES - Chybí vymezení interakčních prvků v krajině ve východní části území.	V místech chybějících interakčních prvků byly vymezeny už stávající (funkční), nové IP lze přidat výběrem z návrhu ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP, ESL za téma ochrana přírody).
Ctiněves	Střety a nenávaznosti ÚSES - Nedostatečně vymezená síť ÚSES či interakčních prvků ve východní části obce v návaznosti na obec Kostomlaty pod Řípem	Nové IP lze vybrat z návrhu ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP, ESL) - viz téma ochrana přírody a Hlavní výkres.
Černěves	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Návrhy nejsou nutné.
Černouček	Střety a nenávaznosti ÚSES - nedostatečně vymezená síť ÚSES či interakčních prvků v západní části obce v návaznosti na obec Mnetěš	Doporučujeme doplnit interakční prvky, lze k tomu využít návrh ESP a ESL viz téma ochrana přírody.
Dobříň	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Návrhy nejsou nutné.
Doksany	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Návrhy nejsou nutné.
Dušníky	Střety a nenávaznosti ÚSES - Absence návaznosti ÚSES lokální úrovně na ÚSES v obcích Roudnice n. L., Nové Dvory a Židovice; Nedostatečně vymezená síť ÚSES či interakčních prvků v jižní části obce v návaznosti na obec Přestavlky	Absence návaznosti je znázorněna v problémovém výkrese, konkrétní řešení včetně pozemkových nároků je potřeba hledat při zpracování územního plánu. Řešení nedostatečně vymezené sítě ÚSES - doporučujeme doplnit interakční prvky viz návrh ESP a ESL za téma ochrana přírody.

Obec	Problémy ÚSES	Návrhy a doporučení
Horní Beřkovice	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Návrhy nejsou nutné.
Hrobce	Střety a nenávaznosti ÚSES - Chybí vymezení interakčních prvků v krajině ve střední a severní části území v návaznosti na obec Libotenice.	Doporučujeme doplnit interakční prvky, lze k tomu využít návrh ESP a ESL viz téma ochrana přírody.
Chodouny	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Pro doplnění mezi interakční prvky (vrstva UIP) byla vyznačena malá skupina dřevin v poli, kterou obec navrhla k větší ochraně.
Kleneč	Střety a nenávaznosti ÚSES: Nesoulad ve vymezení ÚSES mezi ÚP a ZÚR; Absence návaznosti ÚSES regionální úrovně na ÚSES v obcích Přestavky a Roudnice n. L.; Chybí vymezení interakčních prvků v krajině ve střední části území obce.	Doporučujeme v ÚP sladit vymezení se ZÚR a to při zpracování územního plánu. Doporučujeme v ÚP doplnit interakční prvky a také doplnit návaznosti na sousední obce, lze využít návrh ESP a ESL za téma ochrana přírody.
Kostomlaty pod Řípem	Střety a nenávaznosti ÚSES: Nedostatečně vymezená síť ÚSES či interakčních prvků v západní části území v návaznosti na obec Ctíněves.	Doporučujeme doplnit interakční prvky - optimální je využít návrh ESP a ESL za téma ochrana přírody. Při zpracování do ÚP je samozřejmě nutné tento návrh přizpůsobit majetkovým poměrům, požadavkům obce apod.
Krabčice	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Návrhy nejsou nutné.
Kyškovice	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Návrhy nejsou nutné.
Libkovice pod Řípem	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Návrhy nejsou nutné.
Libotenice	Střety a nenávaznosti ÚSES: Nesoulad ve vymezení ÚSES mezi ÚP a ZÚR (vs.ÚAP).	Regionální biocentrum vymezené v ÚAP je potřeba vymežit v ÚP.
Martiněves	Střety a nenávaznosti ÚSES: Nesoulad ve vymezení ÚSES mezi ÚP a ZÚR (vs. ÚAP); Absence návaznosti ÚSES lokální úrovně na ÚSES v obcích Bříza, Martiněves a Račíněves; Nedostatečně vymezená síť ÚSES a interakčních prvků v jižní a východní části území v návaznosti na obce Bříza a Račíněves.	Rozsáhlé RBC a regionální biokoridory v ÚAP je potřeba vymežit i v ÚP, kde jsou jen lokální biokoridory. Návaznosti mezi lokálními ÚSES je potřeba řešit přímo na úrovni územního plánu. Pro doplnění interakčních prvků doporučujeme využít návrh ESP a ESL z tématu ochrana přírody.
Mnetěš	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Návrhy nejsou nutné.
Mšené-lázně	ÚSES je bez nenávazností, nicméně v ÚP je regionální biokoridor 1117 vymezen jako lokální. Interakční prvky jsou dobře vymezeny, hustota sítě je většinou dostatečná.	Typ biokoridoru doporučujeme upravit v ÚP při další aktualizaci. Doporučujeme na některých místech ještě přidat zelenou infrastrukturu, kterou lze zařadit do nových IP (viz návrh ESP a ESL, ochrana přírody).
Nové Dvory	Střety a nenávaznosti ÚSES: Nesoulad ve vymezení ÚSES mezi ÚP a ZÚR (vs. ÚAP); Absence návaznosti ÚSES lokální úrovně na ÚSES v obcích Dušníky, Roudnice n.L. a Židovice.	Na úrovni ÚP doporučujeme provést úpravu ve vymezení tak, aby odpovídala požadavkům ZÚR. Doporučujeme v ÚP doplnit interakční prvky a také doplnit návaznosti na sousední obce, lze využít návrh ESP a ESL za téma ochrana přírody.

Obec	Problémy ÚSES	Návrhy a doporučení
Přestavlky	Střety a nenávaznosti ÚSES: Absence návaznosti ÚSES lokální úrovně na ÚSES v obcích Martiněves a Račiněves, a regionální úrovně na ÚSES v obcích Kleneč a Roudnice n. L.	Návaznosti je potřeba opravit v územním plánu, přesné řešení z důvodů řešení majetkových poměrů necháváme až na úroveň územního plánu. Doplnění návazností na sousední obce lze provést za pomoci ilustračního návrhu ESP a ESL za téma ochrany přírody.
Račiněves	Střety a nenávaznosti ÚSES: Absence návaznosti ÚSES lokální úrovně na ÚSES v obcích Bříza, Martiněves a Přestavlky; Nedostatečně vymezená síť ÚSES a interakčních prvků na území obce a v návaznosti na obce Přestavlky, Martiněves a Bříza.	Návaznosti je potřeba opravit v územním plánu, přesné řešení zejména důvodů řešení majetkových poměrů necháváme až na úroveň územního plánu. Doporučujeme doplnit interakční prvky viz návrh ESP a ESL za téma ochrana přírody.
Roudnice nad Labem	Střety a nenávaznosti ÚSES: Nesoulad ve vymezení ÚSES mezi ÚP a ZÚR (vs. ÚAP); Absence návaznosti ÚSES lokální úrovně na ÚSES v obcích Dušníky, Židovice a Nové Dvory; Nedostatečně vymezená síť ÚSES a interakčních prvků na území obce i v návaznosti na obce Dušníky, Kleneč a Židovice .	Podobně jako u několika jiných obcí doporučujeme nenávaznosti opravit přímo v územním plánu - biokoridor podél Labe vymezit v ÚP v souladu se zadáním ZÚR jako nadregionální a doplnit o biocentra tam, kde bude potřeba. Doporučujeme doplnit interakční prvky, lze využít návrh ESP a ESL za téma ochrana přírody.
Straškov-Vodochody	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Návrhy nejsou nutné.
Vědomice	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Návrhy nejsou nutné.
Vražkov	Střety a nenávaznosti ÚSES: Chybí vymezení interakčních prvků v krajině ve východní části obce, nedostatečně vymezená síť ÚSES v návaznosti na obec Račiněves.	Doporučujeme doplnit interakční prvky, možná lokalizace viz návrh ESP a ESL za téma ochrana přírody (návrh neřešil majetkové poměry, ty na úrovni ÚSK nelze zohlednit, nicméně ukazuje příklad, jak postupovat).
Vrbice	Střety a nenávaznosti ÚSES: Nesoulad ve vymezení ÚSES mezi ÚP a ZÚR (vs. ÚAP).	Doporučujeme při aktualizaci ÚP vymezit regionální biokoridory i biocentrum.
Záluží	Z hlediska ÚSK bez problémů.	Návrhy nejsou nutné.
Žabovřesky nad Ohří	Střety a nenávaznosti ÚSES: Nedostatečně vymezená síť ÚSES a interakčních prvků v severní části území v návaznosti na obec Budyně nad Ohří.	1/ lze doplnit už funkční interakční prvky podle návrhu - vrstva UIP a hlavní výkres 2/ i po doplnění stávajících IP je stále nedostatek zeleně, doporučujeme vyčlenit nové interakční prvky, např. podle návrhu ESP a ESL z tématu ochrana přírody, které ukazuje, jak by měla vypadat minimální hustota prvků zeleně v krajině.

Obec	Problémy ÚSES	Návrhy a doporučení
Židovice	Střety a nenávaznosti ÚSES: Absence návaznosti ÚSES lokální úrovně na ÚSES v obcích Roudnice n. L., Dušníky a Nové Dvory, a regionální úrovně na ÚSES v Roudnici n. L.	Problémy jsou vyznačeny ve výkrese problémů, nicméně stávající návaznosti jsou dosti špatné a konkrétně se dají řešit až při uvážení vlastnických a dalších podmínek. Problémy vyznačené v ÚSK je tedy potřeba vyřešit při aktualizaci ÚP. Ilustrační návrh směrů doplnění ÚSES, kterými by bylo možné o něco zlepšit stávající stav, je v návrhu ESP a ESL viz téma ochrana přírody.

5.6 Vymezení ploch vyžadujících revitalizaci krajiny

Vymezené plochy vyžadující revitalizaci krajiny zahrnují změny zemědělského, lesnického a vodního hospodaření v krajině, návrhy pro zvýšení biodiverzity území a návrhy na regeneraci brownfieldů a kontaminovaných ploch.

5.6.1 Vodní hospodářství

Z pohledu vodního hospodářství byly v kapitolách výše uvedeny obce, přes jejichž katastr protékají vodní toky vyžadující revitalizaci. Lokalizace úseků doporučených k revitalizaci viz *Hlavní výkres*.

Jako revitalizaci krajiny lze chápat i návrh nových a případně rekonstrukci stávajících nádrží tak, aby mohly plnit mimo jiné i ekologickou funkci. Tyto plochy jsou také vymezeny ve *Výkrese změn ve využívání ploch*. V kapitole výše byla popsána i protipovodňová opatření v ploše povodí. Tato opatření také částečně navrací krajinu do příznivějšího stavu (období před kolektivizací), jelikož zajistí zmenšení velikosti půdních bloků a přerušení délky dráhy odtoku. Prvky přerušující délku svahu (např. protierozní meze) zvyšují retenční schopnost krajiny a mohou vytvářet nový typ plochy v jinak homogenní zemědělské krajině. Plochy, v rámci kterých by tato opatření měla být realizována, jsou součástí *Hlavního výkresu*, plošná opatření také součástí *Výkresu změn ve využívání ploch*.

5.6.2 Zemědělské a lesnické hospodaření

Zásadní vliv na správné fungování krajiny má způsob zemědělského a lesnického hospodaření v území.

V rámci Doplnujících průzkumů a rozborů byly v rámci zemědělských ploch identifikovány velké bloky orné půdy a bloky orné půdy ohrožené erozním smyvem, ve kterých by měla být realizována opatření pro rozdělení bloku či plošná opatření ke zpomalení povrchového odtoku, tedy opatření, která by zvýšila retenční schopnost krajiny.

Způsob lesnického obhospodařování je dán lesními hospodářskými plány a osnovami. Zlepšení funkce lesů lze dosáhnout dvěma způsoby: podporou přirozené obnovy všech cílových autochtonních dřevin v rámci vymezených přírodních lesních oblastí a šetrným způsobem hospodaření v lesích (omezení těžebně dopravní eroze, eliminace odírání kůry stromů při těžbě aj.).

V rámci územní studie krajiny byly vytipovány plochy, které by bylo vhodné zalesnit. Dané plochy, společně s plochami navrženými k zatravnění v rámci protierozních opatření, jsou součástí *Hlavního výkresu a Výkresu změn ve využívání ploch*.

5.6.3 Ochrana přírodních hodnot

V rámci tématu ochrana přírodních hodnot v území (kap. 3.2.1) byly navrženy nové významné krajinné prvky k registraci a nové ekologicky stabilnější (hodnotnější) plochy a linie na orné půdě. Uvedená opatření jsou součástí *Hlavního výkresu a Výkresu změn ve využívání ploch*.

5.6.4 Brownfields

K revitalizaci jsou určeny plochy, které jsou podrobně popsány v kapitole „Návrh opatření pro transformaci zjištěných významných opuštěných areálů a ploch ve volné krajině a v kontaktu s ní“.

5.6.5 Potenciál revitalizace krajiny ve vztahu k těžbě nerostných surovin a geologickým rizikům

Území ORP Roudnice nad Labem je bohaté na výskyt nerostných surovin. Jsou zde ověřeny zásoby štěrkopísku, keramických nežáruvzdorných a žáruvzdorných jíílů, kvalitních pískovců a jílovitých vápenců. Veškerá probíhající těžba je realizována povrchovým způsobem.

V území jsou těžena dvě výhradní ložiska **štěrkopísků**. Z hlediska produkce jsou nejvýznamnější těžená výhradní ložiska Straškov, Račice - Předonín 1 a 2 a dále těžené nevýhradní ložisko Dobříň jih 1. Dále je zde řada netěžených ložisek.

Za rezervní ložisko cementářských korekčních sialitických surovin a jílovitých **vápenců** je v řešeném území považováno ložisko Rohatce. V území je evidováno 1 těžené ložisko **kamene** pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu, tj. ložisko pískovců Charvatce - Mšené Lázně. Ložiskový potenciál není ve srovnání s ostatními surovinami velký.

V území je evidováno jedno ložisko **jílovitého vápence** Radovesice. To spolu s ostatními v okolí (Úpohlavy - západ a Želechovice) tvoří surovinovou základnu Čížkovické cementárny pro další desetiletí.

Přírodní památka Slatiniště u Vrbky je významným zdrojem slatinného peloidu, používaného k léčebným účelům v Mšené-lázně. Podmínky jeho odběru se řídí plánem, který respektuje navrhované ochranné podmínky zvláště chráněného území a byl odsouhlasen místně příslušnými orgány ochrany přírody.

Těžba nerostů a životní prostředí

Těžba nerostných surovin představuje výrazný zásah do krajiny. Dochází při ní k záborům půdního fondu (zemědělského a lesního), ovlivnění vodního režimu a vodních zdrojů v krajině (nejen při těžbě štěrkopísků), vede k nárůstu (nákladní) automobilové dopravy, může způsobovat hluk a ovlivnění kvality ovzduší (prašnost), zásahy do zeleně, ÚSES apod.

Důležitý je způsob rekultivace a stabilizace krajiny po ukončení těžby nerostných surovin, která přináší řadu příležitostí. Může dojít k vytvoření přírodně hodnotných prvků v krajině (pískovny, lomy, vodní plochy), které mají zejména v zemědělské krajině velký význam ekostabilizační i jako biotop pro výskyt řady druhů rostlin a živočichů. Zároveň je zde prostor pro rekreaci – plochy po těžbě štěrkopísků slouží dále jako vodní plochy ke koupání, rybolovu nebo v případě ORP Roudnice nad Labem zde byly vytvořeny podmínky pro vodní sporty v případě Račic a Dobříň. Obecně platí, že řada starších ploch po těžbě sloužila v dřívějších dobách jako skládky komunálních odpadů. Většina lokalit bývá rekultivována a ozeleněna a již nepředstavují problém.

Po ukončení a zahlazení těžby v některých lokalitách (Račíněves, Podluský, Dobříň-část) se připravují k vytěžení další ložiska, např. ložisko v obcích Kyškovice – Vědomice. Pro krajinu Podřipska není podstatné, jakým způsobem bude surovina těžena, ale zejména jak budou vytěžené plochy rekultivovány.

Mezi příklady rekultivovaných území patří např. pískovna **Račíněves**. V roce 2009 zde byla ukončena hornická činnost a v roce 2014 byl zrušen dobývací prostor. Celkem bylo vytěženo 1 330 tis. m³ horniny. Nyní je zde v provozu bioplynová stanice a je připravováno několik projektů na další využití lokality. V případě **písníku Dobříň** způsob rekultivace podporuje píscomilné druhy rostlin a živočichů a vodní ptactvo. Po těžbě písku zůstanou dvě jezera, oddělená zčásti lučním nebo lesním porostem, zčásti vklíněným račickým kanálem. Severní jezero bude od jižní vodní plochy separováno a zůstane jako přírodní. Vytvoří se tu mělčiny, rákosové porosty a nezalesněné břehy vhodné pro píscomilné druhy vegetace živočichů. Jižní, větší jezero (s větší samočisticí schopností), v jehož východní části se ještě těží, bude sloužit zejména k rekreaci a vodním sportům, i když i zde se počítá, že jeho jižní břeh bude mít přírodní charakter s omezeným přístupem. Vznikne zde sportovní a rekreační komplex, jehož součástí bude veslařský areál. Počítá se s cyklostezkami v okolí areálu a vznikne i nová přístupová silnice, která odlehčí provoz v obci Račice. Průmyslová část písníku se po jeho vytěžení zruší a stane se také součástí sportovního území. Součástí již zrealizované rekultivace je veslařský areál v Račicích. Areál vznikl na místě vytěžené pískovny.

Stávající těžené lokality a životní prostředí

Vliv stávajících těžeb na životní prostředí je popsán částečně v kapitole výše a v rámci doplňujících průzkumů a rozborů. Zde uvádíme doplňující informace k dalším výše neuvedeným lokalitám.

V zájmovém území probíhá těžba na třech ložiscích – jedná se o Charvatce-Mšené - lázně (pískovec), Račice-Předonín 1 a 2 (psamity, štěrk) a Straškov (písek, štěrkopísek).

U ložiska Straškov bylo v r. 2018 vydáno kladné stanovisko EIA k rozšíření těžby štěrkopísku do 3 dalších dílčích lokalit o celkové rozloze 24,6 ha v rámci stanoveného DP. Plánovaná kapacita těžby je 490 000 tun za rok. Ornice a další skrývkové materiály budou skrývány a deponovány. V průběhu těžby jsou nadložní zeminy ukládány do vytěžených prostorů a průběžně využívány k rekultivacím.

Technická rekultivace je zahajována 2 roky po vytěžení dané dílčí plochy. Vodní plochy budou zasypány a převedeny zpět na plochy ZPF. O rekultivaci území na vodní plochu se neuvažuje.

U ložiska Charvatce – Mšené - lázně byly dříve těžené plochy osázeny stromovou vegetací a jsou zahrnuty do systému ÚSES jako nadregionální biokoridor. Při případném rozšiřování těžby nejsou předpokládány žádné závažnější dopady na životní prostředí s výjimkou záborů zemědělské půdy v I. třídě ochrany. Případnou budoucí těžbu je žádoucí rozšiřovat pouze tak, aby zábory této kvalitní půdy byly minimální. Stávající způsob rekultivace se jeví jako vhodný a přispívá ke zvýšení ekologické stability krajiny.

U ložiska Račice-Předonín 1 a 2 bude navázáno na předchozí rekultivační práce a cílem je zde zajistit současně ochranu přírodních hodnot (např. podmínky pro vodní a pískomilné druhy a ekosystémy) a současně rozvíjet sportovně-rekreační potenciál navazující na veslařský areál.

Dosud netěžené lokality a životní prostředí

Území ORP Roudnice nad Labem patří k oblastem s vysokým soustředěním zásob písků a štěrkopísků. Současně se dá předpokládat, s ohledem na dotěžování stávajících ložisek, nárůst zájmu o využití nových. Jedním z cílů územní studie bylo proto také prověřit reálné možnosti zahájení těžby na dosud netěžených ložiscích při zohlednění ochrany kulturních a přírodních hodnot v území.

S ohledem na stávající ložiska (např. Straškov) se dá předpokládat, že využitelné zásoby štěrkopísků se nacházejí v průměrných mocnostech 10-20 m, tedy až k hladině podzemní vody. Těžba štěrkopísku tedy předurčuje vznik vodních ploch.

Za území nevhodné pro rozvoj těžby nerostných surovin se dají považovat:

- maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ) včetně jejich ochranných pásem
- evropsky významné lokality
- části sídel a jejich okolí do vzdálenosti cca 100-200 m od zastavěného a zastavitelného území obcí - důvodem je zachování minimálního užitného prostoru v návaznosti na zastavěné území obcí.
- vodní zdroje a jejich ochranná pásma
- aktivní zóna záplavového území

Za území přijatelná pouze za dodržení stanovených podmínek patří:

- CHOPAV Krušné hory a podmínky z ní vyplývající
- přítomnost ZPF v I. (a případně II.) třídě ochrany
- pozemky určených k plnění funkcí lesa – důrazem na ochranu lesů ochranných (v území se nevyskytují) a lesů zvláštního určení
- přítomnost ÚSES a VKP
- záplavové území Q₁₀₀

CHOPAV Krušné hory je vymezena na většině zájmového území, s výjimkou jeho západní části. Z přítomnosti CHOPAV vyplývají následující omezení:

- zmenšovat rozsah lesních pozemků v jednotlivých případech o více než 25 ha; v jednotlivé chráněné vodohospodářské oblasti smí být celkově rozsah lesních pozemků snížen nejvýše o 500 ha proti stavu ke dni nabytí účinnosti tohoto nařízení,
- těžit rašelinu v množství přesahujícím 500 tisíc m³ v jedné lokalitě, pokud nebude na základě hydrologického průzkumu prokázáno, že těžba rašeliny neohrozí kapacitu jímací oblasti,
- těžit nerosty povrchovým způsobem nebo provádět jiné zemní práce, které by vedly k odkrytí souvislé hladiny podzemních vod, s výjimkou kamenolomů, v nichž je nutno přejít k polojámové nebo jámové těžbě, a nedojde-li-li k většímu plošnému odkrytí než 10 ha,

Co se týče záplavových území a aktivní zóny záplavových území, platí pro ně dle vodního zákona tato omezení/zákaz:

- těžit nerosty a zeminu způsobem zhoršujícím odtok povrchových vod a provádět terénní úpravy zhoršující odtok povrchových vod,
- skladovat odplavitelný materiál, látky a předměty,
- zřizovat oplocení, živé ploty a jiné podobné překážky,

V rámci studie byla prověřována všechna jednotlivá dosud netěžená ložiska s ohledem na hlavní environmentální limity. Jejich shrnutí je provedeno v tabulce níže.

Z analýzy vyplývá, že případná těžba je z hlediska těchto hlavních environmentálních limitů akceptovatelná při dodržení základních podmínek na většině ložisek. Všechna z uvedených ložisek zasahují do CHOPAV Krušné hory a je tedy nutné zajistit splnění ochranných podmínek, tj. v jednotlivých případech nezmenšovat rozsah lesních pozemků o 25 ha a těžit nerostné suroviny způsobem, které odkryjí souvislou hladinu podzemní o více než 10 ha. Naplnění těchto požadavků se týká všech ložisek a bude řešitelné v navazujících řízeních (UŘ, EIA ...).

Do aktivní zóny záplavového území zasahuje část Ložiska Dobříň-Záluží. Toto ložisko je plošně rozsáhlé a aktivní zóna zasahuje jen do části z jeho celkové výměry. Plošně větší střet zde představuje záplavové území Q₁₀₀. Část ložiska dále zasahuje do přírodní památky Dobříňský háj, kde je těžba neakceptovatelná. Dále jsou zde střety s dvěma regionálními biocentry. Okraje LNS jsou vymezeny v blízkosti Kozlovic, Záluží a Dobříně. S ohledem na budoucí rozvoj těchto obcí a pro prevenci negativních vlivů na životní prostředí (dopravní zátěž, hluk, riziko narušení vodních zdrojů) je případná těžba možná pouze v akceptovatelné vzdálenosti od zastavitelného území (min. 100-200 m). Při naplnění výše uvedených podmínek, respektive při dodržení uvedených limitů, je případná těžba v uvedeném LNS akceptovatelná. Avšak s ohledem na množství ložisek a uvedených omezení doporučujeme směřovat další těžbu nerostných surovin do jiných ložisek.

S výjimkou přírodní památky Dobříňský háj v LNS Dobříň-Záluží zde nebyl zjištěn žádný jiný konflikt s MZCHÚ nebo lokalitou soustavy Natura 2000. V případně LNS Podlusky-Roudnice se část ložiska se překrývá s letištěm, na kterém se vyskytuje kolonie sysla obecného. Jeho přítomnost je dána specifickým managementem letištních ploch. Plocha letiště tvoří jen dílčí část celkové plochy ložiska a nedá se předpokládat, že by těžba byla směřována přímo do této části. Dále je zde vymezeno na části

plochy ochranné pásmo vodního zdroje a část plochy je tvořena kvalitní zemědělskou půdou v I. nebo II. třídě ochrany. Pokud bude případná těžba směřována mimo lokalitu letiště, OPVZ a zemědělské půdy ve vyšších třídách ochrany, je akceptovatelná. Avšak s ohledem na množství uvedených omezení a střetů doporučujeme směřovat další těžbu nerostných surovin do jiných ložisek.

Dále bylo zjištěno několik střetů s prvky územního systému ekologické stability. Ty jsou ve většině případů řešitelné při přípravě dobývacího prostoru, v rámci procesu EIA apod. Přičemž je nutno dodat, že část ploch lze po ukončení těžby nerostných surovin do ÚSES opět zahrnout. Výraznější střet je u LNS Černouček-Jeviněves, kde do ložiska zasahuje z velké části regionální biocentrum. Toto může být důvod pro upřednostnění jiných ložisek.

Dílčí střety jsou i u dalších ložisek - Straškov-Račiněves, Kyškovice-Vědomice, Cítov 2-Kostomlaty p. Ř. – avšak již menšího rozsahu a pravděpodobně technicky řešitelné při vymezování dobývacího prostoru a přípravě těžby v rámci procesu EIA.

Důležitým aspektem jsou zábory kvalitní zemědělské půdy, kdy na Roudnicku se nachází řada půd v I. a II. třídě ochrany. Cílem je tyto zábory co nejvíce omezit. Větší zábory kvalitní zemědělské půdy lze předpokládat u LNS Cítov-Kostomlaty p. Ř, částečně také u ložisek Ledčice, již zmíněné Podluský-Roudnice a Radovesice (tj. v části na území ORP). Těmto záborům se dá vyhnout při vhodné lokalizaci konkrétních ploch pro těžbu v rámci daného ložiska. Část ložisek zasahuje do lesních porostů, kde bude nutný souhlas orgánů ochrany lesa.

V blízkosti zástavby Domic se nacházejí ložiska Černěves-Choduny a Kyškovice-Vědomice a Ledčice u Straškova-Vodochody. Zde je žádoucí s ohledem na možný rozvoj obcí a prevenci negativních vlivů směřovat těžbu do vzdálenosti od zástavby optimálně větší než 200 metrů.

Vliv na krajinu bude mít i způsob rekultivace uvedených lokalit po ukončení těžby nerostných surovin, která však u jednotlivých ložisek není známá. V případě těžby štěrkopísku dojde k otevření hladiny podzemních vod. Tímto dochází již v průběhu těžby samotné k vytvoření vodních ploch většího nebo menšího rozsahu. Tyto plochy jsou převážně v zemědělské krajině, kdy vodní plochy mohou být jejím obohacením a mají přírodní a rekreační potenciál. Na plochy s ukončenou nebo probíhající těžbou nerostných surovin bývá vázána řada zvláště chráněných druhů živočichů, především obojživelníků nebo plazů. S tímto je nutné při těžbě a rekultivacích počítat.

Obrázek 5.5: Ložisko nerostných surovin Podlusky-Roudnice – příkladové vymezení ložiska a hlavních limitů životního prostředí

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018

Tabulka 5.5: Dosud netěžená ložiska nerostných surovin ve vztahu k limitům životního prostředí

Obec	Název ložiska	DP, CHLÚ	Nerost	Půda a lesy	ZCHÚ a Natura	ÚSES, VKP, Druhy	Voda	Sídla (km)	Poznámka
Bechlín	Bechlín	Ne	písek, štěrkopísek	Hospodářský les	Ne	Okrajově LBC	CHOPAV KH	1,5 km	Bez významnějších střetů z hlediska ŽP
Kostomlaty p. Ř., H. Beřkovičky, Libkovičky p. Ř.	Cítov 2-Kostomlaty p.Řípe m	CHLÚ, DP	psamity, štěrkopísek, štěrk	1. TO v malém rozsahu, 2. TO ve velkém	Ne	LBC	CHOPAV KH	1,5 km	Předpoklad zvýšených záborů kvalitní zemědělské půdy
Černěves, Chodouny,	Černěves-Chodouny	Ne	písek, štěrkopísek	Hospodářský les, ZPF v nižší třídě ochrany	Ne	Střety s ÚSES řešitelné	CHOPAV KH	Okrajově do ZÚ Vědomice, 0,3 ve směru na	Plošně rozsáhlé území. Těžbu vhodné realizovat v dostatečné vzdálenosti od obcí.

Obec	Název ložiska	DP, CHLÚ	Nerost	Půda a lesy	ZCHÚ a Natura	ÚSES, VKP, Druhy	Voda	Sídla (km)	Poznámka
								Chodouny a Vrbice	
Černouček, Horní Beřkovice	Černouček-Jeviněves	Ne	šterkopísek, šterk	Hospodářský les, ZPF v nižší třídě ochrany	Ne	Výrazný střet s RBC	CHOPAV KH	K okrajové části přes 0,3 km	Významný střet se systémem ÚSES
Dobříň	Dobříň-jih	Navazuje na stávající DP	písek, šterk	Převážně vodní plocha vzniklá po těžbě nerostů	Ne	Okrajově RBC	CHOPAV KH	0,5 km	Jedná se o plochu vzniklou těžbou nerostů
Bechlín	Dobříň-jih 1-Předonín	Navazuje na stávající DP	písek, šterk	Plocha vzniklá po těžbě nerostů	Ne	Ne	CHOPAV KH	0,1 od obce Bechlín	Jedná se o plochu vzniklou těžbou nerostů
Dobříň	Dobříň-jih 2	Navazuje na stávající DP	písek, šterk	Plocha vzniklá po těžbě nerostů	Ne	Ne	CHOPAV KH	0,8 km	Jedná se o plochu vzniklou těžbou nerostů
Vědomice	Kyškovice-Vědomice	CHLÚ, DP	písek, šterkopísek	Hospodářský les	Ne	Částečně LBC a LBK	CHOPAV KH	Na okraji zástavby	Případná těžba akceptovatelná v dostatečné vzdálenosti od zástavby Vědomic a při zajištění ochrany LBC
Straškov-Vodochody, Vražkov (převážně mimo ORP)	Ledčice	CHLÚ, DP, navazuje na plochy těžby písku	psamity, šterk	Částečně ZPF v 1. a 2. TO	Ne	LBK - řešitelné	CHOPAV KH	V blízkosti zástavby Straškov-Vodochody	Případná těžba akceptovatelná v dostatečné vzdálenosti od zástavby a při minimalizaci záborů kvalitní ZPF
Dušník, Roudnice n. L., Přestavlk, Kleneč	Podlusk-Roudnice	Ne	psamity, šterkopísek, šterk	Částečně ZPF v 1. a 2. TO - menší část ložiska	Ne	Výskyt sysla obecného na ploše letiště	CHOPAV KH, část plochy v OPVZ	0,6 km od zástavby Roudnice	Těžba akceptovatelná bez významnějších střetů v rámci ložiska mimo ochranné pásmo vodního zdroje a mimo areál letiště s

Obec	Název ložiska	DP, CHLÚ	Nerost	Půda a lesy	ZCHÚ a Natura	ÚSES, VKP, Druhy	Voda	Sídla (km)	Poznámka
									výskytem sysla. Současně je žádoucí omezovat zábory půdního fondu v I. a II. třídě ochrany
Dobříň, Záluží	Račice u Štětí-Dobříň	Ne	písek, štěrk	Hospodářský les	PP Dobříňský háj	2 RBC	Rozsáhlé části LNS v aktivní zóně ZÚ a v Q ₁₀₀ , CHOPAV KH	Okraje LNS vymezeny v blízkosti Kozlovice, Záluží a Dobříňe	Jedná se o plošně rozsáhlé LNS složené z více částí. Těžba je zčásti omezena přítomností aktivní zóny záplavového území nebo ochranou přírodních hodnot v území. Mimo tyto limity a v dostatečné vzdálenosti od zástavby je těžba akceptovatelná.
Račíněves	Račíněves-JV	Ne	písek, štěrk	ZP mimo 1. a 2. TO, těžba na části plochy probíhal a	Ne	Ne	CHOPAV Krušné hory	1 km	Bez významnějších střetů z hlediska ŽP
Žabovřesky n. O.	Radovesice	DP	jílovitý vápenec, slínovec, vápenec	V ORP převážně 1. a 2. TO ZPF	Ne	Lokální biokoridor - řešitelné	Ne	1 km	Převážně mimo území ORP Roudnice, akceptovatelné s požadavkem na minimalizaci záborů ZPF
Hrobce, Libotice, Židovice	Rohatce	CHLÚ, DP	slínovec, vápenec	Z převážně části mimo ZPF 1. a 2. TO	Ne	Okrajově lokální ÚSES, řešitelné	CHOPAV Krušné hory	V blízkosti zástavby Rohatců, 0,3 km od zástav	Bez závažnějších střetů s limity životního prostředí v území, případnou těžbu směřovat do větší

Obec	Název ložiska	DP, CHLÚ	Nerost	Půda a lesy	ZCHÚ a Natura	ÚSES, VKP, Druhy	Voda	Sídla (km)	Poznámka
								by Hrobčů	vzdálenosti od zástavby, minimalizovat zábory kvalitní ZPF
Straškov- Vodochody, Račíněves	Straškov- Račíněves	CHLÚ, DP	psamity, štěrk	Okrajově ZPF v 2. TO	Ne	V S a J části lokální biocentrum	CHOPAV Krušné hory	0,3 km od zástavby Straškov- Vodochody	Těžba akceptovatelná při zajištění ochrany ÚSES

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018

Doporučená opatření pro předcházení rizik z hlediska sesuvů a poddolovaných území

Poddolovaná území

V území se v lesních porostech nacházejí poddolovaná území vzniklá po těžbě černého uhlí, jílů a železných rud v okolí Mšeného – lázní a Budyně nad Ohří. Nepředstavují omezení ani riziko pro rozvoj obcí.

Sesuvná území

Území patří mezi oblasti s výskytem svahových pohybů a sesuvů. Dle databáze Geofondu ČR je zde registrováno 15 dílčích území postižených svahovými pohyby různého typu a stáří, z toho 2 jsou aktivní. Jedná se zejména o sesuvná území na úpatí Řípu, dále na hranách svahů Mšenského potoka a svahů Labe u Brzánky.

Ve většině případů se nacházejí mimo zástavbu obcí nebo jej blízké okolí. Pouze v některých případech se vyskytují v okrajových částech zástavby a mohou představovat riziko nebo omezení pro rozvoj obcí. Toto se týká obcí Mšené-lázně, Kostomlaty pod Řípem, Kyškovice a Bechlín. Aktuální využití těchto ploch (les, sady) je vhodné a doporučujeme jej zachovat. Pouze v Kyškovicích se nachází jeden sesuv v zástavbě. Je nutné jej zohlednit při přípravě a změnách ÚPD a provádět dle potřeby monitoring stavu.

Tato území je nutné prověřovat při přípravě nových rozvojových záměrů na nebo v blízkosti těchto lokalit, zjistit aktuální stav a přizpůsobit mu vhodně využití území, např. omezením výstavby. V odůvodněných případech by měl být prováděn geologický průzkum.

5.7 Návrh opatření pro transformaci zjištěných významných opuštěných areálů a ploch ve volné krajině a v kontaktů s ní

5.7.1 Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů

Na extravilán obcí SO ORP Roudnice nad Labem má vliv celkem 7 brownfieldů, které byly převzaty z Národní databáze brownfieldů (CzechInvest), Analýzy potřeb revitalizace území Ústeckého kraje (Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje), územně analytických podkladů a rozboru udržitelného rozvoje území SO ORP Roudnice nad Labem. Uvedené brownfieldy pocházejí ze zemědělské a vojenské činnosti. Na základě terénních průzkumů a konzultace se zástupci jednotlivých obcí byl jejich počet ještě změněn, některé z nich jsou již aktivně využívány, jiné naopak v uvedených evidencích chyběly. V následujících tabulkách jsou uvedeny všechny lokality s uvedením aktuálního stavu.

Tabulka 5.6: Evidované brownfieldy SO ORP Roudnice nad Labem ve volné krajině a v kontaktu s ní

Obec	Popis	Zdroj	Stav
Bechlín	Lovecký zámek	vlastní dotazníkové šetření - OÚ	Nevyužívaný
Budyně nad Ohří	Bývalá hospodářská budova	vlastní dotazníkové šetření - OÚ	Nevyužívaný
Doksany	Areál 69 – bývalý cukrovar	CzechInvest, RRA	Využíváno – sídla firem, skladovací a výrobní prostory.
Doksany	Bývalá hospodářská budova	vlastní dotazníkové šetření - OÚ	Nevyužívaný
Dušníky	Zemědělský areál	vlastní dotazníkové šetření - OÚ	Nevyužívaný
Kleneč	Zemědělské družstvo	RRA	Využíván je seník, zbytek nevyužíván.
Krabčice	Zemědělské družstvo	RRA	Využíváno – chov dostihových koní
Martiněves	Bývalé zemědělské družstvo	vlastní dotazníkové šetření - OÚ	Nevyužívaný
Mšené-lázně	Zemědělský areál v místní části Podbradec	RURÚ	Nevyužívaný
Mšené-lázně	Zemědělský areál v místní části Ředhošť	RURÚ	Nevyužívaný
Mšené-lázně	Zemědělský areál v místní části Mšené	vlastní dotazníkové šetření - OÚ	Nevyužívaný
Přestavlky	Bývalý vojenský areál	RURÚ	Nevyužívaný
Židovice	Statek Židovice	RRA	Využíváno – pštosí farma

Zdroj: Agentura CzechInvest, 2008; Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje, a.s., 2011; RURÚ, 2016; vlastní dotazníkové šetření, 2017, 2018

Pro výše uvedené aktuální brownfieldy (u kterých je uveden stav „nevyužíváno“) jsou dále zpracovány pasporty, ve kterých jsou shrnuty hlavní informace a podmínky pro jejich možné využití.

5.7.2 Doporučená opatření

Byly identifikovány brownfieldy, které se nacházejí v extravilánech obcí, či do krajiny významně vybíhají a mají na ni vliv. Národní strategie brownfieldů, uvedená v analytické části, přijata usnesením vlády v roce 2008, krom obecných tezí uvádí dva konkrétní kroky v řešení problematiky brownfieldů:

- dotace v oblasti brownfieldů
- identifikace brownfieldů v územních plánech obcí

Dotace v oblasti brownfieldů jsou následující:

- Program Regenerace a podnikatelské využití brownfieldů
- Program na podporu podnikatelských nemovitostí a infrastruktury
- Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost pro období 2014 – 2020 (program Nemovitosti)
- Operační program Životního prostředí 2014 – 2020 (prioritní osa 3 Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika)
- Operační program rozvoje venkova ČR na období 2014 – 2020 (opatření M06 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti)

Dotací tituly sleduje a s jejich doporučováním asistuje agentura Czechinvest (<http://www.czechinvest.org/>).

Brownfieldy jsou v územních plánech obcí součástí vymezených funkčních ploch. Z územních plánů tak není vždy zřejmé, zda se brownfield v obci vyskytuje. Funkční plocha se stanovenými podmínkami využití nedává možnost různorodému využití plochy, v případě změny využití plochy se tak musí iniciovat změna územního plánu, která může trvat i dva roky. Národní strategie brownfieldů navrhuje *vyznačení brownfieldů v územních plánech obcí* (samostatná položka legendy) a *možnost zjednodušeného procesu změny územně plánovací dokumentace*.

Mezi lety 2008 – 2012 byl realizován projekt COBRAMAN, jehož výstupem je mj. příručka pro vlastníky brownfieldů. Jedná se o velmi podrobný postup, jakým způsobem brownfield regenerovat a za jakých podmínek. Příručka je dostupná na stránkách nestátní neziskové organizace IURS - Institut pro udržitelný rozvoj sídel z.s. (<https://www.iurs.cz/>). Příručka mj. jednoduše shrnuje možnosti rozvoje brownfieldů, viz tabulka níže.

Tabulka 5.7: Možnosti rozvoje brownfieldů

Regenerace ¹⁵	Revitalizace ¹⁶	Dočasné využití
Demolice	Demolice	Změna využití
Odstranění ekologických škod	Odstranění ekologických škod	Případná demolice
Restaurování	Restaurování	Užívání
Rekonstrukce	Opravy a údržba	
Oprava a údržba	Změna využití	
Změna využití	Užívání	
Nová výstavba		
Užívání		
Výsledek: upravené a nové nemovitosti a vzhled okolí, nové využití	Výsledek: upravené a nové nemovitosti a vzhled okolí, nové využití	Výsledek: stávající stav, nové dočasné využití chránící hodnoty, dokud není nalezeno trvalé řešení

Zdroj: IURS, 2011

Podstatná je obecně lokalizace brownfieldů, existence a kvalita dopravní infrastruktury, blízkost většího sídla, ale i blízkost turisticky atraktivní oblasti a využívaných cyklistických a turistických tras. Poloha brownfieldů mimo zástavbu obce je výhodná spíše ve vztahu k agroturistice, k občerstvovacím či ubytovacím zařízením (v blízkosti cyklostezek či rekreačně významných oblastí) či k výrobě a skladování.

Možností využití území je celá řada, problémem nejčastěji bývají nejasné nebo komplikované vlastnické vztahy. Často má brownfield i několik soukromých vlastníků, jejichž dohoda na způsobu využití je složitá. Řešením v těchto případech může být *vytvoření strategie postupu spoluvlastníků* koordinovaných obcí. Využití brownfieldů je v současnosti limitováno vymezenými funkčními plochami v územních plánech obcí, což není v problematice brownfieldů příliš přínosem. V návrhové části územní studie krajiny je kladen důraz na využití území ve vztahu ke složkám životního prostředí a krajinnému rázu s uvedením limitů ve využití území.

V souladu s Národní strategií brownfieldů **navrhujeme u níže uvedených brownfieldů jejich vyznačení v územních plánech obcí jako „brownfield“ v samostatné položce legendy.** Také doporučujeme zaznačit uvedené lokality **do ÚAP.** Pro jejich využití pak **respektovat limity vyplývající z hodnot a limitů v území, které formulují požadavky pro dotčenou plochu.**

Tabulka 5.8: Aktuální brownfieldy v SO ORP Roudnice nad Labem ve volné krajině a v kontaktu s ní

Obec	Popis	Zdroj
Bechlín	Lovecký zámek	vlastní dotazníkové šetření - OÚ
Budyně nad Ohří	Bývalá hospodářská budova	vlastní dotazníkové šetření - OÚ

¹⁵ Zahrnuje nejen stavební obnovu a údržbu určitého území, souboru staveb (popř. i objektu), ale zejména jeho funkční začlenění do městského (sídelního) mechanismu, nalezení jeho vhodného současného poslání a očištění od všech nehodnotných součástí a nevhodných způsobů využití.

¹⁶ Je to obnova, oživení poškozené, nefunkční entity, a její uvádění do stavu blízkého jeho původní funkci, jejich vazbám na okolí, významu. V kulturní krajině se jedná o postupy, které obnovují komplexní funkčnost a návaznosti všech přírodních složek, nejlépe s postupnou obnovou místně původních (krajinná rekultivace).

Obec	Popis	Zdroj
Doksany	Bývalá hospodářská budova	vlastní dotazníkové šetření - OÚ
Dušníky	Zemědělský areál	vlastní dotazníkové šetření – OÚ
Kleneč	Zemědělské družstvo	RRA, vlastní dotazníkové šetření - OÚ
Martiněves	Bývalé zemědělské družstvo	OÚ
Mšené-lázně	Zemědělský areál v místní části Podbradec	RURÚ, OÚ
	Zemědělský areál v místní části Ředhošť	RURÚ, OÚ
	Zemědělský areál v místní části Mšené	vlastní dotazníkové šetření - OÚ
Přestavky	Bývalý vojenský areál	RURÚ

Pasporty brownfieldů nacházejících se v extravilánech obcí na území SO ORP Roudnice nad Labem

Název lokality	Lovecký zámček	
Název obce	Bechlín	
Nejvýznamnější vlastníci pozemků a staveb	Harnierová Isabella	
Funkční plocha v ÚP	plochy bydlení v rodinných domech	
Využití areálu v minulosti	hájovna, lovecký zámček	
Současný stav využití, vliv na životní prostředí, krajinný ráz	V okolí zámčku jsou zahrádky, orná půda a les. Objekt vzhledem k charakteru využití nepředstavuje zásadní problém pro jednotlivé složky životního prostředí. Nevyužívání a chátrání objektu je negativní z hlediska pohledového.	
Doprava	polní cesta	
Kontaminace (databáze SEKM)	--	
Návrh na využití území	<p>Územním plánem je stanoveno následující využití:</p> <p>a) převažující účel využití</p> <ul style="list-style-type: none">- bydlení v rodinných domech s připuštěním obslužných funkcí místního významu <p>b) přípustné</p> <ul style="list-style-type: none">- rodinné domy s max. počtem 3 bj- nezbytná dopravní a technická infrastruktura <p>c) podmíněně přípustné</p> <ul style="list-style-type: none">- maloobchod, stravovací zařízení a nerušící provozy služeb, sloužící výhradně pro potřebu tohoto území- sportovní a rekreační objekty a plochy, sloužící pro potřebu tohoto území- ubytovací zařízení s omezeným rozsahem (penzion)- zařízení drobné řemeslnické výroby a služeb nerušící bydlení <p>V blízkosti areálu se nevyskytují žádné významné přírodní, kulturní či historické charakteristiky, kvůli nimž by bylo zapotřebí činnosti v areálu limitovat, je potřeba respektovat vhodné začlenění do krajiny. Nutná je komunikace s vlastníkem, případné řešení odkupu vhodným investorem.</p>	

Název lokality	Bývalá hospodářská budova	
Název obce	Budyně nad Ohří	
Nejvýznamnější vlastníci pozemků a staveb	CACCIATORE, s.r.o.	
Funkční plocha v ÚP	Plochy zemědělských staveb (stav), Plochy smíšené obytné venkovské (návrh)	
Využití areálu v minulosti	zemědělství	
Současný stav využití, vliv na životní prostředí, krajinný ráz	Chátrající objekty v soukromém vlastnictví.	
Doprava	silnice II/246, místní komunikace	
Kontaminace (databáze SEKM)	--	
Návrh na využití území	<p>Územním plánem je stanoveno následující využití:</p> <p><i>Hlavní využití:</i> - rodinné domy, - místní komunikace, pěší cesty, - garáže v rámci vlastního pozemku;</p> <p><i>Přípustné využití:</i> - veřejná prostranství a plochy veřejné zeleně, - rodinná rekreace a občanská vybavenost, - objekty pro chov drobného domácího zvířectva, - malá zahradnictví a květinářství, - parkoviště pro osobní automobily, - dětská hřiště, - technická vybavenost;</p> <p><i>Podmíněné přípustné využití:</i> - stavby pro drobné řemeslné podnikání, které nesnižují kvalitu životního prostředí, pohodu bydlení na vymezené ploše a jsou slučitelné s bydlením a slouží zejména příslušné ploše.</p> <p>V blízkosti areálu se nevyskytují žádné významné přírodní, kulturní či historické charakteristiky, kvůli nimž by bylo zapotřebí činnosti v areálu limitovat, je potřeba respektovat vhodné začlenění do krajiny. Nutná je komunikace s vlastníkem, případné řešení odkupu vhodným investorem.</p>	

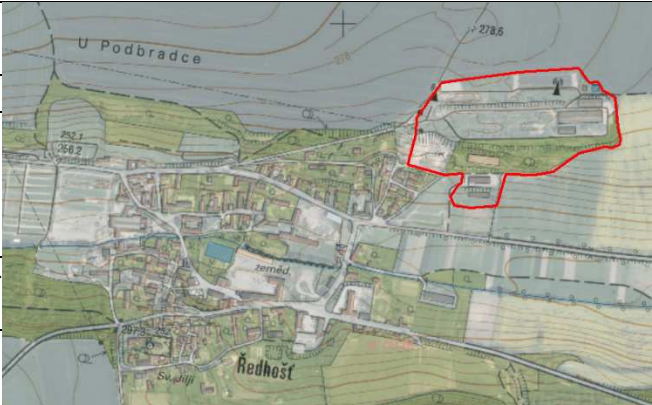

Název lokality	Bývalá hospodářská budova	
Název obce	Doksany	
Nejvýznamnější vlastníci pozemků a staveb	Král J.	
Funkční plocha v ÚP	plochy výroby a skladování – drobná a řemeslná výroba	
Využití areálu v minulosti	Bývalá hospodářská budova, poslední známé využití bylo na ukládání hnojiva.	
Současný stav využití, vliv na životní prostředí, krajinný ráz	Nevyužitá budova, v okolí je zemědělská půda – orná půda, sady. Územním plánem je oblast vymezená jako plocha pro drobnou a řemeslnou výrobu.	
Doprava	polní cesta	
Kontaminace (databáze SEKM)	-- Přesto, že v databázi SEKM zde není evidovaná stará ekologická zátěž, mohlo zde vzhledem k povaze původního využití (skládka hnojiv) dojít k lokální kontaminaci budovy.	
Návrh na využití území	<p>Územní plán stanovuje pro využití ploch pro drobnou a řemeslnou výrobu následující:</p> <p>a) převažující účel využití</p> <ul style="list-style-type: none">- umístění a rozvoj drobné řemeslné či přidružené výroby, výrobních a nevýrobních služeb a to zejména těch, která nemohou být umístěna v jiných územích <p>b) přípustné</p> <ul style="list-style-type: none">- zařízení drobné výroby, výrobních a nevýrobních služeb- sklady a manipulační plochy, sběrné dvory- obchodní, administrativní a správní budovy- veřejné stravování- odstavná a parkovací stání, garáže- nezbytná dopravní a technická infrastruktura <p>c) podmíněně přípustné</p> <ul style="list-style-type: none">- ostatní ubytovací zařízení (např. byty služební, majitelů zařízení, ubytovny) <p>V blízkosti areálu se nevyskytují žádné významné přírodní, kulturní či historické charakteristiky, kvůli nimž by bylo zapotřebí činnosti v areálu limitovat.</p>	

Název lokality	Zemědělský areál	
Název obce	Dušníky	
Nejvýznamnější vlastníci pozemků a staveb	Kaňková R., Marková D., Kaňka R., Prosemo Kopecký s.r.o., Ushcheka Yevgen, Berková, Kostomlatská, Nováková, Novotná, Voborský, Vránová, Hanzlík, Rubešovi.	
Funkční plocha v ÚP	plochy výroby a skladování – plochy zemědělských staveb (stav) výroba a sklady (návrh); plochy smíšené obytné (návrh)	
Využití areálu v minulosti	zemědělství	
Současný stav využití, vliv na životní prostředí, krajinný ráz	Chátrající zemědělské budovy. Územním plánem jsou ty části areálu, na kterých stojí zemědělské budovy, vedeny jako plochy zemědělských staveb. Část staveb je navržena jako plocha přestavby pro výrobu a sklady. Část navazující na současnou zástavbu je navržena pro plochy smíšené obytné.	
Doprava	místní komunikace	
Kontaminace (databáze SEKM)	--	
Návrh na využití území	<p>Pro plochy zemědělských staveb stanoví ÚP využití pro zemědělskou výrobu a doprovodné aktivity, pro výrobu a sklady výrobu a skladování, přípustní jsou i další aktivity.</p> <p>Pro smíšené obytné plochy je územním plánem stanoveno poměrně široké spektrum možností využití – rodinné domy, drobné podnikání, rodinná rekreace, občanské vybavení, ale i např. veřejná prostranství či plochy veřejné zeleně.</p> <p>Vzhledem k blízkosti zástavby (stávající i navrhované) je podmínkou dodržení <i>hygienických limitů</i> (v oblasti hluku, znečištění ovzduší či zápachu) při využívání lokality. Část území spadá do lokality s archeologickými nálezy. V blízkosti areálu se nevyskytují žádné další významné přírodní, kulturní či historické charakteristiky, kvůli nimž by bylo zapotřebí činnosti v areálu dále limitovat.</p>	

Název lokality	Zemědělské družstvo	
Název obce	Kleneč	
Nejvýznamnější vlastníci pozemků a staveb	Markantová, Nováková, SPÚ, FP majetková a.s., Jordákoví, Majzlíková, Bláha, SJM Veltruští, AGRIVEP a.s.	
Funkční plocha v ÚP	plochy výroby a skladování	
Využití areálu v minulosti	zemědělství	
Současný stav využití, vliv na životní prostředí, krajinný ráz	Bývalý zemědělský areál, ze kterého je nyní již využívána budova seníku. Ostatní budovy zatím využití nemají. Areál je obklopen zemědělskou půdou, na severu je lesní porost. V areálu se nachází požární nádrž.	
Doprava	místní komunikace; polní cesta	
Kontaminace (databáze SEKM)	--	
Návrh na využití území	Lokalita je typickým příkladem brownfieldu s množstvím jednotlivých vlastníků, kde podmínkou pro využití areálu je vyřešení majetkových vztahů. Podle posledních informací je nyní v procesu odkup areálu místním zemědělcem, což by mohlo přispět k tomu, že již nebude dále chátrat a bude využíván. V blízkosti lokality není obytná zástavba ani významné přírodní, kulturní či historické charakteristiky, kvůli nimž by bylo zapotřebí činnosti v areálu limitovat.	

Název lokality	Bývalé zemědělské družstvo	
Název obce	Martiněves	
Nejvýznamnější vlastníci pozemků a staveb	Boulová V., Matoušková M., Švácha Ja., Švácha Ji., Rosenkranzová E.	
Funkční plocha v ÚP	plochy výroby a skladování – zemědělská a lesnická výroba	
Využití areálu v minulosti	zemědělství	
Současný stav využití, vliv na životní prostředí, krajinný ráz	Nevyužívaný chátrající areál zemědělského družstva v soukromém vlastnictví. Areál je v ÚP veden jako plocha výroby a skladování. V okolí je zemědělská půda, územním plánem jsou okolní plochy ve směru k intravilánu obce navrhovány pro bydlení (smíšené plochy obytné vesnické).	
Doprava	polní cesta	
Kontaminace (databáze SEKM)	--	
Návrh na využití území	<p>Územním plánem je stanoveno následující využití:</p> <p><i>Hlavní využití:</i> - zemědělská výroba s chovem hospodářských zvířat,</p> <ul style="list-style-type: none">- manipulační plochy,- ochranná zeleň,- veřejná prostranství a parkoviště; <p><i>Přípustné využití:</i> - sklady,</p> <ul style="list-style-type: none">- stravování,- administrativa,- sociální zázemí (WC, umývárny, šatny),- veřejná zeleň,- nezbytná dopravní a technická infrastruktura; <p>V blízkosti areálu se nevyskytují žádné významné přírodní, kulturní či historické charakteristiky, kvůli nimž by bylo zapotřebí činnosti v areálu limitovat. Vzhledem k návrhovým plochám pro bydlení je nutno v areálu podporovat takové činnosti, které nezpůsobí překračování <i>hygienických limitů v oblasti hluku, znečištění ovzduší či zápachu</i>. V případě bytové výstavby v návrhových plochách doporučujeme areál oddělit i vizuálně vhodnou zelení.</p>	

Název lokality	Zemědělský areál v místní části Podbradec		
Název obce	Mšené-lázně		
Nejvýznamnější vlastníci pozemků a staveb	Nedostatečně identifikovaný vlastník – údaje o nemovitosti předány do evidence ÚZSVM.		
Funkční plocha v ÚP	Výroba a skladování – zemědělská výroba		
Využití areálu v minulosti	zemědělství		
Současný stav využití, vliv na životní prostředí, krajinný ráz	Areál je v ÚP veden jako plocha výroby a skladování pro zemědělskou výrobu. Na areál navazuje jižním směrem EVL Údolí Podbradeckého potoka, které je zároveň jako biocentrum součástí ÚSES, v blízkosti jižního okraje areálu protéká Podbradecký potok. V severozápadní části na lokalitu navazuje obytná zástavba, zbytek je obklopen zemědělskou půdou. s volnou krajinou, je dobře viditelný při příjezdu do obce od Brníkova.		
Doprava	silnice III. třídy 23911		
Kontaminace (databáze SEKM)	--		
Návrh na využití území	<p>Pro revitalizaci plochy je potřeba v prvé řadě vyřešit vlastnické vztahy. Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí ukládá ÚZSVM provést v součinnosti s příslušným obecním úřadem šetření k dohledání vlastníka. Nepodaří-li se vlastníka zjistit a uběhne-li lhůta podle občanského zákoníku, má se za to, že nemovitost je opuštěná. Toto ustanovení zákona vychází ze skutečnosti, že k vlastnictví takových nemovitostí se dlouhodobě nikdo nehlásí, neplatí z nich daně, nepečuje o ně, a tak lze předpokládat, že tyto osoby nevykonávají vlastnické právo ke svým nemovitostem ve smyslu § 1050 odst. 2 nového občanského zákoníku. Po uplynutí 10 let nevykonávání vlastnického práva se nemovitost považuje za opuštěnou a stává se vlastnictvím státu.</p> <p>ÚP stanovuje pro plochu výroby limitující podmínky ve využití území, stanovuje přípustné a nepřípustné využití území. Možnosti využití jsou poměrně široké, kromě hlavního využití pro rostlinnou a živočišnou zemědělskou výrobu je přípustné např. i využití pro výrobní služby a řemeslnou výrobu, zeleň, veřejná prostranství apod.</p> <p>Blízkost zástavby přináší <i>požadavek na dodržování hygienických limitů (v oblasti hluku, znečištění ovzduší či zápachu) při využívání lokality.</i></p> <p>Činnostmi v lokalitě nesmí být narušena EVL/biocentrum Údolí Podbradeckého potoka). Nevzhledné zchátralé budovy viditelné ze silnice <i>navrhujeme odstínit izolační zelení.</i> Nevyskytují se zde další významné kulturní či historické charakteristiky, kvůli nimž by bylo zapotřebí činnosti v areálu dále limitovat.</p>		

Název lokality	Zemědělský areál v místní části Ředhošť	
Název obce	Mšené-lázně	
Nejvýznamnější vlastníci pozemků a staveb	Katastr není digitalizován, vlastníka nelze ve veřejně přístupném režimu vyhledat.	
Funkční plocha v ÚP	Výroba a skladování – zemědělská výroba	
Využití areálu v minulosti	zemědělství	
Současný stav využití, vliv na životní prostředí, krajinný ráz	Areál je v ÚP veden jako plocha výroby a skladování pro zemědělskou výrobu. Svou jihozápadní částí navazuje na obytnou zástavbu (stávající i navrhovanou), jinak je obklopen zemědělskou půdou. Územním plánem je okolí navrženo pro koridory pro realizaci revitalizačních opatření v krajině. Je zde záměr elektrického vedení včetně ochranného pásma. Plocha je v kontaktu s volnou krajinou, od silnice je odstíněna zelení.	
Doprava	místní komunikace	
Kontaminace (databáze SEKM)	--	
Návrh na využití území	ÚP stanovuje pro plochu výroby limitující podmínky ve využití území, stanovuje přípustné a nepřípustné využití území. Možnosti využití jsou poměrně široké, kromě hlavního využití pro rostlinnou a živočišnou zemědělskou výrobu je přípustné např. i využití pro výrobní služby a řemeslnou výrobu, zeleň, veřejná prostranství apod. Blízkost zástavby (stávající i navrhované) přináší <i>požadavek na dodržování hygienických limitů (v oblasti hluku, znečištění ovzduší či zápachu) při využívání lokality.</i> Nevyskytují se zde další významné přírodní, kulturní či historické charakteristiky, kvůli nimž by bylo zapotřebí činnosti v areálu limitovat.	
Název lokality	Zemědělský areál v místní části Mšené	
Název obce	Mšené-lázně	
Nejvýznamnější vlastníci pozemků a staveb	Státní pozemkový úřad	
Funkční plocha v ÚP	Návrh: plocha občanského vybavení – komerční zařízení malá a střední	
Využití areálu v minulosti	Zemědělství	
Současný stav využití, vliv na životní prostředí, krajinný ráz	V ÚP je území vedeno jako plocha přestavby, cílově zde má být plocha občanského vybavení. Areál navazuje na stávající obytnou zástavbu, jednotlivé budovy areálu jsou od zástavby odstíněny zelení. Chátrající stavby jsou viditelné při příjezdu do obce po silnici II/118 od Šlapanic.	
Doprava	odbočka ze silnice II/118	
Kontaminace (databáze SEKM)	--	

Návrh na využití území	Pro využití území je v první řadě nutné vyřešit vlastnická práva k nemovitostem. Územním plánem navrhované využití pro občanské vybavení je vhodné. V blízkosti areálu se nevyskytují žádné významné přírodní, kulturní či historické charakteristiky, kvůli nimž by bylo zapotřebí činnosti v areálu limitovat.
-------------------------------	--

Název lokality	Bývalý vojenský areál	
Název obce	Přestavlký	
Nejvýznamnější vlastníci pozemků a staveb	Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	
Funkční plocha v ÚP	Návrh: plochy smíšené specifické	
Využití areálu v minulosti	Vojenský areál	
Současný stav využití, vliv na životní prostředí, krajinný ráz	Areál se nachází v lese, mimo obytnou zástavbu. Územním plánem je pro další využití plochy požadováno zpracování územní studie.	
Doprava	místní komunikace	
Kontaminace (databáze SEKM)	-- Přesto, že v databázi SEKM zde není evidovaná stará ekologická zátěž, mohlo zde vzhledem k povaze původního využití dojít k lokální kontaminaci půdy, budov, případně i podzemní vody.	
Návrh na využití území	<p>Pro využití území je v prvě řadě nutné vyřešit vlastnická práva k nemovitostem. Územním plánem jsou stanoveny následující podmínky využití:</p> <p>Podmíněně přípustné využití:</p> <ul style="list-style-type: none">- stavby a zařízení pro zájmovou činnost (např. klubovny, expozice historických vozidel s potřebným zázemím, apod.),- stavby a zařízení pro hromadnou rekreaci, včetně souvisejících zařízení- stavby a zařízení pro sociální služby, zdravotnictví, administrativu,- stavby a zařízení pro služby a drobnou nerušící výrobu,- specifické bydlení, například bydlení vlastníka, byt správce, apod.,- veřejná prostranství včetně komunikací místního významu a ploch veřejné zeleně,- parkování pro potřeby zařízení přípustných v ploše- pěší a cyklistické cesty- dětská hřiště a plochy sportovišť,- vodní plochy,- technická infrastruktura. <p>Podmínky:</p> <ul style="list-style-type: none">- využití plochy je podmíněno zpracováním územní studie, která bude koordinovat přípustné funkce v ploše, tak aby nedocházelo k jejich vzájemnému narušování.	

5.8 Doporučení pro řešení problémů v oblasti znečištění a kontaminace

5.8.1 Shrnutí problémů z Doplnujících průzkumů a rozborů

V území je v databázi SEKM evidováno celkem 10 **starých ekologických zátěží**, které představují aktuální (A) nebo potenciální (P) riziko pro znečištění vod a půd. V případě lokality Skládky Cihelna v obci Mnetěš proběhl v době od zpracování Doplnujících průzkumů a rozborů podrobný geologický průzkum, na jehož základě byla lokalita přeřazena do kategorie A1 - kontaminace je potvrzena; nereprezentuje aktuální zdravotní riziko ani rozpor s legislativou. Pro další řešení jsou vybrány pouze ty SEZ, které jsou řazeny do nejvyšších kategorií rizika (A2-A3 a P3-P4), viz následující tabulku.

Tabulka 5.9: Staré ekologické zátěže představující riziko pro znečištění vod a půd (A2-A3 a P3-P4)

ID zátěže	Název	Katastr	Kategorie	Leží v extravilánu?
16369001	ČEPRO,a.s. středisko 04	Bechlín	A3	ano
14164003	Roudnické strojírný a slévárny, a.s. (v konkurzu)	Roudnice nad Labem	A2	ne
13739001	Skládka Račiněves Na ladech	Račiněves	A2	ano
8337002	Libotenice čp. 14	Libotenice	P4	ne
19679001	Aroma a.s. Židovice	Židovice nad Labem	P4	ne
4815002	Silážní žlaby Rohatce	Rohatce	P3	ano

Zdroj: MŽP 2017 (SEKM)

Vysvětlivky: A3-nápravné opatření je bezodkladně nutné, A2-nápravné opatření je nutné, P4-žádné informace o kontaminaci, nutný její průzkum, P3-kontaminace je potvrzena orientačním vzorkováním, nutný její průzkum

Pro Územní studii krajiny jsou relevantní ty staré ekologické zátěže, které leží mimo intravilán obcí nebo na jeho okraji a mohou tedy představovat potenciální problém pro případné využití volné krajiny. Tomuto kritériu vyhovují tři SEZ - **ČEPRO,a.s. středisko 04 (Bechtín); Skládka Račiněves Na ladech (Račiněves) a Silážní žlaby Rohatce (Rohatec).**

Nadměrná chemizace v zemědělství vede ke kontaminaci půd a vod jednak samotnými pesticidy, herbicidy, hnojivy a jejich metabolity, ale i rezidui těžkých kovů a jiných látek, které se v těchto prostředcích vyskytují jako nečistoty. V ORP Roudnice nad Labem byla zjištěna **kontaminace zemědělských půd rezidui těžkých kovů** (konkrétně Be, Cd, Cr a Cu) a to na katastrech Vražkov, Vědomice, Žabovřesky n. Ohří, Budyně nad Ohří, Hrobce, Lounky, Chodouny. V podzemních vodách zde dochází k překračování limitů pro metabolity pesticidů a herbicidů, zejména těch, které se používají k ošetření kukuřice a cukrové řepy.

Kvalita ovzduší je zde ve srovnání s jinými částmi ČR průměrná. Pro ÚSK jsou relevantní prachové částice, jejichž koncentrace mohou do jisté míry souviset s využitím krajiny (mohou být emitovány při zemědělských činnostech, unášeny větrem při větrné erozi apod.). **24 hodinový** imisní limit pro **prachové částice PM₁₀** zde byl překročen v roce **2014** a na velmi malém území i v roce **2016** (v obcích Doksany a Hrobce), v roce 2015 zde překročen nebyl. Z ostatních látek, které jsou v ovzduší

sledovány a jsou pro ně stanoveny imisní limity, zde byl v období 2014-2016 překročen roční imisní limit pro benzo[a]pyren a NO_x.

5.8.2 Doporučená opatření

Sanaci starých ekologických zátěží, resp. kontaminovaných ploch metodicky zastřešuje Ministerstvo životního prostředí. Tento proces není financován z centrálního zdroje, je řešen samostatně i dalšími resorty. Ekologické závazky vzniklé při privatizaci jsou řešeny Ministerstvem financí ve spolupráci s MŽP, podmínky jsou uvedeny ve Směrnici MF a MŽP pro přípravu a realizaci zakázek řešících ekologické závazky vzniklé při privatizaci¹⁷. Evidované staré ekologické zátěže ležící mimo intravilán mohou představovat limit pro využití krajiny, proto je nutné s nimi v území počítat a případné záměry realizovat po prověření aktuálních hodnot kontaminace. Vlastní opatření je pak nutné navrhnout s ohledem na specifické podmínky konkrétní lokality.

Na zemědělských půdách, u kterých je zjištěno **překročení preventivních hodnot obsahů rizikových prvků** v zemědělské půdě (dle vyhlášky 153/2016) je vhodné v maximální míře omezit jakékoli nevhodné chování - např. aplikaci kalů z ČOV, aplikaci sedimentů, popř. používání jiných látek, které by mohly zhoršit (fyzikální i chemický) stav půdy. Limitní hodnoty představují horní mez variability přírodního a antropogenně-difúzního pozadí. Při překročení těchto požadových hodnot se nemusí nutně projevit negativní efekt (kontaminace plodin, degradace půdy, zdravotní rizika přímo spojená s půdou - požívání, vdechování půdních částic apod.), může však dojít k narušení některých funkcí půdy. V případě ORP Roudnice nad Labem se jedná o pozemky v katastrech Vražkov, Vědomice, Žabovřesky n. Ohří, Budyně nad Ohří, Hrobce, Lounky, Chodouny.

Optimální zemědělské hospodaření v krajině by mělo reflektovat nejen snahu o minimalizaci používání herbicidů, pesticidů a hnojiv, ale i volit vhodný způsob jejich aplikace tak, aby nedocházelo k rychlým ztrátám vymytím.

Imisní limity pro prachové částice zde již v posledních sledovaných letech nejsou výrazně překračovány, přesto je vhodné aplikovat opatření vedoucí k minimalizaci prašnosti ze zemědělské činnosti. **Kvalita ovzduší** spojená se zemědělskou činností souvisí s opatřeními k minimalizaci větrné eroze, která jsou uvedena v příslušné kapitole.

¹⁷

[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/metodiky_ekologicke_zateze/\\$FILE/OERES-Smernice_MFaMZPc4_2017-20170504.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/metodiky_ekologicke_zateze/$FILE/OERES-Smernice_MFaMZPc4_2017-20170504.pdf)

5.9 Doporučení opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu

5.9.1 Hospodaření v krajině

Z kategorií navržených opatření pro zlepšení funkce krajiny z hlediska jejího obhospodařování lze vybrat ty z nich, které mohou pomoci při adaptaci na změnu klimatu. Jedná se konkrétně o:

Protipovodňová ochrana

Jak je známo, zrychlený odtok z plochy povodí způsobený intenzivní zemědělskou činností na extrémně rozlehlých půdních blocích je nežádoucí. Jedním z cílů v adaptaci na změnu klimatu by mělo být zvýšení retence krajiny. Vlastnosti opatření v ploše povodí jsou v souladu s těmito cíli. Jakkoli jsou navrhovaná protierozní opatření spíše reakcí na krátkodobý nadbytek srážek, jedná se mimo jiné o opatření krajinotvorná. Úprava hospodaření, vhodné umísťování plodin, zmenšení výměry monokultur, lokální zatravnění, umísťování biopásů, travnatých pásů, zatravnění údolnic, umísťování mezí, průlehů, ozelenění, výsadby větrolamů, to všechno má nejen pozitivní protierozní případně protipovodňový efekt, bezpochyby jsou tato opatření i pozitivním opatřením pro krajinu, zvyšují její diverzitu, mozaikovitost, estetickou hodnotu, prostupnost. A ne jen to. Chrání půdu před vysycháním, zlepšují její vlastnosti, zvyšují její infiltrační schopnost a schopnost vláhu vázat a zadržet, nebo jsou dokonce budovány za účelem vodu zadržet ve svém profilu (průlehy). To má bezpochyby pozitivní vliv na vláhové a odtokové poměry v krajině a snižuje dopady probíhajících změn klimatu. Opatření charakteru technických liniových opatření podél vodního toku nesmí zhoršit odtokové poměry v navazujících lokalitách. Proto je vždy nutné návrh doplnit opatřeními, která kompenzují vyloučení rozlivu v chráněné lokalitě. To znamená, že musí vzniknout retenční prostory, které jsou schopny nežádoucí vliv PPO vhodně kompenzovat. Tyto retenční prostory pak mohou být provedeny s ohledem na požadavek vytváření nových a obnovy historických vodních nebo mokřadních ploch. Je samozřejmé, že takový požadavek nelze uplatnit u všech návrhů, nicméně by mělo být snahou již při vytváření územních plánů tuto funkci plochy zmínit a dále při rozpracování studie proveditelnosti opatření trvat na zohlednění zmíněného požadavku. Nápomocny mohou být i samotné samosprávy, jelikož funkci revitalizační a protipovodňovou lze často dobře propojit s funkcí rekreační, která bývá ze strany měst a obcí vítána.

Revitalizace vodních toků a niv

Podstatou revitalizace toku bývá prodloužení jeho délky, snížení kapacity koryta, zvýšení objemů rozlivů do údolní nivy, které se podílí na transformaci povodňových průtoků, tvorba přilehlých vodních nebo mokřadních ploch a obnova nivní vegetace. Opatření je tedy v souladu s cíli adaptace.

Vymezení potenciálních lokalit pro umístění vodních ploch

Navržené nádrže v rámci ÚSK by měly plnit především funkci protipovodňovou. Doporučujeme ale, aby byly při podrobnějším rozpracování navrhovány tak, aby se nejednalo pouze o suché nádrže. Je vhodné, aby vodní díla plnila více funkcí zároveň, tzn., aby měla stálé nadržení, které je jedním z nástrojů adaptace, tj. zvyšování počtu vodních ploch v krajině.

5.9.2 Ochrana přírody a ekologické stability krajiny

Územní studie krajiny usiluje mimo jiné o zlepšení adaptací na dopady klimatických změn v tématu ochrana přírody a biodiverzity. V doporučeních vycházíme z dokumentů MŽP, a sice *Strategie přizpůsobení se změnám klimatu v podmínkách ČR* (MŽP n.d.) a *Národního akčního plánu adaptace na změnu klimatu* (tzv. Akční plán, MŽP 2017)¹⁸.

Mezi důležité body Adaptační strategie patří následující:

- Je pravděpodobné, že díky klimatické změně budou vznikat nové typy ekosystémů, jež budou adaptovány na nové klimatické podmínky.
- Čím dál častěji bude docházet k výkyvům ke srážkám a teplotním extrémům a ke snižování průměrné sněhové podmínky, což bude na mnoho přírodních biotopů a některé organismy působit negativně.
- Stále významnějším faktorem působícím na stav druhové pestrosti je management přírodních stanovišť i produkčních ploch (TTP s dřevinami a vhodným managementem budou pro udržení biodiverzity významné).
- Klíčové je zadržování vody v krajině, obnova a zlepšení propojenosti přírodních a přírodně blízkých ploch (např. přirozeně strukturované lesy, revitalizace toků, mokřady, nivy, aleje, remízky, aleje, břehové porosty apod.)

Oba dokumenty označují za jedno z nejefektivnějších adaptačních opatření zachování a obnovení sítě zelené infrastruktury a podporu ekosystémově založených adaptací; zakládání mokřadů a dalších biotopů. Dále zdůrazňují potřebu snížit fragmentaci krajiny a předcházet ji.

ÚSK přináší konkrétní výstupy zejména **návrhy ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP, ESL)**, které specifikují, jak vymezit nové plochy pro zelenou infrastrukturu v prostoru. Na úrovni územního plánování přichází do úvahy podobně jako v kapitole *Doporučení opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny, bod 1. Intenzifikace hospodaření* aplikování ekosystémového přístupu, ve kterém je zásadní vytvoření už zmiňované **zelené sítě, která zajišťuje v území základní ekosystémové služby potažmo ekologickou stabilitu krajiny**¹⁹. Propojená síť lépe vzdoruje i negativním dopadům klimatické změny působícím na biodiverzitu (ztížené podmínky života pro jedince i populace kvůli výkyvům v teplotách, srážkách, potravní nabídce ovlivněné těmito výkyvy a další) – zvýšení výměry životního prostoru pro organismy dokáže kompenzovat určitou část dopadů klimatických změn.

Správné vymezení a realizace ÚSES je velmi důležitá, nicméně pro výraznější zlepšení stavu polních krajin (zvláště v běžném případě, že převážná část orné půdy v území není obohacována organickou hmotou), je potřeba mít více interakčních prvků plnících další funkce (uchovávání vody v krajině, poskytování úkrytu a potravy pro organismy v krajině, protipovodňové a

¹⁸ Shrnutí základních úkolů týkajících se biodiverzity a ekosystémových služeb je uvedeno ve Strategii (str. 51 – 54). Akční plán rozpracovává opatření uvedená v Adaptační strategii do konkrétních úkolů¹⁸.

¹⁹ Literatura je uvedena viz kapitola *Doporučení opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny*.

protierozní opatření a další). V tomto případě platí velmi podobná východiska návrhu jako u předchozího bodu. Důležité je vymezit dostatek prostoru v území **zejména pro mokřadní biotopy, revitalizace a údolní nivy. VKP údolní nivy jsou v ÚSK vymezeny.** V ÚSK jsou ilustračně označeny úseky mokřadů v nivách a malých toků potenciálně vhodných pro revitalizaci z hlediska pozitivního dopadu na biodiverzitu a ekologickou stabilitu krajiny. Plochy nových biotopů a nových ekologicky stabilních ploch jsou blíže popsány v kartách obcí u obcí a více popsány v kapitole Přírodní hodnoty. **Prioritní je vymezit opatření v obcích s nedostatkem ESP a ESL viz karty obcí.** Pro získání dostatku pozemků doporučujeme obcím, které jich dostatek nemají, vytvořit strategii nákupu pozemků, která by doplňovala KoPÚ.

Část dopadů klimatické změny na biodiverzitu ovlivnit nelze nebo lze ovlivnit jen managementem v lokalitách (př. udržení populací chladnomilnějších živočichů na hraně jejich areálů).

Vhodná adaptační opatření zahrnují **vymezení ploch smrkových monokultur pro přeměnu na druhově bohaté listnaté lesy a co je velmi důležité, i revitalizace toků.** Cílek et al. (2017) velmi přístupnou formou popisují typy vhodných opatření na tocích včetně obnovení meandrů, tůní apod. v knize Voda a krajina. Zájemcům lze tuto knihu doporučit ke shlédnutí. Dále se jedná o obnovu zničených historických krajinných prvků (v území typicky remízky, TTP s dřevinami či další plochy) a plochy pro přírodní biotopy, vše viz kapitola 3.2.1 Přírodní hodnoty.

Pro obce či SO ORP může velmi výhodné vypracovat strategii, jak vybírat a získávat parcely nejen pro ESP, a to nad rámec komplexních pozemkových úprav. Tato problematika už nespadá do zadání ÚSK, nicméně systematický přístup právě zde má velký potenciál - např. v Německu mají některé obce zavedené dlouhodobé strategické vykupování pozemků a finanční mechanismy k tomu sloužící.

Názorné příklady adaptačních opatření, jejich využití i příkladů postupů, jak je realizovat, jsou dostupná např. na webových stránkách projektu AdaptaN²⁰ <http://www.adaptan.net/>

Příklady organizací, u kterých lze hledat další informace o realizacích adaptačních opatření:

- Lesy, zakládání lesů v suchých podmínkách: sdružení lesníků Pro Silva Bohemica <https://prosilvabohemica.cz/>
- Výsadby alejí a krajinných prvků v komunitních projektech s občany: sdružení Větvení z.s.
- Revitalizace: Povodí Moravy, Unie pro řeku Moravu <http://www.uprm.cz/> a Živá voda – sdružení pro návrat vody do krajiny <http://zivavoda.biz/>
- Opatření pro snižování teplotních extrémů v intravilánu: například projekt Urbanadapt <https://urbanadapt.cz/cs>

5.9.3 Lesnictví

Současná změna klimatu má vliv i na hospodaření v lesích, které musí přizpůsobit druhové a prostorové složení lesa současným podmínkám.

²⁰ Komplexní plánovací, monitorovací, informační a vzdělávací nástroje pro adaptaci území na dopady klimatické změny s hlavním zřetelem na zemědělské a lesnické hospodaření v krajině. EHP-CZ02-OV-1-039-2015

V adaptační strategii ČR jsou navrhována následující adaptační opatření v lesnictví:

- Využití přírodních procesů a pěstování prostorově a druhově pestrých lesních porostů
- Změna preference druhů a ekotypů lesních dřevin
- Stabilizace množství uhlíku vázaného v lesních ekosystémech
- Určení priorit podpory adaptačních opatření v lesních ekosystémech
- Genetické zdroje lesních dřevin

Za pojmem adaptace na změnu klimatu v lesním hospodářství se skrývá řada konkrétních opatření. Jedná se zejména o revizi hospodářských způsobů včetně tvaru lesa. Adaptační opatření lze s výhodou realizovat u mladých a středně starých porostů. Za účelem stabilizace porostů je tedy třeba dbát o porostní okraje omezující vliv vysušování či škod větrem, působení klimatických extrémů na rozhraní s volnou plochou, preferovat dřeviny s vyšší mechanickou stabilitou, více druhů dřevin zvyšujících ekologickou stabilitu díky rozdílným ekologickým nárokům a využít rozdílnou toleranci jednotlivých druhů dřevin vůči stresu, zvyšovat stabilitu porostu úpravou textury a struktury porostu. V oblastech ohrožených suchem je odůvodněný návrat nízkého a středního lesa, kdy je využíván stávající kořenový systém. (Zdroj: *Lesní hospodářství v ČR pod vlivem klimatické změny*, Radek Pokorný, 2017).

6 ČLENĚNÍ ÚZEMÍ NA KRAJINNÉ OKRSKY

Typologie a návazná regionalizace krajiny je vždy do jisté míry subjektivní návrh z následujících důvodů:

1. Volba kategorií, tj. typů:

Projevuje se především u přechodných typů, tj. je otázkou, či např. u krajinné mozaiky krajiny se zastoupením lesní i zemědělské krajiny vymezit pouze lesozemědělskou krajinu či i krajinu zemědělskolesní.

2. Volba parametrů při definování krajinných typů:

U Typologického členění krajin České republiky autorů Jiří Löw a Jaroslav Novák bylo jako hranice podílu lesa u lesozemědělských krajin stanoveno zastoupení 10 – 70 %. Obdobně mohl být tento podíl stanoven logicky na 30 – 70 %, či 20 – 80% apod.

3. Vedení hranic mezi jednotlivými typy krajin:

Je zjevné, že hranice v přírodě jsou často neostré, obzvláště jsou-li „zhlazeny“ využíváním krajiny člověkem. Pokud se, opět pro příklad, nacházíme v krajinné mozaice lesa a zemědělské půdy, je zjevné, že umístění hranice vůči sousednímu typu/regionu, kdy dochází postupně ke zvyšování podílu toho či onoho využití půdy, musí být relativní a tudíž subjektivní.

4. Velikostní parametr:

Dostáváme se k otázce, jak je žádoucí mít jednotlivé regiony velké. Řešíme metodicky tak nejednoznačnou věc, jako je např. tvorba krajinných okrsků, které nejsou přesněji definované (než že se jedná o relativně homogenní segmenty krajiny), nejsou současně součástí nějakého systematického členění (např. nadřazená jednotka krajinná oblast, podřazená krajinný podokrsek). I v tomto případě je ovšem žádoucí mít interval velikosti okrsků adekvátní, tj. např. v rámci jednoho řádu, tudíž sousední okrsky velikostně se lišící o dva řády jsou prakticky složitěji využitelné (ač metodicky mohou být při splnění bodu 1 a 2 definovány správně).

5. Měřítko mapy:

Musí být rozdíl mezi vymezením v rámci zmiňovaného typologického členění krajiny, které je zpracováno pro celou ČR, typy krajin a cílové charakteristiky ZÚR.

6. Účelovost:

Jinak by měly být definovány typy/regiony krajiny pro účely řešení z pohledu krajinné ekologie, krajinného rázu, urbanismu apod.

Konkrétně, při využití všech 3 výše uvedených přístupů, bylo členění na krajinné okrsky provedeno ve SO ORP Roudnice nad Labem následovně (s hlavním využitým parametrem dle způsobu využití krajiny):

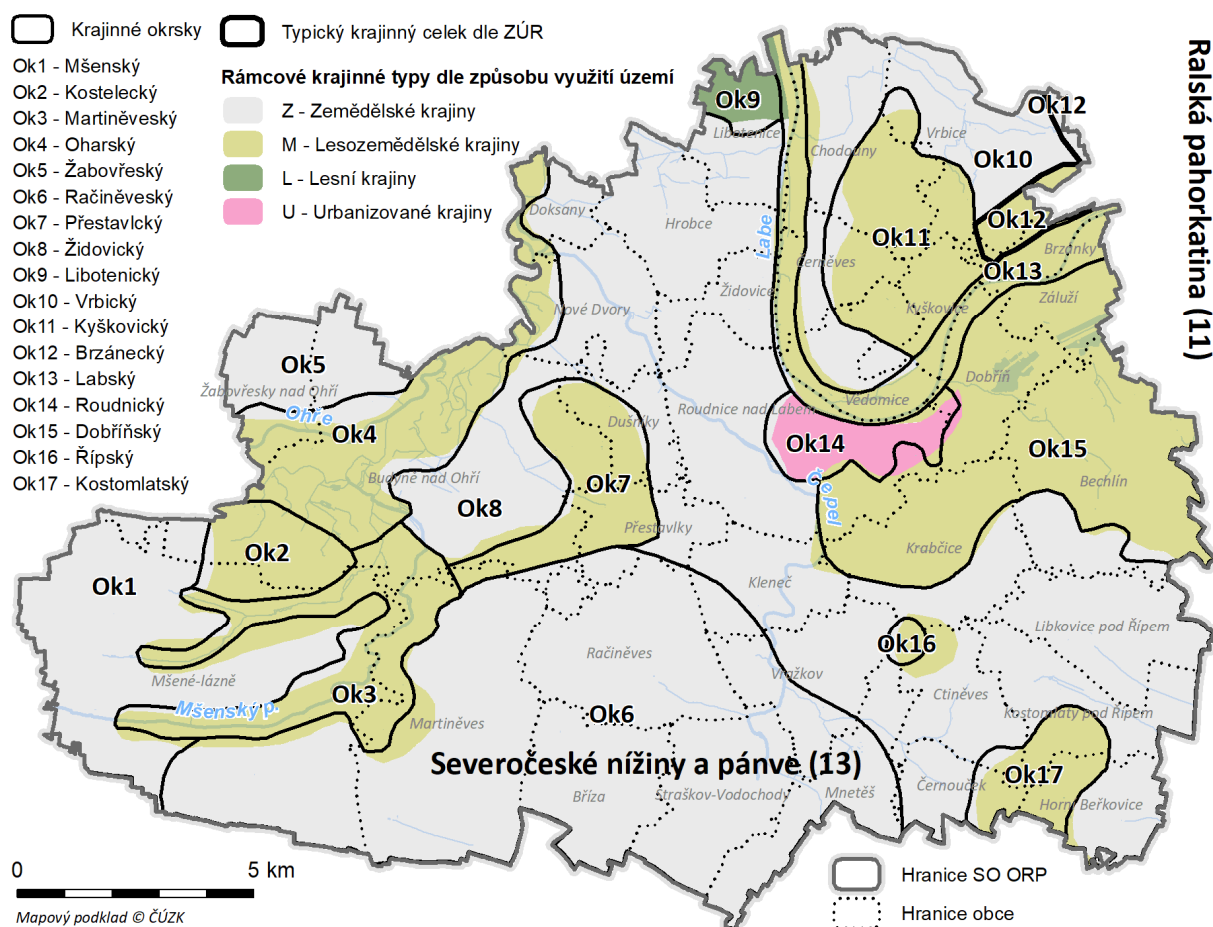
Vymezeny byly celkem 4 typy krajiny: 1. lesní, 2. lesozemědělská, 3. zemědělská a 4. urbanizovaná

Vymezeno bylo celkem 17 okrsků:

1. Krajina lesní – 1: Libotenický
2. Krajina lesozemědělská – 10: Kostecký, Martiněveský, Oharský, Přestavlký, Kyškovický, Brzánecký, Labský, Dobřířský, Řípský, Kostomlatský
3. Krajina zemědělská – 5: Mšenský, Žabovřeský, Račiněveský, Židovický, Vrbický
4. Krajina urbanizovaná – 1: Roudnický

Metodický postup pro vymezování okrsků byl odvozen z typologie české krajiny od J. Löwa a J. Nováka.

Obrázek 6.1: Krajinné okrsky SO ORP Roudnice nad Labem.

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2018

6.1 Popis krajinných okrsků a rámcové podmínky využití a rámcová doporučení pro opatření

6.1.1 Ok01 – Mšenský

1Z1 – zemědělská krajina plošin a plochých pahorkatin v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Budyně nad Ohří, Mšené – lázně
- Hydrografie: horní toky Podbradeckého a Mšenského potoka; rybník v Podbradci.
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy, křoviny a sekundární trávníky podél Podbradeckého a Mšenského potoka.
- Lidskou kultivací silně pozměněný typ krajiny. Lesy zabírají méně než 10% plochy, 90% tvoří pole, louky, pastviny, ovocné sady, vinice, chmelnice, vesnická sídla). Nedílnou součástí zemědělské krajiny je i vesnické sídlo, které tvoří základní obytně-hospodářskou jednotku využití každé plužiny. Ze zemědělských kultur výrazně převládá orná půda. V chladnějších oblastech se významněji uplatňují i trvalé travní porosty (louky a pastviny). Mají pohledově otevřený charakter.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Pro krajiny plošin a pahorkatin jsou charakteristické mírně zvlněné a měkké tvary tvořené rozčleněnými plošinami, pánvemi a plochými i členitými pahorkatinami. Jde o plochý až zvlněný reliéf o relativní členitosti do 150m.
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří a Hazmburk před nešetrnou zástavbou výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší sila či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení) - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam nedaleké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří a blízký přírodní park Dolní Poohří - Omezení necitlivé výstavby na exponovaném horizontu mezi Peruckou tabulí a Terezínskou kotlinou – tj. nejen výškovými stavbami, ale i dalšími plochami pro bydlení apod. - Cíleně doplňovat do intenzivní zemědělské krajiny ve východní části oblasti prvky krajinné zeleně ve formě ÚSES, interakčních prvků a zeleně podél stávajících komunikací, obnovovat původní polní cesty - Zachovat a vhodně rozvíjet přírodní a jen omezeně zastavěný charakter výraznějšího údolí vodních toků Podbradeckého potoka s vysokou koncentrací přírodních hodnot - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely) - Obnovovat původní síť polních cest, zlepšovat propojování sídel pro pěší a cyklisty <p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Usměrnovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřeným prostorovými parametry.

- Respektovat dochované kulturní a historické hodnoty a vhodně na ně navazovat.
- Zvýraznit dochované estetické hodnoty sídla.
- Navhnout optimalizaci využití neatraktivní okolní zemědělské krajiny v okolí jednotlivých sídel.
- Analyzovat vymezené zastavitelné plochy z hlediska jejich rozsahu a reálnosti naplnění, případně je přehodnotit tak, aby byl zachován harmonický vztah mezi sídlem a krajinou.
- Umožnit širší využití brownfieldů jejich identifikací a označením v samostatné položce legendy územního plánu a stanovením základních limitů využití území ve vztahu k veřejnému zdraví, životnímu prostředí či záměrům v nadřazených dokumentacích.

Ochrana a podpora přírodních hodnot, biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- Doporučujeme rozdělit velké půdní bloky novými ekologicky stabilnějšími plochami a liniemi (ESP, ESL), viz hlavní výkres, který ilustruje možné umístění. Je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny, plošné i liniové prvky jako remízky a aleje
- Jako produkční ESP lze vymezit funkční plochy, které jsou vstřícnější k biodiverzitě a poskytují ekosystémové služby, např. lesy a agrolesnictví
- Byl vymezen menší segment VKP ze zákona údolní niva, pokračuje v dalším Ok03 Martiněveském. Doporučujeme přizpůsobit využití vymezeného VKP údolní niva směrem k vyššímu zastoupení krajinné zeleně / ESP.
- V území je minimum přírodních biotopů, je potřeba v rámci tvorby nových ESP navýšit jejich stav viz karty obcí
- V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a dalších přírodních hodnot a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat
- ÚSES: z hlediska územní studie krajiny je vymezení bez problémů, lze přidat další plochy zeleně jako interakční prvky

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Zachovat a obnovit přirozený režim vodních toků s důrazem na revitalizaci vodních toků s podporou retenční a akumulární schopnosti niv.
- Budování a obnova vodních ploch pro zvýšení akumulární a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady, apod.).
- Vymezit nivy vodních toků jako VKP – nerozšiřovat zastavitelné území ve vymezených nivách vodních toků, v záplavovém území a v blízkosti vodních toků.
- Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
- V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezit pouze s ohledem na odtokové poměry.

Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:

- Rozsáhlé pozemky s velkým množstvím nevýrazných větvených údolnic – navrhnout rozčlenění biotechnickými prvky na dlouhých svazích (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy - vymezení jako prvky ÚSES, interakční prvky nebo plochy pro změny v krajině)
- V celém okrsku minimum výsadeb a bariér proti větrné erozi - navrhnout doplnění výsadeb proti větrné erozi (výsadby podél cest, vodních toků, větrolamy a lesní pásy - vymezení jako

<p>prvky ÚSES, interakční prvky nebo plochy pro změny v krajině)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Navrhnout aplikaci půdoochranných opatření na erozně ohrožených pozemcích a vyloučení širokořádkových plodin na erozně ohrožených pozemcích nad zástavbou - Velké půdní bloky doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinné hodnoty. Rozčlenění těchto bloků musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními. - Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu před zábořem. - Chránit stávající plochy lesa před zábořem, zejména menší lesíky, které plní hlavně mimoprodukční funkce lesa (ekostabilizační, protierozní, rekreační, krajinná) - Respektovat doporučení na zalesnění (zvýšení lesnatosti)
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy - Zaměřit se na zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - U sesuvu nad Ředhoštěm zachovat stávající funkční využití území.
<p>Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)</p>
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cíleně doplňovat do intenzivní zemědělské krajiny ve východní části oblasti prvky krajinné zeleně ve formě ÚSES, interakčních prvků a zeleně podél stávajících komunikací, obnovovat původní polní cesty - Zachovat a vhodně rozvíjet přírodní a jen omezeně zastavěný charakter výraznějšího údolí vodních toků Podbradeckého potoka s vysokou koncentrací přírodních hodnot - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely, zámky). - Obnovovat původní síť polních cest, zlepšovat propojování sídel pro pěší a cyklisty - Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliárem a zelení
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit redukci vymezených ploch pro zástavbu v územních plánech, zejména těch, které nenavazují na původní urbanistickou strukturu. - U nové výstavby navázat na původní urbanistickou strukturu sídel, obnovit a doplnit historická centra, zvýraznit jejich prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké zeleně. - Doplnění parků a veřejných prostranství v sídlech, zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinou. - Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby. - Ozelenit okraje sídel, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou. - Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny. - Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně. - Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeď zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plůžin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny. - Podpora regenerace brownfieldů obcemi – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory regenerace brownfieldů, koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, případně odkup pozemků.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- Může být užitečné vytvořit strategii pro výkup parcel nejen pro účely posílení přírodních hodnot v krajině
- Doporučujeme vytvořit prioritizaci návrhů ESP a ESL a v nich obsažených nových ploch přírodních biotopů (zejména mokřady, zatravnění, remízky) – tj. promyslet, které plochy z návrhu nových ESP a ESL (ekologicky stabilních ploch a linií) je prioritní realizovat nejen pro biodiverzitu, ale i jako opatření pro zlepšení malého vodního cyklu v krajině a zadržování vody. Podél cest dosázet aleje.
- Pro zemědělce může být časem zajímavé obhospodařovat některé plochy agrolesnický.
- Chránit a pečovat o přírodní biotopy
- ÚSES: Nerealizované tj. nefunkční ÚSES prioritně realizovat, také interakční prvky, které jsou vhodně vymezeny.

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Podpora budování a obnovy vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
- V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů.
- Preferovat a prosazovat přirozenou akumulaci vod v krajině obnovou mokřadů, údolních niv a pramenišť.
- Omezit v blízkosti vodních toků rozvoj zastavitelných ploch.
- Dle místních podmínek lze v případě povolení výstavby v blízkosti vodních toků (v záplavovém území) požadovat posouzení odtokových poměrů s vyhodnocením případného vlivu na novou výstavbu a stávající stavební objekty. Pokud bude prokázáno negativní ovlivnění odtokových poměrů, požadovat vybudování kompenzačních opatření.
- Podporovat vybudování přírodně blízkých prvků ve vymezených nivách vodních toků (tůň, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin apod.) pro podpoření retenční a akumulační schopnosti území.
- Podpořit zatravnění orbou využívaných pozemků ve vymezených nivách vodních toků.
- Zamezit odvodňování území.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady apod.).
- Zakrývání (zatrubňování) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných, skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu. Lze realizovat na úrovni obce s rozšířenou působností.
- V zastavěném území prosazovat přírodně blízký charakter vodních toků s dostatečnou průtočnou kapacitou a pravidelnou údržbou.
- U stávajících toků v zastavěném území pravidelně udržovat průtočný profil a objekty na toku.
- V extravilánu nedovolovat údržbu vodních toků zahloubením, spíše podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv.

Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:

- Rozsáhlé pozemky s velkým množstvím nevýrazných větvených údolnic – rozčlenit

<p>biotechnickými prvky (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - V celém okrsku minimum výsadeb a bariér proti větrné erozi - doplnit výsadby proti větrné erozi (výsadby podél cest, vodních toků, větrolamy a lesní pásy) - Na erozně ohrožených částech pozemků především nad údolími toků aplikovat půdoochranná opatření, nad zástavbou s vyloučením širokořádkových plodin z osevu - Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce. - Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci. - Podporovat mimoprodukční funkce lesa - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinou skladbou dle stanovištních podmínek - Podporovat doporučení na zalesnění - Doporučujeme zpracovat podrobnější studii/projekt pro navržené lokality k zalesnění
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - x

6.1.2 Ok02 – Kostelecký

1M1 - lesozemědělská krajina plošin a plochých pahorkatin v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Budyně nad Ohří, Mšené – lázně
- Hydrografie: pravostranný přítok Malé Ohře, rybníčky v Kostelci nad Ohří
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy, sekundární trávníky a křoviny poblíž Brníkovského potoka a jižně od Roudníčku a Kostelce nad Ohří
- Z pohledu vnitřní struktury se jedná o heterogenní, přechodový krajinný typ, charakteristický střídáním lesních a nelesních stanovišť. Zastoupení ploch porostlých dřevinou vegetací kolísá mezi 10% až 70%. Toto typické míšení signalizuje polohy zemědělsky méně úrodné, či stanovištně abnormálně pestré. Krajiny mají charakter převážně polootevřený.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Pro krajiny plošin a pahorkatin jsou charakteristické mírně zvlněné a měkké tvary tvořené rozčleněnými plošinami, pánvemi a plochými i členitými pahorkatinami. Jde o plochý až zvlněný reliéf o relativní členitosti do 150m.
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší sila či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení) - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam nedaleké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří a přírodní park Dolní Poohří - Omezení necitlivé výstavby na exponovaném horizontu mezi Peruckou tabulí a Terezínskou kotlinou – tj. nejen výškovými stavbami, ale i dalšími plochami pro bydlení apod. - Cíleně doplňovat do krajiny prvky krajinné zeleně ve formě ÚSES, interakčních prvků a zeleně podél stávajících komunikací, obnovovat původní polní cesty - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél cest, systém ÚSES - Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny. Podpořit využití nevyužívaných areálů brownfields - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely) - Obnovovat původní síť polních cest, zlepšovat propojování sídel pro pěší a cyklisty
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyzovat vymezené zastavitelné plochy z hlediska jejich rozsahu a reálnosti naplnění, případně je přehodnotit tak, aby byl zachován harmonický vztah mezi sídlem a krajinou. - Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí sídel. - Umožnit širší využití brownfieldů jejich identifikací a označením v samostatné položce legendy územního plánu a stanovením základních limitů využití území ve vztahu k veřejnému zdraví, životnímu prostředí či záměrům v nadřazených dokumentacích. - Usměrnovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry. - Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty sídel a vhodně na ně navazovat. - Optimalizovat harmonický přechod sídel do krajiny. - Analyzovat možné negativní dopady z případného umístění fotovoltaické elektrárny v krajině.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Malý okrsek, v územním plánování navrhujeme vyčlenit pouze několik ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP, ESL), viz hlavní výkres s ilustracemi možného umístění. Je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny, plošně i liniové prvky jako remízky a aleje. - Lze jako součást nových ESP zvýšit podíl těch produkčních ploch, které jsou vstřícnější k biodiverzitě, např. lesů a agrolesnictví - VKP údolní niva v území není - Byla vymezena jedna lokalita přírodního biotopu, která může být vhodná k vyšší ochraně - V území je minimum přírodních biotopů, je potřeba v rámci tvorby nových ESP navýšit jejich stav viz karty obcí - V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat - ÚSES: z hlediska územní studie krajiny je vymezení bez problémů

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Zachovat a obnovit přirozený režim vodních toků s důrazem na revitalizaci vodních toků s podporou retenční a akumulační schopnosti niv.
- Budování a obnova vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady, apod.).
- Vymezit nivy vodních toků jako VKP – nerozšiřovat zastavitelné území ve vymezených nivách vodních toků, v záplavovém území a v blízkosti vodních toků.
- Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
- V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezit pouze s ohledem na odtokové poměry.

Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:

- Zatravnit silně erozně ohrožené části pozemků nad zástavbou
- Navrhnout aplikaci půdoochranných opatření na erozně ohrožených pozemcích a vyloučení širokořádkových plodin na erozně ohrožených pozemcích nad zástavbou
- Velké půdní bloky doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinotvorné hodnoty. Rozčlenění těchto bloků musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními.
- Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu před zábořem.
- Chránit stávající plochy lesa před zábořem, zejména menší lesíky, které plní hlavně mimoprodukční funkce lesa (ekostabilizační, protierozní, rekreační, krajinářská)

Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:

- Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině
- Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy
- Zaměřit se na zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty

Eliminace negativních dopadů průmyslu, těžby a energetiky na krajinu:

- x

Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)**Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:**

- Omezení necitlivé výstavby na exponovaném horizontu mezi Peruckou tabulí a Tereziínskou kotlinou
- Cíleně doplňovat do krajiny prvky krajinné zeleně ve formě ÚSES, interakčních prvků a zeleně podél stávajících komunikací, obnovovat původní polní cesty
- Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny. Podpořit využití nevyužívaných areálů brownfields
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely).
- Obnovovat původní síť polních cest, zlepšovat propojování sídel pro pěší a cyklisty
- Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení

Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:

- Zvážit redukci vymezených ploch pro zástavbu v územních plánech, zejména těch, které nenavazují na původní urbanistickou strukturu.
- Zejména u sídel s dochovanou původní urbanistickou stopou postupovat velice citlivě při vymezování nových zastavitelných ploch.
- Podpořit působení stávajících přirozených dominant v krajině.
- Při umísťování nových staveb ctít terénní reliéf území a pohledové horizonty.
- U nové výstavby navázat na původní urbánní strukturu sídel, obnovit a doplnit historická centra, zvýraznit jejich prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké zeleně.
- Doplnění parků a veřejných prostranství v sídlech, zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinnou.
- Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby.
- Ozelenit okraje sídel, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou.
- Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny.
- Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně.
- Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeď zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plujin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny.
- Propojit jednotlivé části sídel pěšími, případně cykloturistickými cestami.
- Podpora regenerace brownfieldů obcemi – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory regenerace brownfieldů, koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, případně odkup pozemků.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- Může být užitečné vytvořit strategii pro výkup parcel nejen pro účely posílení přírodních hodnot v krajině
- Doporučujeme vytvořit prioritizaci návrhů ESP a ESL a v nich obsažených nových ploch přírodních biotopů (TTP, lesy, vodní a mokřadní biotopy – tj. promyslet, které plochy z návrhu nových ESP a ESL (ekologicky stabilních ploch a linií) je prioritní realizovat nejen pro biodiverzitu, ale i jako opatření pro zlepšení malého vodního cyklu v krajině a zadržování vody.
- ÚSES: Nerealizované tj. nefunkční ÚSES prioritně realizovat, vč. interakčních prvků s využitím projektů ÚSES (viz Karty obcí)
- Udržení sítě účelových komunikací, doplnění vegetačního doprovodu

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Podpora budování a obnovy vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
- V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů.
- Preferovat a prosazovat přirozenou akumulaci vod v krajině obnovou mokřadů, údolních niv a pramenišť.
- Omezit v blízkosti vodních toků rozvoj zastavitelných ploch.
- Dle místních podmínek lze v případě povolení výstavby v blízkosti vodních toků (v

<p>záplavovém území) požadovat posouzení odtokových poměrů s vyhodnocením případného vlivu na novou výstavbu a stávající stavební objekty. Pokud bude prokázáno negativní ovlivnění odtokových poměrů, požadovat vybudování kompenzačních opatření.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat vybudování přírodě blízkých prvků ve vymezených nivách vodních toků (tůň, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin apod.) pro podpoření retenční a akumulační schopnosti území. - Podpořit zatravnění orbou využívaných pozemků ve vymezených nivách vodních toků. - Zamezit odvodňování území. - Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady apod.). - Zakrývání (zatrubňování) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných, skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu. Lze realizovat na úrovni obce s rozšířenou působností. - V zastavěném území prosazovat přírodě blízký charakter vodních toků s dostatečnou průtočnou kapacitou a pravidelnou údržbou. - U stávajících toků v zastavěném území pravidelně udržovat průtočný profil a objekty na toku. - V extravilánu nedovolovat údržbu vodních toků zahluobením, spíše podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv. 	
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na erozně ohrožených částech pozemků především nad údolími toků aplikovat půdoochranná opatření, nad zástavbou s vyloučením širokořádkových plodin z osevu, případně s umístěním biotechnických opatření na zpomalení odtoku - Zatravnit silně erozně ohrožené části pozemků nad zástavbou - Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce. - Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci. - Podporovat mimoprodukční funkce lesa - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinnou skladbou dle stanovištních podmínek 	
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat dostupnost turistických cílů značením nových turistických tras pro pěší a jejich napojením značené trasy již existující - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel 	
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - X 	

6.1.3 Ok03 – Martiněveský

1M5 – lesozemědělská krajina rozřezaných tabulí v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Budyně nad Ohří, Martiněves, Mšené – lázně
- Hydrografie: střední toky Podbradeckého a Mšenského potoka; rybníčky v Mšené - Lázně
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy, sekundární trávníky, křoviny především okolo Podbradeckého, méně Mšenského potoka, vodní plochy východně od Mšené - Lázně
- Z pohledu vnitřní struktury se jedná o heterogenní, přechodový krajinný typ, charakteristický střídáním lesních a nelesních stanovišť. Zastoupení ploch porostlých dřevinnou vegetací kolísá mezi 10% až 70%. Toto typické míšení signalizuje polohy zemědělsky méně úrodné, či stanovištně abnormálně pestré. Krajiny mají charakter převážně polootevřený.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Krajiny rozřezaných tabulí tvoří plošiny a zvlněné plošiny na subhorizontálně uložených pevných, křídových sedimentech. Mají výrazné, rozřezané okraje. Silně ukloněné plošiny na okraji vytvářejí výrazné asymetrické hřbety - kuesty. Okraje tabulí jsou rozčleněny zářezy menších vodních toků, které jsou výrazné, strmé, místy skalnaté a mají až charakter mělkých kaňonů. Krajiny rozřezaných tabulí jsou typickým fenoménem České křídové tabule a nacházejí se zejména po jejím obvodu.
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů

Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:

- Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří a Hazmburk před nešetrnou zástavbou výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší sila či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení)
- Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam nedaleké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří a blízký přírodní park Dolní Poohří
- Omezení necitlivé výstavby na exponovaném horizontu mezi Peruckou tabulí a Tereziínskou kotlinou – tj. nejen výškovými stavbami, ale i dalšími plochami pro bydlení apod.
- Zachovat a vhodně rozvíjet přírodní a jen omezeně zastavěný charakter výraznějších údolí vodních toků Podbradeckého a Mšenského potoka s vysokou koncentrací přírodních hodnot
- Rozvíjet lázeňský areál v Mšeném-lázně, chránit před necitlivými zásahy
- Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny.
- Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely, zámek).
- Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
- Respektovat přírodní dominantu vrchu Vínek, zvážit její zpřístupnění pěší trasou, umožnit výhledy do okolí

Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:

- Analyzovat vymezené zastavitelné plochy z hlediska jejich rozsahu a reálnosti naplnění, případně je přehodnotit tak, aby byl zachován harmonický vztah mezi sídlem a krajinou.
- Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí sídel.
- Umožnit širší využití brownfieldů jejich identifikací a označením v samostatné položce legendy územního plánu a stanovením základních limitů využití území ve vztahu k veřejnému zdraví, životnímu prostředí či záměrům v nadřazených dokumentacích.
- Usměrnovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry.
- Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty sídel a vhodně na ně navazovat.
- Optimalizovat harmonický přechod sídel do krajiny.
- Analyzovat možné negativní dopady z případného umístění fotovoltaické elektrárny v krajině.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- Doporučujeme rozdělit velké půdní bloky novými ekologicky stabilnějšími plochami a liniemi (ESP, ESL) včetně biotopů, viz hlavní výkres, který ilustruje možné umístění. Je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny, plošné i liniové prvky jako remízky a aleje
- Zvýšit podíl produkčních ploch, které jsou vstřícnější k biodiverzitě, např. lesů a agrolesnictví
- Bylo vymezeno menší VKP ze zákona údolní niva. Doporučujeme přizpůsobit využití vymezeného VKP údolní niva směrem k vyššímu zastoupení krajinné zeleně / ESP, plochy orné půdy pod 20 ha.
- V území je více přírodních biotopů, vybrané lokality lze více chránit např. jako VKP
- V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat
- ÚSES: z hlediska územní studie krajiny je zde problém v nesouladu ve vymezení ÚSES mezi ZÚR a ÚP obcí. Pozitivní je, že větší část prvků ÚSES je funkčních.

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Podpora budování a obnovy vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
- V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů.
- Preferovat a prosazovat přirozenou akumulaci vod v krajině obnovou mokřadů, údolních niv a pramenišť.
- Omezit v blízkosti vodních toků rozvoj zastavitelných ploch.
- Dle místních podmínek lze v případě povolení výstavby v blízkosti vodních toků (v záplavovém území) požadovat posouzení odtokových poměrů s vyhodnocením případného vlivu na novou výstavbu a stávající stavební objekty. Pokud bude prokázáno negativní ovlivnění odtokových poměrů, požadovat vybudování kompenzačních opatření.
- Podporovat vybudování přírodně blízkých prvků ve vymezených nivách vodních toků (tůň, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin apod.) pro podpoření retenční a akumulační schopnosti území.
- Podpořit zatravnění orbou využívaných pozemků ve vymezených nivách vodních toků.
- Zamezit odvodňování území.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od

<p>odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady apod.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakrývání (zatrubňování) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných, skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu. Lze realizovat na úrovni obce s rozšířenou působností. - V zastavěném území prosazovat přírodě blízký charakter vodních toků s dostatečnou průtočnou kapacitou a pravidelnou údržbou. - U stávajících toků v zastavěném území pravidelně udržovat průtočný profil a objekty na toku. - V extravilánu nedovolovat údržbu vodních toků zahlobením, spíše podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zatravnit silně erozně ohrožené části pozemků nad zástavbou - Navrhnout aplikaci půdoochranných opatření na erozně ohrožených pozemcích a vyloučení širokořádkových plodin na erozně ohrožených pozemcích nad zástavbou - Velké půdní bloky doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinné hodnoty. Rozčlenění těchto bloků musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními. - Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu před zábořem. - Chránit stávající plochy lesa před zábořem, zejména menší lesíky, které plní hlavně mimoprodukční funkce lesa (ekostabilizační, protierozní, rekreační, krajinnou), ale i souvislé lesní plochy před narušením porostních okrajů, což může vést k destabilizaci celého komplexu lesa
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy - Zaměřit se na zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - X
<p>Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)</p>
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omezení necitlivé výstavby na exponovaném horizontu mezi Peruckou tabulí a Tereziínskou kotlinou - Zachovat a vhodně rozvíjet přírodní a jen omezeně zastavěný charakter výraznějších údolí vodních toků Podbradeckého a Mšenského potoka s vysokou koncentrací přírodních hodnot - Rozvíjet lázeňský areál v Mšeném-lázně, chránit před necitlivými zásahy - Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny. - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely, zámek). - Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit redukci vymezených ploch pro zástavbu v územních plánech, zejména těch, které nenavazují na původní urbanistickou strukturu. - Zejména u sídel s dochovanou původní urbanistickou stopou postupovat velice citlivě při

<p>vymezování nových zastavitelných ploch.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podpořit působení stávajících přirozených dominant v krajině. - Při umísťování nových staveb ctít terénní reliéf území a pohledové horizonty. - U nové výstavby navázat na původní urbánní strukturu sídel, obnovit a doplnit historická centra, zvýraznit jejich prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké zeleně. - Doplnění parků a veřejných prostranství v sídlech, zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinnou. - Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby. - Ozelenit okraje sídel, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou. - Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny. - Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně. - Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeď zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plužin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny. - Propojit jednotlivé části sídel pěšími, případně cykloturistickými cestami. - Podpora regenerace brownfieldů obcemi – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory regenerace brownfieldů, koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, případně odkup pozemků.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - V ZCHÚ dodržovat plány péče - Může být užitečné vytvořit strategii pro výkup parcel nejen pro účely posílení přírodních hodnot v krajině - Doporučujeme vytvořit prioritizaci návrhů ESP a ESL a v nich obsažených nových ploch přírodních biotopů (zejména mokřady, zatravnění, remízky, druhově bohaté lesy) – tj. promyslet, které plochy z návrhu nových ESP a ESL (ekologicky stabilních ploch a linií) je prioritní realizovat nejen pro biodiverzitu, ale i jako opatření pro zlepšení malého vodního cyklu v krajině a zadržování vody. - Uvážit potenciál pro obnovu extenzitních sadů, TTP, solitérních dřevin, mokřadů a druhově pestrých lesů - ÚSES: Nerealizované tj. nefunkční ÚSES prioritně realizovat, odstranit nesoulady v dokumentaci (ověřit možnosti zadání změn, kdy se mají pořizovat nová ÚP).
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat a obnovit přirozený režim vodních toků s důrazem na revitalizaci vodních toků s podporou retenční a akumulární schopnosti niv. - Budování a obnova vodních ploch pro zvýšení akumulární a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků. - Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady, apod.). - Vymezení niv vodních toků jako VKP – nerozšiřovat zastavitelné území ve vymezených nivách vodních toků, v záplavovém území a v blízkosti vodních toků. - Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné

plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezit pouze s ohledem na odtokové poměry.
Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví: <ul style="list-style-type: none"> - Na erozně ohrožených částech pozemků nad údolími toků aplikovat půdoochranná opatření, nad zástavbou s vyloučením širokořádkových plodin z osevu - Zatrávnit silně erozně ohrožené části pozemků nad zástavbou - Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce. - Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci. - Podporovat mimoprodukční funkce lesa - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinou skladbou dle stanovištních podmínek
Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny: <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat dostupnost turistických cílů značením nových turistických tras pro pěší a jejich napojením značené trasy již existující - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu: <ul style="list-style-type: none"> -

6.1.4 Ok04 – Oharský

1M11 – lesozemědělská krajina širokých říčních niv v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Budyně nad Ohří, Doksany, Nové Dvory, Žabovřesky nad Ohří
- Hydrografie: Ohře Malá Ohře a jejich ramena, rybník Křepelka a další
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy, méně sekundární trávníky především v okolí Ohře
- Z pohledu vnitřní struktury se jedná o heterogenní, přechodový krajinný typ, charakteristický střídáním lesních a nelesních stanovišť. Zastoupení ploch porostlých dřevinou vegetací kolísá mezi 10% až 70%. Toto typické míšení signalizuje polohy zemědělsky méně úrodné, či stanovištně abnormálně pestré. Krajiny mají charakter převážně polootevřený.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Krajiny širokých říčních niv se nacházejí v nížinách a úvalech podél větších vodních toků a dosahují šířky od 1 do 6 km. Nivy tvoří rovinné povrchy, které jsou v detailu členěny až 3 m hlubokými starými koryty, břehovými valy a dalšími vyvýšeninami. V přirozeném stavu se jedná o velmi dynamický typ krajiny, s častými změnami koryta toku, povodněmi, maximální produkcí biomasy a zvláštními typy lesů. Na rozdíl od jiných našich krajin měly množství tůň.

- Sídlní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respektovat hodnoty přírodního parku Dolní Poohří, nové rozvojové plochy lokalizovat mimo území přírodního parku, nadregionálního biocentra Myslívna na Ohři a EVL Ohře. Nevhodná je rovněž chatová zástavba v rámci přírodního parku. - Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou novými výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší sila či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení) - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam nedaleké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří a přírodní park Dolní Poohří - Cíleně doplňovat do krajiny prvky krajinné zeleně ve formě ÚSES, interakčních prvků a zeleně podél stávajících komunikací, obnovovat původní polní cesty - Zachovat ochranu hodnot v MPZ Budyně nad Ohří a v Doksanech - Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny. - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely, klášter) - Zejména v sídlech se zachovalou strukturou a architekturou (Písty) respektovat při nové výstavbě měřítko a hmotu tradiční architektury
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyzovat vymezené zastavitelné plochy z hlediska jejich rozsahu a reálnosti naplnění, případně je přehodnotit tak, aby byl zachován harmonický vztah mezi sídlem a krajinou. - Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí sídel. - Umožnit širší využití brownfieldů jejich identifikací a označením v samostatné položce legendy územního plánu a stanovením základních limitů využití území ve vztahu k veřejnému zdraví, životnímu prostředí či záměrům v nadřazených dokumentacích. - Usměrnovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry. - Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty sídel a vhodně na ně navazovat. - Optimalizovat harmonický přechod sídel do krajiny. - Analyzovat možné negativní dopady z případného umístění technické infrastruktury v krajině.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit cennou říční krajinu podél Ohře, v kontextu SO ORP vysoká koncentrace přírodních hodnot, částečně chráněno už v ÚSES - Naprostá většina doporučení se týká vymezeného VKP údolní niva: zde by mělo funkční využití území a typy ploch být co nejvíc přírodně blízké, tj. je potřeba místy dodat zeď, přednostně biotopy. V částech nivy, které jsou ornou půdou, doporučujeme zvýšit podíl krajinné zeleně či obecně ESP a ESL a realizovat opatření bránící kontaminaci vody pesticidy a herbicidy - V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevyomezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat

<ul style="list-style-type: none"> - Lze vybrat plochy pro zvýšení kvality biotopů (včetně lesních) - ÚSES: z hlediska územní studie krajiny je vymezení bez problémů. Skoro všechny plochy jsou funkční. -
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat a obnovit přirozený režim vodních toků s důrazem na revitalizaci vodních toků s podporou retenční a akumulární schopnosti niv. - Budování a obnova vodních ploch pro zvýšení akumulární a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků. - Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady, apod.). - Vymezit nivy vodních toků jako VKP – nerozšiřovat zastavitelné území ve vymezených nivách vodních toků, v záplavovém území a v blízkosti vodních toků. - Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezit pouze s ohledem na odtokové poměry.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit stávající plochy lesa před zábořem
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy - Zaměřit se na zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - X
<p>Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)</p>
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat ochranu hodnot v MPZ Budyně nad Ohří - Zachovat ochranu kulturních hodnot v Doksanech. Podpořit v dlouhodobějším horizontu možnost stavebních úprav v areálu bývalého cukrovaru tak, aby byla odstraněna negativní dominantní komína a citlivě upraveny výrobní objekty - Lépe zakomponovat stávající FVE v Doksanech do sídla tak, aby bylo zmírněno jejich negativní působení na stávající kulturní hodnoty v území. - Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny. - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely, klášter) - Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit redukci vymezených ploch pro zástavbu v územních plánech, zejména těch, které nenavazují na původní urbanistickou strukturu. - Zejména u sídel s dochovanou původní urbanistickou stopou postupovat velice citlivě při

<p>vymezování nových zastavitelných ploch.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podpořit působení stávajících přirozených dominant v krajině. - Nenarušovat obraz historických sídel nevhodným umísťováním novodobých struktur zástavby na jeho okrajích. - Při umísťování nových staveb ctít terénní reliéf území a pohledové horizonty. - U nové výstavby navázat na původní urbánní strukturu sídel, obnovit a doplnit historická centra, zvýraznit jejich prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké zeleně. - Doplnění parků a veřejných prostranství v sídlech, zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinnou. - Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby. - Ozelenit okraje sídel, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou. - Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny. - Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně. - Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeď zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plužin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny. - Propojit jednotlivé části sídel pěšími, případně cykloturistickými cestami. - Eliminovat vlivy z případného působení staveb technické infrastruktury v krajině. - Podpora regenerace brownfieldů obcemi – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory regenerace brownfieldů, koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, případně odkup pozemků.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Může být velmi užitečné vytvořit strategii pro zlepšení kvality biotopů v rámci VKP údolní niva resp. ÚSES, včetně TTP, lesních porostů, tůní a mokřadů - Doporučujeme dodržovat plán péče o ZCHÚ Pístecký les, vytvářet příležitosti pro vyšší zadržování vody v této lokalitě a dobré podmínky pro zachování biotopů a druhové bohatosti - ÚSES: Nerealizované tj. nefunkční ÚSES prioritně realizovat (jsou zde jen menší plochy).
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podpora budování a obnovy vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků. - Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů. - Preferovat a prosazovat přirozenou akumulaci vod v krajině obnovou mokřadů, údolních niv a pramenišť. - Omezit v blízkosti vodních toků rozvoj zastavitelných ploch. - Dle místních podmínek lze v případě povolení výstavby v blízkosti vodních toků (v záplavovém území) požadovat posouzení odtokových poměrů s vyhodnocením případného vlivu na novou výstavbu a stávající stavební objekty. Pokud bude prokázáno negativní ovlivnění odtokových poměrů, požadovat vybudování kompenzačních opatření. - Podporovat vybudování přírodě blízkých prvků ve vymezených nivách vodních toků (tůně, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin apod.) pro podpoření retenční a akumulační schopnosti území.

<ul style="list-style-type: none"> - Podpořit zatravnění orbou využívaných pozemků ve vymezených nivách vodních toků. - Zamezit odvodňování území. - Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady apod.). - Zakrývání (zatrubňování) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných, skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu. Lze realizovat na úrovni obce s rozšířenou působností. - V zastavěném území prosazovat přírodě blízký charakter vodních toků s dostatečnou průtočnou kapacitou a pravidelnou údržbou. - U stávajících toků v zastavěném území pravidelně udržovat průtočný profil a objekty na toku. - V extravilánu nedovolovat údržbu vodních toků zahlobením, spíše podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat mimoprodukční funkce lesa - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinou skladbou dle stanovištních podmínek - Chránit okraje lesních komplexu před narušením, tzv. větrný plášť
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel - Realizovat vhodná přemostění vodních toků pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - x

6.1.5 Ok05 – Žabovřeský

124 – zemědělská krajina rovin v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Budyně nad Ohří, Žabovřesky nad Ohří
- Hydrografie: rybníčky v Břežanech nad Ohří
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy, sekundární trávníky a křoviny okolo Břežan nad Ohří
- Lidskou kultivací silně pozměněný typ krajin. Lesy zabírají méně než 10% plochy, 90% tvoří pole, louky, pastviny, ovocné sady, vinice, chmelnice, vesnická sídla). Nedílnou součástí zemědělské krajiny je i vesnické sídlo, které tvoří základní obytně-hospodářskou jednotku využití každé plužiny. Ze zemědělských kultur výrazně převládá orná půda. V chladnějších oblastech se významněji uplatňují i trvalé travní porosty (louky a pastviny). Mají pohledově otevřený charakter.

- Krajina 2. vegetačního stupně
- Krajiny rovin byly vymezeny na segmentech plochých povrchů (s výškovou členitostí 0-30 m). Krajiny rovin se vyskytují především v nížinách podél větších řek, např. v Polabí.
- Sídlní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respektovat hodnoty přírodního parku Dolní Poohří, nové rozvojové plochy lokalizovat mimo území přírodního parku, nadregionálního biocentra Myslívna na Ohři a EVL Ohře. Nevhodná je rovněž chatová zástavba v rámci přírodního parku. - Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou novými výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší sila či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení) - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam nedaleké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří a přírodní park Dolní Poohří - Cíleně doplňovat do krajiny prvky krajinné zeleně ve formě ÚSES, interakčních prvků a zeleně podél stávajících komunikací, obnovovat původní polní cesty - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyzovat vymezené zastavitelné plochy z hlediska jejich rozsahu a reálnosti naplnění, případně je přehodnotit tak, aby byl zachován harmonický vztah mezi sídlem a krajinou. - Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí sídel. - Usměřňovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry. - Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty sídel a vhodně na ně navazovat. - Optimalizovat harmonický přechod sídel do krajiny.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z hlediska přírodních hodnot je ve špatném stavu severní část, zde důrazně doporučujeme rozdělit velké půdní bloky novými ekologicky stabilnějšími plochami a liniemi (ESP, ESL), viz hlavní výkres, který ilustruje možné umístění. Je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny, plošné i liniové prvky jako remízky a aleje - Zvýšit podíl produkčních ploch, které jsou vstřícnější k biodiverzitě, např. lesů a agrolesnictví - Do území zasahuje segment VKP ze zákona údolní niva. Zde doporučujeme přizpůsobit využití vymezeného VKP údolní niva směrem k vyššímu zastoupení krajinné zeleně / ESP. - Lokálně cennější zbytky biotopů jsou zachyceny ve vrstvě VKP, lze uvážit registraci jako VKP - V území je minimum přírodních biotopů, je potřeba v rámci tvorby nových ESP navýšit jejich stav viz karty obcí - V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat - ÚSES: z hlediska územní studie krajiny je zde nedostatečná hustota sítě, je potřeba dořešit na úrovni ÚP, možnosti doplnění jsou ve výstupech ÚSK. Mnoho prvků není funkčních.
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách,

<p>budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.</p> <ul style="list-style-type: none"> - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezit pouze s ohledem na odtokové poměry. -
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozsáhlé pozemky s velkým množstvím nevýrazných i výrazných větvených údolnic – navrhnout rozčlenění biotechnickými prvky na dlouhých svazích (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy - vymezení jako prvky ÚSES, interakční prvky nebo plochy pro změny v krajině), zatravnění výrazných údolnic - V celém okrsku minimum výsadeb a bariér proti větrné erozi - navrhnout doplnění výsadeb proti větrné erozi (výsadby podél cest, vodních toků, větrolamy a lesní pásy - vymezení jako prvky ÚSES, interakční prvky nebo plochy pro změny v krajině) - Navrhnout aplikaci půdoochranných opatření na erozně ohrožených pozemcích a vyloučení širokořádkových plodin na erozně ohrožených pozemcích nad zástavbou, zatravnění silně erozně ohrožených částí pozemků - Velké půdní bloky doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinné hodnoty. Rozčlenění těchto bloků musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními. - Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu před zábořem. - Chránit stávající plochy lesa před zábořem, zejména v těch případech, kdy by došlo k rozdělení stávajícího souvislého lesního komplexu, který by byl zranitelný vůči abiotickým škodlivým činitelům (zejména vítr) - Respektovat doporučení na zalesnění
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy - Zaměřit se na komunikace vhodné pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - X
<p>Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)</p>
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit redukci vymezených ploch pro zástavbu v územních plánech, zejména těch, které nenavazují na původní urbanistickou strukturu. - U nové výstavby navázat na původní urbánní strukturu sídel, obnovit a doplnit historická centra, zvýraznit jejich prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké zeleně. - Doplnění parků a veřejných prostranství v sídlech, zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinnou. - Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby. - Ozelenit okraje sídel, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou. Stávající zastavěné území, včetně vymezených zastavitelných ploch citlivě propojit s krajinou pomocí výškově gradované zeleně. - Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny. - Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně.

<ul style="list-style-type: none"> - Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeleň zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plužin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny. - Podpora regenerace brownfieldů obcemi – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory regenerace brownfieldů, koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, případně odkup pozemků.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Může být užitečné vytvořit strategii pro výkup parcel nejen pro účely posílení přírodních hodnot v krajině, prioritizovat zde plochy ÚSES - Doporučujeme vytvořit prioritizaci návrhů ESP a ESL a v nich obsažených nových ploch přírodních biotopů (zejména mokřady, zatravnění, remízky) – tj. promyslet, které plochy z návrhu nových ESP a ESL (ekologicky stabilních ploch a linií) je prioritní realizovat nejen pro biodiverzitu, ale i jako opatření pro zlepšení malého vodního cyklu v krajině a zadržování vody. - ÚSES: Nerealizované tj. nefunkční ÚSES prioritně realizovat, opět postupně.
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů. - Zamezit odvodňování území.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozsáhlé pozemky s velkým množstvím nevýrazných větvených údolnic – rozčlenit biotechnickými prvky (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy) - V celém okrsku minimum výsadeb a bariér proti větrné erozi - doplnit výsadby proti větrné erozi (výsadby podél cest, vodních toků, větrolamy a lesní pásy) - Na erozně ohrožených částech pozemků s údolnicemi aplikovat půdoochranná opatření, nad zástavbou s vyloučením širokořádkových plodin z osevu, případně s umístěním biotechnických opatření na zpomalení odtoku na dlouhých svazích - Zatravnit silně erozně ohrožené části pozemků nad zástavbou - Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce. - Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci. - Chránit stávající plochy lesa před zábořem - Chránit okraj lesa (porostní plášť před narušením, aby nedošlo k rozdělení stávajícího souvislého lesního komplexu, který by byl zranitelný vůči abiotickým škodlivým činitelům (vítr) - Podporovat doporučení na zalesnění
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat dostupnost turistických cílů značením nových turistických tras pro pěší a jejich napojením značené trasy již existující - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu

<ul style="list-style-type: none"> - Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Prověřovat možnosti vedení cyklotras po již existujících polních a lesních cestách mimo silnice
Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu: <ul style="list-style-type: none"> - x

6.1.6 Ok06 – Račíněveský

124 - zemědělská krajina rovin v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Mšené Lázně, Martiněves, Bříza, Račíněves, Straškov – Vodochody, Mnetěš, Vražkov, Kleneč, Přestavky, Černouček, Budyně nad Ohří
- Hydrografie: potok Čepel, dolní tok Vražkovského potoka, Věšinská strouha, Rybníky v Mnetěši a Straškově - Vodochody
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): sekundární trávníky a křoviny v Martiněvsi, lesíky v okolí Straškova
- Lidskou kultivací silně pozměněný typ krajiny. Lesy zabírají méně než 10% plochy, 90% tvoří pole, louky, pastviny, ovocné sady, vinice, chmelnice, vesnická sídla). Nedílnou součástí zemědělské krajiny je i vesnické sídlo, které tvoří základní obytně-hospodářskou jednotku využití každé plužiny. Ze zemědělských kultur výrazně převládá orná půda. V chladnějších oblastech se významněji uplatňují i trvalé travní porosty (louky a pastviny). Mají pohledově otevřený charakter.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Krajiny rovin byly vymezeny na segmentech plochých povrchů (s výškovou členitostí 0-30 m). Krajiny rovin se vyskytují především v nížinách podél větších řek, v Polabí a moravských úvalech. Výjimečně se vyskytují i ve výše položených pánvích, především na Třeboňsku.
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu: <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou novými výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší sila či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení) - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam nedaleké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří a blízký přírodní park Dolní Poohří - Cíleně doplňovat do intenzivní zemědělské krajiny prvky krajinné zeleně ve formě ÚSES, interakčních prvků a zeleně podél stávajících komunikací, obnovovat původní polní cesty - Respektovat přírodní dominantu vrchu Vínek, zvážit její zpřístupnění polní cestou ve směru od nádraží nebo silnice - Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší

<p>zakomponování těchto objektů do krajiny.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely). - Obnovovat původní síť polních cest, zlepšovat propojování sídel pro pěší a cyklisty (např. ve směru Martiněves včetně jeho místních částí a Račiněvsí a Břízy) - Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby (pohledově exponované zemědělské objekty) v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí sídel. - Usměrnovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry. - Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty sídel a vhodně na ně navazovat. - Optimalizovat harmonický přechod sídel do krajiny. - Eliminovat důsledky starých ekologických zátěží. - Rekultivovat území těžby. - Podpořit znovuvyužití areálů brownfields.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozsáhlý OK z hlediska přírodních hodnot v tristním stavu - Důrazně doporučujeme rozdělit velké půdní bloky novými ekologicky stabilnějšími plochami a liniemi (ESP, ESL), viz hlavní výkres, který ilustruje možné umístění. Je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny, plošné i liniové prvky jako remízky a aleje - Zvýšit podíl produkčních ploch, které jsou vstřícnější k biodiverzitě, např. lesů a agrolesnictví - Bylo vymezeno VKP ze zákona údolní niva na Vražkovském potoce. Doporučujeme přizpůsobit využití vymezeného VKP údolní niva směrem k vyššímu zastoupení krajinné zeleně / ESP, plochy orné půdy by měly mít do 20 ha, do 50 % výměry nivy. - Lokálně cennější zbytky biotopů jsou zachyceny ve vrstvě VKP, lze prověřit a uvážit registraci jako VKP - V území je minimum přírodních biotopů, je potřeba v rámci tvorby nových ESP navýšit jejich stav viz karty obcí - V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat - ÚSES: z hlediska územní studie krajiny jsou zde dvě problémové lokality absence návaznosti ÚSES, je potřeba dořešit na úrovni ÚP
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat a obnovit přirozený režim vodních toků s důrazem na revitalizaci vodních toků s podporou retenční a akumulární schopnosti niv. - Budování a obnova vodních ploch pro zvýšení akumulární a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků. - Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady, apod.). - Vymezit nivy vodních toků jako VKP – nerozšiřovat zastavitelné území ve vymezených nivách vodních toků, v záplavovém území a v blízkosti vodních toků. - Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách,

<p>budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.</p> <ul style="list-style-type: none"> - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymežit pouze s ohledem na odtokové poměry.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozsáhlé pozemky s velkým množstvím nevýrazných větvených údolnic – navrhnout rozčlenění biotechnickými prvky na dlouhých svazích (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy - vymezení jako prvky ÚSES, interakční prvky nebo plochy pro změny v krajině) - V celém okrsku minimum výsadeb a bariér proti větrné erozi - navrhnout doplnění výsadeb proti větrné erozi (výsadby podél cest, vodních toků, větrolamy a lesní pásy - vymezení jako prvky ÚSES, interakční prvky nebo plochy pro změny v krajině) - Navrhnout aplikaci půdoochranných opatření na erozně ohrožených pozemcích a vyloučení širokořádkových plodin na erozně ohrožených pozemcích nad zástavbou - Velké půdní bloky doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinné hodnoty. Rozčlenění těchto bloků musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními. - Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu před zábořem. - Chránit důsledně stávající plochy lesa před zábořem - Respektovat doporučení na zalesnění
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy - Zaměřit se na zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plošně rozsáhlá ložiska nerostných surovin ve Straškově-Vodochodech, částečně jsou již těžené. Při případném dalším rozvoji těžby minimalizovat zábory půdního fondu v I. a II. třídě ochrany a respektovat systém ÚSES. Zohlednit požadavky zjišťovacího řízení z r. 2018. - V Račiněvsi vhodně využít plochu po těžbě nerostných surovin a zachovat část ploch přírodního charakteru na rekultivovaných plochách. Současně zajistit ochranu lokálního biocentra na ložisku Straškov-Račiněves. - U ložiska v Mšeném-lázních u stávajícího těženého ložiska minimalizovat zásahy na půdě v I. třídě ochrany a zahrnout plochu výhledově do systému ÚSES.
<p>Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)</p>
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří a Hazmburk před nešetrnou zástavbou výškovými objekty - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam nedaleké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří a blízký přírodní park Dolní Poohří - Cíleně doplňovat do intenzivní zemědělské krajiny prvky krajinné zeleně ve formě ÚSES, interakčních prvků a zeleně podél stávajících komunikací, obnovovat původní polní cesty - Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny. - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely). - Obnovovat původní síť polních cest, zlepšovat propojování sídel pro pěší a cyklisty (např. ve směru Martiněves včetně jeho místních částí a Račiněvsi a Břízy)

<ul style="list-style-type: none"> - Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zejména u sídel s dochovanou původní urbanistickou stopou postupovat velice citlivě při vymezování nových zastavitelných ploch. - Podpořit působení stávajících přirozených dominant v krajině. - Sídel dokoňovat výsadbou výškově gradované zeleně uvnitř sídla i na jeho okrajích. - Při umísťování nových staveb ctít terénní reliéf území a pohledové horizonty. - U nové výstavby navázat na původní urbánní strukturu sídel, obnovit a doplnit historická centra, zvýraznit jejich prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké zeleně. - Doplnění parků a veřejných prostranství v sídlech, zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinnou. - Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby. - Ozelenit okraje sídel, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou. - Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny. - Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně. - Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeď zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plužin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny. Sníží prašnost ze zemědělsky využívaného okolí. - Propojit jednotlivé sídla pěšími, případně cykloturistickými cestami s vazbou na turisticky zajímavé cíle v jejich okolí. - Podpora regenerace brownfieldů obcemi – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory regenerace brownfieldů, koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, případně odkup pozemků. - SEZ „Račíněves skládka“ představuje možný limit pro využití území, proto je nutné s ní v území počítat a případné záměry realizovat po prověření aktuálních hodnot kontaminace.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Může být užitečné vytvořit strategii pro výkup parcel nejen pro účely posílení přírodních hodnot v krajině, prioritizovat zde plochy ÚSES - Doporučujeme vytvořit prioritizaci návrhů ESP a ESL a v nich obsažených nových ploch přírodních biotopů (zejména mokřady, zatravnění, remízky, rekonstrukce druhově bohatých lesů) – tj. promyslet, které plochy z návrhu nových ESP a ESL (ekologicky stabilních ploch a linií) je prioritní realizovat nejen pro biodiverzitu, ale i jako opatření pro zlepšení malého vodního cyklu v krajině a zadržování vody. - ÚSES: Nerealizované tj. nefunkční ÚSES prioritně realizovat, opět postupně.
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podpora budování a obnovy vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků. - Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyvy) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů. - Preferovat a prosazovat přirozenou akumulaci vod v krajině obnovou mokřadů, údolních niv

a pramenišť.

- Omezit v blízkosti vodních toků rozvoj zastavitelných ploch.
- Dle místních podmínek lze v případě povolení výstavby v blízkosti vodních toků (v záplavovém území) požadovat posouzení odtokových poměrů s vyhodnocením případného vlivu na novou výstavbu a stávající stavební objekty. Pokud bude prokázáno negativní ovlivnění odtokových poměrů, požadovat vybudování kompenzačních opatření.
- Podporovat vybudování přírodně blízkých prvků ve vymezených nivách vodních toků (tůňe, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin apod.) pro podpoření retenční a akumulační schopnosti území.
- Podpořit zatravnění orbou využívaných pozemků ve vymezených nivách vodních toků.
- Zamezit odvodňování území.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůňe, mokřady apod.).
- Zakrývání (zatrubňování) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných, skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu. Lze realizovat na úrovni obce s rozšířenou působností.
- V zastavěném území prosazovat přírodně blízký charakter vodních toků s dostatečnou průtočnou kapacitou a pravidelnou údržbou.
- U stávajících toků v zastavěném území pravidelně udržovat průtočný profil a objekty na toku.
- V extravilánu nedovolovat údržbu vodních toků zahlobením, spíše podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv.

Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:

- Rozsáhlé pozemky s velkým množstvím nevýrazných větvených údolnic – rozčlenit biotechnickými prvky (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy)
- V celém okrsku minimum výsadeb a bariér proti větrné erozi - doplnit výsadby proti větrné erozi (výsadby podél cest, vodních toků, větrolamy a lesní pásy)
- I na mírně erozně ohrožených částech pozemků s údolnicemi aplikovat půdoochranná opatření, nad zástavbou s vyloučením širokořádkových plodin z osevu, případně s umístěním biotechnických opatření na zpomalení odtoku
- Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce.
- Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci.
- Chránit stávající plochy lesa před záborem
- Podporovat přírodně blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinou skladbou dle stanovištních podmínek
- Podporovat doporučení na zalesnění

Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:

- Podporovat dostupnost turistických cílů značením nových turistických tras pro pěší a jejich napojením značené trasy již existující
- Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu
- Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky
- Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na

<p>významných turistických trasách pro pěší a cyklisty</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plošně rozsáhlá ložiska nerostných surovin ve Straškově-Vodochodech, částečně jsou již těžené. Při případném dalším rozvoji těžby minimalizovat zábory půdního fondu v I. a II. třídě ochrany a respektovat systém ÚSES. Zohlednit požadavky zjišťovacího řízení z r. 2018. - V Račiněvsi vhodně využít plochu po těžbě nerostných surovin a zachovat část ploch přírodního charakteru na rekultivovaných plochách. Současně zajistit ochranu lokálního biocentra na ložisku Straškov-Račiněves. - U ložiska v Mšeném-lázních u stávajícího těženého ložiska minimalizovat zásahy na půdě v I. třídě ochrany a zahrnout plochu výhledově do systému ÚSES.

6.1.7 Ok07 – Přestavlký

1M1 - lesozemědělská krajina plošin a plochých pahorkatin v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Přestavky, Dušníky, Budyně nad Ohří
- Hydrografie: rybníčky v Dušníchách a Přestavlkách
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy, sekundární trávníky a křoviny západně od Přestavlk, méně západně od Dušníků
- Z pohledu vnitřní struktury se jedná o heterogenní, přechodový krajinný typ, charakteristický střídáním lesních a nelesních stanovišť. Zastoupení ploch porostlých dřevinou vegetací kolísá mezi 10% až 70%. Toto typické míšení signalizuje polohy zemědělsky méně úrodné, či stanovištně abnormálně pestré. Krajiny mají charakter převážně polootevřený.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Pro krajiny plošin a pahorkatin jsou charakteristické mírně zvlněné a měkké tvary tvořené rozčleněnými plošinami, pánvemi a plochými i členitými pahorkatinami. Jde o plochý až zvlněný reliéf o relativní členitosti do 150m.
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří a Hazmburk před nešetrnou zástavbou novými výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší sila či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení) - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam nedaleké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří a blízký přírodní park Dolní Poohří - Omezení necitlivé výstavby na exponovaném horizontu mezi Peruckou tabulí a Tereziínskou kotlinou - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES - Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší

- zakomponování těchto objektů do krajiny. Podpořit využití nevyužívaných areálů
- Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely).
- Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
- Obnovovat původní síť polních cest, zlepšovat propojování sídel pro pěší a cyklisty (např. ve směru Budyně - Nížebohy
- Zejména v sídlech se zachovalou strukturou a architekturou (Nížebohy) respektovat při nové výstavbě měřítko a hmotu tradiční architektury

Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:

- Analyzovat vymezené zastavitelné plochy z hlediska jejich rozsahu a reálnosti naplnění, případně je přehodnotit tak, aby byl zachován harmonický vztah mezi sídlem a krajinou.
- Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí sídel.
- Umožnit širší využití brownfieldů jejich identifikací a označením v samostatné položce legendy územního plánu a stanovením základních limitů využití území ve vztahu k veřejnému zdraví, životnímu prostředí či záměrům v nadřazených dokumentacích.
- Usměrnovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry.
- Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty sídel a vhodně na ně navazovat.
- Optimalizovat harmonický přechod sídel do krajiny.
- Umožnit širší využití brownfieldů jejich identifikací a označením v samostatné položce legendy územního plánu a stanovením základních limitů využití území ve vztahu k veřejnému zdraví, životnímu prostředí či záměrům v nadřazených dokumentacích.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- Stav ve srovnání se sousedním okrskem lepší, nicméně je potřeba přírodní hodnoty více rozvinout
- Doporučujeme rozdělit velké půdní bloky novými ekologicky stabilnějšími plochami a liniemi (ESP, ESL), viz hlavní výkres, který ilustruje možné umístění. Je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny, plošné i liniové prvky jako remízky a aleje
- Zvýšit podíl produkčních ploch, které jsou vstřícnější k biodiverzitě, např. lesů a agrolesnictví
- Lokálně cennější zbytky biotopů jsou zachyceny ve vrstvě VKP, lze uvážit registraci jako VKP
- V území je s výjimkou ZCHÚ Vrbka jen málo přírodních biotopů, je potřeba v rámci tvorby nových ESP navýšit jejich stav viz karty obcí
- V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat
- ÚSES: z hlediska územní studie krajiny je zde jedna lokalita absence návaznosti ÚSES, je potřeba dořešit na úrovni ÚP. Ilustrační návrh byl vytvořen.
-

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Zachovat a obnovit přirozený režim vodních toků s důrazem na revitalizaci vodních toků s podporou retenční a akumulární schopnosti niv.
- Budování a obnova vodních ploch pro zvýšení akumulární a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň,

<p>mokřady, apod.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vymezit nivy vodních toků jako VKP – nerozšiřovat zastavitelné území ve vymezených nivách vodních toků, v záplavovém území a v blízkosti vodních toků. - Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezit pouze s ohledem na odtokové poměry.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Navrhnout stabilizaci zatravněním dlouhé a výrazné údolnice - Navrhnout aplikaci půdoochranných opatření a vyloučení širokořádkových plodin na erozně ohrožených pozemcích s údolnicemi na východě nad zástavbou s případným přerušením svahu biotechnickým opatřením - Velké půdní bloky doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinné hodnoty. Rozčlenění těchto bloků musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními. - Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu před zábořem. - Chránit stávající plochy lesa před zábořem - Chránit porostní okraje lesa před zábořem
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy - Zaměřit se na zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - x
<p>Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)</p>
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří a Hazmburk před nešetrnou zástavbou výškovými objekty - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam nedaleké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří a blízký přírodní park Dolní Poohří - Omezení necitlivé výstavby na exponovaném horizontu mezi Peruckou tabulí a Tereziínskou kotlinou - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES - Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny. Podpořit využití nevyužívaných areálů - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely). - Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliárem a zelení
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit redukci vymezených ploch pro zástavbu v územních plánech, zejména těch, které nenavazují na původní urbanistickou strukturu. - Zejména u sídel s dochovanou původní urbanistickou stopou postupovat velice citlivě při vymezování nových zastavitelných ploch. - Podpořit působení stávajících přirozených dominant v krajině.

- Při umísťování nových staveb ctít terénní reliéf území a pohledové horizonty.
- Siluetu obce dokoňovat výsadbou výškově gradované zeleně na okrajích obce.
- U nové výstavby navázat na původní urbánní strukturu sídel, obnovit a doplnit historická centra, zvýraznit jejich prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké zeleně.
- Doplnění parků a veřejných prostranství v sídlech, zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinnou.
- Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby.
- Ozelenit okraje sídel, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou.
- Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny.
- Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně.
- Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeď zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plužin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny.
- Propojit jednotlivá sídla pěšími, případně cykloturistickými cestami s vazbou na turisticky zajímavé cíle.
- Co nejcitlivěji začlenit do krajiny plánovanou vysokorychlostní železniční trať.
- Podpora regenerace brownfieldů obcemi – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory regenerace brownfieldů, koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, případně odkup pozemků.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- Může být užitečné vytvořit strategii pro výkup parcel nejen pro účely posílení přírodních hodnot v krajině, prioritizovat nerealizované plochy ÚSES
- Doporučujeme vytvořit prioritizaci návrhů ESP a ESL a v nich obsažených nových ploch přírodních biotopů (zejména mokřady, zatravnění, remízky) – tj. promyslet, které plochy z návrhu nových ESP a ESL (ekologicky stabilních ploch a linií) je prioritní realizovat nejen pro biodiverzitu, ale i jako opatření pro zlepšení malého vodního cyklu v krajině a zadržování vody.
- ÚSES: Nerealizované tj. nefunkční ÚSES prioritně realizovat, opět postupně.

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Podpora budování a obnovy vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
- V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů.
- Preferovat a prosazovat přirozenou akumulaci vod v krajině obnovou mokřadů, údolních niv a pramenišť.
- Omezit v blízkosti vodních toků rozvoj zastavitelných ploch.
- Dle místních podmínek lze v případě povolení výstavby v blízkosti vodních toků (v záplavovém území) požadovat posouzení odtokových poměrů s vyhodnocením případného vlivu na novou výstavbu a stávající stavební objekty. Pokud bude prokázáno negativní ovlivnění odtokových poměrů, požadovat vybudování kompenzačních opatření.
- Podporovat vybudování přírodně blízkých prvků ve vymezených nivách vodních toků (tůň, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin apod.) pro

<p>podpoření retenční a akumulací schopnosti území.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podpořit zatravnění orbou využívaných pozemků ve vymezených nivách vodních toků. - Zamezit odvodňování území. - Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůňe, mokřady apod.). - Zakrývání (zatrubňování) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných, skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu. Lze realizovat na úrovni obce s rozšířenou působností. - V zastavěném území prosazovat přírodě blízký charakter vodních toků s dostatečnou průtočnou kapacitou a pravidelnou údržbou. - U stávajících toků v zastavěném území pravidelně udržovat průtočný profil a objekty na toku. - V extravilánu nedovolovat údržbu vodních toků zahluobením, spíše podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilizovat zatravněním dlouhé a výrazné údolnice - Navrhnout aplikaci půdoochranných opatření a vyloučení širokořádkových plodin na erozně ohrožených pozemcích s údolnicemi na východě nad zástavbou s případným přerušением svahu biotechnickým opatřením - Na mírněji erozně ohrožených pozemcích s identifikovanými údolnicemi aplikovat mírnější formu půdoochranných opatření - Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce. - Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci. - Podporovat mimoprodukční funkce lesa (protierozní, půdoochrannou) - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinnou skladbou dle stanovištních podmínek - Chránit porostní okraje lesa před otevřením a narušením celého lesního komplexu
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat dostupnost turistických cílů značením nových turistických tras pro pěší a jejich napojením značené trasy již existující - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - X

6.1.8 Ok08 – Židovický

1Z1 - zemědělská krajina plošin a plochých pahorkatin v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Budyně nad Ohří, Přestavlky, Dušníky, Nové Dvory, Doksany, Hrobce, Libotenice, Židovice, Roudnice nad Labem, Kleneč, Vražkov, Mnetěš, Černouček, Ctiněves, Kostomlaty pod Řípem, Krabčice, Bechlín, Libkovice pod Řípem, Horní Beřkovice
- Hydrografie: Libotenická strouha, Vražkovský potok, rybník v Hracholuskách, Čepel, nádrž u vrcholu Skála, v Kostomlatech pod Řípem
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy jižně od Kostomlat pod Řípem, lesíky, sekundární trávníky a křoviny na západním svahu Řípu, sekundární trávníky jižně od Podlusk
- Lidskou kultivací silně pozměněný typ krajiny. Lesy zabírají méně než 10% plochy, 90% tvoří pole, louky, pastviny, ovocné sady, vinice, chmelnice, vesnická sídla). Nedílnou součástí zemědělské krajiny je i vesnické sídlo, které tvoří základní obytně-hospodářskou jednotku využití každé plužiny. Ze zemědělských kultur výrazně převládá orná půda. V chladnějších oblastech se významněji uplatňují i trvalé travní porosty (louky a pastviny). Mají pohledově otevřený charakter.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Pro krajiny plošin a pahorkatin jsou charakteristické mírně zvlněné a měkké tvary tvořené rozčleněnými plošinami, pánvemi a plochými i členitými pahorkatinami. Jde o plochý až zvlněný reliéf o relativní členitosti do 150m.
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respektovat přírodní, kulturní a historickou dominantu hory Říp včetně všech přírodních, kulturních a estetických hodnot zde přítomných nebo k ní vázaných - Zachovat průhledy ve směru Říp – Roudnice a Říp – České Středohoří před nešetrou zástavbou novými výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší síla či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení) - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES - Respektovat a chránit stávající ZCHÚ a evropsky významné lokality a biocentra ÚSES - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Zamezit srůstání sousedních sídel, tj. Kostomlat a Libkovic - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely) - Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení - Zachovat ochranu kulturních hodnot v Doksanech. Podpořit v dlouhodobějším horizontu možnost stavebních úprav v areálu bývalého cukrovaru tak, aby byla odstraněna negativní dominantní komína a citlivě upraveny výrobní objekty
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit redukci vymezených ploch pro zástavbu v územních plánech, zejména těch, které nenavazují na původní urbanistickou strukturu.

- Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby (pohledově exponované zemědělské objekty) v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí sídel.
- Usměrnovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry.
- Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty sídel a vhodně na ně navazovat.
- Optimalizovat harmonický přechod sídel do krajiny.
- Podpořit znovuvyužití areálů brownfields.
- Do krajiny citlivě zakomponovat stavby dopravní a technické infrastruktury.
- Je nutno vést v patrnosti, že se v území vyskytují staré ekologické zátěže, které mohou limitovat využití území.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- Velmi rozlehlý okrsek, je zde obecně závažný nedostatek přírodních hodnot
- Doporučujeme rozdělit velké půdní bloky novými ekologicky stabilnějšími plochami a liniemi (ESP, ESL), viz hlavní výkres, který ilustruje možné umístění. Je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny, doplnit plošné i liniové prvky jako remízky a aleje
- Zvýšit podíl produkčních ploch, které jsou vstřícnější k biodiverzitě, např. lesy a agrolesnictví
- V území se nachází několik VKP ze zákona údolní niva.
- Doporučujeme přizpůsobit využití vymezeného VKP údolní niva směrem k vyššímu zastoupení krajinné zeleně / ESP (plochy orné půdy nepřerušované zelení pod 20 ha, do 50 % celkové výměry nivy) . V nivě naprosto není vhodné stavět. Podpořit konkrétní opatření zvyšující retenci, např. tůň, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin, apod.
- V území je minimum přírodních biotopů, je potřeba v rámci tvorby nových ESP navýšit jejich výměru viz karty obcí
- V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat
- ÚSES: z hlediska územní studie krajiny je zde místy nedostatečně vymezená síť a absence návazností mezi obcemi, možnost doplnění přikládáme.
- Zamezit odvodňování území, snižuje to kvalitu biotopů či znamená i jejich zánik
- I v zastavěném území prosazovat přírodě blízký charakter vodních toků s dostatečnou průtočnou kapacitou.
- V extravilánu je velmi nevhodné udržovat vodní toky zahloubením, je mnohem lepší podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv, který přímo souvisí s obnovou přírodních biotopů.

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Zachovat a obnovit přirozený režim vodních toků s důrazem na revitalizaci vodních toků s podporou retenční a akumulační schopnosti niv.
- Budování a obnova vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady, apod.).
- Vymezit nivy vodních toků jako VKP – nerozšiřovat zastavitelné území ve vymezených nivách vodních toků, v záplavovém území a v blízkosti vodních toků.
- Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.

<ul style="list-style-type: none"> - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezit pouze s ohledem na odtokové poměry.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na severozápadě rozsáhlé pozemky s velkým množstvím nevýrazných větvených údolnic – navrhnout rozčlenění biotechnickými prvky na dlouhých svazích (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy - vymezení jako prvky ÚSES, interakční prvky nebo plochy pro změny v krajině) - V celém okrsku málo výsadeb a bariér proti větrné erozi - navrhnout doplnění výsadeb proti větrné erozi (výsadby podél cest, vodních toků, větrolamy a lesní pásy - vymezení jako prvky ÚSES, interakční prvky nebo plochy pro změny v krajině) - Lokálně zatravnit erozně ohrožené části pozemků, navrhnout zatravnění četných výrazných údolnic v jižní polovině okrsku - Navrhnout aplikaci půdoochranných opatření na erozně ohrožených pozemcích a navíc vyloučení širokořádkových plodin na erozně ohrožených pozemcích nad zástavbou - Navrhnout na rozsáhlých blocích s dlouhými (byť mírnými svahy) biotechnické prvky ke zpomalení odtoku (meze, průlehy, travnaté pásy, travnaté polní cesty) - Velké půdní bloky doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinné hodnoty. Rozčlenění těchto bloků musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními. - Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu před zábořem. - Chránit stávající plochy lesa před zábořem, - Respektovat doporučení k zalesnění
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy - Zaměřit se na zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Případnou těžbu na ložisku Rohatce směřovat do větší vzdálenosti od zástavby, minimalizovat zábory kvalitní ZPF v I. a II. třídě ochrany. - Případnou budoucí těžbu nerostných surovin na ložisku Cítov 2-Kostomlaty směřovat na půdy ve II. třídě ochrany, minimalizovat zábory ZPF v I. třídě ochrany. - Pokud bude případná těžba na ložisku Podluský-Roudnice směřována mimo lokalitu letiště s výskytem sysla, OPVZ a zemědělské půdy ve vyšších třídách ochrany, je akceptovatelná. Avšak s ohledem na množství uvedených omezení a střetů doporučujeme směřovat další těžbu nerostných surovin do jiných ložisek.
<p>Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)</p>
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respektovat přírodní, kulturní a historickou dominantu hory Říp včetně všech přírodních, kulturních a estetických hodnot zde přítomných nebo k ní vázaných - Zachování mozaiky mezí, sadů, stepních společenstev a zemědělské půdy v dolní části Řípu - Zachovat průhledy ve směru Říp – Roudnice a Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou výškovými objekty - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES

- Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely)
- Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
- Zachovat ochranu kulturních hodnot v Doksanech. Podpořit v dlouhodobějším horizontu možnost stavebních úprav v areálu bývalého cukrovaru tak, aby byla odstraněna negativní dominanta komína a citlivě upraveny výrobní objekty
- Lépe zakomponovat stávající FVE v Doksanech do sídla tak, aby bylo zmírněno jejich negativní působení na stávající kulturní hodnoty v území.

Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:

- Zejména u sídel s dochovanou původní urbanistickou stopou postupovat velice citlivě při vymezování nových zastavitelných ploch.
- Podpořit působení stávajících přirozených dominant v krajině.
- Sídel dokoňovat výsadbou výškově gradované zeleně uvnitř sídla i na jeho okrajích.
- Při umísťování nových staveb ctít terénní reliéf území a pohledové horizonty.
- U nové výstavby navázat na původní urbanistickou strukturu sídel, obnovit a doplnit historická centra, zvýraznit jejich prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké zeleně.
- Doplnění parků a veřejných prostranství v sídlech, zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinnou.
- Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby.
- Ozelenit okraje sídel, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou, zajistit napojení na okolní krajinné struktury.
- Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny.
- Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně.
- Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeď zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plujin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny. Sníží prašnost ze zemědělsky využívaného okolí.
- Propojit jednotlivé sídla pěšími, případně cykloturistickými cestami s vazbou na turisticky zajímavé cíle v jejich okolí.
- Při projektování vysokorychlostní železniční trati je nutné minimalizovat možné vlivy na stávající přírodní i kulturní hodnoty a prvky ÚSES.
- Zajistit co nejcitlivější začlenění staveb technické infrastruktury do krajiny.
- Podpora regenerace brownfieldů obcemi – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory regenerace brownfieldů, koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, případně odkup pozemků.
- SEZ „Silážní žlaby Rohatec“ představuje možný limit pro využití území, proto je nutné s ní v území počítat a případné záměry realizovat po prověření aktuálních hodnot kontaminace.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- Podobně jako v jiných okrscích doporučujeme vytvořit strategii pro výkup parcel nejen pro účely posílení přírodních hodnot v krajině. Klíčová je samozřejmě i nastavení procesů s uživateli krajiny, které by postupně vedly k realizaci např. agrolesnických ploch a ploch lesů.
- Doporučujeme vytvořit prioritizaci návrhů ESP a ESL a v nich obsažených nových ploch přírodních biotopů (zejména mokřady, zatravnění, remízky) – tj. promyslet, které plochy z návrhu nových ESP a ESL (ekologicky stabilních ploch a linií) je prioritní realizovat nejen pro biodiverzitu, ale i jako opatření pro zlepšení malého vodního cyklu v krajině a zadržování vody.
- ÚSES: Nerealizované tj. nefunkční ÚSES realizovat prioritně, řešit nedostatek ploch zeleně.

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Podpora budování a obnovy vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
- V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů.
- Preferovat a prosazovat přirozenou akumulaci vod v krajině obnovou mokřadů, údolních niv a pramenišť.
- Omezit v blízkosti vodních toků rozvoj zastavitelných ploch.
- Dle místních podmínek lze v případě povolení výstavby v blízkosti vodních toků (v záplavovém území) požadovat posouzení odtokových poměrů s vyhodnocením případného vlivu na novou výstavbu a stávající stavební objekty. Pokud bude prokázáno negativní ovlivnění odtokových poměrů, požadovat vybudování kompenzačních opatření.
- Podporovat vybudování přírodě blízkých prvků ve vymezených nivách vodních toků (tůň, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin apod.) pro podpoření retenční a akumulační schopnosti území.
- Podpořit zatravnění orbou využívaných pozemků ve vymezených nivách vodních toků.
- Zamezit odvodňování území.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady apod.).
- Zakrývání (zatrubňování) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných, skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu. Lze realizovat na úrovni obce s rozšířenou působností.
- V zastavěném území prosazovat přírodě blízký charakter vodních toků s dostatečnou průtočnou kapacitou a pravidelnou údržbou.
- U stávajících toků v zastavěném území pravidelně udržovat průtočný profil a objekty na toku.
- V extravilánu nedovolovat údržbu vodních toků zahloubením, spíše podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv.

Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:

- Rozsáhlé pozemky s velkým množstvím nevýrazných větvených údolnic na severozápadě rozčlenit biotechnickými prvky (meze, průlehy, polní cesty, travnaté pásy)
- V celém okrsku málo výsadeb a bariér proti větrné erozi - doplnit výsadby proti větrné erozi (výsadby podél cest, vodních toků, větrolamy a lesní pásy)
- Na erozně ohrožených částech pozemků aplikovat půdoochranná opatření, nad zástavbou s vyloučením širokořádkových plodin z osevu, případně s umístěním biotechnických opatření na zpomalení odtoku
- Zatravnit silně erozně ohrožené části pozemků a výrazné údolnice v jihovýchodní polovině území
- Postupná přeměna intenzivně využívané produkční zemědělské krajiny v zemědělskou, trvale udržitelnou kulturní krajinu poskytující produkční (hospodářské) a mimoprodukční funkce.
- Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci.

<ul style="list-style-type: none"> - Podporovat mimoprodukční funkce lesa - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinou skladbou dle stanovištních podmínek - Podporovat doporučení k zalesnění
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat dostupnost turistických cílů značením nových turistických tras pro pěší a jejich napojením značené trasy již existující - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pokud bude případná těžba na ložisku Podlusky-Roudnice směřována mimo lokalitu letiště s výskytem sysla, OPVZ a zemědělské půdy ve vyšších třídách ochrany, je akceptovatelná. Avšak s ohledem na množství uvedených omezení a střetů doporučujeme směřovat další těžbu nerostných surovin do jiných ložisek.

6.1.9 Ok09 – Libotenický

1L9 – lesní krajina váťých písků v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Libotenice
- Hydrografie: bezvýznamných prvků
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy, sekundární trávníky severně, severozápadně od Libotenic
- Lidskými zásahy méně pozměněný, vzácně až přírodní, typ krajin. Lesní krajiny jsou charakteristické velkou převahou lesních porostů, lesy ve vymezených segmentech vždy zabírají nejméně 70% plochy a tvoří tedy krajinnou matici. Mají pohledově uzavřený charakter.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Krajiny váťých písků tvoří ploché písečné pokryvy, především ale soustavy písečných dun a mělkých depresí mezi nimi. Délka jednotlivých dun dosahuje i přes 1 km a výška až nad 10 m. Krajiny váťých písků jsou tvořeny písiky navátými větrem.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit kostel sv. Kateřiny před nevhodnou výstavbou v jeho blízkosti
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - V této části území nevymezovat plochy pro novou zástavbu.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lesní okrsek, velmi malý, prakticky celý je v ÚSES - ESP a ESL není nutné vymezovat, ani VKP - Je zde vhodné vytvořit co nejlepší podmínky pro biodiverzitu a ekosystémové služby vč.

<p>lokálního zadržování vody v krajině; je samozřejmě nutné chránit stávající přírodní hodnoty, nijak je nepoškozovat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doporučujeme se soustředit na zvyšování kvality přírodních biotopů - Plochy přír.biotopů nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat - ÚSES: v ÚP je potřeba vymezit regionální biocentrum, v současnosti je zde nesoulad.
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit stávající plochy lesa před zábořem, zejména v těch případech, kdy by mělo dojít k rozdělení stávajícího souvislého lesního komplexu, který by byl zranitelný vůči abiotickým škodlivým činitelům (zejména vítr)
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - x
<p>Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)</p>
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - x
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajistit napojení obce Libotenice na okolní krajinné struktury.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytvořit strategii pro zlepšování stavu ÚSES a kvality přírodních biotopů (tzn. jaké lokality obnovit, jaký má být cílový stav, zda někde dodat mokřady a tůňe, zvýšení druhové bohatosti, rozdílné věkové struktury, mrtvé dřevo apod.)
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - Zamezit odvodňování území.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinou skladbou dle stanovištních podmínek
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - x

6.1.10 Ok10 – Vrbický

1Z1 - zemědělská krajina plošin a plochých pahorkatin v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Vrbice, Chodouny, Černěves, Vědomice, Kyškovice
- Hydrografie: Obrtka, Záhorecká strouha, Úštěcký potok, Vodozbav
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy, sekundární trávníky a křoviny severně, severovýchodně od Vrbice
- Lidskou kultivací silně pozměněný typ krajiny. Lesy zabírají méně než 10% plochy, 90% tvoří pole, louky, pastviny, ovocné sady, vinice, chmelnice, vesnická sídla). Nedílnou součástí zemědělské krajiny je i vesnické sídlo, které tvoří základní obytně-hospodářskou jednotku využití každé plužiny. Ze zemědělských kultur výrazně převládá orná půda. V chladnějších oblastech se významněji uplatňují i trvalé travní porosty (louky a pastviny). Mají pohledově otevřený charakter.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Pro krajiny plošin a pahorkatin jsou charakteristické mírně zvlněné a měkké tvary tvořené rozčleněnými plošinami, pánvemi a plochými i členitými pahorkatinami. Jde o plochý až zvlněný reliéf o relativní členitosti do 150m.
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří před nešetrou zástavbou novými výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší sila či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení) - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam blízké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří - Respektovat přírodní dominantu vrchu Sovice s historickými hodnotami, zvážit její zpřístupnění pro turisty turistickou nebo naučnou trasou, případně umožnit výhledy do okolí. Nesměřovat nové plochy výstavby na svahy vrchu Sovice – zachovat odstup vrchu od zástavby. Rovněž v širším okolí neumísťovat nevhodné výškové stavby typu sil, stožárů, samostatně stojících areálů výroby. - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES - Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Zamezit srůstání sousedních sídel, tj. Chodounů a Lounek, Vědomic a Roudnice - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely) - Zejména v sídlech se zachovalou strukturou a architekturou respektovat při nové výstavbě měřítko a hmotu tradiční architektury
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvážit redukci vymezených ploch pro zástavbu v územních plánech, zejména těch, které nenavazují na původní urbanistickou strukturu. - Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní

<p>urbanistickou kompozicí sídel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Do krajiny citlivě zakomponovat stavby dopravní a technické infrastruktury. - Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí sídel.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Důrazně doporučujeme rozdělit velké půdní bloky novými ekologicky stabilnějšími plochami a liniemi (ESP, ESL), včetně ploch přírodních biotopů, které by měly tvořit min 50 % výměry nových ESP a ESL. Ilustrační nákres je dostupný viz hlavní výkres. Je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny, plošné i liniové prvky jako remízky a aleje - Zvýšit podíl produkčních ploch, které jsou vstřícnější k biodiverzitě, např. lesů a agrolesnictví - V území je minimum přírodních biotopů, je potřeba v rámci tvorby nových ESP navýšit jejich stav viz karty obcí - V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat - Nejcennější plochy je vhodné, pokud to okolnosti umožní, registrovat jako VKP - ÚSES: z hlediska územní studie krajiny je zde nesoulad mezi vymezením v ZÚR a ÚP, nesrovnalosti je potřeba odstranit
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat a obnovit přirozený režim vodních toků s důrazem na revitalizaci vodních toků s podporou retenční a akumulární schopnosti niv. - Budování a obnova vodních ploch pro zvýšení akumulární a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků. - Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovacího detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady, apod.). - Vymezit nivy vodních toků jako VKP – nerozšiřovat zastavitelné území ve vymezených nivách vodních toků, v záplavovém území a v blízkosti vodních toků. - Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezit pouze s ohledem na odtokové poměry.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na erozně ohrožených částech pozemků především nad zástavbou navrhnout aplikaci půdoochranných opatření s vyloučením širokořádkových plodin z osevu - Velké půdní bloky v okolí obce Vrbice doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinné hodnoty. Rozčlenění těchto bloků musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními. - Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu před zábořem. - Chránit stávající plochy lesa před zábořem, zejména menší lesíky, které plní hlavně mimoprodukční funkce lesa (ekostabilizační, protierozní, rekreační, krajinářskou) - Respektovat doporučení na zalesnění
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině

<ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy - Zaměřit se na komunikace vhodné pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu: <ul style="list-style-type: none"> - Při případném rozvoji těžby minimalizovat zásahy do lesních porostů, preferovat zemědělskou půdu v nižších třídách ochrany.
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)
Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu: <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou výškovými objekty - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam blízké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří - Respektovat přírodní dominantu vrchu Sovice - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES - Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely) - Zejména v sídlech se zachovalou strukturou a architekturou respektovat při nové výstavbě měřítko a hmotu tradiční architektury - Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu: <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat stávající siluetu sídel. Doplnit ozelenění v jejich okrajových částech a sídla propojit s okolní krajinou pomocí výškově gradované zeleně. Zajistit napojení obce na okolní krajinné struktury - Doplnit komunikační síť pro pěší a turisty - Stávající zastavěné území, včetně vymezených zastavitelných ploch citlivě propojit s krajinou pomocí výškově gradované zeleně - Zajistit co nejcitlivější začlenění staveb technické infrastruktury do krajiny - Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně
Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny: <ul style="list-style-type: none"> - Může být užitečné vytvořit strategii pro výkup parcel (nejen) pro účely posílení přírodních hodnot v krajině - Doporučujeme vytvořit prioritizaci návrhů ESP a ESL a v nich obsažených nových ploch přírodních biotopů (zejména mokřady, zatravnění, remízky, druhově bohaté lesy) – tj. promyslet, které plochy z návrhu nových ESP a ESL (ekologicky stabilních ploch a linií) je prioritní realizovat nejen pro biodiverzitu, ale i jako opatření pro zlepšení malého vodního cyklu v krajině a zadržování vody. - ÚSES: Nerealizované tj. nefunkční ÚSES prioritně realizovat, vymezit IP.
Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny: <ul style="list-style-type: none"> - Podpora budování a obnovy vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků. - Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.

- V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů.
- Preferovat a prosazovat přirozenou akumulaci vod v krajině obnovou mokřadů, údolních niv a pramenišť.
- Omezit v blízkosti vodních toků rozvoj zastavitelných ploch.
- Dle místních podmínek lze v případě povolení výstavby v blízkosti vodních toků (v záplavovém území) požadovat posouzení odtokových poměrů s vyhodnocením případného vlivu na novou výstavbu a stávající stavební objekty. Pokud bude prokázáno negativní ovlivnění odtokových poměrů, požadovat vybudování kompenzačních opatření.
- Podporovat vybudování přírodě blízkých prvků ve vymezených nivách vodních toků (tůňe, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin apod.) pro podpoření retenční a akumulační schopnosti území.
- Podpořit zatravnění orbou využívaných pozemků ve vymezených nivách vodních toků.
- Zamezit odvodňování území.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůňe, mokřady apod.).
- Zakrývání (zatrubňování) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných, skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu. Lze realizovat na úrovni obce s rozšířenou působností.
- V zastavěném území prosazovat přírodě blízký charakter vodních toků s dostatečnou průtočnou kapacitou a pravidelnou údržbou.
- U stávajících toků v zastavěném území pravidelně udržovat průtočný profil a objekty na toku.
- V extravilánu nedovolovat údržbu vodních toků zahloubením, spíše podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv.

Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:

- Na erozně ohrožených částech pozemků především nad zástavbou aplikovat půdoochranná opatření s vyloučením širokořádkových plodin z osevu
- Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu, degradaci a kontaminaci.
- Podporovat mimoprodukčních funkcí lesa
- Podporovat doporučení na zalesnění

Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:

- Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu
- Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky
- Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty
- Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími
- Prověřovat možnosti vedení cyklotras po již existujících polních a lesních cestách mimo silnice

Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:

- x

6.1.11 Ok11 – Kyškovický

1M9 – lesozemědělská krajina vátých písků v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Vrbice, Chodouny, Černěves, Vědomice, Kyškovice, Brzánky
- Hydrografie: rybníčky ve Vetlé a okolí
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy západně od Kyškovic
- Z pohledu vnitřní struktury se jedná o heterogenní, přechodový krajinný typ, charakteristický střídáním lesních a nelesních stanovišť. Zastoupení ploch porostlých dřevinnou vegetací kolísá mezi 10% až 70%. Toto typické míšení signalizuje polohy zemědělsky méně úrodné, či stanovištně abnormálně pestré. Krajiny mají charakter převážně polootevřený.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Krajiny vátých písků tvoří ploché písečné pokryvy, především ale soustavy písečných dun a mělkých depresí mezi nimi. Délka jednotlivých dun dosahuje i přes 1 km a výška až nad 10 m. Krajiny vátých písků jsou tvořeny písky navátými větrem.
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší sila či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení) - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam blízké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří - Chránit a dle možností rozšiřovat přírodní prvky podél toku Labe, zachovat a rozvíjet okolní zeleň, omezovat další technické úpravy koryta a podporovat šetrné rekreační aktivity podél toku - Zachovávat, chránit a respektovat tradiční obraz sídel, jejich převažující historický charakter a citlivé zapojení sídel do krajiny humny a zahradami - Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování - Respektovat a chránit stávající biocentra ÚSES - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely) - Zejména v sídlech se zachovalou strukturou a architekturou respektovat při nové výstavbě měřítko a hmotu tradiční architektury - Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyzovat vymezené zastavitelné plochy z hlediska jejich rozsahu a reálnosti naplnění, případně je přehodnotit tak, aby byl zachován harmonický vztah mezi sídlem a krajinou. - Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí sídel. Usměřňovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřeným prostorovými parametry. - Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty sídel a vhodně na ně navazovat. - Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně.

- Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeleň zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plužin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny.
- Propojit jednotlivé části sídel pěšími, případně cykloturistickými cestami.
- Optimalizovat harmonický přechod sídel do krajiny.
- Analyzovat možné negativní dopady z případného umístění fotovoltaické elektrárny v krajině.
- Analyzovat možné negativní dopady z umístění technické infrastruktury na krajinný ráz.
- Umožnit širší využití brownfieldů jejich identifikací a označením v samostatné položce legendy územního plánu a stanovením základních limitů využití území ve vztahu k veřejnému zdraví, životnímu prostředí či záměrům v nadřazených dokumentacích.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- U tohoto okrsku by mělo být dostačující lokální doplnění půdních bloků novými ekologicky stabilnějšími plochami a liniemi (ESP, ESL), viz hlavní výkres, který ilustruje možné umístění. Je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny, plošně i liniové prvky jako remízky a aleje
- V území je více biotopů: v plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezařezávat. Lze se soustředit na zlepšování stavu a kvality biotopů.
- Cennější části je vhodné více chránit, nelesní jako VKP, lesní nejlépe skrze lepší LHP (viz vrstva VKP)
- ÚSES: z hlediska územní studie krajiny je vymezení bez problémů

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
- V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezen pouze s ohledem na odtokové poměry.

Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:

- Chránit stávající plochy lesa před zábořem
- Chránit porostní okraje před narušením (snížení stability lesního komplexu)

Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:

- Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině
- Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy

Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:

- Plošně rozsáhlé ložisko štěrkopísků Černěves-Chodouny. Případnou těžbu nerostných surovin směřovat do dostatečné vzdálenosti od zástavby obce (nad 200 m) a omezit zásahy do lesních porostů v co největší míře. Zajistit dopravní obslužnost vedoucí mimo zástavbu obce. Zajistit ochranu územního systému ekologické stability.
- Při plánování budoucích rekultivací preferovat přírodě blízké způsoby, které zajistí současně vyšší diverzitu krajiny.

Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)

Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:

- Zachovat průhledy ve směru Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou výškovými objekty
- Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam blízké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří
- Podporovat přírodnější charakter toku Labe, zachovat a rozvíjet okolní zeleň, omezovat další technické úpravy koryta a podporovat rekreační aktivity podél toku
- Zachovávat, chránit a respektovat tradiční obraz sídel, jejich převažující historický charakter a citlivé zapojení sídel do krajiny humny a zahradami
- Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování
- Respektovat a chránit stávající biocentra ÚSES
- Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely)
- Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení

Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:

- Zvážit redukci vymezených ploch pro zástavbu v územních plánech, zejména těch, které nenavazují na původní urbanistickou strukturu.
- Zejména u sídel s dochovanou původní urbanistickou stopou postupovat velice citlivě při vymezování nových zastavitelných ploch.
- Podpořit působení stávajících přirozených dominant v krajině.
- Siluetu obce dokoňovat výsadbou výškově gradované zeleně na okrajích obce
- Při umísťování nových staveb ctít terénní reliéf území a pohledové horizonty.
- U nové výstavby navázat na původní urbánní strukturu sídel, obnovit a doplnit historická centra, zvýraznit jejich prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké zeleně.
- Doplněním veřejných prostranství v sídlech, zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinou.
- Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby.
- Ozelenit okraje sídel, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou.
- Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny.
- Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně.
- Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeď zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plužin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny.
- Propojit jednotlivé části území pěšími, případně cykloturistickými cestami s vazbou na turisticky zajímavé cíle.
- Podpora regenerace brownfieldů obcemi – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory regenerace brownfieldů, koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, případně odkup pozemků.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- Může být užitečné vytvořit strategii pro výkup parcel nejen pro účely posílení přírodních hodnot v krajině
- Protože OK je na tom lépe než mnoho jiných. Velmi doporučujeme se soustředit na komplexní zvýšení kvality přírodních biotopů, zejména těch, které jsou v ÚSES,

<p>managementu území pro vybrané druhy organismů a drobných opatření pro zvýšení zadržování vody v krajině. Podstatná je tvorba tůňek a mokřadů i v lesích, tvorba kvalitních TTP, kvalitních lesních společenstev apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ÚSES: Nerealizované tj. nefunkční ÚSES jsou jen ve dvou lokalitách, lze je citlivě realizovat
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů. - Zamezit odvodňování území.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s dřevinou skladbou dle stanovištních podmínek
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Prověřovat možnosti vedení cyklotras po již existujících polních a lesních cestách mimo silnice
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plošně rozsáhlé ložisko štěrkopísků Černěves-Chodouny. U případné těžby zajistit dopravní obslužnost vedoucí mimo zástavbu obce. Při plánování budoucích rekultivací preferovat přírodě blízké způsoby, které zajistí současně vyšší diverzitu krajiny.

6.1.12 Ok12 – Brzánecký

1M5 - lesozemědělská krajina rozřezaných tabulí v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Brzánky, Vrbice
- Hydrografie: zatopený lom u Sovice
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy okolo Obrtky, křoviny a sekundární trávníky v širším okolí vrchu Sovice
- Z pohledu vnitřní struktury se jedná o heterogenní, přechodový krajinný typ, charakteristický střídáním lesních a nelesních stanovišť. Zastoupení ploch porostlých dřevinou vegetací kolísá mezi 10% až 70%. Toto typické míšení signalizuje polohy zemědělsky méně úrodné, či stanovištně abnormálně pestré. Krajiny mají charakter převážně polootevřený.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Krajiny rozřezaných tabulí tvoří plošiny a zvlněné plošiny na subhorizontálně uložených pevných, křídových sedimentech. Mají výrazné, rozřezané okraje. Silně ukloněné plošiny na okraji vytvářejí výrazné asymetrické hřbety - kuesty. Okraje tabulí jsou rozčleněny zářezy menších vodních toků, které jsou výrazné, strmé, místy skalnaté a mají až charakter mělkých

kaňonů. Krajiny rozřezaných tabulí jsou typickým fenoménem České křídové tabule a nacházejí se zejména po jejím obvodu.

- Sídlní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat průhledy ve směru Říp – Roudnice a Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou novými výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší sila či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení) - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam blízké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří - Respektovat přírodní dominantu vrchu Sovice s historickými hodnotami, zvážit její zpřístupnění pro turisty turistickou nebo naučnou trasou, případně umožnit výhledy do okolí. Nesměřovat nové plochy výstavby na svahy vrchu Sovice – zachovat odstup vrchu od zástavby. Rovněž v širším okolí neumísťovat nevhodné výškové stavby typu sil, stožárů, samostatně stojících areálů výroby. - Zachovávat, chránit a respektovat tradiční obraz sídla Brzánky - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obci - Zamezit výstavbě staveb, které by měřítkem přesáhly běžné měřítko v krajině, výškových staveb, které by svou výškou přesáhly vymezené horizonty
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Usměrnovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry. - Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty a vhodně na ně navazovat. - Optimalizovat harmonický přechod sídla do krajiny.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - V tomto velmi malém okrsku lze lokálně doplnit několik liniových prvků zeleně či ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP, ESL), viz hlavní výkres. Doporučujeme se soustředit na management tj. péči o biotopy. - Zvýšit podíl produkčních ploch, které jsou vstřícnější k biodiverzitě, např. lesů a agrolesnictví - V území je více přírodních biotopů, je potřeba v rámci tvorby nových ESP navýšit jejich stav viz karty obcí - V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat - ÚSES: z hlediska územní studie krajiny je vymezení bez problémů
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat a obnovit přirozený režim vodních toků s důrazem na revitalizaci vodních toků s podporou retenční a akumulační schopnosti niv. - Budování a obnova vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků. - Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady, apod.). - Vymezit nivy vodních toků jako VKP – nerozšiřovat zastavitelné území ve vymezených nivách

<p>vodních toků, v záplavovém území a v blízkosti vodních toků.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezit pouze s ohledem na odtokové poměry.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na erozně ohrožených částech pozemků nad zástavbou Vetlé navrhnout aplikaci půdoochranných opatření s vyloučením širokořádkových plodin z osevu - Chránit stávající plochy lesa před zábořem - Chránit porostní okraje před narušením
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - x
<p>Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)</p>
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zachovat průhledy ve směru Říp – Roudnice a Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou výškovými objekty - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam blízké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří - Respektovat přírodní dominantu vrchu Sovice s historickými hodnotami, zvážit její zpřístupnění pro turisty turistickou nebo naučnou trasou, umožnit výhledy do okolí - Zachovávat, chránit a respektovat tradiční obraz sídla Brzánky
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeleň zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plužin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny. - Propojit jednotlivé části území pěšími, případně cykloturistickými cestami s vazbou na turisticky zajímavé cíle.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doporučujeme vytvořit strategii pro výkup parcel nejen pro účely posílení přírodních hodnot v krajině - Protože OK je na tom lépe než mnoho jiných, doporučujeme se soustředit na komplexní zvýšení kvality přírodních biotopů, zejména těch, které jsou v ÚSES, managementu území pro vybrané druhy organismů a drobných opatření pro zvýšení zadržování vody v krajině (tvorba tůňek a mokřadů i v lesích apod.), zlepšování mikroklimatu - ÚSES: nerealizované tj. nefunkční ÚSES (2 segmenty) lze citlivě realizovat.
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podpora budování a obnovy vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků. - Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční

<p>funkce krajiny.</p> <ul style="list-style-type: none"> - V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů. - Preferovat a prosazovat přirozenou akumulaci vod v krajině obnovou mokřadů, údolních niv a pramenišť. - Omezit v blízkosti vodních toků rozvoj zastavitelných ploch. - Dle místních podmínek lze v případě povolení výstavby v blízkosti vodních toků (v záplavovém území) požadovat posouzení odtokových poměrů s vyhodnocením případného vlivu na novou výstavbu a stávající stavební objekty. Pokud bude prokázáno negativní ovlivnění odtokových poměrů, požadovat vybudování kompenzačních opatření. - Podporovat vybudování přírodě blízkých prvků ve vymezených nivách vodních toků (tůňe, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin apod.) pro podpoření retenční a akumulační schopnosti území. - Podpořit zatravnění orbou využívaných pozemků ve vymezených nivách vodních toků. - Zamezit odvodňování území. - Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůňe, mokřady apod.). - Zakrývání (zatrubňování) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných, skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu. Lze realizovat na úrovni obce s rozšířenou působností. - V zastavěném území prosazovat přírodě blízký charakter vodních toků s dostatečnou průtočnou kapacitou a pravidelnou údržbou. - U stávajících toků v zastavěném území pravidelně udržovat průtočný profil a objekty na toku. - V extravilánu nedovolovat údržbu vodních toků zahlobením, spíše podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv. 	<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na erozně ohrožených částech pozemků nad zástavbou Vetlé aplikovat půdoochranná opatření s vyloučením širokořádkových plodin z osevu - Zachovat zatravnění v sadech na severním svahu Sovice a zajistit stabilizaci meziřadí na vinicích na jižním svahu - Podporovat mimoprodukční funkce lesa - Podporovat ochranu porostních okrajů před narušením
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat dostupnost turistických cílů značením nových turistických tras pro pěší a jejich napojením značené trasy již existující - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími 	<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - x

6.1.13 Ok13 – Labský

1M11 - lesozemědělská krajina širokých říčních niv v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Chodouny, Černěves, Vědomice, Kyškovice, Brzánky, Záluží, Dobříň, Roudnice nad Labem, Židovice, Hrobce, Libotenice
- Hydrografie: Labe a jeho ramena
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy podél Labe
- Z pohledu vnitřní struktury se jedná o heterogenní, přechodový krajinný typ, charakteristický střídáním lesních a nelesních stanovišť. Zastoupení ploch porostlých dřevinou vegetací kolísá mezi 10% až 70%. Toto typické míšení signalizuje polohy zemědělsky méně úrodné, či stanovištně abnormálně pestré. Krajiny mají charakter převážně polootevřený.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Krajiny širokých říčních niv se nacházejí v nížinách a úvalech podél větších vodních toků a dosahují šířky od 1 do 6 km. Nivy tvoří rovinné povrchy, které jsou v detailu členěny až 3 m hlubokými starými koryty, břehovými valy a dalšími vyvýšeninami. V přirozeném stavu se jedná o velmi dynamický typ krajiny, s častými změnami koryta toku, povodněmi, maximální produkcí biomasy a zvláštními typy lesů. Na rozdíl od jiných našich krajin měly množství tůň.
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit a dle možností rozšiřovat přírodní prvky podél toku Labe, zachovat a rozvíjet okolní zeleň, omezovat další technické úpravy koryta a podporovat šetrné rekreační aktivity podél toku - Zachovat ochranu hodnot v MPZ Roudnice. Velmi citlivě řešit zástavu severně od centra Roudnice ve Vědomicích, zachovat průhledy na historické centrum města - Zachovávat, chránit a respektovat tradiční obraz sídel, jejich převažující historický charakter a citlivé zapojení sídel do krajiny humny a zahradami - Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny - Respektovat a chránit stávající ZCHÚ a evropsky významnou lokalitu Dobříňský háj a biocentra ÚSES - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely) <p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí sídel. - Usměrnovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry. - Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty sídel a vhodně na ně navazovat. - Optimalizovat harmonický přechod sídel do krajiny.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- V tomto velmi malém okrsku lze lokálně doplnit několik liniových prvků zeleně či ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP, ESL), viz hlavní výkres. Doporučujeme obnovu tůní a malých mokřadů a výsadbu skupinek dřevin.
- Podobně jako v jiných okrscích i zde může být užitečné zvýšit podíl produkčních ploch, které jsou vstřícnější k biodiverzitě, např. lesů a agrolesnictví
- V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat
- Vymezena jedna lokalita potenciálně vhodná pro VKP
- ÚSES: nesoulad mezi ZÚR a ÚP řešit na odpovídající úrovni plánovací dokumentace. Lze doplnit funkční interakční prvky.

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

-

Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:

- Chránit důsledně stávající plochy lesa před zábořem
- Respektovat doporučení na zalesnění

Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:

- Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině
- Zaměřit se na zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel pro pěší a cyklisty

Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:

- Plošně rozsáhlé ložisko Račice u Štětí-Dobříň je ve střetu s řadou limitů v území. Těžba je akceptovatelná pouze na některých dílčích plochách, u ostatních ji nelze doporučit s ohledem na maloplošné zvláště chráněné území, regionální biocentra ÚSES, aktivní zónu záplavového území a záplavové území Q₁₀₀. S ohledem na budoucí rozvoj obcí a pro prevenci negativních vlivů na životní prostředí (dopravní zátěž, hluk, riziko narušení vodních zdrojů) je případná těžba možná pouze v akceptovatelné vzdálenosti od zastavitelného území (min. 100-200 m). Avšak s ohledem na množství ložisek a uvedených omezení doporučujeme směřovat další těžbu nerostných surovin do jiných ložisek.

Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)**Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:**

- Podporovat přírodnější charakter toku Labe, zachovat a rozvíjet okolní zeleň, omezovat další technické úpravy koryta a podporovat rekreační aktivity podél toku
- Zachovat ochranu hodnot v MPZ Roudnice. Velmi citlivě řešit zástavu severně od centra Roudnice ve Vědomicích, zachovat průhledy na historické centrum města
- Zachovávat, chránit a respektovat tradiční obraz sídel, jejich převažující historický charakter a citlivé zapojení sídel do krajiny humny a zahradami
- Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely)
- Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení

Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:

- Zejména u sídel s dochovanou původní urbanistickou stopou postupovat velice citlivě při vymezování nových zastavitelných ploch.
- Podpořit působení stávajících přirozených dominant v krajině.
- Při umísťování nových staveb ctít terénní reliéf území a pohledové horizonty.
- Siluetu obce dokončit výsadbou výškově gradované zeleně na okrajích obce.
- U nové výstavby navázat na původní urbánní strukturu sídel, obnovit a doplnit historická centra, zvýraznit jejich prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké

<p>zeleně.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit významné pohledy nebo průhledy na esteticky hodnotná a významná místa v území. - Doplnění parků a veřejných prostranství v sídlech, zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinnou. - Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby. - Ozelenit okraje sídel, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou. - Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny. - Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně. - Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeď zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plujin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny. - Propojit jednotlivá sídla pěšími, případně cykloturistickými cestami s vazbou na turisticky zajímavé cíle.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tento okrsek je podobně jako Brzánecký v lepším stavu než mnoho jiných v SO ORP, je proto nejvhodnější soustředit na komplexní zvýšení kvality přírodních biotopů, zejména těch, které jsou v ÚSES, managementu území pro vybrané druhy organismů a drobných opatření pro zvýšení zadržování vody v krajině (tvorba tůň a mokřadů i v lesích apod.). - Vhodná jsou opatření podporující biodiverzitu a zároveň zlepšování mikroklimatu: tvorba druhově pestrých a odolných lesů, různověkých, s podílem mrtvého dřeva.
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <p>-</p>
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat mimoprodukční funkce lesa - Chránit břehové porosty - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinou skladbou dle stanovištních podmínek
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícím - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel - Realizovat vhodná přemostění vodních toků pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plošně rozsáhlé ložisko Račice u Štětí-Dobříň je ve střetu s řadou limitů v území. Těžba je akceptovatelná pouze na některých dílčích plochách, u ostatních ji nelze doporučit s ohledem na maloplošné zvláště chráněné území, regionální biocentra ÚSES, aktivní zónu záplavového území a záplavové území Q₁₀₀. S ohledem na budoucí rozvoj obcí a pro prevenci negativních vlivů na životní prostředí (dopravní zátěž, hluk, riziko narušení vodních zdrojů) je případná těžba možná pouze v akceptovatelné vzdálenosti od zastavitelného území (min. 100-200 m). Avšak s ohledem na množství ložisek a uvedených omezení doporučujeme směřovat další těžbu nerostných surovin do jiných ložisek.

6.1.14 Ok14 – Roudnický

1U0 – urbanizovaná krajina v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Roudnice nad Labem
- Hydrografie: bez významných prvků
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesíky v části Bezděkov
- Člověkem nejintenzivněji ovlivněný typ krajiny. Je charakteristický převahou budov, zpevněných ploch a otevřených technologií. Jedná se zejména o funkční typ ploch pro městský typ bydlení, průmyslovou výrobu, rekreaci a technickou infrastrukturu. Rozhodující pro tyto krajiny jsou intenzivní urbanizační procesy, které zrušily tradiční funkční jednotku naší krajiny - pluzinu s vesnicí. Urbanizované krajiny mohou obsahovat i nezastavěné plochy (parky, zahrady, chatové kolonie, zbytkové enklávy krajiny předchozích - menší plochy lesa, rybníků, zemědělských kultur).
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými pluzinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit a dle možností rozšiřovat přírodní prvky podél toku Labe, zachovat a rozvíjet okolní zeleň, omezovat další technické úpravy koryta a podporovat šetrné rekreační aktivity podél toku - Zachovat ochranu hodnot v MPZ Roudnice. Velmi citlivě řešit zástavu severně od centra Roudnice ve Vědomicích, zachovat průhledy na historické centrum města - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Zamezit výstavbě staveb, které by měřítkem přesáhly běžné měřítko v krajině - Novou zástavu nelokalizovat do přírodních ploch v jihovýchodní části území – tj. ve směru na vrch Hostěraz a Krabčickou oboru za obchvatem. Zachovat zde plochy s funkcí přírodní a sportovně-rekreační jako rekreační zázemí pro obyvatele města
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyzovat vymezené zastavitelné plochy z hlediska jejich rozsahu a reálnosti naplnění, případně je přehodnotit tak, aby byl zachován harmonický vztah mezi sídlem a krajinou. - Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí města. - Usměrnovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry. - Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty a vhodně na ně navazovat. - Respektovat a chránit historické centrum. - Zachovat původní historický obraz sídla. - Optimalizovat harmonický přechod sídla do krajiny. - Zajistit přístup ze sídla do volné krajiny.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zastavěné území, intravilán. Doporučujeme kompenzovat novou zástavbu tvorbou jiných biotopů v přilehlých okrscích, zvláště v Židovickém a Dobříňském

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:
-
Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:
- Chránit lesní pozemky před zábořem
Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:
- Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině
- Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy
Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:
- x
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)
Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:
- Podporovat přírodnější charakter toku Labe, zachovat a rozvíjet okolní zeleň, omezovat další technické úpravy koryta a podporovat rekreační aktivity podél toku
- Zachovat ochranu hodnot v MPZ Roudnice. Velmi citlivě řešit zástavbu severně od centra Roudnice ve Vědomicích, zachovat průhledy na historické centrum města
Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:
- Postupovat velice citlivě při vymezování nových zastavitelných ploch.
- Podpořit působení stávajících přirozených dominant v krajině.
- Dbát na ochranu dominant města a chránit zajímavé výhledy do krajiny.
- Siluetu města dokončovat výsadbou výškově gradované zeleně na okrajích obce
- Při umísťování nových staveb ctít terénní reliéf území a pohledové horizonty.
- U nové výstavby navázat na původní strukturu sídla, doplnit historické centrum, zvýraznit jeho prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké zeleně.
- Doplněním veřejných prostranství zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinnou.
- Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby.
- Ozelenit okraje města, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou. Zakomponovat město do krajinných struktur.
- Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny.
- Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně.
- Propojit jednotlivé části území pěšími, případně cykloturistickými cestami s vazbou na turisticky zajímavé cíle.
Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:
- Doporučujeme se soustředit na adaptační opatření na dopady klimatických změn, která jsou doporučená pro města viz kapitola Adaptace na dopady klimatické změny.
-
Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:
-
Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:
- Podporovat mimoprodukční funkce lesa
Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:
- Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu
- Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky
- Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty
- Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území

existujícími
Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:
- X

6.1.15 Ok15 – Dobříňský

1M1 - lesozemědělská krajina plošin a plochých pahorkatin v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Záluží, Dobříň, Bechlín, Krabčice, Kleneč, Roudnice nad Labem
- Hydrografie: Račický kanál, štěrковиště u Dobříně
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy severně od Krabčic, křoviny, sekundární trávníky v okolí Bechlína, lesy v okolí Předonína, východně od Bechlína
- Z pohledu vnitřní struktury se jedná o heterogenní, přechodový krajinný typ, charakteristický střídáním lesních a nelesních stanovišť. Zastoupení ploch porostlých dřevinnou vegetací kolísá mezi 10% až 70%. Toto typické míšení signalizuje polohy zemědělsky méně úrodné, či stanovištně abnormálně pestré. Krajiny mají charakter převážně polootevřený.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Pro krajiny plošin a pahorkatin jsou charakteristické mírně zvlněné a měkké tvary tvořené rozčleněnými plošinami, pánvemi a plochými i členitými pahorkatinami. Jde o plochý až zvlněný reliéf o relativní členitosti do 150 m.
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů

Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:

- Zachovat průhledy ve směru Říp – Roudnice a Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou novými výškovými objekty (vyšší telefonní stožáry, vyšší sila či jiné rozsáhlejší výrobní objekty – ve sporných případech nutné individuální posouzení)
- Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam blízké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří
- Zachovávat, chránit a respektovat tradiční obraz sídel, jejich převažující historický charakter a citlivé zapojení sídel do krajiny humny a zahradami
- Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES
- Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny
- Respektovat a chránit stávající biocentra ÚSES
- Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích
- Zamezit srůstání sousedních sídel, tj. Roudnice a Dobříň
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant
- Zamezit výstavbě staveb, které by měřítkem přesáhly běžné měřítko v krajině
- Novou zástavu nelokalizovat do přírodních ploch v jihovýchodní části území města Roudnice – tj. ve směru na vrch Hostěraz a Krabčickou oboru za obchvatem. Zachovat zde plochy s funkcí přírodní a sportovně-rekreační jako rekreační zázemí pro obyvatele města

Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:

- Analyzovat vymezené zastavitelné plochy z hlediska jejich rozsahu a reálnosti naplnění, případně je přehodnotit tak, aby byl zachován harmonický vztah mezi sídlem a krajinou.
- Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí města.
- Usměrnovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry.
- Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty a vhodně na ně navazovat.
- Respektovat a chránit historické centrum.
- Zachovat původní historický obraz sídla.
- Optimalizovat harmonický přechod sídla do krajiny.
- Zajistit přístup ze sídla do volné krajiny.
- Umožnit širší využití brownfieldů jejich identifikací a označením v samostatné položce legendy územního plánu a stanovením základních limitů využití území ve vztahu k veřejnému zdraví, životnímu prostředí či záměrům v nadřazených dokumentacích.
- Je nutno vést v patrnosti, že se v území vyskytují staré ekologické zátěže, které mohou limitovat využití území.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

- Doporučujeme rozdělit velké půdní bloky novými ekologicky stabilnějšími plochami a liniemi (ESP, ESL), viz hlavní výkres, který ilustruje možné umístění. Je potřeba nahradit část historických krajinných struktur, které byly zničeny, plošné i liniové prvky jako jsou: druhově bohatší TTP, lesíky, mokřady, revitalizace toků a jejich biotopů, remízky, solitérní dřeviny a aleje
- Lze zvýšit podíl produkčních ploch, které jsou vstřícnější k biodiverzitě, např. lesů a agrolesnictví
- Bylo vymezeno VKP ze zákona údolní niva. Doporučujeme přizpůsobit využití vymezeného VKP údolní niva směrem k vyššímu zastoupení krajinné zeleně / ESP.
- V území je poměrně málo přírodních biotopů, je potřeba v rámci tvorby nových ESP navýšit jejich stav viz karty obcí
- Cennější biotopy lze pokud je to možné registrovat jako VKP
- V plochách přírodních biotopů podle mapování biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat
- ÚSES: ošetřit vymezení ÚSES v ZÚR a ÚP ve vybraných lokalitách. Ukázka možného doplnění sítě je dodána.

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Zachovat a obnovit přirozený režim vodních toků s důrazem na revitalizaci vodních toků s podporou retenční a akumulační schopnosti niv.
- Budování a obnova vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady, apod.).
- Vymezit nivy vodních toků jako VKP – nerozšiřovat zastavitelné území ve vymezených nivách vodních toků, v záplavovém území a v blízkosti vodních toků.
- Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
- V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezit pouze s ohledem na odtokové poměry.

Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:

- Na erozně ohrožených částech pozemků s četnými údolnicemi navrhnout aplikaci půdoochranných opatření, nad zástavbou s vyloučením širokořádkových plodin z osevu, případně umístěním biotechnických opatření
- Zachovat/zajistit zatravnění v sadech s větvenými údolnicemi
- Zatravnit silně erozně ohrožené části pozemků
- Velké půdní bloky v okolí Bechlína doporučujeme trvale rozčlenit prvky zeleně tak, aby došlo ke zvýšení ekologické a krajinné hodnoty. Rozčlenění těchto bloků musí probíhat v souladu s protierozními, protipovodňovými, ochrannými a prostupnost zvyšujícími opatřeními.
- Chránit důsledně bonitní zemědělskou půdu před záborem.
- Chránit stávající plochy lesa před záborem
- Chránit porostní okraje lesa před záborem
- Doporučujeme respektovat navržené lokality k zalesnění

Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:

- Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině
- Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy
- Zaměřit se na zlepšení vzájemné dostupnosti sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty

Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:

- Plošně rozsáhlé ložisko Račice u Štětí-Dobříň je ve střetu s řadou limitů v území. Těžba je akceptovatelná pouze na některých dílčích plochách, u ostatních ji nelze doporučit s ohledem na maloplošné zvláště chráněné území, regionální biocentra ÚSES, aktivní zónu záplavového území a záplavové území Q₁₀₀.

Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)**Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:**

- Zachovat průhledy ve směru Říp – Roudnice a Říp – České Středohoří před nešetrnou zástavbou výškovými objekty
- Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam blízké hory Říp a jeho exponovanost, průhledy ve směru Říp – České Středohoří
- Zachovávat, chránit a respektovat tradiční obraz sídel, jejich převažující historický charakter a citlivé zapojení sídel do krajiny humny a zahradami
- Ochrana stávající zeleně dotvářející charakter krajiny a její doplňování – remízky, liniová zeleň podél vodotečí a cest, systém ÚSES
- Vhodné doplnění zeleně kolem zemědělských a průmyslových výrobních areálů pro lepší zakomponování těchto objektů do krajiny
- Respektovat a chránit stávající biocentra ÚSES
- Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant
- Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
- Zamezit výstavbě staveb, které by měřítkem přesáhly běžné měřítko v krajině

Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:

- Zvážit redukci vymezených ploch pro zástavbu v územních plánech, zejména těch, které nenavazují na původní urbanistickou strukturu.
- Zejména u sídel s dochovanou původní urbanistickou stopou postupovat velice citlivě při vymezování nových zastavitelných ploch.
- Podpořit působení stávajících přirozených dominant v krajině.
- Při umísťování nových staveb ctít terénní reliéf území a pohledové horizonty.
- U nové výstavby navázat na původní urbánní strukturu sídel, obnovit a doplnit historická

centra, zvýraznit jejich prostorovou kompozici doplněním vhodných staveb a vhodné vysoké zeleně.

- Doplnění parků a veřejných prostranství v sídlech, zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinnou.
- Pomocí zeleně zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby.
- Ozelenit okraje sídel, které v současné době přímo hraničí s ornou půdou.
- Doplnit vysokou zeď podél cest směřujících do volné krajiny.
- Ozelenit okraje areálů zemědělské výroby nepravidelnými širšími pásy vysoké i nízké zeleně.
- Okraje zastavěného území v místech, kde schází zeď zahrad zapojit do navazujících krajinných struktur obnovením plujin a záhumenních cest. Toto opatření zároveň přispěje protierozní a protipovodňové ochraně území a napomůže prostupnosti krajiny.
- Propojit jednotlivé části sídel pěšími, případně cykloturistickými cestami.
- Podpora regenerace brownfieldů obcemi – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory regenerace brownfieldů, koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, případně odkup pozemků.
- SEZ „ČEPRO“ v Bechlíně představuje možný limit pro využití území, proto je nutné s ní v území počítat a případné záměry realizovat po prověření aktuálních hodnot kontaminace.

Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:

-

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:

- Podpora budování a obnovy vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyvy) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
- V místech vymezených kritických bodů a problémových bodů nepodporovat výstavbu. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů.
- Preferovat a prosazovat přirozenou akumulaci vod v krajině obnovou mokřadů, údolních niv a pramenišť.
- Omezit v blízkosti vodních toků rozvoj zastavitelných ploch.
- Dle místních podmínek lze v případě povolení výstavby v blízkosti vodních toků (v záplavovém území) požadovat posouzení odtokových poměrů s vyhodnocením případného vlivu na novou výstavbu a stávající stavební objekty. Pokud bude prokázáno negativní ovlivnění odtokových poměrů, požadovat vybudování kompenzačních opatření.
- Podporovat vybudování přírodně blízkých prvků ve vymezených nivách vodních toků (tůň, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin apod.) pro podpoření retenční a akumulační schopnosti území.
- Podpořit zatravnění orbou využívaných pozemků ve vymezených nivách vodních toků.
- Zamezit odvodňování území.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovací detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatravněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady apod.).
- Zakrývání (zatravnění) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných, skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu. Lze realizovat na úrovni obce s rozšířenou působností.
- V zastavěném území prosazovat přírodně blízký charakter vodních toků s dostatečnou

<p>průtočnou kapacitou a pravidelnou údržbou.</p> <ul style="list-style-type: none"> - U stávajících toků v zastavěném území pravidelně udržovat průtočný profil a objekty na toku. - V extravilánu nedovolovat údržbu vodních toků zahloubením, spíše podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na erozně ohrožených částech pozemků s četnými údolnicemi aplikovat půdoochranná opatření, nad zástavbou s vyloučením širokořádkových plodin z osevu, případně umístěním biotechnických opatření - Zachovat/zajistit zatravnění v sadech s větvenými údolnicemi - Zatravnit silně erozně ohrožené části pozemků - Podporovat mimoprodukční funkce lesa - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinou skladbou dle stanovištních podmínek
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území, zvýšení prostupnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat dostupnost turistických cílů značením nových turistických tras pro pěší a jejich napojením značené trasy již existující - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Udržovat okolí turistických cílů a centra zastavěných území obcí v uspořádaném stavu pro zachování a zvýšení jejich atraktivity jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Zaměřit se na údržbu stávajících, obnovu původních, případně budování nových komunikací vhodných pro pěší a cyklisty pro dosažení sousedních sídel
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - U ložiska nerostných surovin Dobříň v rámci rekultivací preferovat přírodě blízké procesy, zachování vodních ploch a citlivý rozvoj rekreačního potenciálu (rybaření, koupání, cykloturistika, outdoorové aktivity)

6.1.16 Ok16 – Řipský

1M16 – lesozemědělská krajina izolovaných kuželů v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Ctiněves, Krabčice, Mnetěš
- Hydrografie: bez významných prvků
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy ve vrcholové a podvrcholové části Řípu, sekundární trávníky a křoviny tamtéž a na východním svahu
- Z pohledu vnitřní struktury se jedná o heterogenní, přechodový krajinný typ, charakteristický střídáním lesních a nelesních stanovišť. Zastoupení ploch porostlých dřevinou vegetací kolísá mezi 10% až 70%. Toto typické míšení signalizuje polohy zemědělsky méně úrodné, či stanovištně abnormálně pestré. Krajiny mají charakter převážně polootevřený.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Izolované kužely mají převážně okrouhlý tvar, zahrnují strmý vrchol i mírnější úpatí. Zpravidla vystupují z běžného reliéfu pahorkatin s plochými temeny. Velkou většinou jsou tvořeny neovulkanickými kužely. Izolované kužely jsou nápadné svým kontrastem od plochého reliéfu v okolí nebo výrazně vystupují nad úroveň horských hřbetů.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů	
Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:	
<ul style="list-style-type: none"> - Respektovat přírodní, kulturní a historickou dominantu hory Říp včetně všech přírodních, kulturních a estetických hodnot zde přítomných nebo k ní vázaných - Zachování mozaiky mezí, sadů, stepních společenstev a zemědělské půdy v dolní části Řípu - Zachovat průhledy ve směru Říp – Roudnice a Říp – České Středohoří před nešetrou zástavbou výškovými objekty - Výstavba větrných elektráren a defakto jakýkoliv dalších větších objektů negativně ovlivňujících charakter hory Říp není přijatelná - Chránit a udržovat lokalitu pramene Hamlouf (dle pověsti vytvořen Praotcem Čechem), božích muk a turistického přístřešku. - Omezit rozvoj nové zástavby v Ctiněvsi za železnicí ve směru k Řípu. 	
Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:	
<ul style="list-style-type: none"> - Zachovat přírodní, kulturní a historickou dominantu hory Říp. - Eliminovat jakékoliv negativní prostorové či estetické vlivy na tuto dominantu. 	
Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:	
<ul style="list-style-type: none"> - Zachovalé přírodní hodnoty nadále udržovat, využívat plán péče, hodnoty žádným způsobem neničit - Lokálně lze podpořit zadržování vody v lokalitách - Neměnit využití interakčních prvků a remízků, je jich dostatek, ovšem lze ještě několik doplnit (ve výkrese návrhů nevymezeno). - ÚSES: bez problémů 	
Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:	
-	
Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:	
<ul style="list-style-type: none"> - Chránit stávající plochy lesa před zábořem, aby nedošlo ke změně struktury krajiny 	
Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:	
<ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině 	
Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:	
-	
Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)	
Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:	
<ul style="list-style-type: none"> - Respektovat přírodní, kulturní a historickou dominantu hory Říp včetně všech přírodních, kulturních a estetických hodnot zde přítomných nebo k ní vázaných - Zachování mozaiky mezí, sadů, stepních společenstev a zemědělské půdy v dolní části Řípu - Zachovat průhledy ve směru Říp – Roudnice a Říp – České Středohoří před nešetrou zástavbou výškovými objekty - Výstavba větrných elektráren není přijatelná - Chránit prameny pod Řípem, zejména pramen Hamlouf 	
Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:	
-	
Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:	
<ul style="list-style-type: none"> - Lze se soustředit na dodržování doporučení plánu péče pro ZCHÚ, mimo ně realizovat opatření podporující kvalitu biotopů, potravinovou nabídku pro cennější druhy, dále schopnost biotopů zadržovat vodu (drobná lokální opatření týkající se managementu, ne změny funkčního využití) 	

Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny: <ul style="list-style-type: none"> - Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny: <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - Zamezit odvodňování území.
Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:
Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví: <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat mimoprodukční funkce lesa - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinou skladbou dle stanovištních podmínek
Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území: <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty
Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu: <ul style="list-style-type: none"> - x

6.1.17 Ok 17 – Kostomlatský

1M1 - lesozemědělská krajina plošin a plochých pahorkatin v rámci staré sídelní krajiny Hercynika

- Obce: Černouček, Ctiněves, Kostomlaty pod Řípem, Horní Beřkovice
- Hydrografie: rybníčky v Horních Beřkovicích
- Biota (formační skupiny přírodních biotopů): lesy rozptýleně po celém území, výjimečně i sekundární trávníky
- Z pohledu vnitřní struktury se jedná o heterogenní, přechodový krajinný typ, charakteristický střídáním lesních a nelesních stanovišť. Zastoupení ploch porostlých dřevinou vegetací kolísá mezi 10% až 70%. Toto typické míšení signalizuje polohy zemědělsky méně úrodné, či stanovištně abnormálně pestré. Krajiny mají charakter převážně polootevřený.
- Krajina 2. vegetačního stupně
- Pro krajiny plošin a pahorkatin jsou charakteristické mírně zvlněné a měkké tvary tvořené rozčleněnými plošinami, pánvemi a plochými i členitými pahorkatinami. Jde o plochý až zvlněný reliéf o relativní členitosti do 150m.
- Sídelní typy vesnic jsou ve velké většině tvořeny návesními ulicovkami a vesnicemi návesními s nepravými traťovými plužinami; pro oblast je charakteristický lidový typ českého roubeného domu, jde o oblast nepřetržitě osídlenou již od neolitu.

Rámcové podmínky využití pro řešení v rámci územních plánů
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam hory Říp a jeho exponovanost - Respektovat a chránit stávající biocentra ÚSES - Při vymezování nových ploch pro výstavbu zajistit návaznost nové zástavby na stávající, zamezit naddimenzovanému roztahování sídel do krajiny, přednostně vyplňovat proluky a zachovávat vhodnou velikost stavebních pozemků zohledňující stávající zástavbu v obcích - Chránit vizuální siluetu sídla s respektováním stávajících kulturních dominant
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyzovat vymezené zastavitelné plochy z hlediska jejich rozsahu a reálnosti naplnění, případně je přehodnotit tak, aby byl zachován harmonický vztah mezi sídlem a krajinou. - Eliminovat negativní působení cizorodých struktur zástavby v kontrastu s původní urbanistickou kompozicí sídel. - Usměřňovat novou výstavbu do vhodných forem s přiměřenými prostorovými parametry. - Respektovat dochované kulturní, historické a estetické hodnoty a vhodně na ně navazovat. - Zachovat původní historický obraz sídel. - Optimalizovat harmonický přechod sídel do krajiny.
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dostatek přírodních hodnot, doporučujeme jejich ochranu: V plochách přírodních biotopů a s ohledem na aktuální stav nevymezovat zastavitelné plochy, neměnit na ornou půdu, TTP plošně nezalesňovat - V tomto velmi malém okrsku lze lokálně doplnit několik liniových prvků zeleně či ekologicky stabilnějších ploch a linií (ESP, ESL), viz hlavní výkres. Doporučujeme obnovu tůň a malých mokřadů a výsadbu skupinek dřevin. - Podobně jako v jiných okrscích i zde může být užitečné zvýšit podíl produkčních ploch, které jsou vstřícnější k biodiverzitě, např. lesů a agrolesnictví - Vymezena jedna lokalita potenciálně vhodná pro VKP, obecně plochy přírodních biotopů chránit před poškozením a zástavbou - ÚSES: bez problémů, všechny části by měly být funkční
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nejen v plochách vymezených kritických bodů podporovat, na zemědělských plochách, budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chránit stávající plochy lesa před zábořem
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaměřit se na zlepšení přístupnosti k významným bodům v krajině - Zaměřit se na budování cyklostezek oddělených od motorového provozu pro značené cyklotrasy
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ložisko nerostných surovin pro těžbu štěrkopísků v lesích ve východní části v území ve výrazném střetu s regionálním biocentrem. S ohledem na střet s regionálním biocentrem nelze v této situaci přípravu těžby nerostných surovin v dané lokalitě doporučit.

Rámcová doporučení pro opatření (podklad pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů v území)
<p>Ochrana přírodních, historických a kulturních hodnot a ochrana krajinného rázu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výstavba větrných elektráren není přijatelná zejména s ohledem na význam hory Říp a jeho exponovanost - Respektovat a chránit stávající biocentra ÚSES - Chránit vizuální siluetu sídel s respektováním stávajících kulturních dominant (kostely, zámky) - Chránit drobné sakrální památky v krajině a vhodně je doplňovat mobiliářem a zelení
<p>Optimalizace rozvoje sídel v návaznosti na okolní krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> -
<p>Ochrana a podpora biodiverzity a ekologické stability krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tento okrsek je podobně jako některé další okrsky z hlediska stability krajiny v relativně lepším stavu - Doporučujeme se soustředit na komplexní komplexní zvýšení kvality přírodních biotopů, zejména těch, které jsou v ÚSES (druhá pestrost a věková struktura lesů), managementu území pro vybrané druhy organismů a drobných opatření pro zvýšení zadržování vody v krajině (tvorba tůňek a mokřadů i v lesích apod.), opatření podporující ptačí druhy a zlepšování mikroklimatu (už na úrovni managementu). -
<p>Stabilizace vodního režimu a retenční schopnosti krajiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny. - Zamezit odvodňování území.
<p>Podpora udržitelných postupů v zemědělství a lesnictví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aplikovat půdoochranná opatření na blocích s údolnicemi na východě - Podporovat mimoprodukční funkce lesa - Podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření s cílovou dřevinnou skladbou dle stanovištních podmínek
<p>Podpora šetrného turistického ruchu a rekreačního využití území:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udržovat turistické cíle v území v turisticky přístupném stavu - Prověřovat možnosti budování zázemí pro návštěvníky u turistických cílů nebo na významných turistických trasách pro pěší a cyklisty - Podporovat rozvoj dalších forem turistiky a propojovat je s již formami turistiky v území existujícími - Prověřovat možnosti vedení cyklotras po již existujících polních a lesních cestách mimo silnice
<p>Eliminace negativních dopadů těžby na krajinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ložisko nerostných surovin pro těžbu šterkopísků v lesích ve východní části v území ve výrazném střetu s regionálním biocentrem. S ohledem na střet s regionálním biocentrem nelze v této situaci přípravu těžby nerostných surovin v dané lokalitě doporučit.

7 ZÁVĚR

7.1 Souhrnné doporučení pro zohlednění návrhu v územně plánovací dokumentaci, včetně návrhů změn stávající územně plánovací dokumentace

7.1.1 Oblast ochrany přírody a ekologické stability krajiny

Vymezení nových ekologicky stabilních ploch a linií (ESP a ESL):

- Pro obce s ekologicky nestabilním územím či výskytem velkých půdních bloků jsou ve výkrese návrhů vyčleněny příklady nových ploch ESP a ESL, které znázorňují nové remízky, pásy dřevin, revitalizace toků a doprovodných biotopů, mokřady, zatravnění, plochy pro agrolesnictví apod., více viz příslušná kapitola 3.2.1.
- Rozlohy ESP a ESL jsou vypočítány pro každou obec, která je potřebuje doplnit. Návrhy vycházejí z části historických krajinných prvků, které byly v minulosti zničeny.
- Plochy s rozdílným způsobem využití v územním plánu - nové ESP by měly být v každé obci navrhovány jako soustava rozmanitých funkčních ploch - typicky zastoupeny by měly být plochy krajinné zeleně, plochy přírodní (oboje vhodné pro nové přírodní biotopy viz níže), plochy lesů a zatravnění (možné jako produkční i biotopové plochy), mokřady, sady, zahrady. Nově vymezené plochy biotopů mohou být vedeny jako interakční prvky a stát se tak podpůrnou částí ÚSES.
- Velmi doporučujeme biotechnická opatření z tématu eroze realizovat jako přírodní biotopy.

Ochrana a zvýšení výměry přírodně hodnotných biotopů

- V datových výstupech ÚSK jsou vymezeny hodnotné přírodní lokality tzv. přírodní biotopy (vrstva Biotopy bez X). Vrstva představuje dobrý zdroj informací o lokalizaci přírodních hodnot pro státní správa a samosprávu.
- Doporučujeme vyčlenit plochy, které budou sloužit pro zvýšení výměry přírodních biotopů: v obcích hodnocených v parametru biotopy stupněm 3 (tj. pod 10 % výměry přírodních biotopů z plochy obce) a další viz karty obcí. Přednostně je potřeba cílit na přeměnu schoupcích smrkových monokultur na přírodě blízké, druhově bohaté lesní biotopy. Více viz karty obcí a výkres návrhů.
- Doporučujeme nefragmentovat volnou krajinu zástavbou mimo intravilán, ani zde nevymezovat plochy pro stavbu zemědělských objektů nad 1 ha.

Vymezení nových VKP:

- Vybrané lokality z těchto ploch lze více chránit skrze registraci jako významné krajinné prvky (VKP).
- Rovněž byly vyčleněny hranice VKP ze zákona údolní niva. Plochy s rozdílným způsobem využití v územním plánu nové VKP by v územních plánech měly být vymezovány nejlépe jako krajinná

zeleň nebo plocha přírodní. Možnými typy využití jsou i zatravněná plocha a les. Zvláště důležité je vymezit nová VKP v obcích s nízkou výměrou zvláště chráněných území.

- Vymezili jsme VKP údolní niva, v části doporučujeme změnu využití území ve prospěch krajinné zeleně, zatravnění apod. tak, aby plochy nebyly vystaveny působení herbicidů a hnojiv, viz níže.

VKP údolní niva

- Ve více než polovině z 33 obcí (viz kap 3.2.1) byly vymezeny významné krajinné prvky ze zákona údolní nivy, a to na tocích Labe, Ohře, Podbradeckého potoka, Mšenského potoka, Čepele, Dobříšské strouhy, Daminěveské strouhy a Vražkovského potoka. Stav většiny niv není úplně uspokojivý – většina je využívána jako orná půda ve velkých blocích, toky byly narovnané, chybí větší plochy přírodních biotopů. Doporučujeme změnu využití území tak, aby plochy nebyly vystaveny působení herbicidů a hnojiv, nejlépe přeměnit část orné půdy na zatravnění, agrolesnictví a plochy přírodních biotopů. Není vhodné je vymezovat jako zastavitelné plochy (např. plochy bydlení, rekreace, dopravní infrastruktury).
- Doporučujeme ve VKP údolní niva vymezovat funkční plochy, které podporují ekologické funkce niv (filtrační, retenční, retardační): funkční plochy vodní, plochy krajinné a přírodní zeleně, zatravnění, druhově blízké lesy.
- Je vhodné navrhovat revitalizace vodních toků ve vymezených VKP v případech, že se jedná o napřímená či opevněná koryta vodních toků, a to i tehdy, kdy vlastní realizace není možná v blízké době.
- Ve VKP niva doporučujeme nevymezovat zastavitelné plochy, většinou se jedná o záplavové území.

7.1.2 Oblast lesnictví

Návrhy nejsou přesně lokalizovány na parcelu, v rámci následných projektů budou upřesněny, ale směrové umístění by mělo být zachováno (severní okraj, jižní část, atd.). Cílem návrhů je především zvýšení podílu plochy lesa v území a zlepšení ekologické stability krajiny.

7.1.3 Oblast ochrany půdy a erozního ohrožení

- Mimo komplexní pozemkové úpravy jsou možnosti ovlivnění erozního ohrožení v území v rámci územně plánovací dokumentace limitované
- Zaměřit se na identifikované ohrožené lokality a doporučená opatření na celém území obce/regionu; fakt, že eroze či odtok způsobují problémy v zástavbě, je jistě důležitý, je však potřeba vnímat problémy celého území, nadlimitní erozní ohrožení půdy brát jako nenahraditelnou ztrátu bez ohledu na lokalitu, neboť problém s degradací půdy je stále stejný, ať již probíhá nad obcí, nad tokem nebo nad lesem
- Vymezovat v ÚPD lokality doporučené pro realizaci různých typů protierozních opatření, akcentovat biotechnické prvky přerušující svah, vyloučení širokořádkových plodin nebo ochranné zatravnění či sady nad vodními plochami a zástavbou

- Snažit se v rámci zpracování ÚSES trasovat návrhy tak, aby měly i protierozní efekt, doplnit interakční prvky především o výsadby mimo komunikace (výrazně větší ekologický i protierozní efekt)
- Doporučovat zachování travnatých pásů kolem toků, zvláště pod svahy (zatravněná souvrata)
- Navrhovat opatření tak, aby zajišťovala více funkcí (protierozní, protipovodňovou, zprůchodnění krajiny, doplnění kostry ÚSES)
- Rozčleňovat rozsáhlé pozemky drobnými prvky – travnatými polními cestami, travnatými pásy, alejemi, mezemi, případně lesními pásy a větrolamy, často je možné využít existující obecní nebo státní parcely
- Vzhledem k nízké ochraně proti větrné erozi v území navrhnout výsadby, zaměřit se na lesní pásy a větrolamy (i jako součást systému ÚSES), doprovodnou vegetaci kolem toků a účelových komunikací, izolační zeleň na okraji zástavby či v její těsné blízkosti
- Zachovat a rozšiřovat plochy krajinné zeleně
- Nastavit vhodně regulativy a omezení, jednat s hospodáři o realizaci protierozních prvků, o vyloučení širokořádkových plodin nad zástavbou a vodními plochami, využívání podsevu apod.
- V případě větších problémů s erozí nebo odtokem se snažit vyvolat pozemkovou úpravu, která může navrhnout, projednat a realizovat systém opatření v krajině

7.1.4 Oblast vodního režimu krajiny

- Zachovat a obnovit přirozený režim vodních toků a niv s důrazem na revitalizaci vodních toků s podporou retenční a akumulační schopnosti niv.
- Respektovat a chránit neupravené úseky vodních toků a niv a prameny toků s přírodním charakterem.
- Obnova a zapojení niv vodních toků s vybudováním přírodně blízkých opatření pro zadržení vody v krajině.
- Budování a obnova vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovacího detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady, apod.).
- Nejen v plochách vymezených kritickými body, ale i na zemědělských plochách podporovat budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoře retenční funkce krajiny.
- Pod vymezenými kritickými body nevymezovat zastavitelné plochy. Případný rozvoj zastavitelných ploch vymezit pouze s ohledem na odtokové poměry.

7.1.5 Oblast vztahu sídel a krajiny

- Analyzovat vymezené zastavitelné plochy bydlení v územních plánech z hlediska jejich rozsahu a reálnosti naplnění, případně je přehodnotit tak, aby byl zachován harmonický vztah mezi sídlem a krajinou. V případě ponechání většího rozsahu zastavitelných ploch v územních plánech zvážit jejich etapizaci, která zajistí kontrolu nad postupem nové obytné výstavby. Upřednostňovat záměry zkompaktňující zastavěné území obce.
- Vytvářet vhodné podmínky k ozeleňování hranice mezi zastavěným územím obcí a volnou krajinou všude tam, kde s krajinou přímo sousedí zástavba. Zejména to platí pro objekty, které se svými prostorovými parametry vymykají původní sídelní struktuře, jako jsou zemědělské a průmyslové areály na okrajích obcí.
- Vytvářet vhodné podmínky k ochraně zachovaných kvalitních siluet sídel a kulturních a historických hodnot. Za mimořádnou hodnotu pokládat a chránit také pohledy z interiérů sídel na zelené horizonty krajiny.

7.1.6 Oblast rekreace

- Vymezené VKP údolní niva, úseky vodních toků vhodných k revitalizaci, vodní plochy, plochy rekreace přírodního charakteru, účelové komunikace, cyklotrasy, turistické/pěší trasy navrhujeme graficky vyjádřit v územních plánech obcí s uvedením bližších podmínek využití v textové části územního plánu.
- Součástí územních plánů obcí s masivním rozvojem individuální rekreace by měla být regulace dané funkční plochy v textové části, buď v podobě podrobných podmínek využití území a podmínek prostorového uspořádání se základními podmínkami ochrany krajinného rázu, nebo v podobě regulačního plánu.
- V obcích s nízkou atraktivitou, bez stávajících možností rekreace v krajině, je potřeba vymezit plochy rekreace či jiné funkční plochy, ve kterých je rekreace přípustná a možná. V obcích s nedostatečnými možnostmi stravování a ubytování, které mají potenciál k přilákání turistů (existence rekreačních a turistických cílů a známých cyklotras) podpořit možnosti stravování/ubytování v obci vymezením nových funkčních ploch či připuštěním možnosti ubytování a stravování v rámci funkčních ploch stávajících.

7.1.7 Oblast prostupnosti území

- Pro zlepšení prostupnosti území doporučujeme realizovat stávající záměry navržené v rámci územních plánů a komplexních pozemkových úprav, a dále také návrhy směrů propojení sídel (uvedené v Kartách obcí), při kterých byly identifikovány také původní cesty, které nejsou dnes v krajině již patrné, ale jsou stále vedeny v záznamech katastru nemovitostí, případně jsou zachyceny na historických mapových podkladech (stabilní katastr, historické ortofoto z 50. let 20. stol.).

7.1.8 Oblast těžby

- Doporučujeme, pokud je to technicky proveditelné, jednoznačně upřednostňovat přírodě blízké formy rekultivace před návratem do ZPF nebo LPF. Vhodné je vytvořit mix drobnějších ploch vodních, zeleně, lesa apod., který bude umožňovat zachování a rozvoj přírodních hodnot v území.
- Současně doporučujeme předpokládat a rozvíjet citlivě také rekreační potenciál lokalit. Mezi možnosti patří možnosti koupání, rybaření, táboření, outdoorové aktivity, edukační nebo jako cílové místo pro výlety.

7.1.9 Oblast brownfields

- Identifikovat brownfieldy na území obcí a označit je v samostatné položce legendy. Není vhodné brownfieldy zařazovat do konkrétní funkční plochy s úzkými stanovenými podmínkami, která nedává možnost různorodého využití plochy. Je vhodné k jednotlivým brownfieldům stanovit základní limity využití území ve vztahu k veřejnému zdraví, životnímu prostředí či záměrům v nadřazených dokumentacích. Při aktualizaci Územně analytických podkladů přidat vrstvu aktuálních brownfieldů.

7.2 Souhrnné doporučení pro zohlednění návrhu při činnosti orgánů veřejné správy a dalších subjektů

7.2.1 Oblast ochrany přírody a ekologické stability krajiny

Vymezení nových ekologicky stabilnějších ploch (ESP a ESL):

- Návrhy ESP a ESL jsou zásadním opatřením pro zachování a posílení biodiverzity v území s nedostatkem přírodních ploch.
- Plochy ESP a ESL byly kvantifikovány pro jednotlivé obce, tj. byla vyčíslena jejich doporučená výměra v ha a ilustračně znázorněno rozložení v krajině. To bylo odvozeno z velké míry podle zničených historických krajinných prvků, které je potřeba alespoň z části obnovit.
- Do výměry ESP a ESL lze započítat plochy nerealizovaného ÚSES na orné půdě a protierozních opatření.
- Je zřejmé, že ne všechny nové ESP bude možné v dohledné době realizovat (limity představuje nejen dotační systém v zemědělství a povědomí zemědělců). To z pohledu územního plánování v krajině není ale tak podstatné – jde o to zanést do územního plánu vizi funkčnější krajiny a k této vizi se postupně propracovávat. Je vhodné navázat na práci územní studie krajiny a zaměřit se na **vytvoření strategie jak potřebnou zelenou infrastrukturu včetně ÚSES realizovat, lze vytvořit dlouhodobou strategii výkupu pozemků v obcích, spolupráci při komplexních pozemkových úpravách a vůbec se zaměřit na analýzu využití finančních a dalších nástrojů, které jsou nad rámec toho, co zpracovává ÚSK.**

- Ještě před vymezením konkrétních hranic jednotlivých ESP je samozřejmě potřeba provést konzultaci konkrétních požadavků obcí, orgánů ochrany přírody a dalších orgánů, aby byl vytvořen funkční návrh pro danou obec, navazující na okolní obce. Není realistické na úrovni ÚSK definovat přesné rozmístění ekologicky stabilnějších ploch, ÚSK má jiný rozsah a měřítko výstupů, než je konkrétní vymezení jednotlivých ploch.

Přírodní biotopy

- **V lokalitách přírodních biotopů doporučujeme nestavět a nevymezovat je jako zastavitelné typy ploch.**
- Obnova a zlepšování kvality přírodních biotopů je skutečně zásadní v oblastech, které mají více ekologicky stabilnějších ploch, ale málo přírodních biotopů nebo s nízkou kvalitou – v SO ORP Roudnice n. L. se jedná pouze o několik obcí (většina obcí nemá ani dostatek ekologicky stabilnějších ploch) viz karty obcí.
- Specifikace zvýšení ploch biotopů je uvedena v kartách obcí.
- Podobně jako v případě ESP a ESL bude velmi užitečné vytvořit strategii či koncept, jakým způsobem postupovat.

VKP

- Doporučujeme vytvořit **plán registrace nejcennějších lokalit** – vzácných, kvalitních, zranitelných, esteticky či jinak významných přírodních biotopů, jejichž ztráta by byla na úrovni obce, kde se nachází, zásadní. Může být praktické zpracovat přesný postup, tj. kroky, kolik VKP vybrat, jakého typu (luční, mokřadní, mozaiky apod.), ověření aktuální kvalitu biotopů v dané ploše, kompletace podkladů pro zahájení procesu registrace atd²¹.
- Možné limity vymezování VKP podle podkladu mapování biotopů jsou uvedeny v textu studie, Průzkumy a rozborů.

VKP údolní niva

- V ekologicky hodnotných částech VKP niva doporučujeme realizovat opatření pro udržení stávajícího stavu, který lze udržet realizací podpůrných opatření (opatření proti splachům z okolních pozemků orné půdy, opatření podporující zadržování vody v nivě – systém řízení inundace, boční poldry, hloubené retenční prostory), či pouze vhodným managementem (pravidelné kosení, odstraňování invazivních rostlin). Opatření jsou realizovatelná vlastníky pozemků a jejich spolupráce s obcí, obcí s rozšířenou působností, či s AOPK ČR.
- Vodní tok musí být v případě zorněné nivy chráněn před splachy dostatečně širokým pásem břehových a doprovodných porostů. V případě, že se ve zorněných částech VKP niva vyskytují vzácnější společenstva na orné půdě (zejména polní mokřady), je vhodné ponechat zde

²¹ Lokalit vymezených jako možná VKP je poměrně mnoho, nicméně je praktičtější mít přehled o všech vhodných segmentech než vymezit jen několik nejdůležitějších. Například pokud by vybraný biotop nebylo možné z nějakého důvodu registrovat jako VKP (nevyjasněné majetkové vztahy, biotop má ve srovnání s původním mapováním nižší kvalitu apod.), **lze snadno najít alternativní biotop v příslušné vrstvě Biotopů.** Vymezování a registrace konkrétního VKP samozřejmě záleží na prioritách orgánů ochrany přírody a obcí – ÚSK poskytuje základní podklady a možnost volby mezi různými biotopy.

ornou půdu. Opatření jsou realizovatelná uživateli a vlastníky pozemků a jejich spolupráce s obcí, obcí s rozšířenou působností, či s AOPK ČR.

Ostatní

- Doporučujeme zvážit pořízení studie nebo strategie zabývající se **dlouhodobými výkupy pozemků pro obce pro veřejně prospěšné účely** zahrnující nestavební aktivity – pozemky pro ÚSES, pro obnovu remízků, revitalizace, izolační zeleň, přeměnu vybraných lokalit degradovaných monokulturních lesů na druhově pestré a další.
- Při přípravě plánu společných zařízení KoPÚ doporučujeme zadat požadavek na dostatečnou výměru a vhodnou distribuci ekologicky stabilních ploch a přírodních biotopů.

7.2.2 Oblast ochrany půdy a erozního ohrožení

- Zaměřit se na identifikované ohrožené lokality a návrhy opatření na celém území obce/regionu; fakt, že eroze či odtok způsobují problémy v zástavbě, je jistě důležitý, je však potřeba vnímat problémy celého území, nadlimitní erozní ohrožení půdy brát jako nenahraditelnou ztrátu bez ohledu na lokalitu, neboť problém s degradací půdy je stále stejný, ať již probíhá nad obcí, nad tokem nebo nad lesem
- Snažit se realizovat opatření navržená v rámci PSZ KoPÚ, především opatření přerušující svahy (biotechnická opatření, polní cesty, průlehy, meze) a vzhledem k minimu výsadeb na části území výsadby proti větrné erozi (lesní pásy, větrolamy, biokoridory, pobřežní vegetaci, izolační zeleň)
- Snažit se v rámci zpracování ÚSES trasovat návrhy tak, aby měly i protierozní efekt, doplnit interakční prvky především o výsadby mimo komunikace (výrazně větší ekologický i protierozní efekt)
- Snažit se domluvit, aby hospodáři, zvláště pod svahy, neorali až na hranu toku a ponechali několikametrový travnatý pás kolem toku nebo vodní plochy (zatravněná souvrať)
- Na mírně erozně ohrožených plochách a dlouhých svazích se snažit u širokořádkových plodin využívat účinné agrotechnické postupy pro snížení erozního smyvu a zpomalení odtoku (např. strip-till)
- Na vinicích a polích na pásových parcelách s řádky po spádnicí, zvláště nad zástavbou či vodními plochami, vyžadovat aplikaci půdoochranných opatření (zatravnění meziřadí ve vinici, protierozní osev na poli)
- Rozčleňovat rozsáhlé pozemky drobnými prvky – travnatými polními cestami, travnatými pásy, alejemi, mezemi, často je možné využít existující obecní nebo státní parcely; kde jsou pozemky nebo je to potřeba i lesními pásy (větrolamy)
- Nastavit vhodně regulativy a omezení, jednat s hospodáři o realizaci protierozních prvků, o vyloučení širokořádkových plodin nad zástavbou a vodními plochami, využívání podsevu apod.
- V případě větších problémů s erozí nebo odtokem se snažit vyvolat pozemkovou úpravu, která může navrhnout, projednat a realizovat systém opatření v krajině
- Podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a v maximální možné míře využívají postupy bránící jejímu odnosu a degradaci.

7.2.3 Oblast vodního režimu krajiny

- Podpora budování a obnovy vodních ploch pro zvýšení akumulační a retenční schopnosti území - zadržení vody v období sucha a zmírnění dopadů na níže položené území v době zvýšených průtoků.
- Podporovat vhodné hospodaření na zemědělských plochách - budování biotechnických (průlehy, meze, remízky, apod.), agrotechnických (výsadba vhodných plodin s ohledem na erozní smyv) a organizačních opatření k zadržení povrchového odtoku a podpoření retenční funkce krajiny.
- Nepodporovat výstavbu pod vymezenými kritickými body. Případně požadovat autorizované posouzení odtokových poměrů.
- Preferovat a prosazovat přirozenou akumulaci vod v krajině obnovou mokřadů, údolních niv a pramenišť.
- Omezit v blízkosti vodních toků rozvoj zastavitelných ploch.
- Dle místních podmínek lze v případě povolení výstavby v blízkosti vodních toků (v záplavovém území) požadovat posouzení odtokových poměrů s vyhodnocením případného vlivu na novou výstavbu a stávající stavební objekty. Pokud bude prokázáno negativní ovlivnění odtokových poměrů, požadovat vybudování kompenzačních opatření.
- Podporovat vybudování přírodě blízkých prvků ve vymezených nivách vodních toků (tůň, mokřady, obnova říčních ramen, výsadba vhodných doprovodných dřevin, apod.) pro podpoření retenční a akumulační schopnosti území.
- Podpořit zatravnění orbou využívaných pozemků ve vymezených nivách vodních toků.
- Zamezit odvodňování území.
- Pro zadržení vody v krajině je vhodné revidovat funkci melioračních zařízení (od odvodňovacího detailu až po hlavní meliorační zařízení). Podporovat otevření zatrubněných hlavních melioračních zařízení s případným budováním malých vodních ploch (tůň, mokřady, apod.).
- Zakrývání (zatrubňování) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných a skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu. Lze realizovat na úrovni obce s rozšířenou působností.
- V zastavěném území prosazovat přírodě blízký charakter vodních toků s dostatečnou průtočnou kapacitou.
- U stávajících toků v zastavěném území pravidelně udržovat průtočný profil a objekty na toku.
- V extravilánu nedovolovat údržbu vodních toků zahloubením, spíše podpořit renaturalizační procesy a cílený rozliv do niv.

7.2.4 Oblast lesnictví

- Podpora projektů na zalesnění v oblastech s nízkou lesnatostí, koordinace s vlastníky pozemků a subjekty hospodařícími v krajině.

7.2.5 Oblast rekreace

- Podpora rozvoje venkovské turistiky, podpora rozvoje stravovacích a ubytovacích zařízení v blízkosti rekreačních a turistických cílů a využívaných cyklotras – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory pro budoucí podnikatele.
- Udržovat stávající účelové komunikace v krajině navazující na sídlo či zpřístupňující rekreační cíle v okolí obce prostupné min. pro pěší, zabránit ničení a devastaci obecních účelových komunikací zemědělskými podniky – dohoda na údržbě účelových komunikací.

7.2.6 Oblast brownfields

- Podpora regenerace brownfieldů obcemi – zajištění informací obecními úřady obcí o možnostech podpory regenerace brownfieldů (možnosti dotací), koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, odkup nemovitostí.

7.2.7 Oblast znečištění a kontaminace

- **Sanaci starých ekologických zátěží**, resp. kontaminovaných ploch metodicky zastřešuje Ministerstvo životního prostředí. U těch, které ještě stále nejsou dořešeny, je nutné počítat s tím, že mohou představovat limit či riziko pro další využití krajiny.
- Minimalizovat dopady chemizace v zemědělské výrobě na kontaminaci všech složek životního prostředí.

7.3 Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů

7.3.1 Souhrnné doporučení

Jevy, které jsou ÚSK **doporučeny** k doplnění do ÚAP, jsou přehledně uvedeny v následující tabulce.

K navrhovaným jevům k doplnění patří např.:

- krajinné okrsky
- krajinný ráz (vymezené oblasti KR)
- návrh přechodové zeleně rozvojových ploch - při výrazném průniku sídla do krajiny
- návrh přechodové zeleně rozvojových ploch - pro nové rozhraní sídla s krajinou
- ochrana pohledu na estetické hodnoty (vedutu) sídla
- úsek vhodný pro zachování pohledu na estetické hodnoty sídla
- ochrana přírody a biodiverzity (plochy přírodních biotopů (Biotopy_bez_X), plochy s potenciálem pro VKP (vrstva VKP), VKP údolní niva, plochy ekologicky stabilnějších ploch,

ekologicky stabilnější linie, vrstvy dálkových migračních koridorů, konfliktu zastavitelných území a migračně významných území a vrstvu NDOP – národní databáze ochrany přírody s lokalizacemi nalezených chráněných a vzácných druhů, návrhy na řešení ÚSES)

- plochy vhodné k zatravnění a zalesnění
- návrhy protierozních opatření, stabilizace údolnic, plochy s doporučenou aplikací PPO, plochy pro aplikaci BT opatření a výsadeb proti větrné erozi, případně erozně ohrožených ploch (jak vodní, tak větrnou erozí)
- kritické body
- aktualizace stávající vrstvy brownfieldů

Tabulka 7.1: Přehled jevů doporučených k doplnění do ÚAP.

Číslo jevu	Sledovaný jev	Zkratka	Téma	Popis jevu
1b	zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině	BRWNR	rekreace	návrh přeměny brownfieldů na plochy rekreace
4a	brownfieldy	BRWN	brownfieldy	brownfieldy určené k obnově nebo k opětovnému využití znehodnoceného území
11	urbanistické a krajinné hodnoty	URZPS	urbanismus	hodnotný urbanistický celek - návrh na pohledovou ochranu
17a	krajinný ráz	OKR	krajina	oblast krajinného rázu
17b	krajiny a krajinné okrsky	KO	krajina	krajinný okrsek
21	územní systém ekologické stability	UIP	ÚSES	plocha vhodná k vymezení funkčních interakčních prvků
23a	významné krajinné prvky	VKPN	příroda	návrh vymezení významného krajinného prvku - niva
23a	významné krajinné prvky	VKP	příroda	návrh vymezení významného krajinného prvku
42a	plochy vodní a větrné eroze	BT	eroze	umístění biotechnického prvku na bloku
42a	plochy vodní a větrné eroze	PPOm	eroze	návrh protierozního nebo protipovodňového opatření na orné půdě - mírnější
42a	plochy vodní a větrné eroze	PPOv	eroze	návrh protierozního nebo protipovodňového opatření na orné půdě - přísnější
42a	plochy vodní a větrné eroze	SM	eroze	stabilizace meziřadí
42a	plochy vodní a větrné eroze	VET	eroze	doplnění výsadeb a bariér proudění větru
43a	plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění	SUt	eroze	stabilizace údolnice zatravněním
43a	plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění	TP	eroze	plošné zatravnění
43a	plochy vhodné k zalesnění, plochy vhodné k zatravnění	ZAL	lesnictví	zalesnění
47	vodní útvary povrchových a podzemních vod, vodní nádrže a jejich ochranná pásma	VN	voda	návrh nové vodohospodářské plochy
52b	kritické body a jejich povodí	KB	voda	řešení kritického bodu
52b	kritické body a jejich povodí	PB	voda	řešení problémového bodu

Číslo jevu	Sledovaný jev	Zkratka	Téma	Popis jevu
54a	stavby, objekty a zařízení na ochranu před povodněmi a území určená k řízeným rozlivům povodní	PO	voda	návrh protipovodňového opatření
54a	stavby, objekty a zařízení na ochranu před povodněmi a území určená k řízeným rozlivům povodní	SRN	voda	návrh suché retenční nádrže
93a	pozemní komunikace, jejich kategorie a jejich ochranná pásma	PRO	prostupnost	návrh směru propojení obcí
93a	pozemní komunikace, jejich kategorie a jejich ochranná pásma	NUK	rekreace	směr vymezení nové účelové komunikace
106	cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžkařské trasy, sjezdovky	NCT	rekreace	směr vymezení nové cyklotrasy / turistické trasy
106	cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžkařské trasy, sjezdovky	NC	rekreace	směr vymezení nové cyklotrasy
106	cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky, turistické stezky, běžkařské trasy, sjezdovky	NT	rekreace	směr vymezení nové naučné/turistické trasy
119	další dostupné informace o území	ESL	příroda	nová ekologicky stabilnější linie (př. alej, ochranné zatravnění, linie dřevin a liniové remízky)
119	další dostupné informace o území	ESP	příroda	nová ekologicky stabilnější plocha (př. remízek, revitalizace, mokřad, les, TTP apod.)
119	další dostupné informace o území	KBIO	příroda	zachování kvalitních biotopů
119	další dostupné informace o území	OZO	voda	řešení ohrožení zástavby odtokem
119	další dostupné informace o území	OZR	voda	řešení ohrožení zástavby rozlivem
119	další dostupné informace o území	REV	voda	revitalizace vodního toku
119	další dostupné informace o území	VB	zemědělství	vybrané díly půdních bloků k řešení
119	další dostupné informace o území		urbanismus	parkově upravená zeleň
119	další dostupné informace o území	SIDKZ	urbanismus	návrh na propojení sídelní a krajinné zeleně
119	další dostupné informace o území	URPZR	urbanismus	návrh na doplnění zeleně po okrajích nevhodné stávající zástavby

Zdroj: EKOTOXA s.r.o. 2018, pozn. čísla a názvy jevů odpovídají novele vyhlášky č. 500/2006 Sb., 2018

7.3.2 Odůvodnění

V rámci Územní studie krajiny SO ORP Roudnice nad Labem byly vytvořeny nové jevy, které doporučujeme doplnit do dat ÚAP.

Některé již existující jevy ÚAP byly doplněny o další údaje, které rovněž doporučujeme doplnit do dat ÚAP.

Územní studie krajiny bude podkladem pro územní plány, pro něž jsou ÚAP závazným podkladem, a proto doporučujeme data ÚAP o tyto nové nebo aktualizované jevy doplnit.

7.4 Odůvodnění navrženého řešení

Odůvodnění navrženého řešení v Územní studii krajiny SO ORP Roudnice nad Labem, které vyplynulo z PÚR ČR 2015, ZÚR Ústeckého kraje, ÚAP Ústeckého kraje, z výstupů Doplňujících průzkumů a rozborů, doplňujících terénních průzkumů, dotazníkového šetření, pocitových map a dostupných zpracovaných dokumentací jednotlivých měst a obcí (ÚPD, KPÚ apod.) a bylo zpracováno v souladu s Metodickým pokynem návrhu zadání územní studie krajiny (MMR a MŽP) a Zadáním územní studie krajiny správního obvodu ORP Roudnice nad Labem, **udává v jednotlivých oblastech následující přehled doporučených opatření a jejich odůvodnění.**

A. Urbanizace, sídla, krajina

- **Opatření vedoucí k omezení nadměrného rozrůstání sídel do krajiny**, snížení vymezených zastavitelných ploch v jednotlivých ÚP, zejména těch, které nenavazují na původní urbanistickou strukturu měst a obcí, nerespektují terénní reliéf, narušují původní historický obraz sídel.
Důvodem doporučeného opatření je zajištění zvýšení estetické hodnoty sídel, navázání na původní urbanistickou strukturu, ochrana krajinných horizontů, ochrana významných pohledů nebo průhledů na esteticky hodnotná a významná místa v území, snížení záborů ZPF.
Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je provedení revize stávajících nebo vytvoření nových územních plánů jednotlivých měst a obcí.
- **Opatření vedoucí ke zvýšení významu historických center měst a obcí, zachování původního historického obrazu sídel.**
Důvodem doporučeného opatření je stávající značné narušení siluet a estetické hodnoty sídel novodobými formami zástavby v blízkosti center i na jejich okrajích.
Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je doplnění historických center vhodnými stavbami sledujícími původní urbanistickou stopu, výšková gradace staveb směrem k centru a zvýraznění jejich prostorové kompozice doplněním vhodné vysoké zeleně.
- **Opatření vedoucí k návratu k tradičním objemovým měřítkům staveb, zvýšení prostorové kompozice sídel.**
Důvodem doporučeného opatření je zamezení výstavby odlišných forem zástavby, které svými tvary a měřítky snižují urbanistickou a estetickou hodnotu sídel.
Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je u měst a větších obcí vypracování regulačních plánů, u nových územních plánů malých sídel vymezení prvků jednoznačné prostorové regulace v jednotlivých ÚP.
- **ÚSK navrhuje doplnit jednotlivé centrální části měst a obcí vysokou zelení, která dokonponuje jejich urbanistickou strukturu, zvýrazní centrum a zlepší kompaktnost sídla v dálkových pohledech.**
Důvodem doporučeného opatření je zvýšení estetické hodnoty sídel, dotvoření jejich siluety.
Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je vypracování projektů ozelenění vymezených území.
- **ÚSK navrhuje dbát na dostatečný podíl zeleně v sídlech v návaznosti na volnou krajinu.**
Důvodem doporučeného opatření je eliminovat odlišné formy a odlišná měřítka zástavby, které v průběhu doby vznikly nejen na okrajích sídel (např. rozlehlé zemědělské areály), ale i na pohledových horizontech (panelové domy, stavby technické infrastruktury nízké estetické úrovně, apod.). Cílem je zjemnit ostré přechody mezi odlišnými strukturami zástavby.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je výsadba a průběžná údržba výškově a prostorově gradovaných forem zeleně.

- **ÚSK navrhuje dbát na vymezení veřejných prostranství v jednotlivých sídlech a zajistit propojení sídelní zeleně se zelení krajinnou pěšími a cyklistickými komunikacemi a zajistit jejich alespoň jednostranné ozelenění.**

Důvodem doporučeného opatření je neprůchodnost některých částí území směrem do volné krajiny.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je vymezení veřejných prostranství a příslušné pěší nebo cyklistické infrastruktury v územních plánech a jejich ozelenění.

- **ÚSK navrhuje na okrajích sídel u výrobních areálů řešit přechod do volné krajiny širším nepravidelným pásem vysoké i nízké zeleně, výškově gradované směrem k centru.**
Důvodem doporučeného opatření je eliminovat odlišné formy a odlišná měřítka zástavby.
Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je vymezení ploch ochranné zeleně v územních plánech jednotlivých sídel, zahrnutí těchto ploch do KPÚ a plánu společných zařízení.

- **ÚSK navrhuje u vesnických forem zástavby, především u ploch, které bezprostředně hraničí s ornou půdou, obnovit záhumenky a záhumenní cesty, umožnit přístup z jednotlivých sídel do volné krajiny. Tyto cesty alespoň jednostranně ozelenit.**

Důvodem doporučeného opatření je vytvoření menších půdních bloků. Cílem je zajištění prostupnosti krajiny, zvýšení protierozní a protipovodňové ochrany území, zvýšení estetické hodnoty krajiny.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je vymezení ploch zeleně a dopravní infrastruktury v územních plánech jednotlivých sídel, zahrnutí těchto ploch do KPÚ a plánu společných zařízení.

B. Vodní režim krajiny, retence vody v území, ohrožení povodněmi

- **Doporučení k rozvoji výstavby**

Důvodem doporučeného opatření je upozornění na střety zastavěného, a především zastavitelného území s odtokem vody z plochy povodí a střety se záplavovým územím.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je v lokalitách s identifikovaným střetem zastavitelného území s odtokem z plochy povodí budovat výstavbu s ohledem na možné ohrožení odtokem, neumisťovat stavby do údolnic, drah odtoku atd.

V záplavovém území nevytvářet nové zastavitelné plochy a stávající rozliv Q_{100} neomezovat výstavbou objektů omezujících odtokové poměry, nejde-li o ochranu již stávající zástavby.

- **Protipovodňová ochrana na tocích**

Důvodem doporučeného opatření je ochrana zastavěného a zastavitelného území formou protipovodňových opatření na tocích, úprav vodních toků a objektů a doporučení dalších postupů.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je realizace navržených opatření.

- **Opatření pro zmírnění povrchového odtoku z plochy povodí**

Důvodem doporučeného opatření je potenciální ohrožení stávajících stavebních objektů povrchovým odtokem z plochy povodí v době přívalových srážek.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je návrh protierozních a protipovodňových opatření v ploše povodí.

- **Vymezení potenciálních lokalit pro umístění vodních ploch**

Důvodem doporučeného opatření je podpora vodního režimu v krajině, obnova historických vodních ploch, protipovodňová ochrana.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je realizace navržených vodních nádrží, tůní a mokřadů.

- **Revitalizace vodních toků a niv, úprava hlavních odvodňovacích zařízení**

Důvodem doporučeného opatření je nepříznivý hydromorfologický stav vodních toků a jejich niv, kde byly v minulosti provedeny technické zásahy do přirozené trasy koryta vodního toku, které měly za následek ztrátu jeho přirozené členitosti. Obnovení přirozeného vodního režimu toků. Protipovodňová ochrana.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je realizace revitalizací vymezených úseků vodních toků a niv.

C. Ohrožení erozí

Byla navrhována následující opatření pro ochranu ZPF:

- **PPOm** – aplikace půdoochranných opatření mírnějšího charakteru, tj. úprava osevního postupu, vrstevnicové obdělávání, aplikace půdoochranných agrotechnologií, např. výsev s podsevem, minimalizační technologie, opatření zvyšující obsah organické hmoty v půdě.
- **PPOv** – přísnější forma půdoochranných opatření
- **TP** – plošné zatravnění na silně a extrémně erozně ohrožených částech pozemků, na mělkých, podmáčených půdách
- **SU** – stabilizace dráhy soustředěného odtoku
- **BT** – biotechnický prvek přerušující odtok po svahu (protierozní průleh, protierozní mez, hrázka, polní cesta s příkopem) nebo ho alespoň zpomalující (travnatý pás, travnatá polní cesta)
- **VET** – opatření proti větrné erozi - např. lesní pásy, větrolamy, aleje podél polních cest, dosadby břehových porostů podél vodních toků, izolační zeleň kolem zástavby
- **Pásy kolem vodotečí či vodních nádrží**

Důvodem opatření je především dlouhodobá ochrana ZPF - snížení odnosu, zachování produkční schopnosti půdy a zlepšení vláhových a odtokových poměrů, dále podle lokality ochrana zástavby, vodních ploch a dalších recipientů před nánosy sedimentu (především PPOv, TP, SU, BT, travnaté pásy kolem toků), ochrana čistoty ovzduší (VET, obecná pravidla pro snižování větrné eroze), sekundárně i zvýšení mozaikovitosti, průchodnosti, ekologické a estetické hodnoty krajiny (v ORP Roudnice nad Labem BT a VET opatření na rozčlenění rozsáhlých bloků).

Prostředkem k dosažení těchto opatření je dodržování (a vyžadování) pravidel správné zemědělské praxe, čerpání přímých podpor a zákonných ustanovení, a to i ze strany vlastníků pozemků; okamžité a účinné řešení erozních situací (monitoring eroze i mimo zástavbu, komunikace se zemědělskými subjekty a snaha zohlednit specifika území, ohrožení nemovitostí, vodních objektů i samotné půdy i nad rámec explicitně definovaných zákonných povinností - uvědomění si potřeb krajiny pro dlouhodobě udržitelné hospodaření a udržení kvality půdy); zavádění moderních technologií zpracování půdy a osevu; územní plánování - doplnění a ochrana krajinných prvků, doplnění prvků ÚSES a snaha o jejich naplánování tak, aby neplnily jen ekologickou funkci, doplnění prvků členících a zprůchodňujících krajinu a

rozsáhlé nečleněné bloky, snaha o vytvoření krajinné mozaiky, plánování změn v krajině v širších celcích, ale se zohledněním lokálních potřeb, nastavení limitů a omezení, využití obecních parcel; komplexní pozemkové úpravy - komplexní řešení extravilánu včetně pozemkového vymezení, z protierozních opatření především návrh a realizace biotechnických prvků a opatření proti větrné erozi; legislativní úpravy a úpravy pravidel čerpání podpor a dotací – kompenzace za umísťování opatření do krajiny a naopak přísnější nastavení podmínek hospodaření, potažmo čerpání podpor a jejich kontrola, protierozní vyhláška; zvyšování osvěty.

D. Ochrana přírody a biodiverzity

- **Ekologicky stabilnější plochy a linie (ESP, ESL)**

Důvodem zařazení tohoto opatření je nízká ekologická stabilita a nízká výměra přírodních biotopů, tedy nepřítomnost přírodních hodnot v daném území, která se kromě zhoršených podmínek pro biodiverzitu projevuje i v nedostatku dalších ekosystémových služeb jako je např. zadržování vody v krajině. Historicky bylo v území mnohem více krajinných prvků než nyní, je potřeba obnovit alespoň část z nich. Plochy, kde se biodiverzita může udržet, představují základní kámen pro zlepšení stavu přírodních hodnot. Druhou podmínkou je vhodný management / péče o daný biotop, která může být velmi střídavá až velmi intenzivní, záleží na mnoha okolnostech.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je vymezení ploch a linií pro neprodukční i produkční plochy, které posilují biodiverzitu a další ekosystémové služby. Jedná se zejména o remízky, revitalizaci biotopů podél toků, plochy pro nové lesy, pro mokřady, plochy pro agrolesnictví, aleje, zatravnění, izolační zeleň apod., více viz kapitoly 3.2.1 a 5.4.

- **Kvalitnější biotopy (KBIO) a vrstva Biotopy bez X (z analytické části ÚSK)**

Důvodem zařazení tohoto opatření je fakt, že obecně v územním plánování existuje malá představa o lokalizaci přírodních hodnot a jejich stavu. Nejpodrobnějším dostupným materiálem, který přehled může poskytnout, je vrstva Mapování biotopů. Přírodní biotopy je vhodné chránit před zástavbou či jiným poškozením.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je zařazení databáze kvalitnějších přírodních biotopů z Mapování biotopů do územně analytických podkladů a využití této vrstvy při územně plánovací činnosti a při činnosti orgánů veřejné správy a dalších subjektů. Jsou zde informace o typu přírodního biotopu, pro část biotopů jsou zpracovány další informace o jejich kvalitě, poškození (degradaci) a další kategorie.

- **Významné krajinné prvky (VKP)**

Důvodem zařazení tohoto opatření je fakt, že v území je poměrně nízká výměra zvláště chráněných území a stávajících VKP. Některé přírodní hodnoty může být vhodné více chránit jako VKP nebo v rámci LPIS jako EVP (ekologicky významné prvky).

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je vymezení ploch přírodních biotopů, které by mohlo být vhodné více chránit i jinak a např. stanovit rámcový plán péče. Podkladem je vrstva Mapování biotopů od AOPK ©, která představuje hlavní přehled přírodních hodnot.

- **Významný krajinný prvek údolní niva (VKPN)**

Důvodem zařazení tohoto opatření je fakt, že v území dosud nebyl vymezen tento významný krajinný prvek ze zákona. VKP údolní niva může při vhodném využití a hospodaření poskytovat řadu důležitých ekosystémových služeb (především zadržování vody, podpora biodiverzity a ochrana před povodněmi).

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je vymezení ploch pro VKP údolní niva na tocích Labe, Ohře, Podbradeckého potoka, Mšenského potoka, Čepele, Dobříňské strouhy, Daminěveské strouhy a Vražkovského potoka.

E. Územní systém ekologické stability

- **Plochy k vhodné k vymezení funkčních interakčních prvků (UIP)**

Důvodem zařazení tohoto opatření je fakt, že v některých územních plánech není ve stávající síti ÚSES vymezen dostatek stávajících interakčních prvků, které by mohly být zakomponovány do stávající sítě.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je vymezení ploch UIP – vyznačení stávajících krajinných struktur, jež by mohly fungovat jako interakční prvky.

- **Další plochy k doplnění do sítě ÚSES**

Důvodem zařazení tohoto opatření je nízká hustota skladebných prvků ÚSES a také některé nenávaznosti.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je převzetí vybraných návrhů ESP a ESL z tématu ochrany přírody jakožto možných přírodních ploch pro doplnění sítě ÚSES (např. pro tvorbu nových interakčních prvků, řešení nenávazností a dalších problémů).

F. Lesnictví

- **Plochy k vhodné k zalesnění**

Důvodem zařazení tohoto opatření je fakt, že v některých obcích je velmi nízká lesnatost, případně jsou lesy soustředěny jen v jedné části obce. Přítomnost lesa v území zvyšuje nejen ekologickou stabilitu, zlepšuje i mikroklima, poskytuje úkryt pro zvěř a ptactvo a v neposlední řadě přispívá ke snížení eroze.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je zpracování konkrétních projektů na zalesnění ve vymezených lokalitách, ve kterých je navrženo nové zalesnění.

G. Prostupnost krajiny

- **Komunikace vhodné pro pěší a cyklisty**

Důvodem zařazení tohoto opatření je chybějící vzájemné propojení mnoha sousedních sídel po komunikacích vhodných pro pěší a cyklisty.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je realizace propojení sídel v navržených směrech na základě podrobné analýzy vhodného průběhu trasy, která bude nejkratší možnou spojnici po kvalitních cestách s nejnižším možným převýšením. Při realizaci propojení doporučeno vycházet z především z výstupů plánu společných zařízení Komplexních pozemkových úprav, pokud jsou pro daný úsek zpracovány, dále ze stále existujících parcel původních cest a z původních průběhů historických cest. Optimální realizace propojení by měla být v souladu s realizacemi v krajině, které se týkají především erozního ohrožení a odtokových poměrů, ale také ochrany přírody, krajinného rázu, rekreace a cestovního ruchu.

H. Rekreace a turistický ruch

- **Nové cyklotrasy a turistické trasy**

Důvodem doporučeného opatření je zvýšit atraktivitu území a propojit turistické cíle v krajině.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je vymezení nových cyklotras a turistických tras v územních plánech obcí.

- **Nové účelové komunikace**

Důvodem toho opatření je zvýšení prostupnosti krajiny a zpřístupnění turisticky zajímavých míst.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je návrh nových účelových komunikací v územních plánech obcí, návrh doporučujeme doplnit výsadbami zeleně. Také doporučujeme provázet účelové komunikace v krajině.

- **Doporučení k výsadbám zeleně v krajině, revitalizace toků**

Důvodem těchto doporučení je přispět k větší atraktivitě krajiny pro každodenní rekreaci obyvatel a návštěvníky.

- **Doporučení k podpoře vzniku ubytovacích a stravovacích zařízení**

Důvodem tohoto doporučení je přilákání návštěvníků a zvýšení atraktivnost území.

I. Těžba nerostných surovin, sesuvná a poddolovaná území

- **Opatření doporučující vhodnost výběru ložisek nerostných surovin a preference přírodě blízkých způsobů rekultivace**, s cílem minimalizovat negativní dopady těžby nerostných surovin na jednotlivé oblasti životního prostředí a podpořit přírodně hodnotnější stav lokalit po ukončení těžby nerostných surovin.

Důvodem doporučeného opatření je zejména minimalizace negativních záborů půdního fondu v I. a II. třídě ochrany, omezení střetů se zájmy ochrany přírody, ochrana vodních zdrojů, ochrana sídel před hlukem a prašností a efektivní využití ložisek nerostů. Současně jsou doporučovány přírodě blízké formy rekultivace, navázání na systém ÚSES a vytvoření podmínek pro výskyt zvláště chráněných druhů.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je výběr vhodných ložisek nerostů pro zahájení těžby, nástroje územního plánování, proces EIA a SEA a další standardní postupy.

J. Brownfields v extravilánu, znečištění a kontaminace

- **Regenerace brownfieldů**

Důvodem doporučeného opatření je zajistit opětovné využívání opuštěných nebo podvyužitých výrobních areálů. U staveb ve velmi špatném stavebně technickém stavu nízké estetické úrovně uvažovat o jejich odstranění.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je koordinace schůzek spoluvlastníků brownfieldů jednotlivými obcemi za účelem vytvoření společné strategie postupu pro regeneraci plochy, případně odkup pozemků.

- **Sanace starých ekologických zátěží**

Důvodem doporučeného opatření je nepřijatelné riziko pro znečištění půd a vod u evidovaných starých ekologických zátěží nejvyšší kategorie aktuálního či potenciálního rizika.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je iniciace sanace ve spolupráci s MŽP.

- **Omezení dalšího vnosu kontaminantů do půdy v katastrech s překročenými preventivními hodnotami hodnot obsahů rizikových prvků**

Důvodem doporučeného opatření je možnost narušení přirozených funkcí půdy.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je omezení chování, které by zhoršilo fyzikální i chemický stav půdy (aplikace kalů z ČOV, aplikace sedimentů apod.).

- **Omezení vnosu herbicidů a pesticidů do podzemních vod**

Důvodem doporučeného opatření je překračování limitů pro metabolity pesticidů a herbicidů v podzemních vodách.

Prostředkem k dosažení doporučeného opatření je podpora takových forem zemědělského hospodaření, které respektují půdu jako základní hodnotu a reflektují snahu o minimalizaci používání herbicidů, pesticidů a hnojiv.

7.5 Souhrnné doporučení pro řešení územních problémů, které nelze vyřešit v rozsahu podrobnosti ÚSK

7.5.1 Souhrnné doporučení

Z důvodu měřítka zpracování Územní studie krajiny není možné některé problémy v území zpracovat do větší podrobnosti.

Výstupem ÚSK jsou doporučená opatření (především plošné a liniové – směry), které budou vyžadovat další zpřesňování.

Jedná se zejména o:

- Protierozní návrhy
- Návrhy na ochranu před povodněmi
- Návrhy na zlepšení vodního režimu krajiny
- Návrhy na výsadbu zeleně/lesa
- Nové ekologicky stabilní plochy a linie - remízky, revitalizace, mokřady, lesíky, zatravnění, plochy pro agrolesnictví apod.
- Revitalizace brownfields

Více podrobných informací k navrhovaným doporučením pro řešení problémů, které nelze vyřešit v rozsahu a podrobnosti ÚSK, je uvedeno v příslušných kapitolách textu, např.:

- 3.2.1. Přírodní hodnoty
- 5.3. Doporučení pro řešení protierozní ochrany
- 5.4. Doporučení opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny
- 5.10. Doporučení opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu
- Příloha č.4 - Katalog půdoochranných opatření

Dalším krokem k jejich realizaci je zpracování např.:

- Komplexních pozemkových úprav
- Studií odtokových poměrů
- Realizačních projektů na výsadbu zeleně
- Projektů zalesnění, atd.

7.5.2 Odůvodnění

Podrobnost řešení zvolená v rámci ÚSK (orientační umístění v ploše, směry) je motivována snahou zachytit problémy v území ORP přehledným a uchopitelným způsobem pro další plánování v krajině a ponechat určitou volnost při následném, podrobnějším řešení. Snaha o řešení drobných a lokálních

problémů s přesným trasováním a dimenzováním prvků by mohla způsobit znehlednění celkového pohledu na krajinu, roztržení celkového obrazu, ztratily by se návaznosti, mohla by nastat zavádějící interpretace záměru založená na (jednom) přesném zákresu průběhu prvku, a samozřejmě by takové řešení znamenalo i extrémní časovou a finanční náročnost, a neobešlo by se bez velmi podrobných průzkumů v každé jednotlivé lokalitě. To však není předmětem územní studie krajiny, nýbrž případné návazné studie zabývající se řešením menší oblasti a užšího rozsahu témat než řeší ÚSK.

Pro využití výstupů ÚSK jako podkladu pro ÚAP a ÚP je podrobnost zpracovaných návrhů a doporučení ve formě ploch a linií-směrů dostačující. Pro využití výstupů ÚSK jako podkladu pro komplexní pozemkovou úpravu by podrobnější rozpracování navrhovaných opatření mohlo být spíše komplikací.

Opatření navržená v ÚSK musí mít před vlastní realizací vyřešené vlastnické poměry, a musí být zpracovány či zajištěny další nezbytné náležitosti, např. vypracován podrobný projekt, zajištěno geodetické zaměření, geologické průzkumy, sondy, zpracována data ČHMÚ, zajištěna data ÚHÚL, správci lesů, projednání s uživateli, vlastníky apod.

8 LITERATURA

Agrolesnictví. *O tom, jak se může stát zemědělec agrolesníkem, vypráví v exkluzivním rozhovoru Radim Kotrba pro www.Agropress.cz.* [online] 2013. [cit. 2.5.2018] Dostupné z: <http://agrolesnictvi.cz/?p=706>

BUWAL. Umwelt in der Schweiz 1997. Bundesamt für Umwelt, Wald und Landschaft, Bundesamt für Statistik. ISSN 978-3303020340.

Cílek, Václav, Tomáš Just, Zdenka Sůvová, Pavel Mudra, Jan Rohovec, Jaroslav Zajíc, Ivo Dostál, et al. *Voda a krajina: kniha o životě s vodou a návratu k přirozené krajině*, 2017.

Forman, Richard T. T., and Michel Godron. *Landscape Ecology*. New York: Wiley, 1986.

Gremlica T., Cílek V., Vrabec V., Farkač J., Frouz J., Godány J., Lepšová A., Přikryl I., Rambousek P., Sádlo J., Starý J., Straka J., Volf O. a Zavadil V. 2011. *Rekultivace a management nepřírodních biotopů v České republice*. Závěrečná zpráva. [online] Dostupné z:

Groot, R.S. de, R. Alkemade, L. Braat, L. Hein, and L. Willemsen. "Challenges in Integrating the Concept of Ecosystem Services and Values in Landscape Planning, Management and Decision Making." *Ecological Complexity* 7, no. 3 (September 2010): 260–72. <https://doi.org/10.1016/j.ecocom.2009.10.006>.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. a Lustyk. P. (eds), 2010. *Katalog biotopů České republiky*. Ed. 2, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha. [online] Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/res/archive/299/036740.pdf?seek=1465205752>

Kurfürst, Petr. "Řízení poptávky po dopravě jako nástroj ekologicky šetrné dopravní politiky." Centrum pro dopravu a energetiku, 2002. <http://www.bicybo.cz/download/rozenipoptavkydp.pdf>

Litman, Todd. "Generated Traffic and Induced Travel. Implications for Transport Planning." Victoria Transport Policy Institute, 2011. <https://www.ibtta.org/sites/default/files/Generated%20Traffic%20and%20Induced%20Travel.pdf>.

Löw a spol., s.r.o., Typologie české krajiny, Projekt č. VaV 640/01/03, program Biosféra., Brno, 2005.

Lovell, S. T. and D. M. Johnston. 2009. Designing landscapes for performance based on emerging principles in landscape ecology. *Ecology and Society* 14(1): 44. [online] Dostupné z: <http://www.ecologyandsociety.org/vol14/iss1/art44/>

Martiník, A. et al., Agrolesnictví – skriptum pro posluchače MENDELU. Brno: Mendelova univerzita v Brně. 2014. [online] Dostupné z: <https://akela.mendelu.cz/~xcepl/inobio/skripta/AGLES.pdf>

Míchal, Ivan.: *Ekologická stabilita*. 2. vyd. Ministerstvo životního prostředí České republiky, Brno: Veronica, 1994, 275 s. ISBN 80-85368-22-6.

MŽP, 2017. Národní akční plán adaptace na změnu klimatu. [online] Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/narodni_akcni_plan_zmena_klimatu

MŽP, n.d. Strategie přizpůsobení se změnám klimatu v podmínkách ČR. [online] Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/zmena_klimatu_adaptacni_strategie

Næss, Petter. "Traffic Forecasts Ignoring Induced Demand: A Shaky Fundament for Cost-Benefit Analyses." *EJTIR* 2012, no. 12(3) (n.d.): 291–309.

http://www.ejtir.tudelft.nl/issues/2012_03/pdf/2012_03_02.pdf

Sklenička, 2016. Velké produkční bloky orné půdy jako zdroj diskonektivity biotopů – příčiny a následky. Aktivita v projektu Fragmentace biotopů v ČR. ČZÚ. [online] Dostupné z: <https://www.fzp.czu.cz/cs/r-6899-projekty-a-spoluprace-s-praxi/r-6923-projekty/r-13356-archiv-projektu/r-7668-fragmentace-biotopu-v-cr/r-8090-aktivity-projektu/aktivita.html>

Šálek, Martin, Vladimír Hula, Marina Kipson, Renata Daňková, Jana Niedobová, and Anna Gamero. "Bringing Diversity back to Agriculture: Smaller Fields and Non-Crop Elements Enhance Biodiversity in Intensively Managed Arable Farmlands." *Ecological Indicators* 90 (July 2018): 65–73. <https://doi.org/10.1016/j.ecolind.2018.03.001>.

Vačkář, D, Frélichová, J., Lorencová, E., Pártl A., Harmáčková Z. a Loučková B. "Metodologický Rámec Integrovaného Hodnocení Ekosystémových Služeb v České Republice," 2014. [online] Dostupné z: https://www.minzp.sk/files/sekcia-ochranyprirodyakrajiny/ekosystemove-sluzby/es_metodika_final_2014.pdf.

Vačkář, David. "Ekosystémové služby a jejich využitelnost v ochraně přírody," 2016. <https://www.natur.cuni.cz/fakulta/zivotni-prostredi/CZV/prednasky/2016/david-vackar-ekosystemove-sluzby>.

Walz, U. "Landscape Structure, Landscape Metrics and Biodiversity", *Living Rev. Landscape Res.*, 5 (2011), 3, doi:10.12942/lrlr-2011-3, Dostupné z: <http://lrlr.landscapeonline.de/lrlr-2011-3>.

Zahrádková, S., Hájek, O., Tremel P., Pařil P. et al. Hodnocení rizika vysychání drobných vodních toků v České republice. Vodohospodářské technicko-ekonomické informace, Praha: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i., 2015, roč. 57, č. 6, s. 4-16. ISSN 0322-8916.

Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje, 2011 (Aktualizace Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje, 2017)